

Reactienota op ingediende zienswijzen
‘Bestemmingsplan Buitengebied
Súdwest-Fryslân-II’

1. Wartenterp 14, 8617 LD te Abbega

Zienswijze natuurbestemming

Belanghebbende is eigenaar van een perceel weiland, kadastraal bekend: gemeente Heeg, sectie K, nummer 489, gelegen achter Pikesyl onder Abbega. In de zienswijze wordt aangegeven dat belanghebbende het niet eens is met het feit dat de bestemming van het perceel weiland wordt gewijzigd in de bestemming “Natuur” en verwijt de gemeente dat deze wijziging van de bestemming zonder overleg heeft plaatsgevonden. Belanghebbende geeft aan beperkt te worden in zijn mogelijkheden door de bestemming “Natuur”.

Reactie gemeente

Op grond van het thans geldende bestemmingplan Buitengebied Wymbritseradiel (2010) geldt voor het perceel weiland deels de bestemming “Natuur” en deels de bestemming “Agrarisch”. Deze bestemming is één op één overgenomen in het bestemmingsplan Buitengebied Súdwest-Fryslân II. Kortom, de situatie blijft ter plaatse ongewijzigd. Door het nieuwe bestemmingsplan vindt geen wijziging in de bestemming plaats van het betreffende perceel weiland.

Wij hebben echter geconstateerd dat zich in de tussentijd een wijziging heeft voorgedaan. In de provinciale Verordening Romte (vastgesteld d.d. 15 juni 2011) was meer natuur opgenomen in het gebied dan in de nu geldende Verordening Romte (vastgesteld d.d. 25 juni 2014). In het ontwerpbestemmingsplan is de situatie uit de Verordening Romte van 2011 opgenomen terwijl de Verordening Romte van 2014 de basis dient te zijn. Daarom zal in het bestemmingsplan de bestemming “Natuur” worden gewijzigd in de bestemming “Agrarisch” en wel overeenkomstig de Verordening Romte van 2014. Dat is ook het feitelijke gebruik.

Conclusie

De zienswijze zal dus worden overgenomen in die zin dat de verbeelding van het bestemmingsplan zal worden aangepast zoals hiervoor genoemd.

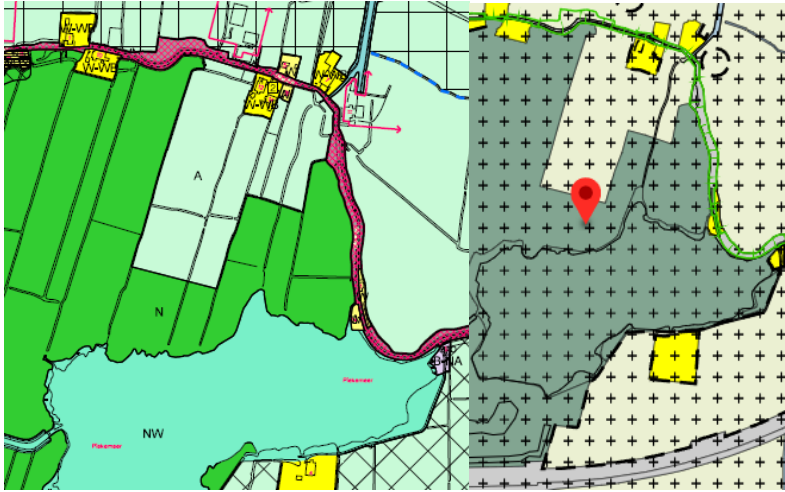
Situering

Ver.Romte 2011

Ver.Romte 2014

BP BG Wymbritseradiel 2010

BP BG SWF-II ontwerp

2. Wioldyk 7, 8611 JK te Gaastmeer

Zienswijze recreatieappartementen

Belanghebbende vraagt de gemeente een toezegging (brief d.d. 17 mei 2021) na te komen door aan het perceel De Burd 25 te Heeg de bestemming “Wonen-Woonboerderij” toe te kennen met de aanduiding “specifieke vorm van twee recreatie-appartementen”. Het zou dan gaan om losstaande recreatie-appartementen. De gemeente heeft eerder aangegeven dat conform vastgesteld beleid er alleen recreatie-appartementen mogelijk zijn in de voormalige bedrijfsgebouwen en dus geen vrijstaande recreatieappartementen. In die zin zullen dus geen bebouwingsbepalingen worden opgenomen voor vrijstaande recreatieappartementen. Daarmee ontbreekt een inhoudelijke motivering; louter een verwijzing naar beleid zonder dat beleid of vindplaats daarvan met name te noemen. Dit bovendien in de omstandigheid dat met het thans voorliggende bestemmingsplan juist nieuw beleid wordt gemaakt.

Reactie gemeente

Op basis van de door de gemeenteraad vastgestelde Uitgangspuntennotitie van 3 oktober 2019 is reeds vastgelegd dat nevenactiviteiten ondergeschikt zijn aan de woonfunctie, dat de activiteiten in de regel binnen de bestaande gebouwen plaatsvinden en dat er geen buitenopslag van voorraad gereed product, materieel etc. plaatsvindt. De hiervoor genoemde Uitgangspuntennotitie is vervolgens vertaald in het bestemmingsplan dat nu voorligt. Specifiek met betrekking tot deze zaak is in het vigerende bestemmingsplan (artikel 18.6 onder a2) maar ook in het ontwerpbestemmingsplan (artikel 27.5.1 onder d) opgenomen dat kan worden afgeweken van de gebruiksregels voor het gebruik van gronden en bouwwerken voor maximaal 2 recreatie-appartementen met een oppervlakte van niet meer dan 100 m2 vloeroppervlakte per appartement, met dien verstande dat de omgevingsvergunning uitsluitend wordt verleend voor een recreatieappartementen als nevenfunctie bij de woonfunctie en de recreatieappartementen uitsluitend zijn toegestaan in voormalige bedrijfsgebouwen.

Vervolgens willen wij nog even ingaan op de brief van 17 maart 2021. De gemeentelijke tekst is hieronder schuingedrukt aangegeven.

Verder spreekt u nog over een eventuele recreatiewoning. Binnen de bestemming “Wonen-Woonboerderij” is het mogelijk maximaal 2 recreatieappartementen met een oppervlak van maximaal 100 m2 per stuk te realiseren. Voor deze recreatieappartementen moet wel een losse omgevingsvergunning verleend worden als nevenactiviteit naast de woonfunctie. Binnen de bestemming “Wonen” wordt een recreatiewoning te allen tijde als strijdig beschouwd en is een recreatiewoning dus niet mogelijk.

De gemeente heeft in de brief getracht een verwijzing te maken naar de uitgangspunten die gelden voor de recreatieappartementen in voormalige bedrijfsgebouwen zoals hiervoor aangegeven. Achteraf gezien had dit misschien

duidelijker moeten worden geformuleerd maar het gaat te ver om hier uit te gaan van een toezegging om twee losstaande recreatie-appartementen te kunnen bouwen op het perceel. Bovendien hadden initiatiefnemers ook kennis kunnen nemen van de in het bestemmingsplannen opgenomen regels ten aanzien van recreatieappartementen.

Conclusie

De zienswijze zal niet worden overgenomen.

3. De Friese Meren Campings

Zienswijze kamperen

Belanghebbenden geven aan dat de recreatieondernemers/agrariërs een substantiële bijdrage leveren aan de economie, beheer van het landelijk gebied en de leefbaarheid van Fryslân. Als de tak zich niet verder kan ontwikkelen, zullen op termijn mede als gevolg van de grote transitie in het agrarische sector veel combinatiebedrijven (agrarisch met recreatietak) niet blijven bestaan en treedt verpaupering op in het landelijke gebied. Nu is al een trend gaande dat er steeds minder melkveebedrijven (in bedrijf) zijn in combinatie met kampeerplaatsen. Op basis van deze argumenten heeft men bezwaar tegen het ontwerpbestemmingsplan voor het buitengebied. Naar aanleiding van het voorgaande, wordt verzocht het bestemmingsplan niet vast te stellen conform de regels zoals opgenomen in het ontwerpbestemmingsplan. Men vraagt het bestemmingsplan zodanig te wijzigen zodat 35-60 kampeermiddelen (maatwerk per bedrijf) worden toegestaan. Verder zouden 10 diverse kleinschalige accommodaties (bovenop het aantal kampeerplaatsen) van maximaal 50 m² moeten worden gefaciliteerd (oppervlakte en in te stemmen met een behoefteonderzoek zoals de provincie heeft voorgesteld).

Reactie gemeente

De systematiek in de ruimtelijke ordening is dat het gemeentelijk beleid (bestemmingsplan) zich dient te conformeren aan het provinciale beleid (Verordening Romte). Daarbij geldt als eerste de vergunde situatie als uitgangspunt maar dat bij nieuwe ontwikkelingen het maximale aantal van 25 kampeermiddelen bij kleinschalig kamperen de grens is.

De provincie heeft eerder een opening geboden om het kleinschalig kamperen op te schalen met 10 kampeermiddelen (naar 35). In het ontwerpbestemmingsplan is hierop met een binnenplanse afwijkmogelijkheid alvast geanticipeerd.

Op 21 juni 2020 heeft de provincie ons het volgende medegedeeld.

Provinciale Staten hebben de tussentijdse wijziging met daarin een aantal verruimingen voor kleinschalige recreatie (zoals die in de Omgevingsverordening staan) niet vastgesteld. Dit betekent dat voor nu de vigerende regels in 5.5.1. Verordening Romte gewoon van kracht blijven. Provinciale Staten willen in het najaar een debat houden over kleinschalige recreatie. Ze willen opnieuw bekijken of de verruiming voor kleinschalige recreatie zoals ze in de Omgevingsverordening zijn opgenomen, niet te ver gaan. Dus mogelijk wordt een en ander teruggedraaid. Duidelijk is dus dat nu nog geen gebruik kan worden gemaakt van de verruiming. Onbekend is of per 1 januari 2024 wel gebruik kan worden gemaakt van de verruimingen. Dit betekent dat we nu in principe ook niet kunnen anticiperen op de verruimde regels in de Verordening Romte.

In aansluiting hierop heeft de provincie een zienswijze ingediend die van dezelfde strekking is. Dit betekent concreet dat het faciliteren van kleinschalig kamperen met een binnenplanse afwijkingsmogelijkheid naar 35 kampeermiddelen uit de regels van het bestemmingsplan moet worden geschrapt.

Verder gaat het provinciaal beleid uit van maximaal 10 trekkershutten met een maximale oppervlakte van 40 m². De gemeente heeft geen bewegingsruimte om het aantal/oppervlakte van trekkershutten te vergroten. Binnen bepaalde bestemmingen bestaan mogelijkheden om in pandige recreatieappartementen te faciliteren.

Conclusie

De zienswijze zal niet worden overgenomen.

4. De Burd 14, 8621 JX te Heeg

Zienswijze kamperen

Belanghebbenden zijn de mening toegedaan dat het nieuwe bestemmingsplan niet vernieuwend is. Voor de langere termijn is 35 kampeerplaatsen niet realistisch voor een al langer bestaande camping als die van belanghebbenden. Enkele campings in de omgeving hebben een vergunning voor 40 kampeerplaatsen terwijl de kampeerplaats van belanghebbende vastgehouden wordt aan 25 kampeermiddelen. Belanghebbenden vragen verder vijf extra camperplaatsen te faciliteren alsmede 20 kampeerplaatsen die gerelateerd zijn aan haven/ligplaatsen. Er is een duidelijke vorm van precedentwerking ontstaan door het toelaten van inmiddels kleinschalig kamperen bij havens in de bebouwde kommen. Verder wordt gevraagd het winterkamperen toe te staan. Dit beleid is nog gebaseerd op 30 jaar terug toen de campings nog niet landelijk ingepast waren met groen. Steeds meer voortenten zijn vaste voortenten met glazen ramen en geïsoleerd. Verder wordt verzocht de bestemming op het kampeerterrein te wijzigen van “Agrarisch” naar functieaanduiding “kampeerterrein”. Tenslotte wordt gevraagd de naam “trekkershut” te wijzigen in “kleinschalige accommodatie”.

Belanghebbenden zien graag een afwijking in het plan of toevoeging al dan niet in combinatie met een onderzoek en bestemmingsplanwijziging. Naar de provincie toe is dit goed uit te leggen en te onderbouwen met argumenten en afwegingen. Het provinciaal beleid laat uitzonderingen en maatwerk toe! Dit kan de gemeente niet ontkennen of negeren.

Reactie gemeente

In 2010 is het bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel vastgesteld. In dit bestemmingsplan is toen een wijzigingsmogelijkheid opgenomen waarbij een aantal bestaande kampeerterreinen konden worden uitgebreid naar 40 kampeermiddelen. Ook voor het perceel De Burd 14 te Heeg bestond deze mogelijkheid. In 2014 is de nieuwe provinciale Verordening Romte in werking getreden. In deze Verordening werd bij kleinschalig kamperen uitgegaan van maximaal 25 kampeermiddelen. Vanaf dat moment is de mogelijkheid om uit te breiden naar 40 kampeermiddelen uitgesloten. Belanghebbende hebben in de periode 2010-2014 geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een aanvraag in te dienen om het aantal kampeermiddelen (naar 40) uit te mogen breiden. Kortom, op het perceel De Burd 14 te Heeg zijn thans op grond van het bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel 25 kampeermiddelen toegestaan.

De systematiek in de ruimtelijke ordening is dat het gemeentelijk beleid (bestemmingsplan) zich dient te conformeren aan het provinciale beleid (Verordening Romte). Daarbij geldt als eerste de vergunde situatie als uitgangspunt maar dat bij nieuwe ontwikkelingen het maximale aantal van 25 kampeermiddelen bij kleinschalig kamperen de grens is.

De provincie heeft onlangs een opening geboden om het kleinschalig kamperen op te schalen met 10 kampeermiddelen (naar 35). In het ontwerpbestemmingsplan is hierop met een binnenplanse afwijkingsmogelijkheid alvast geanticipeerd.

Op 21 juni 2020 heeft de provincie ons het volgende medegedeeld.

Provinciale Staten hebben de tussentijdse wijziging met daarin een aantal verruimingen voor kleinschalige recreatie (zoals die in de Omgevingsverordening staan) niet vastgesteld. Dit betekent dat voor nu de vigerende regels in 5.5.1. Verordening Romte gewoon van kracht blijven. Provinciale Staten willen in het najaar een debat houden over kleinschalige recreatie. Ze willen opnieuw bekijken of de verruiming voor kleinschalige recreatie zoals ze in de Omgevingsverordening zijn opgenomen, niet te ver gaan. Dus mogelijk wordt een en ander teruggedraaid. Duidelijk is dus dat nu nog geen gebruik kan worden gemaakt van de verruiming. Onbekend is of per 1 januari 2024 wel gebruik kan worden gemaakt van de verruimingen. Dit betekent dat we nu in principe ook niet kunnen anticiperen op de verruimde regels in de Verordening Romte.

In aansluiting hierop heeft de provincie een zienswijze ingediend die van dezelfde strekking is. Dit betekent concreet dat het faciliteren van kleinschalig kamperen met een binnenplanse afwijkingsmogelijkheid naar 35 kampeermiddelen uit de regels van het bestemmingsplan moet worden geschrapt.

Een uitbreiding van het aantal kampeermiddelen (boven de 25) moet worden gezien als een nieuwe ontwikkeling. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan moet de gemeenteraad bestemmingen aanwijzen en regels geven die de gemeenteraad uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening nodig acht. Nieuwe ontwikkelingen ten opzichte van het huidige bestemmingsplan kunnen daarom alleen worden meegenomen indien deze nieuwe ontwikkelingen onderbouwd zijn middels een goede ruimtelijke onderbouwing. Wat de effecten van deze nieuwe ontwikkeling zijn zullen onderbouwd moeten zijn om een goede afweging te kunnen maken of dit een wenselijke en aanvaardbare ontwikkeling is. Hierbij zal er op perceel niveau (maatwerk) moeten worden onderzocht of er aan de verschillende (milieu)regels wordt voldaan om te kunnen spreken van een goede ruimtelijke ordening. Nieuwe ontwikkelingen kunnen dus alleen worden meegenomen indien hiervoor reeds een geaccepteerde ruimtelijke onderbouwing (welke derhalve voldoet aan de wet- en regelgeving en aan de gemeentelijke beleidsuitgangspunten) aanwezig is. In alle andere gevallen kan de ontwikkeling niet worden meegenomen aangezien voor deze nieuwe ontwikkeling niet is onderbouwd dat er wordt voldaan aan een goede ruimtelijke ordening. Bijvoorbeeld het effect op de omliggende omgeving en de ruimtelijke kwaliteit van een gebied. Belangrijk is overigens wel hier te constateren dat de gevraagde ontwikkeling in strijd is met provinciaal beleid.

Met betrekking tot het zogenaamde winterkamperen het volgende. Hierboven wordt aangegeven (door de provincie) dat de vigerende regels in artikel 5.5.1. van de Verordening Romte van kracht blijven. In die zin blijven ook de begripsbepalingen van de Verordening Romte van kracht. Onder artikel 1.54 wordt een kleinschalig kampeerterrein als volgt omschreven: *een terrein in een kleinschalige opzet met een beperkt aantal standplaatsen voor kampeermiddelen,*

niet zijnde stacaravans, inclusief de bij de kampeermiddelen behorende gemeenschappelijke faciliteiten, welk terrein uitsluitend in het toeristische seizoen opengesteld is en op welk terrein de kampeermiddelen ook alleen in het toeristische seizoen aanwezig zijn.

De winterperiode maakt geen onderdeel uit van het toeristische seizoen en in die zin kan het zogenaamde winterkamperen op dit moment nog niet worden gefaciliteerd. Overigens, in het geval het winterkamperen gefaciliteerd kan worden, dienen eerst wel de ecologische gevolgen in beeld worden gebracht.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

5. Slachte 8, 8732 EL te Kubaard.

Zienswijze stikstof

De maatschap exploiteert op de locatie Slachte 8 te Kubaard een melkveehouderijbedrijf. De gemeente Súdwest-Fryslân stelt in de beantwoording van de eerder ingediende inspraakreactie dat de Maatschap een onherroepelijke Wnb-vergunning heeft welke passend is beoordeeld op basis van de PAS. Gelet op bovenstaande en de heersende jurisprudentie wil de gemeente Súdwest-Fryslân deze PAS-vergunning niet opnemen binnen de bijlage 7, zoals de maatschap dat wenst. De feitelijke planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan zal leidend zijn voor de vraag of niet een toename is van stikstofdepositie. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar.

De maatschap kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen?

Daarom wordt verzocht de zienswijze gegrond te verklaren, het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Súdwest-Fryslân te heroverwegen, waarbij de planregels ten aanzien van de beperkingen in het kader van stikstof worden aangepast en de bij de gemeente Súdwest-Fryslân bekende onherroepelijk Wnb-vergunning alsnog binnen de bijlage 7 wordt opgenomen.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen

onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend

is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd

natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te

krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

6. Pikesyl 3 te Abbega

Zienswijze stikstof

De maatschap kan zich niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? Gevraagd wordt de planregels ten aanzien van de beperkingen in het kader van stikstof aan te passen en de bij de gemeente Súdwest-Fryslân bekende onherroepelijk Wnb-vergunning alsnog binnen de bijlage 7 op te nemen.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming

is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt.

Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd

is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

Zienswijze Agrarische bestemming/Natuurbestemming

De maatschap exploiteert op de locatie Pikesyl 3 te Abbega een melkveehouderij. Aan de overzijde van de openbare weg heeft de maatschap gronden in eigendom. Op grond van het vigerende bestemmingsplan “Buitengebied Wymbritseradiel” (2010) hebben onderhavige gronden de enkelbestemming “Agrarisch”. Het lijkt er sterk op dat (een deel van) de percelen thans een natuurbestemming toegekend hebben gekregen.

Aan een natuurbestemming in relatie tot mestwet- en regelgeving hangen veel lagere normen dan bij een reguliere agrarische bestemming van gronden. Deze lagere normen werken negatief door binnen de bedrijfsvoering en -ontwikkeling van het melkveehouderijbedrijf met alle consequenties van dien. Gevaagd wordt om vast te houden aan de agrarische bestemming aan de overzijde van de weg

Reactie gemeente

Op grond van het thans geldende bestemmingplan Buitengebied Wymbritseradiel (2010) geldt voor het perceel weiland deels de bestemming “Natuur” en deels de bestemming “Agrarisch”. Deze bestemming is één op één overgenomen in het bestemmingsplan Buitengebied Súdwest-Fryslân II. Kortom, de situatie blijft ter plaatse ongewijzigd. Door het nieuwe bestemmingsplan vindt geen wijziging in de bestemming plaats van het betreffende perceel weiland.

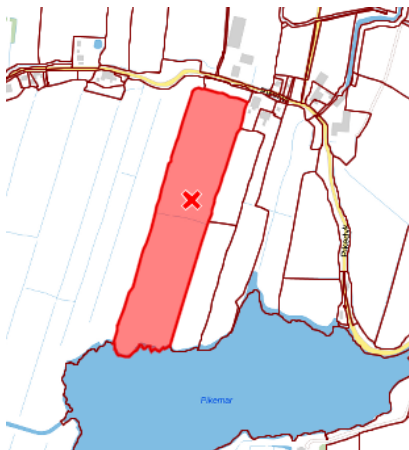
Wij hebben echter geconstateerd dat er in de tussentijd zich een wijziging heeft voorgedaan. In de provinciale Verordening Romte (vastgesteld d.d. 15 juni 2011)

was meer natuur opgenomen in het gebied dan in de nu geldende Verordening Romte (vastgesteld d.d. 25 juni 2014). In het ontwerpbestemmingsplan is de situatie uit de Verordening Romte van 2011 opgenomen terwijl de Verordening Romte van 2014 de basis dient te zijn. Daarom zal in het bestemmingsplan de bestemming “Natuur” worden gewijzigd in de bestemming “Agrarisch” en wel overeenkomstig de Verordening Romte van 2014.

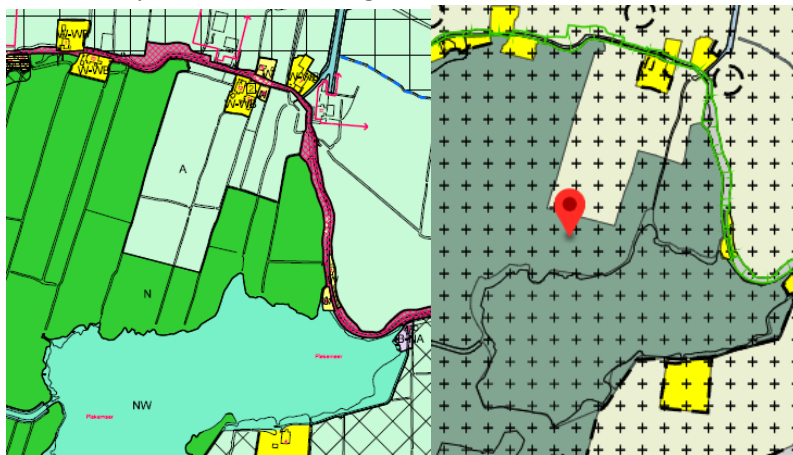
Hieronder is op de plattegrond in rood het eigendom van belanghebbende opgenomen. Ook zijn de verbeeldingen opgenomen van het vigerende bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel (2010) en het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Súdwest-Fryslân. Datzelfde geldt voor de Verordening Romte van 2011 en 2014.

Conclusie

De zienswijze zal dus worden overgenomen in die zin dat de verbeelding van het bestemmingsplan zal worden aangepast zoals hiervoor genoemd.

In rood de percelen van belanghebbende

Vigerend BP BG Wymbritseradiel

Ontwerp BP BG SWF-II

Provinciale Verordening Romte 2011

Provinciale Verordening Romte 2014

7. Greate Wierrum 1 te Lytse Wierrum

Zienswijze Stikstof

Het melkveebedrijf De Jong exploiteert op de locatie Greate Wierum 1 te Lytsewierrum een melkveehouderijbedrijf. De gemeente Súdwest-Fryslân stelt in de beantwoording van de eerder ingediende inspraakreactie dat de Maatschap een onherroepelijke Wnb-vergunning heeft welke passend is beoordeeld op basis van de PAS. Gelet op bovenstaande en de heersende jurisprudentie wil de gemeente Súdwest-Fryslân deze PAS-vergunning niet opnemen binnen de bijlage 7, zoals de maatschap dat wenst. De feitelijke planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan zal leidend zijn voor de vraag of niet een toename is van stikstofdepositie. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar.

Het melkveehouderijbedrijf kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen?

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan

stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de

onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

Zienswijze molenbiotoop

Daarnaast kan de Melkveehouderij zich niet verenigen met het handhaven van de Gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone-molenbiotoop' nu die qua te vergunnen bouwhoogte een directe impact heeft op het agrarische bedrijf. Het bedrijf is in ieder geval de mening toegedaan dat zij buiten de vrijwaringszone dienen te vallen, nu er al bestaande bebouwing aanwezig is, met een zekere hoogte en de vrijwaringszone bij een windrichting vanuit het noorden door de bestaande bebouwing al geen enkel doel meer treft. Daarnaast is gebleken dat het Wetterskip als eigenaar van de molen in het geheel geen belang heeft bij een goede windvang, nu de molen geen bemalingsfunctie meer heeft. Het Wetterskip zou richting het Melkveebedrijf aangegeven hebben dat minder windvang hen juist goed zou passen met het oog op slijtage en onderhoud/levensduur van de molen.

Reactie gemeente

De gemeente heeft contact gezocht met de eigenaar (Wetterskip Fryslân) van de windmotor. Wetterskip Fryslân heeft bij mail van 26 juli 2023 aangegeven dat er geen bezwaar tegen bestaat de beschermingszone te verkleinen naar 150 meter. Daarmee wordt het agrarische bedrijf niet meer beperkt in zijn mogelijkheden.

Conclusie

De zienswijze wordt overgenomen in die zin dat op de verbeelding wordt uitgegaan van een beschermingszone van 150 meter.

Zienswijze 2^e en 3^e bedrijfswoning en mestzak

Belanghebbende zou graag op de verbeelding opgenomen zien dat er sprake is van een 2^e en 3^e bedrijfswoning. Dit geldt eveneens voor de binnen het bouwvlak vallende “mestzak”. Hiervoor ontbreekt de aanduiding “specifieke vorm van agrarisch mestzak” op de verbeelding.

Reactie gemeente

De constatering van belanghebbende met betrekking tot de drie vergunde bedrijfswoningen op de percelen Greate Wierrum 1, 3 en 3a is juist. Deze bedrijfswoningen zullen als zodanig op de verbeelding worden opgenomen.

Conclusie

Deze zienswijze zal worden overgenomen in die zin dat er drie bedrijfswoningen aanwezig zijn ten behoeve van het agrarische bedrijf en als zodanig op de verbeelding worden opgenomen.

De betreffende mestzak is gesitueerd binnen het bouwvlak en hoeft dus niet als zodanig te worden opgenomen op de verbeelding. De regels zorgen echter wel voor verwarring nu in artikel 3.1 onder e is aangegeven dat een mestzak, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding “specifieke vorm van agrarisch-mestzak” mogelijk is. In principe is de hiervoor genoemde aanduiding alleen van toepassing wanneer een mestzak aanwezig is buiten het bebouwingsvlak dan wel buiten een denkbeeldige rechthoek van 1,5 hectare. Op dat punt zullen de regels van het bestemmingsplan worden aangepast.

Conclusie

Deze zienswijze zal worden overgenomen in die zin dat de regels zullen worden aangepast zoals hiervoor genoemd.

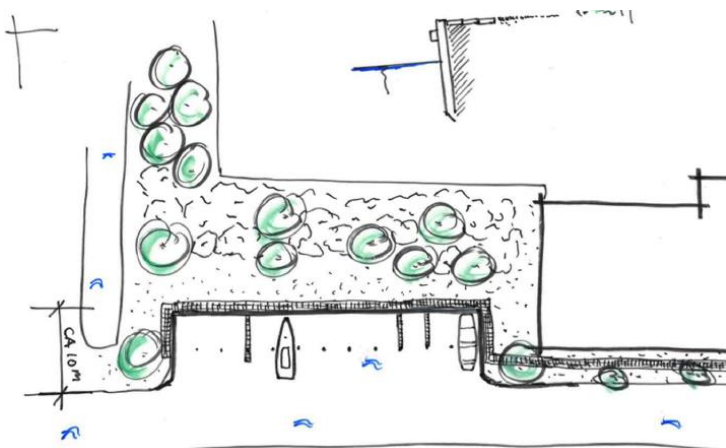
8. Dorpsbelang Sibrandabuorren

Zienswijze aanleg haventje

Gevraagd wordt om de aanleg van de ligplaatsen naast de Mienskijskoalle De Legeaën mogelijk te maken in dit bestemmingsplan. Er bestaat een al langer levende behoefte vanuit het dorp voor een aantal openbare ligplaatsen. In Sibrandabuorren kan bij de brug in het centrum geen boot worden aangemeerd voor langere tijd. Daarvoor zijn ook geen mogelijkheden om dat te realiseren aangezien alle oevers in particulier eigendom zijn. Het parkeren zal geen problemen opleveren. Er is voldoende ruimte beschikbaar bij de school en de sporthal. De ligplaatsen zullen vooral lopend en op de fiets benaderd worden door de bewoners. De oude kanosteiger die aan het einde van de sloot lag, is kortgeleden gesloopt door de gemeente. Deze was in zeer slechte staat. Een nieuwe zou ter plaatse van de ligplaatsen eenvoudig opgenomen kunnen worden in het nieuwe plan icm een supsteiger. De school heeft daar ook belang bij. Dat heeft ook een relatie met de bestemming 'sport' die er nu al op zit.

→ HAVEN
INSTEGG CA 10M
WALBESCHOEIING + TEGELPAD

Situering en nadere uitwerking haventje

Reactie gemeente

Ruimtelijk gezien, is deze locatie naar onze mening zeker bespreekbaar. Het haventje sluit aan bij de openbare voorzieningen en heeft op deze plek weinig (negatieve) impact op de woonomgeving. Wat hier echter speelt is dat het haventje niet gelegen is in het thans aan de orde zijnde bestemmingsplan “Buitengebied SWF-II” maar in het bestemmingsplan “Sibrandabuorren en Tersoal”. Een fragment van de verbeelding is hieronder opgenomen. De grens van het bestemmingsplan ligt in het hart van de sloot (groene bestemming-links onder).

De Vereniging van Dorpsbelangen heeft gevraagd deze ontwikkeling mee te nemen in het bestemmingsplan Buitengebied SWF-II door de grens van het bestemmingsplan te verleggen. Probleem is echter dat het hier gaat om een actualisatieplan en dat nieuwe ontwikkelingen in principe niet meegenomen mogen worden. Wij zijn echter de mening toegedaan dat het bestemmingsplan “Sibrandabuorren en Tersoal” openingen biedt. Voor het perceel geldt de bestemming “sport”. Water is in de bestemming begrepen. In die zin zouden ook activiteiten ten behoeve van de watersport mogelijk zijn. Zorgvuldigheidshalve zou dan wel een QuickScan met betrekking tot archeologie en ecologie uitgevoerd moeten worden. Deze zou dan onderdeel uit moeten maken van een aanvraag om een omgevingsvergunning. Uiteraard is het ook van belang dat Wetterskip Fryslân (eigenaar van de vaart) bij deze ontwikkeling wordt betrokken.

Conclusie

De zienswijze kan niet worden overgenomen maar desalniettemin geldt een positieve insteek zoals hiervoor genoemd.

9. Wolsumerketting 5, 8774 PK te Wolsum

Zienswijze m.b.t. bestemmingen wonen/horeca

In 2013 is door belanghebbenden richting gemeente aangegeven om de inrichting als horeca te exploiteren. Dit werd toen door de gemeente mogelijk gemaakt door het verstrekken van een exploitatievergunning en vergunning drank en horecawet. Inmiddels is er, naast de kano- en bootjesverhuur, 10 jaar legaal bestaand gebruik van de inrichting als horecabedrijf. De vergunningen voorzien in het schenken van licht- en sterk alcoholhoudende dranken en het serveren van maaltijden en buffetten. Echter zoals in het huidige bestemmingsplan is verwoord, wordt de uitoefening van het (ondergeschikte) horecabedrijf zodanig omschreven waardoor het zich niet meer verhoudt met het actuele gebruik hetgeen gevolgen zou kunnen hebben voor de exploitatie van het bedrijf. Daarom wordt verzocht binnen het vast te stellen bestemmingsplan, naast de functie 'kanoverhuur' de specifieke horeca-theetuin' te wijzigen in 'horeca'.

Reactie gemeente

Belanghebbende geeft aan dat de verleende exploitatievergunning en Alcoholwetvergunning leidend zou moeten zijn voor hetgeen het bestemmingsplan mogelijk maakt. Ook geeft de specifieke aanduiding horeca-theetuin volgens belanghebbende geen duidelijkheid over wat er wel en niet is toegestaan.

Zoals ook in de inspraakreactie al naar voren is gekomen, is de hoofdbestemming op het perceel Wonen waarbij twee functieaanduidingen zijn opgenomen voor een theetuin en kanoverhuur. Op basis van deze aanduidingen is een theeschenkerij toegestaan en een kanoverhuurbedrijf, naast het wonen. In het huidige bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel heeft het perceel ook de bestemming Wonen. Binnen dit huidige bestemmingsplan zijn de horeca-activiteiten beperkt tot kleinschalige aan de verhuur van kano's ondergeschikte horeca-activiteiten. Daarnaast is de bedrijfsmatige exploitatie van ten hoogste 20 vaartuigen (kano's en/of kleine bootjes) toegestaan. In dit bestemmingsplan staat ook nadrukkelijk genoemd dat deze activiteiten ondergeschikt moeten blijven aan de woonbestemming en uitsluitend zijn toegestaan tussen 10.00 uur en 21.30 uur waarbij parkeren ook op eigen erf dient plaats te vinden.

In de zienswijze wordt gevraagd om de functieaanduiding 'specifieke vorm van horeca - theetuin' te veranderen in 'horeca'. Een functie horeca binnen de woonbestemming kennen wij planologisch niet in onze bestemmingsplannen. Wel is er een horecabestemming. In dat geval kan (en moet) het gehele perceel voor horeca worden gebruikt. Dit is bijvoorbeeld aan de orde bij een restaurant of een café. Daarvan is hier geen sprake, laat staat dat dit binnen deze omgeving op deze plek ook onwenselijk is gelet op de woonbebouwing en de impact op de woon- en leefomgeving. Binnen de woonbestemming zijn ondergeschikte horeca-activiteiten onder voorwaarden mogelijk, zoals bijvoorbeeld een theetuin. Hiervoor is dan ook een specifieke functieaanduiding opgenomen. Aanpassen van deze

functieaanduiding naar horeca is ongewenst omdat daarmee alle vormen van horeca mogelijk worden gemaakt. En gelet op het huidige bestemmingsplan is een theetuin planologisch mogelijk gemaakt en is dit ook hetgeen wij weer willen gaan opnemen.

Voor wat betreft de exploitatievergunning en de Alcoholwetvergunning kan nog worden aangegeven dat deze vergunningen regels stellen aan de leidinggevenden die alcohol schenken en of de zogenaamde lokaliteit voldoet aan de wettelijke eisen. Deze vergunningen geven de mogelijkheid voor het serveren van maaltijden en het schenken van (alcoholische) dranken.

Belanghebbende geeft aan te vrezen voor onduidelijkheid over wat er nou wel en niet mag door de niet gedefinieerde aanduiding. Doel van belanghebbende is dat het bestaande legale gebruik ook mogelijk is in het nieuwe bestemmingsplan.

Het bestemmingsplan zal worden aangepast in die zin dat de functieaanduiding theetuin zal worden aangevuld met de rechten die in de verleende vergunningen staan. Daarmee wordt er recht gedaan aan de bestaande rechten.

De nieuwe omschrijving in de regels zal zijn (onderstreept is het aangevulde deel):

“g. een theetuin, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van horeca - theetuin', waarbij voor Wolsumerketting 5 te Wolsum geldt dat hieronder wordt verstaan het bedrijfsmatig verstrekken van maaltijden en (alcoholhoudende) dranken voor het gebruik ter plaatse in de schuur en het terras aan het water conform de verleende exploitatie- en Alcoholwetvergunning van 15 mei 2013;”

Conclusie

De zienswijze wordt overgenomen en de functieaanduiding theetuin zal worden aangevuld.

10. De Band 8 te Oudega

Zienswijze stikstof

De maatschap kan zich niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen?

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie

veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt

vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. *Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.*

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

11. Mardyk 3, 8647 SZ te Sibbrandabuorren

Algemeen

Het bestemmingsplan geeft de mogelijkheid een agrarische bestemming om te zetten in een woonbestemming met daarbij ruimte voor recreatievoorzieningen zoals een kleinschalige camping en bed & brochje. De toetsingscriteria zijn hierbij naar de mening van belanghebbende vaag gedefinieerd zoals bijvoorbeeld: wat is een goede landschappelijk inpassing. Verder is gesteld dat een uitbreiding mag plaatsvinden op een afstand van tenminste 500 meter van een bestaand kleinschalig kampeerterrein (art 27.5.1 c3). Op basis van dit bestemmingsplan kan een wildgroei van mini-kampeerterrinen niet voorkomen worden en kunnen op relatief korte afstanden een veelvoud van deze kampeerfaciliteiten ontstaan. Dit leidt tot verrommeling van het landschap en tast het specifieke ruimtelijke karakter van het Friese landschap ernstig aan. Daarbij wordt verzocht het beleid betreffende recreatieve faciliteiten bij Wonen -Woonboerderij aan te scherpen.

Specifiek

Het college van Burgemeester en Wethouders heeft een omgevingsvergunning verleend aan de eigenaar van Mardyk 3, 864SZ Sibbrandabuorren, vastgelegd in de ontwerpbesluit omgevingsvergunning UV 20220848 op 2 maart 2023. Het betreft de herbouw van de bestaande boerderij, het realiseren van twee recreatie appartementen in de voormalige ligboxenstal en het verplaatsen van de werktuigen berging.

De aanvrager had een vergunning voor een minicamping onder het regiem "kleinschalig kamperen bij de boer". Het plan is getoetst aan bovengenoemd bestemmingsplan met de bestemming Wonen-Woonboerderij en voorzien van de aanduiding "Specifieke vorm van recreatie-kleinschalig kampeerterrein". Het bestemmingsplan "Buitengebied Boarnsterhim 2008" is nog steeds van kracht en geeft minder ruimte.

Belanghebbende heeft op 13 april 2023 een zienswijze ingediend en heb het college van B&W verzocht de vergunning niet te verlenen. Kort samengevat heeft belanghebbende hiervoor de volgende argumenten:

1. Belanghebbende heeft bezwaar tegen de verlenging van de kampeervergunning onder het nieuweregim "wonen-woonboerderij":

» Door het weer in gebruik nemen van de camping wordt toegang tot de woning aan de Mardyk 5 verkeerstechnisch gevaarlijk en zwaar bemoeilijkt. De drie meter brede kwetsbare dijk met een steil dijktafval is ongeschikt voor camper-, caravan- en boottrailer verkeer. Passeren is onmogelijk. Hier is geen sprake van een goede ruimtelijke ordening.

* Door het in gebruik nemen van het pontje Sneekerhof-Terherne is de verkeerssituatie in die tussentijd drastisch veranderd. Met zeer druk fiets- en wandelverkeer kunnen op deze smalle dijk gevaarlijke verkeerssituaties ontstaan door het camper-, caravan- en boottrailer- verkeer. Deze dijk is in zijn huidige vorm ongeschikt voor deze verkeersdrukte.

* Sinds de aankoop van de woning van belanghebbende in 2009 heeft de camping niet gefunctioneerd en was in vervallen staat zonder sanitaire en milieu hygiënische voorzieningen. De Kampeerverordening stelt dat een vergunning vervalt als een kleinschalige of landschapscamping gedurende twee achtereenvolgende kampeerseizoenen is gestaakt (art 8.1c).

* Door verandering van de bestemming is een nieuwe situatie ontstaan en geldt het regiem "kamperen bij de boer" niet meer en vervalt volgens belanghebbende de bestaande vergunning.

2. De stikstof depositie van het plan incl. camping is onvolledig. Het project grenst aan een Natura 2000 gebied. Er is een onderbouwing gevraagd.

Reactie gemeente:

In het vigerende bestemmingsplan Buitengebied Boarnsterhim heeft het perceel Mardyk 3 te Sijbrandabuorren de bestemming "Agrarisch Gebied" met de nadere aanduiding 'kampeerterrein' (kt). In de regels (artikel 3.1 onder n) wordt aangegeven dat voor zover de gronden zijn aangeduid met 'kampeerterrein', tevens zijn bestemd voor verblijfsrecreatie in de vorm van 15 standplaatsen voor kampeermiddelen. Dit zijn vastgelegde rechten die wij als gemeente niet zonder meer bij ons neer kunnen leggen.

g g . k a m p e e r m i d d e l :

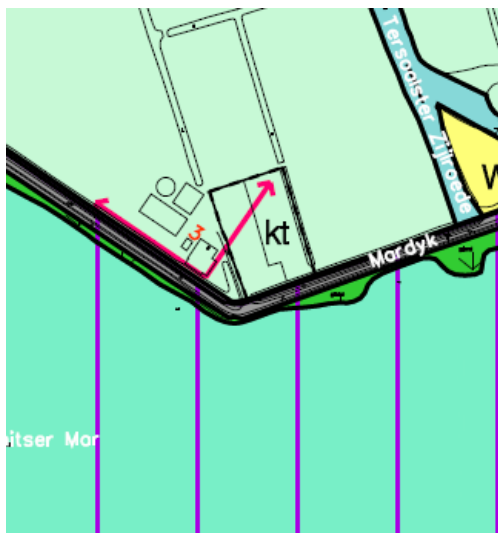
een tent, een tentwagen, een kampeerauto, een caravan of een sta-caravan dan wel enig ander onderkomen of enig ander voertuig of gewezen voertuig of gedeelte daarvan, voor zover geen bouwwerk zijnde, waarvoor ingevolge artikel 40 van de Woningwet een bouwvergunning is vereist; een en ander voor zover deze onderkomens of voertuigen geheel of ten dele blijvend zijn bestemd of opgericht dan wel worden of kunnen worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf;

- n. "kampeerterrein", tevens voor verblijfsrecreatie in de vorm van ten hoogste 15 standplaatsen voor kampeermiddelen met dien verstande dat;
1. op de gronden aan de Easterboarn 6 te Aldeboarn ten hoogste 40 standplaatsen voor kampeermiddelen en ten hoogste 4 kampeerbungalows, alsmede aan de functie ondergeschikte horeca, zijn toegestaan;
 2. op de gronden aan de Meskenwier 2 te Akkrum ten hoogste 10 kampeerbungalows zijn toegestaan;
 3. op de gronden aan de Terhemsterdyk 1 te Terherne ten hoogste 20 standplaatsen voor kampeermiddelen zijn toegestaan;
 4. plaatsing van kampeermiddelen anders dan stacaravans en kampeerbungalows, uitsluitend in de periode 1 april tot 1 november is toegestaan;

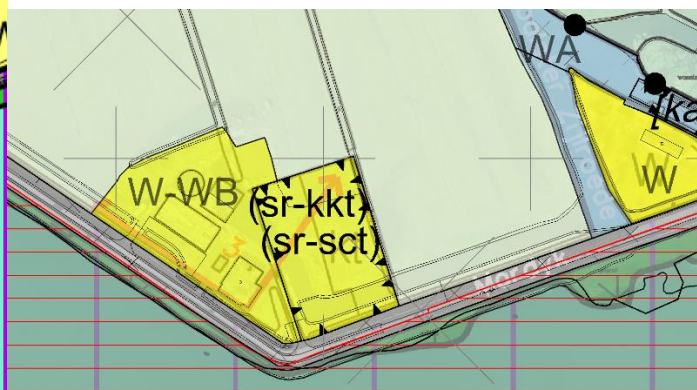
Wordt er naar de definitie gekeken van een kampeermiddel in het huidige bestemmingsplan dan vallen stacaravans hier ook onder. In het in voorbereiding zijnde bestemmingsplan is dit niet standaard opgenomen. Gelet op het huidige vigerende bestemmingsplan met de mogelijkheid van onder meer stacaravans, is er in het ontwerpbestemmingsplan een nadere aanduiding 'specifieke vorm van recreatie - stacaravans toegestaan' opgenomen. Daarmee kan er dus ook sprake zijn van stacaravans.

Hiermee verandert overigens het totaal aantal kampeermiddelen (inclusief eventuele stacaravans) niet. Het aantal is in het huidige plan (15) en in het nieuwe plan gemaximaliseerd. Hoe deze aantallen worden ingevuld met soort kampeermiddelen is dan aan de eigenaar.

Voor wat betreft de nieuwe ontwikkelingen waarvoor een ruimtelijke onderbouwing is aangeleverd geldt dat deze niet kan worden meegenomen in dit plan. Het betreft hier een conserverend plan en de ruimtelijke onderbouwing is nog niet volledig en zorgvuldig beoordeeld. Alleen de feitelijke situatie is gewijzigd in die zin dat de bestemming "Agrarisch Gebied" is gewijzigd in de bestemming "Wonen-Woonboerderij" waarbij het kampeerterrein conform de vigerende situatie is ingepast. De verbeeldingen van zowel het vigerend plan als het ontwerpplan zijn hieronder opgenomen.

Verbeelding vigerend plan

Verbeelding ontwerpplan

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen

12. Louwewei 1 Jutrijp

Zienswijze stikstof

Client kan zich niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen?

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd

natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke

ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

Zienswijze wijzigingsbevoegdheid Agrarisch-Wonen

Ook kan cliënt zich niet verenigen met het antwoord uit de inspraakreactie over het opnemen van een wijzigingsbevoegdheid van agrarisch naar wonen. De wijzigingsbevoegdheid zou ook moeten zien op agrarische gronden in bezit van cliënt.

Reactie gemeente

Het gaat hier dus niet om het agrarische bedrijf zelf maar om de omliggende agrarische gronden. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan moet de gemeenteraad bestemmingen aanwijzen en regels geven die de gemeenteraad uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening nodig acht.

Nieuwe ontwikkelingen ten opzichte van het huidige bestemmingsplan kunnen daarom alleen worden meegenomen indien deze nieuwe ontwikkelingen onderbouwd zijn middels een goede ruimtelijke onderbouwing. Wat de effecten van deze nieuwe ontwikkeling zijn, zullen onderbouwd moeten zijn om een goede afweging te kunnen maken of dit een wenselijke en aanvaardbare ontwikkeling is.

Hierbij zal er op perceel niveau (maatwerk) moeten worden onderzocht of er aan de verschillende (milieu)regels wordt voldaan om te kunnen spreken van een goede ruimtelijke ordening. Nieuwe ontwikkelingen kunnen dus alleen worden meegenomen indien hiervoor reeds een geaccepteerde ruimtelijke onderbouwing (welke derhalve voldoet aan de wet- en regelgeving en aan de gemeentelijke beleidsuitgangspunten) aanwezig is. In alle andere gevallen kan de ontwikkeling niet worden meegenomen aangezien voor deze nieuwe ontwikkeling niet is onderbouwd dat er wordt voldaan aan een goede ruimtelijke ordening. Bijvoorbeeld het effect op de omliggende omgeving en de ruimtelijke kwaliteit van

een gebied. Resumerend kan voor de gronden van belanghebbenden geen wijzigingsmogelijk binnen de bestemming “Agrarisch” naar “Wonen” worden opgenomen.

Conclusie

Deze zienswijze wordt niet overgenomen.

Zienswijze “Functieaanduiding ‘Paardenbak’”

Tenslotte wil cliënt een functieaanduiding paardenbak binnen het bouwvlak/denkbeeldige rechthoek. Er is nog geen paardenbak maar cliënt wil deze mogelijkheid graag openhouden.

Reactie gemeente

De mogelijkheid voor de aanleg van een paardenbak/rijbak kan op grond van het thans voorliggende bestemmingsplan worden gefaciliteerd. In het bestemmingsplan wordt een paardenbak als ‘rijbak’ aangemerkt (het komt op hetzelfde neer). De regels zullen worden aangepast in die zin dat een rijbak zonder meer gerealiseerd kan worden binnen een bouwvlak dan wel een denkbeeldige rechthoek van 1,5 Ha.

Wel gelden daarbij enkele voorwaarden zoals een minimale afstand tot buurpercelen bijvoorbeeld. In het geval het voornemen bestaat om de rijbak buiten het bouwvlak dan wel denkbeeldige rechthoek van 1,5 hectare te realiseren, wordt verwezen naar artikel 3.6.1 onder b van de regels van het bestemmingsplan waarbij ontheffing kan worden verleend van de gebruiksregels. Daarbij kan dan een afweging van de belangen plaatsvinden op perceel niveau. Een functieaanduiding ‘rijbak’ voor deze gevallen kan niet zonder meer worden opgenomen omdat er eerst een integrale beoordeling moet plaatsvinden of er kan worden afgeweken van de gebruiksregels danwel of deze bij recht kan worden gefaciliteerd. In het geval er al een vergunning is verleend voor een rijbak buiten de denkbeeldige rechthoek (of bouwvlak) dan heeft deze belangenafweging al plaatsgevonden en kan de functieaanduiding ‘rijbak’ op basis van deze verleende vergunning als bestaand recht in het bestemmingsplan worden opgenomen. Hiervan is in dit geval geen sprake. Daarvoor zal eerst een aanvraag om een omgevingsvergunning moeten zijn ingediend waarna de beoordeling plaats kan vinden. Er ligt op dit moment geen aanvraag.

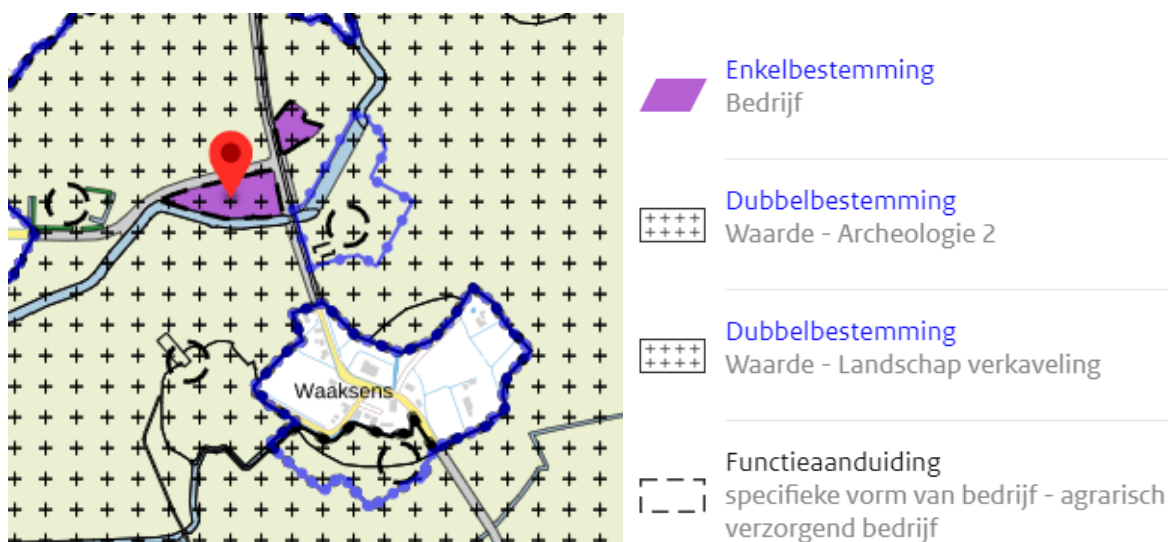
Conclusie

Deze zienswijze wordt niet overgenomen.

13. Toarnwerterleane 3 Waaksens

In het ontwerpbestemmingsplan heeft het perceel Toarnwerterleane 3 te Waaksens de bestemming “Bedrijf” met de aanduiding “specifieke vorm van bedrijf - agrarisch verzorgend bedrijf”. Omdat het loonbedrijf is gestopt in 2017, dient op dit punt een aanpassing van het bestemmingsplan plaats te vinden.

De bedrijfspanden op het bedrijfsperceel Toarnwerterleane 3 worden thans door meerdere kleinschalige regionale en lokale ondernemers als bedrijfslocatie gebruikt. Delen van het ‘vorste’ bedrijfspand zijn in gebruik bij bedrijven die zich richten op respectievelijk natuursteenbewerking, houtbewerking en metaalbewerking. Tevens vinden in twee afzonderlijke bedrijfsunits hobbymatige autoreparatiewerkzaamheden plaats. Het 2^e bedrijfspand wordt verhuurd aan bedrijven ten behoeve van respectievelijk de opslag van mallen (frame) die zijn toegepast bij de renovatie van de Afsluitdijk en de stalling van agrarisch materieel. Tevens bevindt zich in dit bedrijfspand ruimte dat gericht is op het hobbymatig houden van paarden. Hieronder een fragment van de verbeelding met een nadere uitleg van de bestemming op het perceel

Een agrarisch verzorgend bedrijf met een bruto oppervlakte > 500 m², is een bedrijf waarop milieucategorie 3.1 met een richtafstand van 50 meter vanwege het aspect geluid van toepassing is. De gemeente heeft in haar brief (mail) van 25 mei 2023 aan de heer Bos bevestigd dat deze functieaanduiding is toegepast in het bestemmingsplan, omdat een hogere milieucategorie dan 1 of 2 op een loonbedrijf van toepassing is. Tevens heeft de gemeente in haar schrijven vermeld dat medewerking aan een wijziging van het ontwerpbestemmingsplan verleend kan worden, mits aangetoond wordt dat de werkzaamheden en activiteiten die thans plaatsvinden thuishoren in de milieucategorie 3.1 of een lagere milieucategorie. In de bijlage bij de zienswijze wordt nader toegelicht welke werkzaamheden en activiteiten op de locatie uitgevoerd worden, waar deze plaatsvinden, in welke milieucategorie de werkzaamheden en activiteiten per bedrijf (of hobby) thuishoren en welke richtafstanden van toepassing zijn.

- Reparatie en constructie: opp. 192 m2, Milieucategorie 3.1 - afstand 50 meter
- Steenhouwerij: opp. 335 m2, Milieucategorie 3.1 - afstand 50 meter
- Timmerwerkplaats: opp. 97 m2, milieucategorie 2 - afstand 30 meter
- Hobbywerkplaats auto's: opp. 127 m2, milieucategorie 2 - afstand 30 meter
- Hobbywerkplaats auto's: opp. 80 m2, milieucat. 2, afstand 30 meter
- Paardenhouderij: opp. 319 m2, milieucat. 3.1, afstand 50 meter
- Opslag machines: opp. 707 m2, milieucat. 2, afstand 30 meter

Uitgaande van de bestaande rechten, namelijk een bestemming "Bedrijf" op grond waarvan op de locatie Toarnwersterleane 3 bedrijfsactiviteiten zijn toegestaan tot en met de milieucategorie 3.1., wenst belanghebbende deze rechten te behouden. Op die wijze namelijk kunnen kleinschalige regionale- en lokale mkb-bedrijven hun werkzaamheden dicht bij huis uit blijven oefenen. Goed voor de bedrijven, goed voor de leefbaarheid van het platteland

Reactie gemeente

Voor het perceel geldt de bestemming "Bedrijf" met de functieaanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - agrarisch verzorgend bedrijf'. Zoals aangegeven in de zienswijze, is het loonbedrijf gestopt in 2017 en dient een aanpassing van het bestemmingsplan plaats te vinden. In dat geval zal de functieaanduiding van de verbeelding worden verwijderd.

Het loonbedrijf dient te worden aangemerkt als een zogenaamd milieucategorie 3.1 bedrijf. Dat is ook de reden dat het bedrijf als zodanig in de bestemmingsomschrijving is opgenomen. Daarmee wordt voorkomen dat andere bedrijven in de (zwaardere) milieucategorie 3.1 (en hoger) zich op dit perceel kunnen vestigen. Uitgangspunt is dat zich op de bedrijfspercelen (in het buitengebied) alleen milieucategorie 1 en 2 bedrijven kunnen vestigen. Concreet betekent dit dat alleen de timmerwerkplaats, de hobbywerkplaats voor auto's en de opslag van machines op het perceel mogelijk zijn. Dit zijn activiteiten in de milieucategorie 2. Dat geldt echter niet voor de het reparatie- en constructiebedrijf, de steenhouwerij en de paardenhouderij die als categorie 3.1 bedrijven aangemerkt dienen te worden.

In artikel 5.6 van de regels van het bestemmingsplan is een afwijkingsmogelijkheid van de gebruiksregels opgenomen. Het bevoegd gezag kan door middel van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in artikel 5.1, sub a (milieucategorie 1 en 2 bedrijven) ten behoeve de uitoefening van bedrijfsactiviteiten in een hogere categorie dan genoemd in artikel 5.1, sub a wanneer deze, gelet op de milieubelasting naar aard en invloed op de omgeving gelijkwaardig zijn aan de bedrijfsactiviteiten als bedoeld in artikel 5.1 sub a.

Bij een afwijking zoals hiervoor genoemd, worden de aard en invloed van de milieubelasting van een bedrijf of bedrijfsactiviteit en ook de aspecten geluid, geurproductie, stofuitworp, gevaar, luchtverontreiniging en bodemverontreiniging beoordeeld en wordt gekeken naar de diversiteit, het continue karakter van het bedrijf, de visuele hinder en verkeersaantrekkende werking. Initiatiefnemer dient dan ook een aanvraag om een omgevingsvergunning in te dienen waarin een onderbouwing is opgenomen over de milieubelasting zoals hiervoor aangegeven.

Luchtfoto locatie Toarnwerterleane 3 te Waaksens

Conclusie

De zienswijze wordt deels overgenomen in die zin dat de functieaanduiding “specifieke vorm van bedrijf - agrarisch verzorgend bedrijf” van de verbeelding wordt verwijderd. De zienswijze m.b.t. het faciliteren van de zogenaamde categorie 3.1 bedrijven wordt niet overgenomen. Daarvoor dient een aanvraag om een omgevingsvergunning te worden ingediend zoals hiervoor genoemd.

14. Nummer 11 Dearsom

Zienswijze stikstof

Hierbij wordt namens de heer K. van der Velde, wonende aan Nummer 11, 8644 VR te Dearsom een zienswijze ingediend. De gemeente Súdwest-Fryslân stelt in de beantwoording van de eerder ingediende inspraakreactie dat de Maatschap een onherroepelijke Wnb-vergunning heeft welke passend is beoordeeld op basis van de PAS. Gelet op bovenstaande en de heersende jurisprudentie wil de gemeente Súdwest-Fryslân deze PAS-vergunning niet opnemen binnen de bijlage 7, zoals de maatschap dat wenst. De feitelijke planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan zal leidend zijn voor de vraag of niet een toename is van stikstofdepositie. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar.

Het melkveehouderijbedrijf kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? De gemeenteraad wordt gevraagd de zienswijze gegrond te verklaren, het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied SWF-II te heroverwegen, waarbij de planregels ten aanzien van de beperkingen in het kader van stikstof worden aangepast.

Reactie gemeente:

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande

natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de

vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet

om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het

bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

15. Makkum 4 Boazum

Zienswijze stikstof

Client kan zich niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? Gevraagd wordt de planregels ten aanzien van beperkingen in het kader van stikstof aan te passen.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen

sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt.

Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke

ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

Zienswijze denkbeeldige rechthoek

Er worden vraagtekens geplaatst bij de beantwoording van de inspraakreactie ten aanzien van de omvang van de denkbeeldige rechthoek. Bij de intekening van de denkbeeldige rechthoek komt de gemeente Súdwest-Fryslân uit op circa 1,78 hectare. Deze bestaande omvang (nog los van de paardenbak) komt ruim boven de gestelde 1,5 hectare (bij recht) uit. Belanghebbende is van mening dat de huidige omvang (als bestaande situatie) vastgelegd dient te worden binnen de verbeelding op de plankaart behorende bij het ontwerpbestemmingsplan.

Reactie gemeente

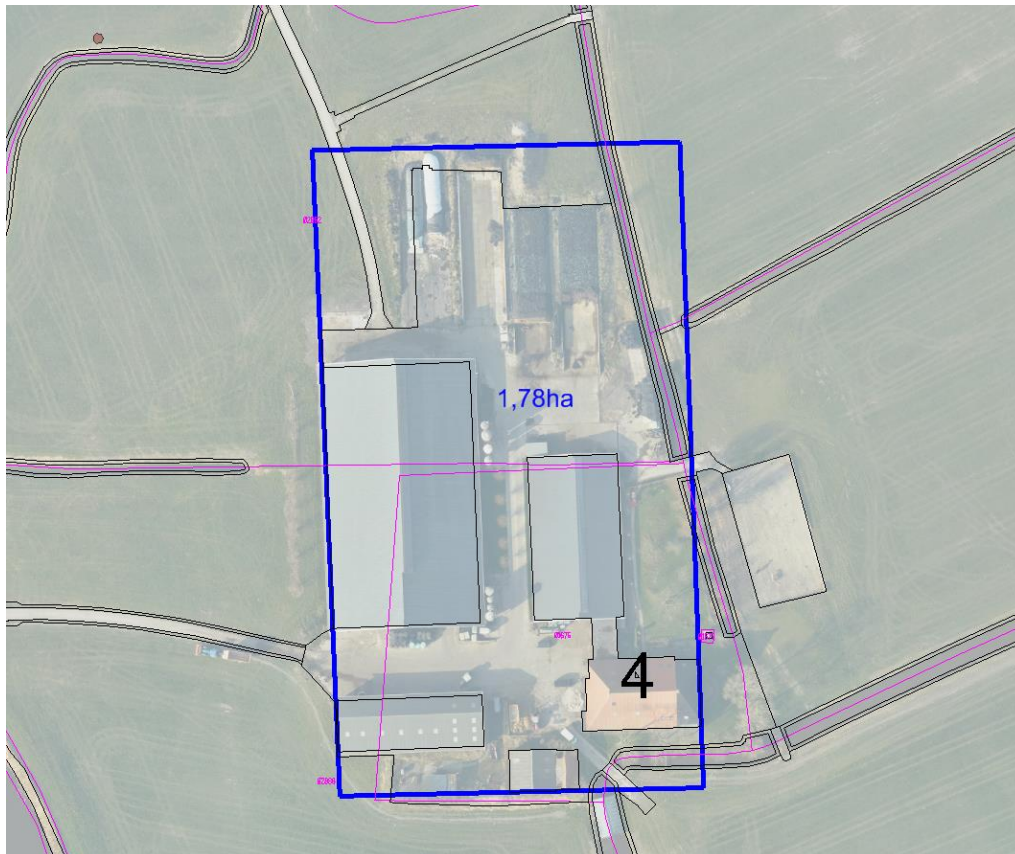
In artikel 3.2. onder b is opgenomen dat bouwwerken uitsluitend gebouwd mogen worden binnen een denkbeeldige rechthoek van maximaal 1,5 hectare dat gelegen is op en rondom de gronden ter plaatse van de aanduiding 'agrarisch bedrijf' of binnen een bouwvlak ter plaatse van de aanduiding 'agrarisch bedrijf' of binnen een bouwvlak met de aanduiding 'intensieve veehouderij'. In artikel 3.2 onder c2 is aangegeven dat per denkbeeldige rechthoek of bouwvlak uitsluitend bedrijfsgebouwen ten behoeve van 1 agrarisch bedrijf mogen worden gebouwd.

In artikel 3.4.1. onder b kan met een omgevingsvergunning worden afgeweken van het bepaalde in artikel 3.2 sub b en c onder 2 voor het bouwen van bouwwerken buiten de denkbeeldige rechthoek van 1,5 hectare, mits de bebouwing ten behoeve van een grondgebonden agrarisch bedrijf wordt gesitueerd binnen een denkbeeldige rechthoek die maximaal 2 hectare bedraagt en die gelegen is op en rondom de gronden ter plaatse van de aanduiding 'agrarisch bedrijf'.

De hiervoor genoemde binnenplanse afwijkmogelijkheid kan alleen worden toegepast wanneer er sprake is van een denkbeeldige rechthoek met de aanduiding 'agrarisch bedrijf'. Alle bouwwerken die worden geplaatst buiten de denkbeeldige

rechthoek van 1,5 hectare dienen te worden beoordeeld op basis van de in het bestemmingsplan opgenomen afwijkmogelijkheid zoals hiervoor omschreven, ondanks van het feit dat de denkbeeldige rechthoek van 1,5 hectare reeds is overschreden.

Wij hebben de denkbeeldige rechthoek van de vergunde bouwwerken ter plaatse van het agrarische bedrijf opgemeten. Daarbij hebben wij geconstateerd dat de denkbeeldige rechthoek een oppervlakte heeft van $\pm 1,78$ hectare. Zie onderstaande luchtfoto.

Luchtfoto met de denkbeeldige rechthoek van 1,78 ha

Belanghebbende is van mening dat de huidige omvang (als bestaande situatie) vastgelegd dient te worden binnen de verbeelding op de plankaart behorende bij het ontwerpbestemmingsplan. Dat laatste lijkt ons een niet voor de hand liggende optie. Sterker nog, hierdoor wordt belanghebbende beperkt in zijn toekomstige ontwikkelingen door de huidige 1,78 hectare vast te leggen. Daarmee kan met de flexibele binnenplanse afwijkmogelijkheid niet meer uitbreiden naar 2 hectare.

Als er conform het verzoek een bouwvlak wordt opgenomen van de huidige bedrijfsvoering, betekent dat ook dat er binnen het bestemmingsplan geen uitbreidingsmogelijkheden meer zijn voor het perceel in tegenstelling tot de agrarische percelen die wel een denkbeeldige rechthoek hebben. Daar komt bij dat er in de rechten van belanghebbende niets positiefs verandert door het opnemen van het bouwvlak rondom de bestaande bebouwing (welke onder de 2 Ha is).

Daar komt bij dat het opnemen van een bouwvlak tussen de 1,5 Ha en 2,0 Ha voor een grondgebonden agrarisch bedrijf niet past binnen onze algemene uitgangspunten en dit op basis daarvan al onwenselijk is. Hierbij is de beoogde flexibiliteit die wij nastreven om te kunnen groeien naar de 2,0 Ha door het opnemen van het bouwvlak teniet gedaan.

Omdat er geen inbreuk op de rechten van belanghebbende wordt gedaan door te werken met een denkbeeldige rechthoek waarbij er tot 2 Ha kan worden vergroot, gaan wij niet mee in deze zienswijze.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen

Zienswijze paardenbak/rijbak

Tenslotte heeft belanghebbende gevraagd om een antwoord op de vraag “of de functieaanduiding paardenrijbak binnen de contouren van het bouwvlak/denkbeeldige rechthoek moet worden opgenomen of dat de paardenrijbak buiten de contour denkbeeldige rechthoek kan vallen”. Er is nog geen paardenbak maar cliënt wil deze mogelijkheid graag openhouden.

Reactie gemeente

In tegenstelling tot hetgeen aangegeven door belanghebbende, hebben wij geconstateerd dat er reeds een paardenbak is gerealiseerd (zie onderstaande luchtfoto).

In ons systeem hebben wij geen verleende vergunning voor de paardenbak/rijbak aangetroffen. Belanghebbende zal derhalve hiertoe een aanvraag in moeten dienen omdat deze niet zonder vergunning kan worden opgericht.

Binnen een gesloten bouwvlak en een denkbeeldige rechthoek van 1,5 ha dan wel een denkbeeldige rechthoek van 1,5 m² bij onder voorwaarden de rijbak ‘bij recht’ worden gerealiseerd (in het bestemmingsplan is een paardenbak ‘rijbak’ genoemd).

De regels in het bestemmingsplan zullen dienovereenkomstig worden aangepast. In het geval de rijbak niet binnen de denkbeeldige rechthoek of het bouwvlak valt, zal moeten worden beoordeeld of gebruik kan worden gemaakt van de binnenplanse afwijkingsmogelijkheid die ten aanzien van rijbakken. Daarvoor wordt verwezen naar de regels in het bestemmingsplan.

Het zal duidelijk zijn dat de bestaande rijbak in dit stadium nog niet beoordeeld kan worden om reden dat niet aangegeven is waar deze paardenbak gerealiseerd moet worden laat staan dat er een onherroepelijke vergunning ligt.

Voor wat betreft de inhoud van de zienswijze (waar mag een rijbak komen te liggen) merken wij op dat een rijbak bij recht binnen de denkbeeldige rechthoek van 1,5 Ha mag komen te liggen (mits aan de randvoorwaarden wordt voldaan zoals bijvoorbeeld een minimale afstand tot perceelsgrenzen naar burens) en buiten deze denkbeeldige rechthoek is het onder voorwaarden die zijn genoemd in de binnenplanse afwijkingsmogelijkheid ook mogelijk een rijbak te realiseren.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

16. Blankendalwei 8 Scharnegoutum

Zienswijze stikstof

Hierbij wordt namens de maatschap Terpstra-Gerbrandy, Blankendalwei 8 te Scharnegoutum een zienswijze ingediend. De gemeente Súdwest-Fryslân stelt in de beantwoording van de eerder ingediende inspraakreactie dat de Maatschap een onherroepelijke Wnb-vergunning heeft welke passend is beoordeeld op basis van de PAS. Gelet op bovenstaande en de heersende jurisprudentie wil de gemeente Súdwest-Fryslân deze PAS-vergunning niet opnemen binnen de bijlage 7, zoals de maatschap dat wenst. De feitelijke planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan zal leidend zijn voor de vraag of niet een toename is van stikstofdepositie. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar.

Het melkveehouderijbedrijf kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? Gevraagd wordt de planregels ten aanzien van beperkingen in het kader van stikstof aan te passen.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De

gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin

stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

Zienswijze denkbeeldige rechthoek/bouwvlak

De maatschap voorziet op de locatie Blankendalwei 8 te Scharnegoutum op relatief korte termijn een bedrijfsontwikkeling, die de bij recht gestelde bouwblockgrootte (denkbeeldige rechthoek) van 1,5 hectare zal overstijgen. Nu al zit de denkbeeldige rechthoek op bijna 1,5 hectare (1.47 ha). De maatschap verzoekt gelet op de op korte termijn voorziene bedrijfsontwikkeling om een bouwvlak van 2 hectare ter plaatse van de “aanduiding bedrijf”.

Reactie gemeente

De gemeente kan niet zonder meer een bebouwingsvlak opnemen van 2 ha. In het geval een agrarisch bedrijf uitbreidt buiten de denkbeeldige rechthoek van 1,5 hectare dient worden afgeweken van de bouwregels. Daarvoor is een omgevingsvergunning vereist waarbij getoetst dient te worden aan de criteria die zijn opgenomen in artikel 3.4.1 van de regels van het bestemmingsplan. Hierbij is bijvoorbeeld de landschappelijke inpassing van belang. Zondermeer opnemen van een bouwvlak van 2 Ha zonder dat hier aan de randvoorwaarden kan worden getoetst is onwenselijk en niet passend binnen het ruimtelijk beleid van de

gemeente. Dergelijke uitbreidingen van de bedrijfsactiviteiten moeten goed worden ingepast in het landschap.

Conclusie

Deze zienswijze wordt gelet op bovenstaande niet overgenomen.

Zienswijze agrarisch bedrijf in relatie tot de woonbestemming Blankendalwei 8

Op relatief korte afstand van de locatie Blankendalwei 8 te Scharnegoutum is een voorheen “agrarisch” bestemde bedrijfslocatie omgezet naar de functie enkelbestemming “Wonen” (Blankendalwei 6 te Scharnegoutum). De maatschap is van mening dat zij hier in haar bedrijfsvoering geen belemmeringen van mogen ondervinden. Bij een doelmatige invulling van de denkbeeldige rechthoek of situering bouwvlak zou het melkveehouderijbedrijf van de maatschap binnen de invloedssfeer van de woonfunctie op de locatie Blankendalwei 6 kunnen komen te vallen met alle nadelige gevolgen van dien. Gevraagd wordt de negatieve gevolgen te ondervangen.

Reactie gemeente:

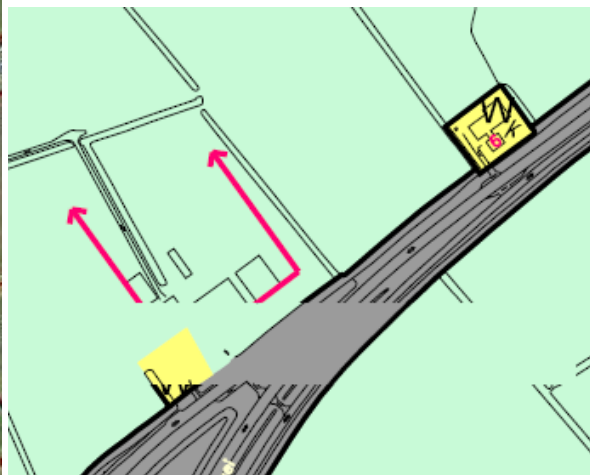
Het woonperceel Blankendalwei 6 heeft zowel op grond van het vigerende bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel als het thans aan de orde zijnde bestemmingsplan Buitengebied SWF-II de bestemming “Wonen”. De afstand tussen het agrarische bedrijf Blankendalwei 8 en de woning Blankendalwei 6 bedraagt 150 meter. In die zin zal het agrarische bedrijf niet direct in haar belangen worden aangetast. In ieder geval niet meer dan reeds in de bestaande situatie al aan de orde kan zijn. Belanghebbende wordt in die zin dus niet geschaad.

Conclusie

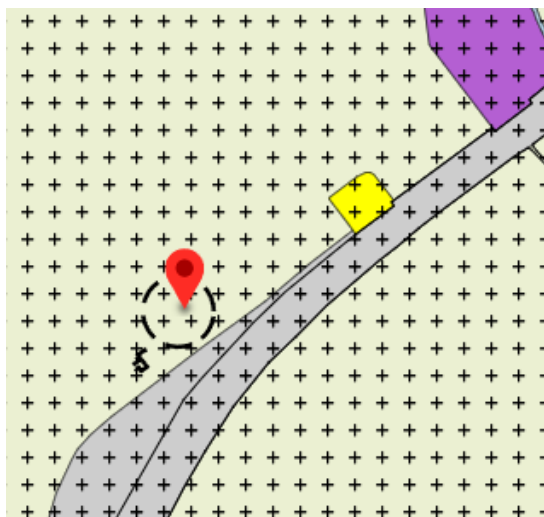
De zienswijze wordt niet overgenomen.

Situering Blankendalwei 6 en 8

Fragment verbeelding BP BG Wymbritseradiel

Fragment verbeelding BP BG SWF-II

17. De Terpen 2 te IJlst

Zienswijze stikstof

Hierbij wordt namens de maatschap De Vries-Van der Hout, De Terpen 2 te IJlst een zienswijze ingediend. De gemeente Súdwest-Fryslân stelt in de beantwoording van de eerder ingediende inspraakreactie dat de Maatschap een onherroepelijke Wnb-vergunning heeft welke passend is beoordeeld op basis van de PAS. Gelet op bovenstaande en de heersende jurisprudentie wil de gemeente Súdwest-Fryslân deze PAS-vergunning niet opnemen binnen de bijlage 7, zoals de maatschap dat wenst. De feitelijke planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan zal leidend zijn voor de vraag of niet een toename is van stikstofdepositie. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar.

Het melkveehouderijbedrijf kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? De gemeenteraad wordt gevraagd de zienswijze gegrond te verklaren, het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied SWF-II te heroverwegen, waarbij de planregels ten aanzien van de beperkingen in het kader van stikstof worden aangepast.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande

natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de

vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet

om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het

bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

18. Tsjaerddyk 3 Nijland

Zienswijze stikstof

Hierbij wordt namens de maatschap Terpstra-Gerbrandy een zienswijze ingediend die betrekking heeft op het perceel Tsjaerddyk 3 te Nijland. De gemeente Súdwest-Fryslân stelt in de beantwoording van de eerder ingediende inspraakreactie dat de Maatschap een onherroepelijke Wnb-vergunning heeft welke passend is beoordeeld op basis van de PAS. Gelet op bovenstaande en de heersende jurisprudentie wil de gemeente Súdwest-Fryslân deze PAS-vergunning niet opnemen binnen de bijlage 7, zoals de maatschap dat wenst. De feitelijke planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan zal leidend zijn voor de vraag of niet een toename is van stikstofdepositie. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar.

Het melkveehouderijbedrijf kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? De gemeenteraad wordt gevraagd de zienswijze gegrond te verklaren, het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied SWF-II te heroverwegen, waarbij de planregels ten aanzien van de beperkingen in het kader van stikstof worden aangepast.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een

stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in

bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet

aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het

bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

19. Doarpsstrjitte 15, 9021 CK te Easterwierrum

Zienswijze m.b.t. bouwregels bedrijventerrein

In het bestemmingsplan Easterwierrum worden landschappelijke eisen gesteld aan de bebouwing en inrichting van het terrein. In het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied SWF-II worden ten onrechte helemaal geen eisen gesteld aan de inrichting van dit terrein en daardoor wordt de wildgroei op het terrein gelegaliseerd.

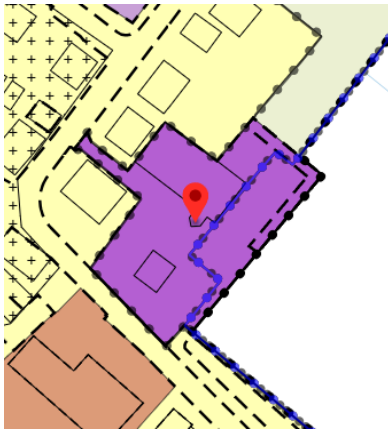
De ontsluitingswegen van het terrein bevinden zich (alle drie) binnen de bebouwde kom van Easterwierrum. Het terrein hoort daarom niet toe te worden gerekend aan het buitengebied en hoort daarom geen deel uit te maken van het plangebied Buitengebied.

Door het terrein toe te bedelen aan het plangebied wordt de maximum gebouwhoogte 85 meter, terwijl die nu 6 meter is. De extreme bouwhoogte is onaanvaardbaar binnen de bebouwde kom van het dorp. Het bedrijfsterrein zou gelijk behandeld moeten worden als het bedrijventerrein aan De Eker. Op het bedrijventerrein aan De Eker is onder andere een agrarisch loonbedrijf gevestigd. Er is daar dus wel een agrarische verbinding met het buitengebied. Dit bedrijventerrein is opmerkelijk genoeg echter niet toegevoegd aan het plangebied.

Voor het Buitengebied is een maximale bouwhoogte van 85 meter vastgesteld. De plangrens van het buitengebied loopt langs de dorpskernen. Hierdoor zouden grote windmolens tegen dorpskernen aan gesitueerd kunnen worden. Een minimale afstand van windmolens tot dorpskernen in relatie met de wiekhoogte van windmolens zou in dit plan moeten worden vastgelegd.

Reactie gemeente

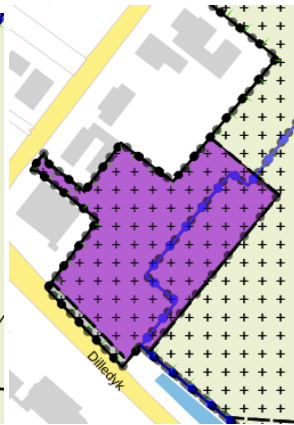
In het bestemmingsplan Easterwierrum (2012) is de bedrijfslocatie als zodanig opgenomen. In 2015 is het bestemmingsplan Buitengebied Littenseradiel herzien. Daarbij is het achterste gedeelte van de bedrijfslocatie bestemd als “Agrarisch”. Dit gedeelte is echter altijd betrokken geweest bij het voorliggende bedrijf en daarom zou ‘deze fout’ hersteld kunnen worden door de actuele situatie in het thans aan de orde zijnde bestemmingsplan op te nemen

BP Easterwierrum

BP BG Littenseradiel

BP BG SWF-II (ontwerp)

Belanghebbende geeft aan dat op grond van het bestemmingsplan Easterwierrum een bouwhoogte wordt voorgestaan van 6 meter terwijl de bouwhoogte in de nieuwe situatie 85 meter (!) zou bedragen. Op grond van het bestemmingsplan Easterwierrum wordt binnen de bestemming “Bedrijf” een bouwhoogte voorgestaan van 8 meter dan wel de bestaande bouwhoogte indien deze meer is. In het bestemmingsplan Buitengebied SWF-II wordt uitgegaan van een bouwhoogte van 10 meter, dan wel de bestaande hoogte indien deze meer. Belanghebbende kan daardoor niet onevenredig in zijn belangen worden getroffen. Waar de hoogte van 85 meter vandaan komt, is niet te achterhalen. Verder spreekt belanghebbende de vrees uit voor grote windmolens. Echter, nieuwe grote windmolens worden in dit plan niet gefaciliteerd.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

20. Lytshuzen 4, 8621 XG te Heeg

Zienswijze mogelijkheden recreatie

De locatie Lytshuzen 4 te Heeg heeft binnen het ontwerpbestemmingsplan de enkelbestemming “Wonen-Woonboerderij”. Op onderhavige locatie bevindt zich een ligboxenstal. Overwogen wordt deze ligboxenstal te zijner tijd te slopen of anders in te richten, mits daar passende compensatie in de vorm van planologisch vergunde recreatieve voorziening(en) voor terug kan/kunnen komen. Daarbij wordt gedacht aan recreatieappartementen. Op grond van de vrijstellingsbevoegdheid ex. artikel 27,5 lid d van de planvoorschriften behoort dit in de optiek van belanghebbende tot de mogelijkheden.

Aanvullend wordt verzocht een aanduiding “recreatieve camperplaatsen toegestaan” voor de locatie Lytshuzen 4 te Heeg binnen de verbeelding/plankaart op te nemen. Binnen het ontwerpbestemmingsplan wordt nu nog niet iets specifiek voor recreatieve camperplaatsen geregeld, terwijl er in de omgeving van Heeg wel nadrukkelijk behoefte aan is. Gevraagd wordt de zienswijze gegrond te verklaren, het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied SWF-II te heroverwegen, waarbij de aanduiding “recreatieve appartementen toegestaan” en/of “recreatieve camperplaatsen toegestaan” voor de locatie Lytshuzen 4 te Heeg op de verbeelding/plankaart wordt opgenomen.

Reactie gemeente

Het perceel Lytshuzen 4 te Heeg heeft de bestemming “Wonen-Woonboerderij”. Binnen deze bestemming kunnen de nodige activiteiten worden gefaciliteerd met een zogenaamde binnenplanse afwijkingsmogelijkheid. Zoals bijvoorbeeld recreatieappartementen in de bestaande (voormalig) agrarische bebouwing. In die zin is het opnemen van een aanduiding dus ook niet nodig.

Toekomstige plannen van belanghebbende kunnen niet nu al worden meegenomen in dit bestemmingsplan middels aanduidingen. Hiervoor dient er namelijk eerst een zorgvuldige afweging van de belangen gemaakt te worden waarbij er toetsing aan gemeentelijk maar ook aan provinciaal beleid noodzakelijk is. Om dit goed te kunnen doen is er een uitgewerkte aanvraag/verzoek nodig van belanghebbende waarin duidelijk staat omschreven wat waar zou moeten komen. Op basis daarvan kan namelijk de belangenafweging plaatsvinden. In het geval belanghebbende concrete en uitgewerkte plannen heeft, kunnen deze ingediend worden bij de gemeente zodat kan worden getoetst aan de criteria die gelden voor het verlenen van deze binnenplanse afwijkingsmogelijkheid waarna een besluit kan worden genomen over de afgifte van een vergunning. Door belanghebbende is echter (nog) geen aanvraag ingediend en die zin kunnen de aanduidingen ook niet opgenomen worden.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

21. Riperwei 78, 8623 XP te Jutrijp

Zienswijze denkbeeldige rechthoek

Belanghebbende exploiteert op de locatie Riperwei 78 te Jutrijp een melkveehouderijbedrijf (functieaanduiding agrarisch bedrijf). Het perceel is 'verplaatst' van het bestemmingsplan "Wymbritseradiel Zuidwest" naar het bestemmingsplan "Buitengebied SWF-II". Belanghebbende gaat er hierbij vanuit dat de 1,5 hectare denkbeeldige rechthoek bij recht, gelet op de brief d.d. 25 mei 2023 over de watergang in westelijke richting geprojecteerd kan worden, aansluitend aan de thans aanwezige bebouwing en zou dit graag bevestigd zien door de gemeente Súdwest-Fryslân.

Reactie gemeente

Het perceel Riperwei 78 is nu gelegen in het bestemmingsplan "Dorpen midden/oost gemeente SWF". Hieronder is de verbeelding opgenomen waarop te zien is dat er sprake is van een gesloten bouwvlak waarbij het agrarische perceel begrensd wordt door het water "It Far" en de weg.

Verbeelding Dorpen midden-oost

Zoals bekend, worden alle agrarische bedrijven die nu nog in de bebouwde kom liggen en/of niet onderdeel uitmaken van het bestemmingsplan "Buitengebied SWF" alsnog opgenomen in dit bestemmingsplan. In dat kader vraagt aanvrager een bevestiging dat ook gebruik kan worden gemaakt van de zogenaamde denkbeeldige rechthoek van 1,5 hectare in westelijke richting welke aansluit bij de op het achterliggende perceel aanwezige mestzak. Bij nader inzien zijn wij de mening toegedaan dat een denkbeeldige rechthoek hier geen optie is omdat op basis van de aanwezige vaart geen (aansluitende) denkbeeldige rechthoek kan worden gecreëerd. Daarnaast zal er stedenbouwkundig gezien een ongewenste situatie ontstaan omdat aan de overzijde van It Far agrarisch bebouwing gerealiseerd zou kunnen worden hetgeen een aantasting betekent van de lintdorpen Hommerts/Jutrijp. Om een indicatie te geven, is hieronder een denkbeeldige

De zienswijze wordt niet overgenomen waarbij de verbeelding wordt aangepast in die zin dat een gesloten bouwvlak wordt opgenomen.

Verder stelt de gemeente Súdwest-Fryslân in de beantwoording van de eerder ingediende inspraakreactie dat de Maatschap een onherroepelijke Wnb-vergunning heeft welke passend is beoordeeld op basis van de PAS. Gelet op bovenstaande en de heersende jurisprudentie wil de gemeente Súdwest-Fryslân deze PAS-vergunning niet opnemen binnen de bijlage 7, zoals de maatschap dat wenst. De feitelijke planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan zal leidend zijn voor de vraag of niet een toename is van stikstofdepositie. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar.

Het melkveehouderijbedrijf kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? De gemeenteraad wordt gevraagd de zienswijze gegrond te verklaren, het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied SWF-II te heroverwegen, waarbij de planregels ten aanzien van de beperkingen in het kader van stikstof worden aangepast. Verder wordt gevraagd nadere informatie te verstrekken met betrekking tot de denkbeeldige rechthoek.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

22. Rige 18, 8617 LA te Abbega

Zienswijze stikstof

Belanghebbende kan zich ondanks het plaatsen van haar onherroepelijke Wnb-vergunning binnen de bijlage 7 van het ontwerpbestemmingsplan niet verenigen met de stikstofparagraaf artikel 3.5 onder j. en 1.7 van de planregels. Momenteel loop voor belanghebbende een aanvraag voor extern salderen bij de provincie Fryslân. Mocht deze uitbreidingsaanvraag Wnb verleend worden, dan zal deze nieuwe Wnb-vergunning binnen bijlage 7 van het plan dienen te worden opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt die lijst vast. Als een bedrijf, zoals nu concreet speelt bij belanghebbende, een Wnb-vergunning krijgt voor een project meteen hogere stikstofemissie of -depositie, dan moet voor het project ook het bestemmingsplan (straks: omgevingsplan) worden gewijzigd (door opname van de gewijzigde Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente Súdwest-Fryslân dat gaan regelen zonder de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen en hoge leges moet betalen?

Het melkveehouderijbedrijf kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven. Gevraagd wordt de zienswijze gegrond te verklaren, het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied SWF-II te heroverwegen, waarbij de planregels ten aanzien van de beperkingen in het kader van stikstof worden aangepast en de nog te verlenen Wnb-vergunning binnen de bijlage 7 van het bestemmingsplan wordt opgenomen.

Reactie gemeente

Belanghebbende geeft aan dat de huidige Wnb-vergunning is opgenomen in bijlage 7 van het bestemmingsplan maar is ook bezig met een nieuwe Wnb-vergunning. Deze nieuwe vergunning is tot op heden nog niet verleend. Op basis daarvan kan deze nu ook nog niet worden meegenomen in bijlage 7. De reden is dat hier alleen verleende en onherroepelijke Wnb-vergunningen in opgenomen mogen worden (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684 en ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

23. It Sân 4 te Itens.

Zienswijze aanduiding mestzak

Op onderhavig perceel is een mestzak aanwezig voor de opslag van drijfmest. In de planregels staat onder artikel 3.1., aanhef en sub e, het navolgende vermeld: De voor 'Agrarisch' aangewezen gronden zijn bestemd voor: (onder e) mestzak, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch-mestzak'. Strikt genomen kan uit voornoemde geconcludeerd worden dat voor iedere mestzak, zowel binnen als buiten een bouwvlak, een functieaanduiding opgenomen dient te zijn om strijdigheid met onderhavig bestemmingsplan te voorkomen. In onderhavige situatie is een dergelijke functieaanduiding niet op het perceel opgenomen.

Uit artikel 3.2, sub k, zesde lid volgt weliswaar dat mestzakken uitsluitend binnen een bouwvlak gebouwd mogen worden dan wel uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch - mestzak'. Echter doet dit niets af aan de strikte formulering uit artikel 3.1, sub e.

Verzocht wordt dan ook artikel 3.1 sub e in onderhavig bestemmingsplan zodanig te verduidelijken, zodat expliciet duidelijk is dat mestzakken/overige opslagen van drijfmest binnen een bouwvlak hiermee niet bedoeld worden.

Reactie gemeente

De betreffende mestzak is gesitueerd binnen het bouwvlak en hoeft dus niet als zodanig opgenomen te worden op de verbeelding.

De regels zorgen echter wel voor verwarring nu in artikel 3.1 onder e is aangegeven dat een mestzak, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch-mestzak" mogelijk is. In principe is de hiervoor genoemde aanduiding alleen van toepassing wanneer een mestzak aanwezig is buiten het bebouwingsvlak dan wel buiten een denkbeeldige rechthoek van 1,5 hectare.

Conclusie

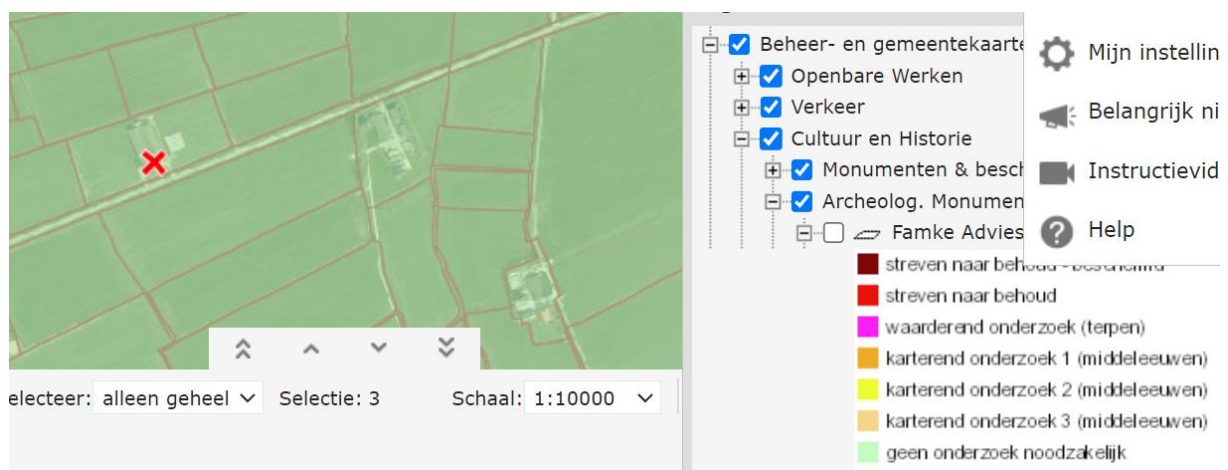
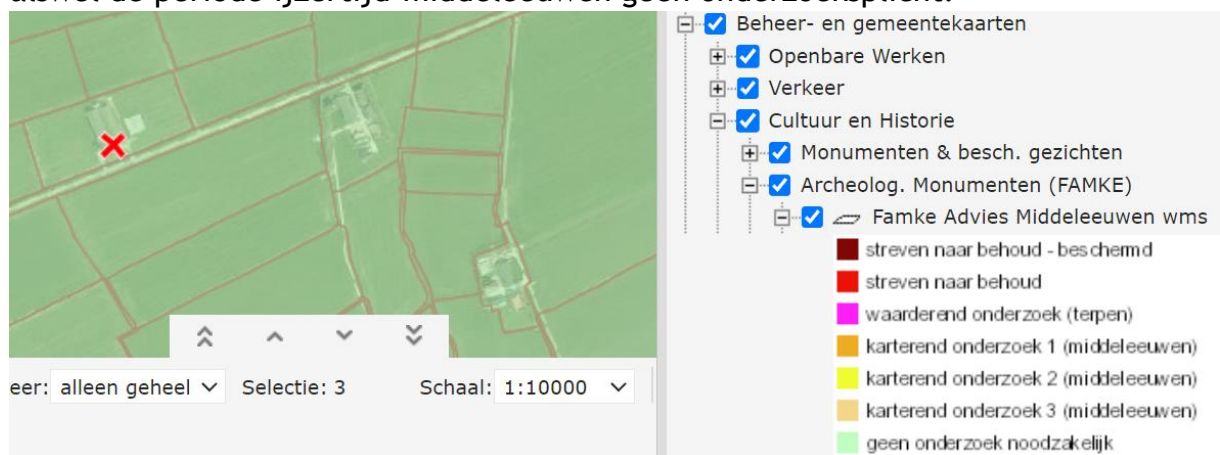
De zienswijze wordt overgenomen in die zin dat de regels zullen worden aangepast zoals hiervoor genoemd.

Zienswijze archeologie

Op het perceel is een dubbelbestemming met betrekking tot archeologie opgenomen, te weten “Archeologie 2”. Het bevreemd belanghebbende dat deze waarde ook op het bouwvlak is opgenomen. Er heeft ter plaatse al verstoring plaatsgevonden in verband met de realisatie van gebouwen en andere bouwwerken. Het beschermen van archeologische waarden op het bouwvlak is derhalve intussen volstrekt irrelevant geworden. Er wordt dan ook verzocht de dubbelbestemming “Archeologie 2” van onderhavig bouwvlak te verwijderen.

Reactie gemeente:

De dubbelbestemming Archeologie 2 wordt verwijderd. Op basis van de Friese Monumentenkaart Extra (FAMKE) geldt er voor zowel de periode steentijd-bronstijd alswel de periode ijzertijd-middeleeuwen geen onderzoeksplicht.

Conclusie

De zienswijze wordt overgenomen in die zin dat de dubbelbestemming “Archeologie 2” op de verbeelding wordt verwijderd.

Zienswijze afwijkingsbevoegdheid bouwregels

Het perceel It Sâ 4 te Itens beschikt over de functieaanduiding ‘intensieve veehouderij’. Daaruit kan geconcludeerd worden dat het vigerende gebruik onder het nieuwe bestemmingsplan ongewijzigd toegestaan is. Echter staat onder artikel 3.4.1 onder c een afwijkingsbevoegdheid van de bouwregels opgenomen welke twijfel veroorzaakt ten aanzien van het gestelde onder artikel 3.1, sub c. Verzocht wordt dan ook te verduidelijken dat artikel 3.4.1 sub c expliciet toeziet op ontwikkelingen buiten het bouwvlak en dat realisatie van nieuwe stalruimte binnen bouwvlakken bij rechte is toegestaan. Immers zijn bouwvlakken ook expliciet bedoeld om ontwikkelmogelijkheden voor onder andere agrarische bedrijven zoals varkenshouderijen te bieden.

Een andere uitleg van voornoemde artikelen dan bovenstaande leidt volgens belanghebbenden onvermijdelijk tot planschade. Voor onderhavig perceel is reeds op 7 oktober 2020 een Wabo-aanvraag ingediend voor gewijzigde realisatie van de in 2018 reeds onherroepelijk vergunde tweede stalruimte. Op 12 april 2022 is een ontwerpbesluit genomen. Men is in afwachting van het besluit op voornoemde aanvraag.

Reactie gemeente

In artikel 3.1. onder c is aangegeven dat de voor “Agrarisch” aangewezen gronden zijn bestemd voor niet grondgebonden agrarische bedrijven al dan niet in combinatie met grondgebonden agrarische bedrijven, uitsluitend ter plaatse van een bouwvlak met de aanduiding “intensieve veehouderij”.

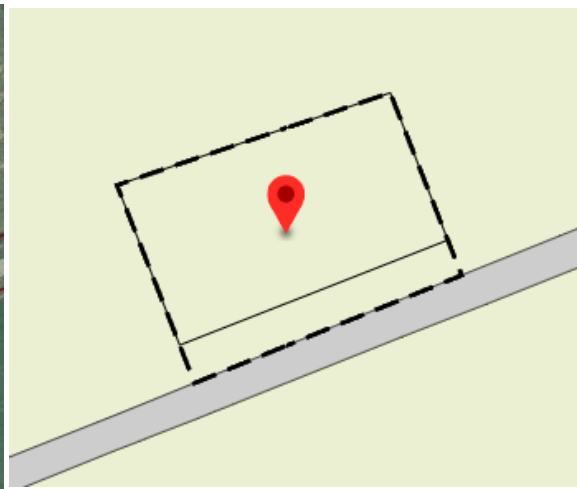
In artikel 3.4.1 onder c (na hernummering is dit in het definitieve plan artikel 3.4.1 onder b) is aangegeven dat afgeweken kan worden van de bouwregels voor het uitbreiden van stalruimte ten behoeve van intensieve veehouderij met ten hoogste 10% onder voorwaarden die in dit artikel zijn genoemd waarbij tevens geldt dat de overige bouwregels van lid 3.2 van overeenkomstige toepassing zijn. Het artikel is verduidelijkt om hiermee geen discussie te kunnen krijgen over wat er wel en niet wordt bedoeld. De 10% ziet op het oppervlakte van het bouwvlak welke buiten het bouwvlak mag worden gerealiseerd (op of direct gelegen nabij de aanduiding).

Conclusie

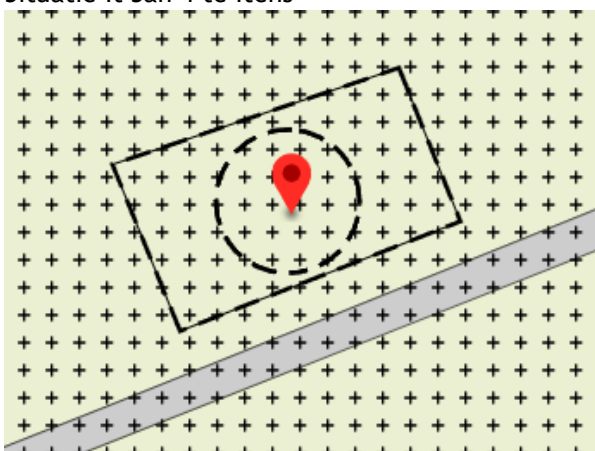
De zienswijze wordt overgenomen in die zin dat de regels worden aangepast zoals hiervoor genoemd.

Situatie It Sân 4 te Itens

BP BG Littenseradiel

Ontw. BP BG SWF-II

Zienswijze stikstof

Voor het bedrijf is op 28 mei 2020 een toestemming op grond van de Wet natuurbescherming aangevraagd bij de provincie Fryslân. Middels een positief weigeringsbesluit heeft de provincie op 28 september 2021 geconcludeerd dat de beoogde situatie geen significant negatieve gevolgen heeft op de stikstofgevoelige habitattypen in Natura 2000-gebieden. Daar de betreffende vergunning na 2019 is aangevraagd en verleend, kan dus geconcludeerd worden dat het besluit uitdrukkelijk geen PAS-vergunning betreft.

Op 18 oktober 2022 is door de rechtbank Gelderland in een uitspraak geconcludeerd dat een positief weigeringsbesluit tot dezelfde rechtsgevolgen leidt als een vergunning besluit op grond van de Wet natuurbescherming. In dat geval wordt verzocht het onherroepelijke besluit van 28 september 2021 op te nemen in bijlage 7 bij het bestemmingsplan.

Reactie gemeente

In de zienswijze wordt verwezen naar de uitspraak van rechtbank Gelderland van 18 oktober 2022 met vindplaats ECLI:NL:RBGEL:2022:5829. Deze uitspraak biedt echter geen basis om de positieve weigering die belanghebbende in 2021 heeft ontvangen als een Wnb-vergunning in bijlage 7 op te nemen.

Zoals de rechtbank al overweegt, is er sinds de zogenaamde Logtsebaan-uitspraak (ECLI:NL:RVS:2021:71) geen vergunningplicht meer aan de orde indien er sprake is van intern salderen. Dat betekent dat indien de stikstofdepositie ten opzichte van de referentiesituatie niet toeneemt met een ontwikkeling, hiervoor geen nieuwe Wnb-vergunning kan worden verkregen. Het is als het ware vergunningvrij. Een aanvraag voor een Wnb-vergunning op basis van intern salderen zal dan ook geweigerd moeten worden. Dat wordt ook een positieve weigering genoemd. Daarin wordt de aanvraag geweigerd met als motivering dat er sprake is van intern salderen.

In de zienswijze wordt gesteld dat er hiermee een onherroepelijk besluit is van 28 september 2021 en dat deze ook opgenomen zou moeten worden in bijlage 7.

Wij nemen deze zienswijze niet over. Een positieve weigering is weliswaar een besluit, echter het is niet een Wnb-vergunning. Het geeft uitsluitend aan dat er geen vergunning nodig is voor het betreffende project ten opzichte van de referentiesituatie in de natuurwetgeving (de eerder afgegeven Wnb-vergunning). Het leidt volgens de rechtbank tot dezelfde rechtsgevolgen als de oorspronkelijke Wnb-vergunning (in het kader van de natuurwetgeving).

De positieve weigering waarnaar wordt verwezen dateert van 28 september 2021 en heeft het provinciale kenmerk 01912530. In deze positieve weigering staat omschreven dat de Wnb-vergunning van 7 september 2018 (met kenmerk 01545301) als referentiesituatie geldt. Dit betreft een Wnb-vergunning welke passend is beoordeeld middels de PAS-wetgeving. Dus als dezelfde rechtsgevolgen al van toepassing zouden zijn op de positieve weigering als de Wnb-vergunning (in het bestemmingsplanspoor), dan zal dat nog niet kunnen betekenen dat de PAS-toestemming wordt opgenomen in bijlage 7 van het bestemmingsplan. Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Laat staan dat wij van mening zijn dat positieve weigeringen zondermeer geen plek in deze bijlage kunnen krijgen nu dit geen formele vergunning besluiten zijn maar een bestuurlijk rechtsoordeel over een situatie waarvoor geen vergunning is vereist in het natuurspoor.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

24. nr. 55 te Koufurderrige

Zienswijze stikstof

Hierbij wordt namens de maatschap de heer K.A. Steenbeek, br. 55 te Koufurderrige een zienswijze ingediend. De gemeente Súdwest-Fryslân stelt in de beantwoording van de eerder ingediende inspraakreactie dat de Maatschap een onherroepelijke Wnb-vergunning heeft welke passend is beoordeeld op basis van de PAS. Gelet op bovenstaande en de heersende jurisprudentie wil de gemeente Súdwest-Fryslân deze PAS-vergunning niet opnemen binnen de bijlage 7, zoals de maatschap dat wenst. De feitelijke planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan zal leidend zijn voor de vraag of niet een toename is van stikstofdepositie. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar.

Het melkveehouderijbedrijf kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? De gemeenteraad wordt gevraagd de zienswijze gegrond te verklaren, het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied SWF-II te heroverwegen, waarbij de planregels ten aanzien van de beperkingen in het kader van stikstof worden aangepast.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande

natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de

vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet

om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het

bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

25. Annabuorren 4 te Tirns

Zienswijze Stikstof

Hierbij wordt namens de maatschap H. en P. Schaap-De Boer, Annabuorren 4 te Tirns een zienswijze ingediend. De gemeente Súdwest-Fryslân stelt in de beantwoording van de eerder ingediende inspraakreactie dat de Maatschap een onherroepelijke Wnb-vergunning heeft welke passend is beoordeeld op basis van de PAS. Gelet op bovenstaande en de heersende jurisprudentie wil de gemeente Súdwest-Fryslân deze PAS-vergunning niet opnemen binnen de bijlage 7, zoals de maatschap dat wenst. De feitelijke planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan zal leidend zijn voor de vraag of niet een toename is van stikstofdepositie. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar.

Het melkveehouderijbedrijf kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen?

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan

stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de

onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

Zienswijze opnemen wijzigingsbevoegdheid van “Agrarisch” naar ‘Wonen’

Belanghebbenden beschikken over gronden in eigendom om en rond Tirns, gesitueerd tegen de bebouwde kom. Uitbreiding van het dorp Tirns naar gronden van belanghebbende behoort naar de toekomst tot de mogelijkheden. Daarom wordt (nogmaals) verzocht voor de op tekening aangegeven gronden, een wijzigingsbevoegdheid van Agrarisch’ naar ‘Wonen’ op te nemen.

Reactie gemeente

Bij de vaststelling van een bestemmingsplan moet de gemeenteraad bestemmingen aanwijzen en regels geven die de gemeenteraad uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening nodig acht.

Nieuwe ontwikkelingen ten opzichte van het huidige bestemmingsplan kunnen daarom alleen worden meegenomen indien deze nieuwe ontwikkelingen onderbouwd zijn middels een goede ruimtelijke onderbouwing. Wat de effecten van deze nieuwe ontwikkeling zijn zullen onderbouwd moeten zijn om een goede afweging te kunnen maken of dit een wenselijke en aanvaardbare ontwikkeling is. Hierbij zal er op perceel niveau (maatwerk) moeten worden onderzocht of er aan

de verschillende (milieu)regels wordt voldaan om te kunnen spreken van een goede ruimtelijke ordening. Nieuwe ontwikkelingen kunnen dus alleen worden meegenomen indien hiervoor reeds een geaccepteerde ruimtelijke onderbouwing (welke derhalve voldoet aan de wet- en regelgeving en aan de gemeentelijke beleidsuitgangspunten) aanwezig is. In alle andere gevallen kan de ontwikkeling niet worden meegenomen aangezien voor deze nieuwe ontwikkeling niet is onderbouwd dat er wordt voldaan aan een goede ruimtelijke ordening.

Bijvoorbeeld het effect op de omliggende omgeving en de ruimtelijke kwaliteit van een gebied. Resumerend kan voor de gronden van belanghebbenden rondom Tirns geen wijzigingsmogelijk binnen de bestemming “Agrarisch” naar “Wonen” worden opgenomen.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

26. Jacobidyk 3, 8615 LD te Blauwhuis

Zienswijze definitie loonbedrijf

Er is hier sprake van een landbouwmachineverhuur-bedrijf. Belanghebbende vraagt zich af of dit voldoende geborgd is binnen de bedrijfsbestemming “Bedrijf-Loonbedrijf. Wellicht zou dit met een specifieke aanduiding binnen de bedrijfsbestemming “Bedrijf-Loonbedrijf” opgenomen kunnen worden.

Reactie gemeente

Op het perceel ligt de bestemming Bedrijf-Loonbedrijf. Er kan mogelijk onduidelijkheid ontstaan over de vraag of een landbouwmachineverhuurbedrijf ook onder de definitie ‘loonbedrijf’ valt. In onze ogen zou een dergelijk bedrijf wel binnen de definitie van een loonbedrijf moeten vallen.

Om onduidelijkheden te voorkomen wordt de definitie van het begrip loonbedrijf aangevuld met de onderstreepte delen:

“1.52 loonbedrijf:

een bedrijf dat is gericht op het leveren van diensten en/of materieel aan agrarische bedrijven met behulp van of in de vorm van agrarische werktuigen en apparatuur, met dien verstande dat het leveren van diensten anders dan aan agrarische bedrijven hieronder is begrepen, voor zover dit is aan te merken als een ondergeschikt en niet zelfstandig bestanddeel van de bedrijfsvoering”

Hiermee komen wij tegemoet aan de mogelijke onduidelijkheid.

Conclusie

Wij gaan mee in de intentie van de zienswijze en maken duidelijk dat een landbouwmachineverhuurbedrijf binnen de definitie van een loonbedrijf past.

Zienswijze begrenzing bestemmingsvlak

Daarbij heeft het bouwvlak bedrijfsbestemming “Bedrijf-Loonbedrijf” binnen het ontwerpplan een zeer grillige vorm. Er is een nieuwe perceelgrens in de vorm van een watergang gegraven waarbij aan de oost-, zuid en noordkant van het perceel Jacobidyk 3 een rechte grens ontstaat en er enige uitbreidingsmogelijkheden resteren voor het machineverhuurbedrijf annex loonbedrijf.

Belanghebbende verzoekt bij deze om het in blauw ingekleurde erf (zie hieronder) als bouwvlak bedrijfsbestemming “bedrijf-Loonbedrijf” te projecteren.

Verzocht wordt de zienswijze gegrond te verklaren, het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied SWF-II te heroverwegen, waarbij er wellicht een specifieke aanduiding landbouwmachineverhuur-bedrijf binnen de bestemming “Bedrijf-Loonbedrijf” wordt opgenomen en de bouwgrenzen aan de contouren van de nieuwe beoogde erfbegrenzing wordt aangepast.

Reactie gemeente

Voorheen was op het perceel Jacobidyk 3 te Blauwhuis een agrarisch bedrijf gevestigd. Thans wordt het perceel gebruikt als agrarische machineverhuur annex loonbedrijf. Uitgangspunt bij een functiewisseling is dat de wijziging uitsluitend betrekking kan hebben op de voormalige agrarische bebouwing met bijbehorende erven, binnen een bestaande denkbeeldige rechthoek of bouwvlak. In het thans aan de orde zijnde bestemmingsplan is het feitelijke erf ingepast. Belanghebbende wil dat ook het in blauw aangegeven perceel bij het bedrijfsperceel wordt getrokken hetgeen in strijd is met de uitgangspunten ten aanzien van een functiewijziging. Op onderstaand kaartje (met blauw vlak), ingebracht door belanghebbende, geeft een vertekend beeld nu ook eigendommen van derden zijn ingekleurd. Er worden geen redenen gezien om af te wijken van het bouwvlak zoals vertaald in het ontwerpbestemmingsplan. Een bouwvlak geeft ook bebouwingsmogelijkheid. In die zin geeft het bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel al een duidelijke indicatie middels de bebouwingsrichting (rode lijnen).

Conclusie

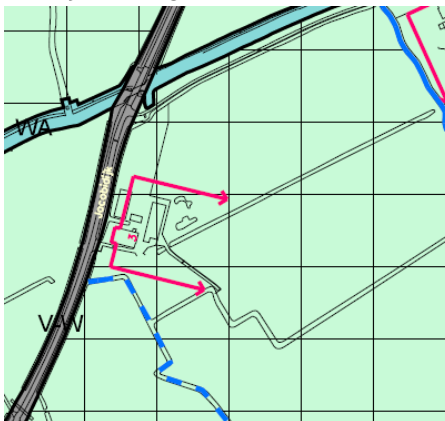
De zienswijze wordt niet overgenomen.

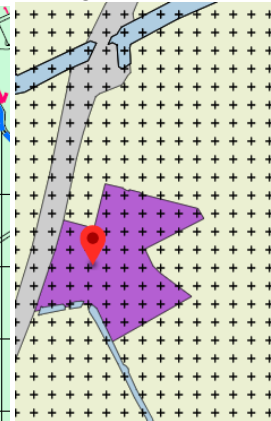
Kaartje belanghebbende

Situering

Kaartje BP BG Wymbritseradiel

Kaartje BP BG SWF-II

27. Laerd en Saerd 2B te Wolsum

Zienswijze bestemming

In het ontwerpbestemmingsplan heeft het perceel Laerd en Saerd 2B de bestemming “Agrarisch-Veldschuur”. Belanghebbende geeft aan dat het perceel toen al in gebruik was als (vakantie)woning en dat is nog steeds zo. De voormalige gemeente Wymbritseradiel heeft voor dit pand aanslagen voor woonforensenbelasting opgelegd omdat belanghebbende niet als inwoner van de gemeente de beschikking had over een woonruimte in de voormalige gemeente Wymbritseradiel. De gemeente wist dus van het gebruik als (vakantie)woning. Sinds de invoering van de WOZ is het pand consequent als (recreatie)woning getaxeerd. De gemeente Súdwest-Fryslân heeft dit voortgezet. Uit de belastingaanslagen heeft belanghebbende afgeleid dat de gemeente niet alleen wist van het gebruik als woning, maar ook toestond.

Het naastliggende pand Laerd en Saerd 2a heeft belanghebbende in 1987 gekocht. Dit pand was toen in gebruik als opslagschuur, en het wordt nog steeds als zodanig gebruikt.

Resumerend wordt verzocht om de bestemming van het pand Laerd en Saerd 2B in overeenstemming te brengen met het bestaande gebruik, en de bestemming “Wonen” of “Recreatiewoning” op te nemen in het bestemmingsplan.

Reactie gemeente

In het huidige bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel heeft het perceel de bestemming “Agrarisch” met de aanduiding ‘agrarische loods’. Hierbinnen is recreatie niet toegestaan. Zo is het toevoegen van een recreatieappartement als nevenactiviteit binnen een agrarisch bedrijf ook expliciet niet toegestaan in een agrarische loods aanduiding (artikel 3.6 onder a.4 huidige bestemmingsplan). In het voorontwerp hebben wij de bestemming overgenomen zoals deze er nu ook op ligt. Het bestemmingsplan in voorbereiding is in beginsel conserverend van aard en nieuwe ontwikkelingen worden hierin niet meegenomen. Dat kan anders zijn voor legaal bestaand gebruik. Uit de inspraakreactie komt naar voren dat de agrarische loods recreatief wordt gebruikt. Daarvoor is geen vergunning verleend en derhalve is deze dan ook niet legaal aanwezig. Het enkele feit dat een WOZ-beschikking spreekt over recreatie maakt dit niet anders, alleen al omdat de WOZ-wetgeving andere normen en uitgangspunten hanteert dan het ruimtelijke kader en de Wet ruimtelijke ordening. Er kan dan ook geen gerechtvaardigd vertrouwen worden gewekt aan deze beschikking in die zin dat er daarmee een recreatiebestemming op dit perceel moet worden gelegd.

In het in voorbereiding zijnde bestemmingsplan hebben wij de agrarische bestemming op het perceel beoogd. Hierbinnen is geen mogelijkheid voor het wijziging naar een recreatiebestemming in het geval van een aanduiding “agrarische veldschuur”. Bij een volwaardig agrarisch bedrijf zijn er wel enkele

mogelijkheden, onder meer als nevenactiviteit. Echter in uw geval is er alleen sprake van een zogenaamde veldschuur (voorheen genaamd agrarische loods). Het omzetten van de functie naar recreatie past niet in ons gemeentelijk beleid en tevens niet in het provinciale beleid. Dat is dan ook de reden dat wij deze nieuwe ontwikkeling niet mee kunnen nemen bij dit nieuwe bestemmingsplan. Het pand is alleen ten behoeve van een agrarische veldschuur te gebruiken (opslag). Dat was in het huidige bestemmingsplan aan de orde en dat zal in het nieuwe bestemmingsplan niet anders zijn. In die zin veranderen uw rechten en plichten planologisch gezien niet.

Bij de vaststelling van een bestemmingsplan moet de gemeenteraad bestemmingen aanwijzen en regels geven die de gemeenteraad uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening nodig acht.

Nieuwe ontwikkelingen ten opzichte van het huidige bestemmingsplan kunnen daarom alleen worden meegenomen indien deze nieuwe ontwikkelingen onderbouwd zijn middels een goede ruimtelijke onderbouwing. Wat de effecten van deze nieuwe ontwikkeling zijn zullen onderbouwd moeten zijn om een goede afweging te kunnen maken of dit een wenselijke en aanvaardbare ontwikkeling is. Hierbij zal er op perceel niveau (maatwerk) moeten worden onderzocht of er aan de verschillende (milieu)regels wordt voldaan om te kunnen spreken van een goede ruimtelijke ordening. Nieuwe ontwikkelingen kunnen dus alleen worden meegenomen indien hiervoor reeds een geaccepteerde ruimtelijke onderbouwing (welke derhalve voldoet aan de wet- en regelgeving en aan de gemeentelijke beleidsuitgangspunten) aanwezig is. In alle andere gevallen kan de ontwikkeling niet worden meegenomen aangezien voor deze nieuwe ontwikkeling niet is onderbouwd dat er wordt voldaan aan een goede ruimtelijke ordening. Bijvoorbeeld het effect op de omliggende omgeving en de ruimtelijke kwaliteit van een gebied. Resumerend kunnen de gronden ter plaatse van het perceel Laerd en Saerd v2B te Wolsum niet zonder meer gewijzigd worden van de bestemming “Agrarisch” met de nadere aanduiding ‘veldschuur’ niet zonder meer gewijzigd worden naar “Wonen” of “Recreatiewoning”.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

28. Nijesyl 36, 8618 NW te Oosthem

Zienswijze toevoegen woning

Belanghebbende maakt bezwaar tegen de reactienota. Daarin wijst de gemeente de woonbestemming af omdat de mogelijkheid om een nieuwe woning aan te laten sluiten bij de voorgevelrooilijn van de naastgelegen woning niet mogelijk is. Belanghebbende geeft aan dat voorgaande niet is verzocht. Het verzoek is om een woonbestemming te leggen op de voormalige hooiberg/veestalling op het perceel Pikesyl 6 te Abbega.

Reactie gemeente

Als algemeen uitgangspunt geldt dat er geen stedelijke functies (wonen) in het buitengebied worden toegevoegd. Een uitzondering is van toepassing op de stelpboerderijen die niet meer ten behoeve van de agrarische functie in gebruik zijn. In dergelijke stelpboerderijen kunnen maximaal drie woningen worden gerealiseerd. Het faciliteren van een woonfunctie in een schuur, die achteraf is gelegen ten opzichte van de naastgelegen woningen, is niet gewenst uit oogpunt van het voeren van consistent beleid en de precedentwerking.

De achteraf gelegen schuur aan de Pikesyl

Bij de vaststelling van een bestemmingsplan moet de gemeenteraad bestemmingen aanwijzen en regels geven die de gemeenteraad uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening nodig acht. Het betreft hier een nieuwe ontwikkeling omdat het bestemmingsplan in zijn algemeenheid uitgaat van het bestaande aantal woningen.

Nieuwe ontwikkelingen ten opzichte van het huidige bestemmingsplan kunnen daarom alleen worden meegenomen indien deze nieuwe ontwikkelingen onderbouwd zijn middels een goede ruimtelijke onderbouwing. Wat de effecten van deze nieuwe ontwikkeling zijn zullen onderbouwd moeten zijn om een goede afweging te kunnen maken of dit een wenselijke en aanvaardbare ontwikkeling is. Hierbij zal er op perceel niveau (maatwerk) moeten worden onderzocht of er aan de verschillende (milieu)regels wordt voldaan om te kunnen spreken van een goede

ruimtelijke ordening. Nieuwe ontwikkelingen kunnen dus alleen worden meegenomen indien hiervoor reeds een geaccepteerde ruimtelijke onderbouwing (welke derhalve voldoet aan de wet- en regelgeving en aan de gemeentelijke beleidsuitgangspunten) aanwezig is. In alle andere gevallen kan de ontwikkeling niet worden meegenomen aangezien voor deze nieuwe ontwikkeling niet is onderbouwd dat er wordt voldaan aan een goede ruimtelijke ordening.

Bijvoorbeeld het effect op de omliggende omgeving en de ruimtelijke kwaliteit van een gebied. Resumerend kan de woning niet meegenomen worden in onderhavig plan.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

29. Jeltewei 222a te Hommerts

Zienswijze “Wonen” / “Wonen-Woonboerderij”

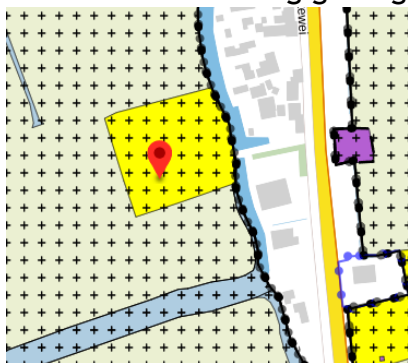
Het betreft hier een voormalige ligboxenstal die voorheen onderdeel uitmaakte van het agrarische bedrijf Jeltewei 222 te Hommerts. Het agrarische bedrijf is beëindigd en het eigendom is gesplitst. De voormalige ligboxenstal is gelegen in het bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel. Voor het perceel geldt de bestemming “Wonen”. Belanghebbende is de mening toegedaan dat de bestemming “Wonen-Woonboerderij” beter aansluit bij de feitelijke situatie.

Aanvullend heeft belanghebbende nog vragen over de interpretatie van een caravanstalling. In artikel 27, lid 1 onder x wordt aangegeven dat ondergeschikte caravanstalling alleen mogelijk is met een aanduiding ‘caravanstalling’. Echter onder lid ab staat vervolgens dat stalling en/of opslag van vaartuigen of kampeermiddelen wel als nevenfunctie mogelijk is in die zin dat de gehele ruimte daarvoor gebruikt kan worden. Belanghebbende wil hierover duidelijkheid. Kortom, hoe wordt dit door de gemeente geïnterpreteerd.

Tenslotte heeft belanghebbende een vraag over het overgangsrecht. In artikel 47, lid 1 (overgangsrecht gebouwen) staat wel dat een gebouw wat al bestaat bij de inwerkingtreding gedeeltelijk of geheel mag worden vernieuwd/veranderd maar er staat nergens dat het gebouw ook ongewijzigd mag blijven staan. De vraag is om dit aan te passen en in de lijn te brengen met het overgangsrecht rondom gebruik.

Reactie gemeente

Wij zijn het eens met de zienswijze van belanghebbende voor zover dat ziet op de bestemming “Wonen” en “Wonen-Woonboerderij” omdat de voormalige ligboxenstal, die thans een woonbestemming heeft, voorheen onderdeel uitmaakte van een agrarisch bedrijf. Gelet hierop, ligt het voor de hand dat aan het perceel de bestemming “Wonen-Woonboerderij” wordt gegeven, mede gelet op de gebruiksmogelijkheden van het relatief grote gebouw. In de regel leggen wij een wonen-woonboerderij bestemming op voormalige agrarische percelen. In dit geval is de situatie wel bijzonder aangezien het voormalige agrarische perceel is opgesplitst. In het huidige bestemmingsplan heeft het perceel met alleen de loods de woonbestemming gekregen.

Ontw. BP BG SWF-II

Luchtfoto situatie

Voor wat betreft de aanduiding “caravanstalling” is er verwarring omdat in principe (ook) de mogelijkheid geldt dat de volledige voormalige agrarische bebouwing ‘bij recht’ in gebruik kan worden genomen ten behoeve van het stallen van caravans etc. Van dat laatste wordt uitgegaan en in die zin hoeft geen aanduiding (meer) te worden opgenomen. De aanduiding is niet nodig voor het stallen van caravans in de bestaande bebouwing. De aanduiding zal uit de bestemmingsomschrijving wordt gehaald.

De vraag met betrekking tot het overgangsrecht is in principe niet meer relevant. Als gevolg van de wijziging van de bestemming gelden de regels van de bestemming “Wonen-Woonboerderij”. Daarbinnen is de oppervlakte van de loods bij recht toegestaan en wordt er niet toegekomen aan het overgangsrecht.

Conclusie

De zienswijze wordt overgenomen in die zin dat de verbeelding en de regels worden aangepast waarbij de bestemming ‘Wonen’ wordt gewijzigd in de bestemming “Wonen-Woonboerderij”. Tevens zal de aanduiding “caravanstalling” niet wordt opgenomen hetgeen concreet betekent dat de voormalige agrarische bebouwing (volledig) in gebruik kan worden genomen voor de stalling en/of opslag van voertuigen en/of kampeermiddelen.

30. De lendrachtswei 4 te IJlst

Aan het perceel lendrachtswei 2 te IJlst zal onder andere de bestemming “Wonen-Woonboerderij” worden toegekend. Op zich kan met deze bestemming worden ingestemd, maar niet met de bij deze bestemming behorende planregels en wel op grond van het volgende.

De zaak omtrent de herbouw van de loods is al in de raadsvergadering van 22 december 2022 behandeld. Daarbij is besloten om deze loods een specifieke aanduiding te geven, omdat deze wordt gebruikt voor bedrijfsmatige opslag. Volgens de reactienota op de inspraak kan de aanpassing niet worden meegenomen in het onderhavige bestemmingsplan, omdat het een nieuwe ontwikkeling betreft die niet past in een eerder door de gemeente vastgestelde ‘Uitgangspuntennotitie’. Er moet een afzonderlijke bestemmingsplanprocedure worden gevoerd. Voor de herbouw van de loods heeft belanghebbende al op 16 maart 2023 een ruimtelijkje onderbouwing aangeleverd. De behandeling heeft bij de gemeente vertraging opgelopen. Uit oogpunt van jurisprudentie, is belanghebbende van mening dat de loods alsnog in dit bestemmingsplan wordt meegenomen.

M.b.t. de planregels mag de oppervlakte per hoofdvorm niet meer dan 150 m² bedragen dan wel de bestaande oppervlakte indien deze meer is. Aan bijbehorende bouwwerken is per hoofdvorm een oppervlakte van maximaal 100 m² toegestaan. Naar de mening van belanghebbende vormt de voormalige ligboxenstal het hoofdgebouw. De stal heeft een oppervlakte van 2115 m², terwijl de woning een grondoppervlakte van 239 m² heeft. De te herbouwen loods heeft een grondoppervlakte van 278 m².

Hamvraag is wat onder de hoofdvorm of het hoofdgebouw wordt verstaan. Dit is van essentieel belang. Volgens de begripsbepalingen wordt onder hoofdgebouw verstaan: een gebouw dat, gelet op de bestemming, als het belangrijkste bouwwerk op het bouwperceel kan worden aangemerkt. Onder hoofdvorm wordt verstaan het hoofdgebouw, exclusief bijbehorende bouwwerken. Gelet op bovenstaande zijn de planregels voor meerdere uitleg vatbaar. Dit is in strijd met de rechtszekerheid en een goede ruimtelijke ordening. Belanghebbende vraagt zich af waarom met betrekking tot bijbehorende bouwwerken niet in de regel is opgenomen van 100 m² dan wel de bestaande oppervlakte indien deze meer is.

Aanleg haven en opvaart bij lendrachtswei 2

Op 4 januari 2023 is door belanghebbende een ruimtelijke onderbouwing ingediend voor de aanleg van een haven en het graven van een opvaart die aansluit bij de Riper Feart. Op 20 maart 2023 is door de provincie al advies uitgebracht aan de gemeente. Uit het advies blijkt dat er nog een vergunning op grond van de provinciale vaarverordening nodig is. Het college van burgemeester en wethouders staat positief tegenover dit plan. Helaas heeft ook deze aanvraag ernstige vertraging ondervonden. Bij het plan was haast geboden vanwege ecologische

aspecten (aanwezigheid grote modderkruiper). Er wordt verzocht de haven en de opvaart mee te nemen in dit bestemmingsplan.

Reactie gemeente

Voor de ontwikkelingen op de percelen lendrachtswei 2 en 4 te IJlst zoals hiervoor genoemd, liggen de aanvragen en de ontwerpbeschikkingen met bijbehorende stukken (voor een omgevingsvergunning) met ingang van 27 juli 2023 gedurende een termijn van zes weken ter inzage (tot 6 september 2023). De vooroverlegreacties zijn dus verwerkt en in die zin zouden deze ontwikkelingen meegenomen kunnen worden in onderhavig bestemmingsplan. Mochten er steekhoudende zienswijzen worden ingediend, dan kan de raad (op 28 september 2023) alsnog worden voorgesteld deze ontwikkelingen in onderhavig bestemmingsplan niet mee te nemen.

Conclusie

De zienswijze wordt overgenomen in die zin dat voor de aanleg van de haven en de vaart op de verbeelding zal worden aangepast en voor de herbouwde loods de regels en de verbeelding worden aangepast.

31. nummer 8, 8613 JH te Sandfirden

Het perceel nummer 8 te Sandfirden heeft in het ontwerpbestemmingsplan de bestemming “Wonen-Woonboerderij” gekregen. Belanghebbende stelt in de voormalige agrarische gebouwen caravans. Graag zou belanghebbende dan ook de aanduiding “caravanstalling toegestaan” en “opslag toegestaan” op de verbeelding zien opgenomen (artikel 27.1 onder l en x van de bestemmingsplanbepalingen). Verzocht wordt de zienswijze gegrond te verklaren, het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied SWF-II te heroverwegen, waarbij de aanduiding “caravanstalling toegestaan” en “opslag toegestaan” voor de locatie Nummer 8 te Sandfirden op de verbeelding/plankaart wordt opgenomen.

Reactie gemeente

De aanduiding “caravanstalling” zorgt voor verwarring omdat in principe (ook) de mogelijkheid geldt dat de volledige voormalige agrarische bebouwing ‘bij recht’ in gebruik kan worden genomen ten behoeve van het stallen van stalling/opslag van vaartuigen of kampeermiddelen. Van dat laatste wordt uitgegaan en in die zin hoeft geen aanduiding (meer) te worden opgenomen. De regels zullen op dat punt worden aangepast. De functieaanduiding caravanstalling wordt in het nieuwe plan verwijderd. Datzelfde geldt voor de aanduiding “opslag toegestaan”. Opslag in de voormalige agrarische bebouwing is zonder meer toegestaan. Dit zal in de regels anders geformuleerd moeten worden omdat het nu alleen gaat om de opslag (stalling) van vaartuigen of kampeermiddelen.

Conclusie

De zienswijze wordt overgenomen in die zin dat de aanduiding “caravanstalling” niet wordt opgenomen in de regels hetgeen concreet betekent dat de voormalige agrarische bebouwing (volledig) in gebruik kan worden genomen voor de stalling en/of opslag van vaartuigen en/of kampeermiddelen. Verder zal de aanduiding “opslag, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding ‘opslag’ niet (meer) op die wijze in de regels worden opgenomen. De functieaanduiding wordt aangevuld zodat het ziet op opslag buiten de gebouwen voor één specifiek geval die in het verleden als zodanig is vergund.

32. Clegauwe 3, 8627 SM te Gauw

Zienswijze stikstof

Hierbij wordt namens de maatschap W. en E. Cnossen, Clegauwe 3 te Gauw een zienswijze ingediend. De gemeente Súdwest-Fryslân stelt in de beantwoording van de eerder ingediende inspraakreactie dat de Maatschap een onherroepelijke Wnb-vergunning heeft welke passend is beoordeeld op basis van de PAS. Gelet op bovenstaande en de heersende jurisprudentie wil de gemeente Súdwest-Fryslân deze PAS-vergunning niet opnemen binnen de bijlage 7, zoals de maatschap dat wenst. De feitelijke planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan zal leidend zijn voor de vraag of niet een toename is van stikstofdepositie. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar.

Het melkveehouderijbedrijf kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? De gemeenteraad wordt gevraagd de zienswijze gegrond te verklaren, het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied SWF-II te heroverwegen, waarbij de planregels ten aanzien van de beperkingen in het kader van stikstof worden aangepast.

Reactie gemeente:

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande

natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de

vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet

om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het

bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

33. TENNET, Postbus 718, 6800 AS te Arnhem

Binnen de grenzen van het nu ter inzage liggende bestemmingsplan bevinden zich de bovengrondse 110 kV hoogspanningsverbindingen “Herbayum-Marnezijl”, “Sneek - Sneek Loënga”, “Rauwerd - Sneek Loënga” en “Louwsmeer - Rauwerd”, “Rauwerd - Heerenveen Omweg”, de ondergrondse 110 kV hoogspanningsverbinding “Oudehaske-Breezanddijk” en het 110 kV hoogspanningsstation “Rauwerd” die in eigendom en beheer zijn van TenneT.

Zienswijze aanpassen regels

- omtrent artikel 29 verzoeken wij u om de titel van artikel 29 'Leiding - Hoogspanning' te veranderen in 'Leiding - Ondergrondse hoogspanningsverbinding'. Met het aanpassen van de titel wordt duidelijker dat deze regels bedoeld zijn voor de bescherming tegen omgevingsaspecten die van invloed kunnen zijn op onze ondergrondse verbinding.
- omtrent artikel 30 verzoeken wij u om de titel van artikel 30 'Leiding - Hoogspanningsverbinding' te veranderen in 'Leiding - Bovengrondse hoogspanningsverbinding'. Met het aanpassen van de titel wordt duidelijker dat deze regels bedoeld zijn voor de bescherming tegen omgevingsaspecten die van invloed kunnen zijn op onze bovengrondse verbinding.
- daarnaast verzoeken wij u de bestemmingsomschrijving in artikel 30.1 op de onderstaande wijze aan te passen:

Artikel 30.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Leiding - Bovengrondse hoogspanningsverbinding' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor:

- a. de aanleg, het beheer en instandhouding van een bovengrondse hoogspanningsverbinding;*
- met de daarbij behorende:*
- b. belemmeringenstrook;*
- c. masten en (veiligheids)voorzieningen;*
- d. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.*

Verder verzoeken wij u in artikel 30.4.1, lid e de verwijzing naar lid 30.1 toe te voegen.

Reactie gemeente

Tennet is beheerder van de hoogspanningsleidingen en de gevraagde aanpassingen van de benaming van de twee bestemmingen geeft meer duidelijkheid over wat voor soort leidingen het betreft. Bovengronds en/of ondergronds. De wijziging van deze benaming en de gevraagde aanpassingen in beide artikelen stuiten niet op gemeentelijke bezwaren en worden dan ook gelet op de verzoeker overgenomen.

De zienswijze wordt overgenomen.

Zienswijze prioriteitsvolgorde dubbelbestemming

Een plan met een meervoudige- of dubbelbestemmingen is in beginsel aanvaardbaar, mits de onderlinge rangorde van de doeleinden of functies zijn aangegeven en mits ze geen tegenstrijdigheden bevatten. Naar onze mening is in dit plan geen onderlinge rangorde aangegeven en zijn er zeker strijdigheden in de regels.

In de regels voor diverse dubbelbestemmingen is opgenomen dat deze voor andere regels gelden waarmee de dubbelbestemming samenvalt. In een aantal gevallen valt onze dubbelbestemming 'Leiding - Hoogspanning' dan wel 'Leiding - Hoogspanningsverbinding' samen met de dubbelbestemming: 'Leiding - Gas', 'Leiding - Water', 'Leiding - Riool', 'Waarde - Archeologie 1', 'Waarde - Archeologie 2' en Waarde - Cultuurhistorie Stinzen States Buitenplaatsen en Kloosters. Omdat ook in deze dubbelbestemming een voorgangsbepaling is opgenomen is er geen onderlinge prioritering aangebracht. TenneT verzoekt daarom een prioritering aan te brengen binnen de voorrangsbepalingen voor meervoudige of dubbelbestemmingen.

Hierbij stellen wij voor de dubbelbestemming 'Leiding - Hoogspanning' dan wel 'Leiding - Hoogspanningsverbinding' de hoogste prioriteit te geven. Door de energietransitie zal het belang van elektriciteit toenemen en daarmee het transport van elektriciteit geborgd moeten worden. Met het toekennen van de hoogste prioriteit aan de dubbelbestemming 'Leiding - Hoogspanning' dan wel 'Leiding - Hoogspanningsverbinding' wordt beter gewaarborgd dat het hoogspanningsnet voldoende wordt beschermd tegen omgevingsaspecten die van invloed kunnen zijn op een betrouwbare levering van energie.

Reactie gemeente

De voorrangsregeling die in de dubbelbestemmingen zijn opgenomen zien op de onderliggende enkelbestemmingen. De regels van de dubbelbestemming gaan voor op de regels van de enkelbestemming.

Het kan voorkomen dat er op een perceel meerdere dubbelbestemmingen liggen. De voorrangsregeling maakt tekstueel geen onderscheid in enkel- en dubbelbestemmingen. Wij zien dit echter niet als een probleem en het alternatief om prioritering aan te geven voor dubbelbestemmingen is ook niet makkelijk te realiseren en wenselijk. Het zal maatwerk moeten blijven indien er al sprake is van een noodzakelijke prioritering.

Immers, indien er meerdere dubbelbestemmingen aan de orde zijn dan zal er aan al deze regels vanuit de dubbelbestemmingen voldaan moeten worden. Dus ook aan de regels voor wat betreft de hoogspanningsleidingen (en gasleidingen). In de regel bijten deze regels elkaar overigens ook niet, maar als dat aan de orde zou zijn dan kan het plan geen doorgang vinden omdat niet aan alle regels wordt voldaan.

Wij begrijpen het doel van de vraag voor prioritering maar het is in onze ogen niet nodig om recht te doen aan de (grote) belangen van de energievoorziening. Die zijn middels de dubbelbestemmingen optimaal geborgd in onze bestemmingsplannen.

De zienswijze op dit punt wordt niet overgenomen.

Zienswijze verbeelding dubbelbestemming bovengrondse hoogspanningsverbinding

Op de verbeelding zijn de dubbelbestemmingen van de bovengrondse 110 kV hoogspanningsverbindingen “Herbayum-Marnezijl” (zie afbeelding 1), “Sneek - Sneek Loënga” (zie afbeelding 1), “Louwsmeer - Rauwerd” (zie afbeelding 2) en “Rauwerd - Sneek Loënga” (zie afbeelding 3) te breed weergegeven. Hierdoor geldt voor een groter gebied aanvullende regels dan noodzakelijk is. Op de verbeelding hebben de dubbelbestemmingen een totale breedte van 60 m (30 m aan weerszijden van het hart van de verbinding). In werkelijkheid moet de dubbelbestemming een totale breedte hebben van 40 m (20 m aan weerszijden van het hart van de verbinding). Wij verzoeken u de belemmerde strook van deze hoogspanningsverbindingen aan te passen op de verbeelding.

Ook de bovengrondse 110 kV hoogspanningsverbinding “Rauwerd - Heerenveen Omweg” (zie afbeelding 3) is op de verbeelding te breed weergegeven. Op de verbeelding heeft de dubbelbestemming een totale breedte van 60 m (30 m aan weerszijden van het hart van de verbinding). In werkelijkheid moet de dubbelbestemming een totale breedte hebben van 44 m (22 m aan weerszijden van het hart van de verbinding). Wij verzoeken u de belemmerde strook van deze hoogspanningsverbinding aan te passen op de verbeelding.

Reactie gemeente

De verbeelding zal conform het verzoek worden aangepast. Hierdoor zal de belemmeringsstrook kleiner uitvallen.

De zienswijze wordt overgenomen.

Zienswijze Bedrijf-nutsbedrijf

TenneT wenst het hoogspanningsgedeelte een eigen bestemming te geven. Door het toevoegen van een bestemmingsomschrijving “Bedrijf - nutsbedrijf” wordt het 110 kV hoogspanningsstation “Rauwerd” beter geborgd. Wij verzoeken u daarom om een apart artikel op te nemen met als bestemming “Bedrijf - nutsbedrijf”. U kunt hiervoor de tekst uit bijlage 1 gebruiken.

Reactie gemeente

Wij gaan mee in de zienswijze. Als eigenaar van deze locatie en het nut en de noodzaak van het goed borgen van deze locatie in de regels, zullen wij een nieuwe bestemming hiervoor opnemen. In onze ogen voldoet de huidige bestemming ook aan de beoogde randvoorwaarden en bescherming, maar het opnemen van een specifieke bestemming stuit niet op bezwaren vanuit onze zijde. Temeer omdat het op een enkel perceel ziet dat in eigendom is van Tennet.

Conclusie

De zienswijze wordt overgenomen. Op het perceel wordt de gevraagde bestemming 'Bedrijf - Nutsbedrijf' gelegd met de voorgestelde regels.

34. Snitserdyk 5, 9022 DR te Raerd

Zienswijze stikstof

De gemeente Súdwest-Fryslân stelt in de beantwoording van de eerder ingediende inspraakreactie dat de Maatschap een onherroepelijke Wnb-vergunning heeft welke passend is beoordeeld op basis van de PAS. Gelet op bovenstaande en de heersende jurisprudentie wil de gemeente Súdwest-Fryslân deze PAS-vergunning niet opnemen binnen de bijlage 7, zoals de maatschap dat wenst. De feitelijke planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan zal leidend zijn voor de vraag of niet een toename is van stikstofdepositie. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar.

Het melkveehouderijbedrijf kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? Gevraagd wordt de planregels ten aanzien van de beperkingen in het kader van stikstof worden aangepast.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan

stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de

onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

Zienswijze paardencoach en rijbak

Binnen de beantwoording van de inspraak wordt niet ingegaan op de vraagstelling ten aanzien van de ondergeschikte agrarische nevenactiviteit in de vorm van paarden coaching aan huis die momenteel uitgeoefend wordt. Belanghebbende gaat er nog steeds vanuit dat dit als ondergeschikte agrarische nevenactiviteit passend is binnen de bestemming en anders wordt verzocht dit als zodanig op te nemen (functieaanduiding “specifieke vorm van agrarisch-gebruiksgerichte paardenhouderij).

Ook zou belanghebbende graag zien dat de functieaanduiding rijbak (reeds gerealiseerd) op onderhavige locatie binnen de verbeelding wordt opgenomen. Belanghebbende vraagt zich af of de paardenbak niet als een noodzakelijke voorziening ten behoeve van de neventak paarden coaching dient te worden gezien en passend is binnen de agrarische bestemming. Aanvullend wordt nog opgemerkt dat de huidige locatie van de paardenbak het meest gewenst is. De huidige ligging direct achter de “centrale” zorgt voor de minste verstoring naar de omliggende omgeving. Resumerend wordt verzocht de rijbak positief te bestemmen met een

functieaanduiding en de “paarden coaching” op de juiste wijze planologisch in te bedden binnen de agrarische bestemming.

Reactie gemeente

De nevenactiviteit paarden coaching wordt niet genoemd als nevenactiviteit. Om discussie te voorkomen, zal paarden coaching worden opgenomen in de bijlage ‘aan huis verbonden beroepen en bedrijven’ zodat deze activiteit ‘bij recht’ mogelijk is.

De rijbak is inmiddels gerealiseerd. Uit ons systeem blijkt dat hiervoor geen vergunning is afgegeven. In die zin kan de rijbak zonder meer niet worden voorzien van een aanduiding. Verzocht wordt een aanvraag om een omgevingsvergunning in te dienen op basis waarvan de gemeente kan beoordelen of de rijbak/paardenbak gesitueerd kan worden binnen de denkbeeldige rechthoek van 1,5 hectare dan wel dat er een afweging plaats moet vinden op basis van artikel 3.6.1. onder b (afwijken van de gebruiksregels rijbak). Een rijbak is binnen de denkbeeldige rechthoek/bouwvlak bij recht mogelijk zonder dat er een aanduiding nodig is. Wel zijn er bouwregels aan de orde waarin bijvoorbeeld minimale afstanden tot de erfgrans staan opgenomen. Voor een rijbak buiten de denkbeeldige rechthoek/bouwvlak is een afwijking op het bestemmingsplan onder voorwaarden mogelijk. Daar zal dan wel eerst een belangenafweging dienen plaats te vinden. Daar is de informatie vanuit de aanvraag vereist.

Conclusie

De zienswijze zal deels worden overgenomen in die zin dat de nevenactiviteit ‘paarden coaching’ in de regels wordt opgenomen. De zienswijze m.b.t. het opnemen van de aanduiding ‘rijbak’ zal niet worden overgenomen.

35. Snitserdyk 16 te Raerd

Zienswijze stikstof

Hierbij wordt namens de Maatschap Terwisscha- van Scheltinga een zienswijze ingediend die betrekking heeft op het perceel Snitserdyk 16 te Raerd. De gemeente Súdwest-Fryslân stelt in de beantwoording van de eerder ingediende inspraakreactie dat de Maatschap een onherroepelijke Wnb-vergunning heeft welke passend is beoordeeld op basis van de PAS. Gelet op bovenstaande en de heersende jurisprudentie wil de gemeente Súdwest-Fryslân deze PAS-vergunning niet opnemen binnen de bijlage 7, zoals de maatschap dat wenst. De feitelijke planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan zal leidend zijn voor de vraag of niet een toename is van stikstofdepositie. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar.

Het melkveehouderijbedrijf kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? De gemeenteraad wordt gevraagd de zienswijze gegrond te verklaren, het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied SWF-II te heroverwegen, waarbij de planregels ten aanzien van de beperkingen in het kader van stikstof worden aangepast.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een

stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in

bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet

aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het

bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

36. Meilahuzen 3, 8734 GV te Easterein

Zienswijze stikstof

De gemeente Súdwest-Fryslân stelt in de beantwoording van de eerder ingediende inspraakreactie dat de Maatschap een onherroepelijke Wnb-vergunning heeft welke passend is beoordeeld op basis van de PAS. Gelet op bovenstaande en de heersende jurisprudentie wil de gemeente Súdwest-Fryslân deze PAS-vergunning niet opnemen binnen de bijlage 7, zoals de maatschap dat wenst. De feitelijke planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan zal leidend zijn voor de vraag of niet een toename is van stikstofdepositie. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar.

Het melkveehouderijbedrijf kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? De gemeenteraad wordt gevraagd de zienswijze gegrond te verklaren, het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied SWF-II te heroverwegen, waarbij de planregels ten aanzien van de beperkingen in het kader van stikstof worden aangepast.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de

natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de

vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet

om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het

bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

Zienswijze aanduiding “maatschappelijk en zorgactiviteiten”

Het college geeft als reactie op de binnen de inspraakreactie neergelegde vraag ten aanzien van een beoogde exploitatie van een nevenbestemming dementerende ouderenzorg en/of een zorgboerderij, dat dit mogelijk zou zijn op grond van artikel 3.1 onder av. Binnen het ontwerpbestemmingsplan is dit artikel inmiddels gewijzigd naar artikel 3.1 onder ax ‘Maatschappelijke en zorgactiviteiten’. Dementerende ouderenzorg/dagopvang lijkt hier onder te kunnen vallen. Belanghebbende zou dit graag bevestigd zien bij de beantwoording van de zienswijze.

Reactie gemeente

Hierbij kan worden bevestigd de gevraagde nevenactiviteiten onder “maatschappelijke en zorgactiviteiten” in de doelomschrijving van de bestemming kunnen vallen.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

37. Kaepwei 6, 8611 JL te Gaastmeer

Zienswijze stikstof

De gemeente Súdwest-Fryslân stelt in de beantwoording van de eerder ingediende inspraakreactie dat de Maatschap een onherroepelijke Wnb-vergunning heeft welke passend is beoordeeld op basis van de PAS. Gelet op bovenstaande en de heersende jurisprudentie wil de gemeente Súdwest-Fryslân deze PAS-vergunning niet opnemen binnen de bijlage 7, zoals de maatschap dat wenst. De feitelijke planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan zal leidend zijn voor de vraag of niet een toename is van stikstofdepositie. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar.

Het melkveehouderijbedrijf kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? Gevraagd wordt de planregels ten aanzien van beperkingen in het kader van stikstof aan te passen.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan

stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de

onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

Zienswijze paardenbak/rijbak

Het gaat hier concreet om een niet vergunde paardenbak met een afmeting van 10 bij 10 meter. Belanghebbende vraagt zich af of een dergelijke rijbak met die afmetingen onder het oude vigerende planologische regiem niet vergunningsvrij gebouwd mocht worden (feitelijke situatie) waardoor opname van een functieaanduiding rijbak, los van een op te starten omgevingsprocedure binnen de verbeelding kan worden opgenomen. De paardenbak is aanwezig binnen de denkbeeldige rechthoek van 1,5 hectare en kan in verband met aanpassing van de regels onder voorwaarden 'bij recht' worden gefacilieerd.

Reactie gemeente

De mogelijkheid voor de aanleg van een paardenbak/rijbak kan op grond van het thans voorliggende bestemmingsplan worden gefacilieerd. In het bestemmingsplan wordt een paardenbak als 'rijbak' aangemerkt (het komt op hetzelfde neer). De regels zullen worden aangepast in die zin dat een rijbak zonder meer gerealiseerd kan worden binnen een bouwvlak dan wel een denkbeeldige rechthoek van 1,5 Ha.

Wel gelden daarbij enkele voorwaarden zoals een minimale afstand tot buurpercelen bijvoorbeeld. In het geval het voornemen bestaat om de rijbak buiten

het bouwvlak dan wel denkbeeldige rechthoek van 1,5 hectare te realiseren, wordt verwezen naar artikel 3.6.1 van de regels van het bestemmingsplan waarbij afgeweken kan worden van de gebruiksregels. Daarbij kan dan een afweging van de belangen plaatsvinden op perceel niveau.

Op het perceel is een rijbak aanwezig. Belanghebbende is van mening dat deze vergunningvrij is gerealiseerd en daarom met een aanduiding positief bestemd zou moeten worden in het nieuwe bestemmingsplan. De redentie van belanghebbende is echter niet juist. Binnen het huidige bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel zijn paardenbakken binnen de agrarische bestemming als strijdig gebruik opgenomen. Dat blijkt namelijk uit de afwijkmogelijkheid zoals deze is opgenomen in artikel 3.6 onder a.1 van dit bestemmingsplan.

Op basis daarvan kan er al geen sprake zijn van een vergunningvrij gerealiseerde paardenbak en dus ook niet van een functieaanduiding in het nieuwe plan. Zoals hierboven al is opgemerkt kan een paardenbak bij recht in de denkbeeldige rechthoek van 1,5 Ha worden opgericht voor wat betreft het gebruik. Hierbij worden wel randvoorwaarden gesteld en daarnaast zijn er bouwregels waaraan voldaan moet worden in het nieuwe plan. Om te kunnen beoordelen of de bestaande rijbak aan deze voorwaarden voldoet zal er een verzoek bij de gemeente moeten worden ingediend met de concrete gegevens.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

Zienswijze kamperen

Belanghebbende wil het aantal kampeermiddelen van 4 naar 20 opwaarderen. In de regels van zowel het vigerende- als het nu voorliggende ontwerpbestemmingsplan is een zogenaamde zoneringsregeling opgenomen waar. In artikel 3.6.1 onder g3 is opgenomen dat (de uitbreiding van) een kleinschalig kampeerterrein op ten minste 500 meter van een bestaand kleinschalig kampeerterrein dient te worden gesitueerd. De afstand van de kampeerterreinen Kaepwei 4 en 6 bedraagt minder dan 500 meter. Belanghebbende ontgaat het nut van deze zoneringsregeling. Een willekeurige recreant maakt tegenwoordig zijn campingkeuze via internet en kijkt naar de ligging en locatie van het kampeerterrein. Niet valt in te zien waarom een zonering van 500 meter nu nog bij zal dragen aan een zekere spreiding keuze over de naast elkaar liggende kampeerterreinen. Bovendien houden naast elkaar gelegen kampeerterreinen elkaar met deze zoneringsregeling in een soort wurggreep. Al met al wordt gevraagd hier flexibeler mee om te gaan door de regeling te versoepelen dan wel te schrappen.

Reactie gemeente kamperen:

In de regels van zowel het vigerende bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel als het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied SWF I en II is binnen de bestemming “Agrarisch” en de bestemming “Wonen-Woonboerderij” een zogenaamde zoneringsregeling opgenomen. Deze luiden (schuingedrukt) als volgt.

*-Per dorps- of stadsgebied is binnen de planperiode één kleinschalig kampeerterrein toegestaan; deze beperking geldt niet voor de stads- en dorpsgebieden die in het streekplan zijn aangeduid als ‘stedelijk centrum’ (Sneek), ‘regionaal centrum’ (Bolsward, Makkum en Workum) en de recreatiekernen (Heeg, Oudega, Woudsend Hindeloopen, Koudum en Stavoren)
-(De uitbreiding van) een kleinschalig kampeerterrein op ten minste 500 meter van een bestaand kleinschalig kampeerterrein dient te worden gesitueerd op een afstand van tenminste 500 meter van een bestaand kleinschalig kampeerterrein*

Deze zoneringsregeling is nog afkomstig uit het Streekplan Fryslân. In de praktijk hebben wij steeds meer te maken met verzoeken kleinschalig kamperen in niet toeristische gebieden. De hiervoor genoemde zoneringsregeling is niet meer van deze tijd en is ook niet meer opgenomen in de thans nog geldende Verordening Romte van de provincie. Het kleinschalig kamperen is alleen mogelijk met een zogenaamde binnenplanse afwijkmogelijkheid. Daarbij moet zonder meer worden voldaan aan de nodige toetsingscriteria (artikel 3.6.2) om tot een verantwoorde inpassing te kunnen komen.

Wij zijn dan ook de mening toegedaan dat de zoneringsregeling niet meer opgenomen hoeft te worden in het bestemmingsplan. Concreet betekent dit dat belanghebbende een aanvraag in moet dienen voor het uitbreiden van het aantal kampeermiddelen die zal worden getoetst aan de gestelde criteria ten aanzien van kleinschalig kamperen.

De zoneringsregeling uit het ontwerpbestemmingsplan zal in het definitieve bestemmingsplan zijn verwijderd.

Conclusie

De zienswijze m.b.t. de zoneringsregeling zal worden overgenomen in die zin dat de zoneringsregeling uit de regels wordt geschrapt.

38. Kaepwei 2, 8611 JL te Gaastmeer

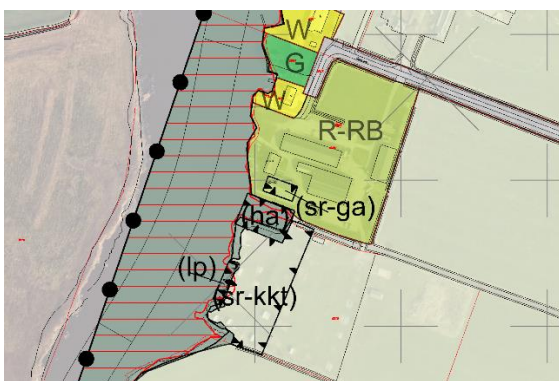
In het ontwerpbestemmingsplan heeft de bebouwing met de omliggende gronden de bestemming “Recreatie-Recreatiebedrijf”. Belanghebbende kan hiermee instemmen. De naastgelegen camping heeft echter de bestemming “Agrarisch” met de nadere aanduiding ‘(recreatie)kleinschalig kampeerterrein’. Belanghebbende kan zich hier niet in vinden en is de mening toegedaan dat voor het kampeerterrein eveneens de bestemming “Recreatie-Recreatiebedrijf” dient te krijgen. Er vinden immers geen agrarische activiteiten meer plaats.

Reactie gemeente

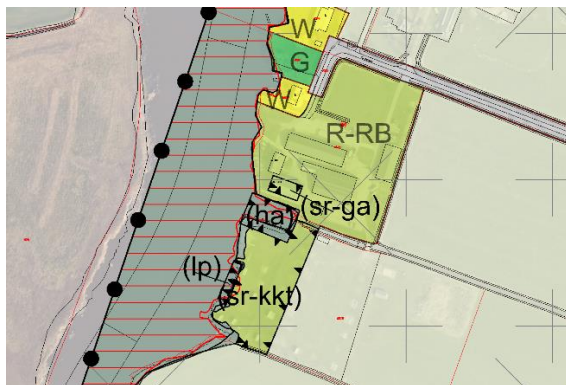
Het deel van het perceel waarop de aanduiding kleinschalig kampeerterrein is gelegen heeft in het ontwerpbestemmingsplan de agrarische bestemming gekregen. Dit is naar aanleiding van een inspraakreactie van de provincie Fryslân gedaan.

De zienswijze van belanghebbende wordt echter wel begrepen in die zin dat er geen feitelijke agrarische activiteiten meer plaatsvinden op die locatie en dat aansluiting bij de bestaande recreatie-recreatiebedrijvenbestemming meer voor de hand ligt. Hierover is aanvullend overleg geweest met de provincie en dat heeft erin geresulteerd dat het deel van het perceel waarop de agrarische bestemming ligt met de functieaanduiding kleinschalig kampeerterrein, nu wordt opgenomen in de naastgelegen bestemming recreatie-recreatiebedrijven. Dat maakt in het nieuwe bestemmingsplan integraal onderdeel uit van deze bestemming waarbij de aanduiding van het kleinschalige kampeerterrein blijft liggen op dat deel van het perceel. Voor dit kleinschalige kampeerterrein is in de bijlage van de regels opgenomen voor hoeveel kampeermiddelen dit is (vergunde situatie).

Hieronder is aan de linkerkant een uitsnede van de verbeelding van het huidige ontwerpbestemmingsplan opgenomen en aan de rechterzijde de verbeelding zoals dit in het vast te stellen bestemmingsplan eruit moet komen te zien.

Ontwerp BP BGB-II

BP BGB-II

Conclusie

De zienswijze zal worden overgenomen in die zin dat de verbeelding wordt aangepast.

Zoneringsregeling kamperen

Belanghebbende heeft moeite met de in het bestemmingsplan opgenomen zoneringsregeling waarbij de onderlinge afstanden tussen kampeerterrein minimaal 500 meter dient te zijn. Deze afstand wordt hier niet gehaald nu het kampeerterrein op het perceel Kaepwei 6 te Gaastmeer op kortere afstand. Deze zoneringsregeling kan een belemmering vormen voor de plannen op het gebied van uitbreiding van Kaepwei 4. Daarover vinden momenteel onderhandelingen plaats tussen de gemeente en de provincie. Graag zou men dit op een andere manier ingevuld zien, zodat het geen belemmering vormt op de (toekomstige) bedrijfsvoering.

Reactie gemeente

In de regels van zowel het vigerende bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel als het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied SWF I en II is binnen de bestemming “Agrarisch” en de bestemming “Wonen-Woonboerderij” een zogenaamde zoneringsregeling opgenomen. Deze luiden (schuingedrukt) als volgt.

*-Per dorps- of stadsgebied is binnen de planperiode één kleinschalig kampeerterrein toegestaan; deze beperking geldt niet voor de stads- en dorpsgebieden die in het streekplan zijn aangeduid als ‘stedelijk centrum’ (Sneek), ‘regionaal centrum’ (Bolsward, Makkum en Workum) en de recreatiekernen (Heeg, Oudega, Woudsend Hindeloopen, Koudum en Stavoren)
-(De uitbreiding van) een kleinschalig kampeerterrein op ten minste 500 meter van een bestaand kleinschalig kampeerterrein dient te worden gesitueerd op een afstand van tenminste 500 meter van een bestaand kleinschalig kampeerterrein*

Deze zoneringsregeling is nog afkomstig uit het Streekplan Fryslân. In de praktijk hebben wij steeds meer te maken met verzoeken kleinschalig kamperen in niet toeristische gebieden. De hiervoor genoemde zoneringsregeling is niet meer van deze tijd en is ook niet meer opgenomen in de thans nog geldende Verordening Romte van de provincie. Het kleinschalig kamperen is alleen mogelijk met een zogenaamde binnenplanse afwijkmogelijkheid. Daarbij moet zonder meer worden voldaan aan de nodige toetsingscriteria (artikel 3.6.2) om tot een verantwoorde inpassing te kunnen komen.

Wij zijn dan ook de mening toegedaan dat de zoneringsregeling niet meer opgenomen hoeft te worden in het bestemmingsplan. Concreet betekent dit dat belanghebbende een aanvraag in moet dienen voor het uitbreiden van het aantal kampeermiddelen die zal worden getoetst aan de gestelde criteria ten aanzien van kleinschalig kamperen.

De zoneringsregeling uit het ontwerpbestemmingsplan zal in het definitieve bestemmingsplan zijn verwijderd.

Conclusie

De zienswijze m.b.t. de zoneringsregeling zal worden overgenomen in die zin dat de zoneringsregeling uit de regels wordt geschrapt.

39. Feandyk 6, te Oudega

Zienswijze inpassen bedrijf

Belanghebbende is met zijn eenmansbedrijf al vanaf 2011 gevestigd op de locatie Feandyk 6 te Oudega. De werkzaamheden voert hij op bouwlocaties van zijn opdrachtgevers uit. Op zijn eigen bedrijfslocatie vindt louter de stalling van het materieel plaats en kortstondige opslag van paalresten. De stalling behoort tot de lichte milieucategorie 1 en 2. Zijn werkzaamheden richten zich voornamelijk op het palenkraken en grondwerk. De locatie Feandyk 6 is al vele jaren in gebruik voor bedrijfsmatige activiteiten. Rond 2011 is belanghebbende als oud werknemer van Altenburg Heeg gestart met zijn eigen palenkraken bedrijf. In het buitengebied bevinden zich vele niet agrarische bedrijven. Zo zijn onder meer loonbedrijven, een kraanbedrijf, een grondweg en waterbouwbedrijf, een mechanisatie-constructiebedrijf, bouwbedrijven, een grondmaterialen - baggerbedrijf en een transportbedrijf allen toegestaan in het buitengebied. Bedrijven die deel uit maken van de middelzware milieucategorie 3.1 of zwaarder. Allen bedrijven die in het verleden door middel van een wijziging van de bestemming planologisch zijn toegestaan.

In bovenstaande uiteenzetting is toegelicht dat het bedrijf van belanghebbende thuishoort in de lichte milieucategorie 1 en 2. En dat op de locatie Feandyk 6 eerst een agrarisch bedrijf en daarna vanaf 1992 niet agrarische bedrijven zich op de locatie gevestigd hebben. Vastgesteld is dat op vele locaties in het buitengebied van de gemeente niet agrarische bedrijven zijn gevestigd. Zo ook op de locatie Feandyk 6. Van nieuwvestiging waarover de gemeente rept, is geen sprake. Feandyk 6 is een locatie waar zowel agrarisch- als niet agrarische bedrijfsvoering plaats heeft gevonden c.q. nog wordt uitgevoerd.

Belanghebbende heeft overleg gevoerd met de omwonenden. De omwonenden hebben allen verklaard geen bezwaar te hebben tegen de bestaande bedrijfsactiviteiten van belanghebbende. De bedrijfsactiviteiten die in de loop van meerdere decennia zijn en worden uitgevoerd op de locatie Feandyk 6, hebben nimmer geleid tot overlast of klachten uit de omgeving over geluid, stank of stof. De locatie is prima bereikbaar via een enkele jaren geleden gerealiseerde rechtstreekse verbinding vanaf de openbare weg. In vorenstaande uiteenzetting is vastgesteld dat de burens geen bezwaar hebben tegen het bedrijf. Het akoestisch onderzoek toont aan dat het bedrijf milieu-hygiënisch is in te passen en dat sprake is van een goede kwalitatieve landschappelijk inpassing. Met andere woorden, er wordt voldaan aan het criterium van een goede ruimtelijke ordening. Gelet op de uitkomsten van bovenstaande uiteenzetting, wordt u verzocht het ontwerpbestemmingsplan aan te passen. In die zin dat aan de locatie Feandyk 6 de bestemming 'Bedrijf' of een andere passende bestemming wordt toegekend, op grond waarvan het bedrijf van belanghebbende planologisch wordt ingepast.

Reactie gemeente:

Op het perceel ligt in het huidige bestemmingsplan buitengebied Wymbritseradiel de bestemming “Wonen”. Binnen deze woonbestemming zijn bedrijfsmatige activiteiten niet toegestaan. Zowel in 2015 (VB20150014) als in 2016 (VB20160058) is een conceptaanvraag ingediend voor het wijzigen van de woonbestemming (en deels agrarische bestemming) naar een bedrijfsbestemming. In beide conceptaanvragen is hier negatief op gereageerd.

Het standpunt was destijds gebaseerd op de uitgangspuntennotitie buitengebied. Deze uitgangspunten zijn niet gewijzigd en zijn ook de basis van dit ontwerpbestemmingsplan. Bedrijfsmatige activiteiten met een hogere milieucategorie dan 1 of 2 zijn zondermeer niet toegestaan tenzij dat bestaande (en legale) rechten zijn en voor de bedrijvigheid geldt ook dat hier een selectie is gemaakt. Bedrijfsactiviteiten binnen een woonbestemming (categorie 1 en 2) zijn ook niet zomaar geoorloofd. De woonbestemming is anders dan een wonen-woonboerderij bestemming. In dat laatste geval zijn er mogelijkheden voor bedrijven in de laagste twee milieucategorieën. Bij een harde woonbestemming ligt dat anders.

Het gegeven dat de voormalig gemeente Wymbritseradiel in 1998 een vergunning heeft verleend voor het bouwen van een opslagloods maakt dit niet anders. Hierbij is namelijk vrijstelling verleend voor het totaal bebouwd oppervlakte aan bijgebouwen naar 150m² (ten opzichte van de toegestane 50m²) en niet voor (zware) bedrijfsactiviteiten. Ondergeschikte bedrijfsmatige werkzaamheden bij de woonbestemming zijn wel mogelijk.

De omzetting van een woonbestemming naar een bedrijfsbestemming past niet binnen de huisige wijzigingsmogelijkheden binnen de woonbestemming. Het toevoegen van een bedrijfsbestemming binnen een cluster van woningen vinden wij ruimtelijk ook ongewenst. De huidige eigenaren kunnen hier dan weliswaar geen bezwaar tegen hebben gelet op het huidige gebruik van belanghebbende, maar als er een bedrijfsbestemming wordt opgelegd kan dit gebruik ook anders gaan uitpakken in andere soort bedrijvigheid (na verhuizing van belanghebbende) ofwel andere soort bedrijven.

Slechts ondergeschikte bedrijfsmatige activiteiten binnen de woonbestemming zijn toegestaan, danwel kunnen reeds bestaande (legaal aanwezige) bedrijven deels worden uitgebreid. Het provinciale beleid maakt de feitelijke nieuwvestiging van een bedrijf niet mogelijk en wij vinden dit als gemeente ook ongewenst. Dergelijke bedrijfsmatige activiteiten dienen plaats te vinden op een bedrijfsterrein. Daar komt bij dat dit bestemmingsplan conserverend van aard is en nieuwe ontwikkelingen niet worden meegenomen. Uitzondering hierop is de nieuwe ontwikkeling waarvan door de aanvrager zelf voldoende ruimtelijk is onderbouwd (middels onderzoeken en ruimtelijke onderbouwing) dat het een passende ontwikkeling is. De door u gewenste ontwikkeling kan niet worden meegenomen in ons bestemmingsplan. Indien u van mening bent dat de ontwikkeling passend is

rondom de woonbestemmingen, dan kunt u hiervoor separaat een ruimtelijke onderbouwing opstellen voorzien van de benodigde onderzoeken. In dat geval kan er separaat worden beoordeeld of wij hieraan medewerking kunnen en willen verlenen. Hierbij geven wij u alvast mee dat de toevoeging van een bedrijfsbestemming in een woonbestemming en rondom andere woonbestemmingen op korte afstand in onze ogen ruimtelijk gezien onwenselijk is vanwege een goed woon- en leefklimaat.

De zienswijze wordt niet overgenomen.

40. Rigedyk 49 Oudega

Op het perceel Rigedyk 49 te Oudega is de bestemming “Agrarisch” met de nadere aanduiding ‘Agrarisch Bedrijf’ opgenomen. De feitelijke situatie is echter dat de agrarische activiteiten op het perceel zijn beëindigd. De beide gezinnen vragen daarom het hiervoor genoemde bestemming om te zetten in de bestemming “Wonen-Woonboerderij waarna het terrein en de boerderij in twee kavels kunnen worden gesplitst waarna de twee gezinnen aldaar kunnen wonen. De ontsierlijke ligboxenstal met asbest zal worden verwijderd.

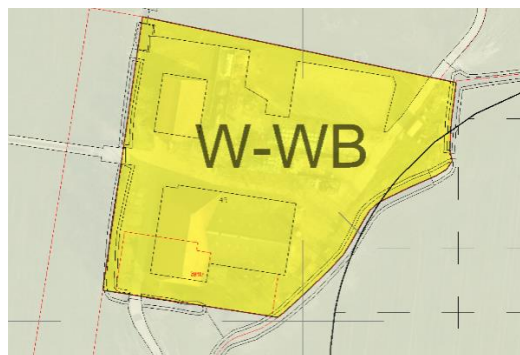
Reactie gemeente

Hierbij bevestigen wij dat de bestemming “Agrarisch” met de nadere aanduiding ‘Agrarisch Bedrijf’ wordt gewijzigd in de bestemming “Wonen-Woonboerderij”. Daarbij wordt uitgegaan van het feitelijke erf.

Hieronder is aan de linkerkant de verbeelding van het huidige ontwerpbestemmingsplan opgenomen en aan de rechterzijde de verbeelding zoals dit in het vast te stellen bestemmingsplan eruit komt te zien.

Ontwerp BP BGB-II

BP BGB-II

Wij gaan mee in de zienswijze.

Conclusie

De zienswijze zal worden overgenomen in die zin dat de verbeelding wordt aangepast (van “Agrarisch” naar de bestemming “Wonen-Woonboerderij”).

41. Yntemapolder 4, 8611 JS te Gaastmeer.

Zienswijze stikstof

Belanghebbende beschikt niet over een onherroepelijke Wnb-vergunning. De feitelijke planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan zal leidend zijn voor de vraag of niet een toename is van stikstofdepositie. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar.

Het melkveehouderijbedrijf kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? Gevraagd wordt de planregels ten aanzien van beperkingen in het kader van stikstof aan te passen.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen

mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt.

Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische

percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van

het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

Zienswijze kamperen-Bijlage 4

Binnen het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied SWF II zijn op grond van de bijlage 4 “Lijst met aantal kampeermiddelen, kampeergebouwen en trekkershutten en aantal personen groepsaccommodaties” onder kleinschalige kampeerterreinen voor de locatie Yntemapolder 4 te Gaastmeer, nog steeds 15 kampeermiddelen toegestaan. Begin 2022 is door de gemeente Súdwest-Fryslân al vergunning verleend voor 25 kampeerplaatsen (18 februari 2022, kenmerk 1900407151/OV20220013). Belanghebbende vraagt Bijlage 4 daarom aan te passen.

Reactie gemeente

Hierbij kan worden bevestigd dat de gemeente Súdwest-Fryslân op 18 februari 2022 een reguliere vergunning heeft verleend voor het uitbreiden van een minicamping naar 25 kampeermiddelen. Bijlage 4 zal dienovereenkomstig worden aangepast.

Conclusie

De zienswijze zal worden overgenomen in die zin dat in bijlage 4 wordt opgenomen dat op het perceel Yntemapolder 4 te Gaastmeer maximaal 25 kampeermiddelen kunnen worden geplaatst.

Zienswijze uitbreiden kampeerterrein/kampeermiddelen

Voor een rendabele exploitatie van de recreatieve neventak is het aantal van 25 kampeermiddelen echter nog te beperkt. Belanghebbende heeft de gemeente verzocht de contour op de plankaart van de functieaanduiding kleinschalig

kamperen in westelijke richting met 60 meter te vergroten en het aantal toegestane kampeermiddelen in bijlage 4 voor de locatie Yntemapolder 4 op 45 kampeermiddelen te stellen. Binnen de beantwoording van de inspraakreactie wordt gesteld dat er binnen het bestemmingsplan een ontheffingsmogelijkheid voor 35 kampeermiddelen zal worden opgenomen. Belanghebbende vraagt bij deze om de 35 kampeermiddelen in ieder geval nu al bij recht te laten opnemen binnen Bijlage 4 van de planregels.

Reactie gemeente

De systematiek in de ruimtelijke ordening is dat het gemeentelijk beleid (bestemmingsplan) zich dient te conformeren aan het provinciale beleid (Verordening Romte). Daarbij geldt als eerste de vergunde situatie als uitgangspunt maar dat bij nieuwe ontwikkelingen het maximale aantal van 25 kampeermiddelen bij kleinschalig kamperen de grens is.

De provincie heeft eerder een opening geboden om het kleinschalig kamperen op te schalen met 10 kampeermiddelen (naar 35). In het ontwerpbestemmingsplan is hierop met een binnenplanse afwijkmogelijkheid alvast geanticipeerd.

Op 21 juni 2020 heeft de provincie ons het volgende medegedeeld.

Provinciale Staten hebben de tussentijdse wijziging met daarin een aantal verruimingen voor kleinschalige recreatie (zoals die in de Omgevingsverordening staan) niet vastgesteld. Dit betekent dat voor nu de vigerende regels in 5.5.1. Verordening Romte gewoon van kracht blijven. Provinciale Staten willen in het najaar een debat houden over kleinschalige recreatie. Ze willen opnieuw bekijken of de verruiming voor kleinschalige recreatie zoals ze in de Omgevingsverordening zijn opgenomen, niet te ver gaan. Dus mogelijk wordt een en ander teruggedraaid. Duidelijk is dus dat nu nog geen gebruik kan worden gemaakt van de verruiming. Onbekend is of per 1 januari 2024 wel gebruik kan worden gemaakt van de verruimingen. Dit betekent dat we nu in principe ook niet kunnen anticiperen op de verruimde regels in de Verordening Romte.

In aansluiting hierop heeft de provincie een zienswijze ingediend die van dezelfde strekking is. Dit betekent concreet dat het faciliteren van kleinschalig kamperen met een binnenplanse afwijkmogelijkheid naar 35 kampeermiddelen uit de regels van het bestemmingsplan moet worden geschrapt. Kortgezegd komt het er dus op neer naar 25 kampeermiddelen op het perceel Yntemapolder 4 de limiet is.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

Zienswijze zoneringsregeling kamperen

Belanghebbende heeft moeite met de in het bestemmingsplan opgenomen zoneringsregeling waarbij de onderlinge afstanden tussen kampeerterrein minimaal 500 meter dient te zijn. Deze afstand wordt hier niet gehaald nu het

kampeerterrein op het perceel Koaidyk 15 te It Heidenskip op kortere afstand. Deze zoneringsregeling kan een belemmering vormen voor de plannen op het gebied van uitbreiding van Yntemapolder 4. Graag zou men dit op een andere manier ingevuld zien, zodat het geen belemmering vormt op de (toekomstige) bedrijfsvoering.

Reactie gemeente

In de regels van zowel het vigerende bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel als het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied SWF I en II is binnen de bestemming “Agrarisch” en de bestemming “Wonen-Woonboerderij” een zogenaamde zoneringsregeling opgenomen. Deze luiden (schuingedrukt) als volgt.

*-Per dorps- of stadsgebied is binnen de planperiode één kleinschalig kampeerterrein toegestaan; deze beperking geldt niet voor de stads- en dorpsgebieden die in het streekplan zijn aangeduid als ‘stedelijk centrum’ (Sneek), ‘regionaal centrum’ (Bolsward, Makkum en Workum) en de recreatiekernen (Heeg, Oudega, Woudsend Hindeloopen, Koudum en Stavoren)
-(De uitbreiding van) een kleinschalig kampeerterrein op ten minste 500 meter van een bestaand kleinschalig kampeerterrein dient te worden gesitueerd op een afstand van tenminste 500 meter van een bestaand kleinschalig kampeerterrein*

Deze zoneringsregeling is nog afkomstig uit het Streekplan Fryslân. In de praktijk hebben wij steeds meer te maken met verzoeken kleinschalig kamperen in niet toeristische gebieden. De hiervoor genoemde zoneringsregeling is niet meer van deze tijd en is ook niet meer opgenomen in de thans nog geldende Verordening Romte van de provincie. Het kleinschalig kamperen is alleen mogelijk met een zogenaamde binnenplanse afwijkingsmogelijkheid. Daarbij moet zonder meer worden voldaan aan de nodige toetsingscriteria (artikel 3.6.2) om tot een verantwoorde inpassing te kunnen komen.

Wij zijn dan ook de mening toegedaan dat de zoneringsregeling niet meer opgenomen hoeft te worden in het bestemmingsplan. Concreet betekent dit dat belanghebbende een aanvraag in moet dienen voor het uitbreiden van het aantal kampeermiddelen die zal worden getoetst aan de gestelde criteria ten aanzien van kleinschalig kamperen.

De zoneringsregeling uit het ontwerpbestemmingsplan zal in het definitieve bestemmingsplan zijn verwijderd.

Conclusie

De zienswijze m.b.t. de zoneringsregeling zal worden overgenomen in die zin dat de zoneringsregeling uit de regels wordt geschrapt.

Zienswijze opnemen haven

Belanghebbende verzoekt een haven ter hoogte van de contouren van de als kleinschalig kampeerterrein aangemerkte voorziening als “kleine haven” op te nemen.

Reactie gemeente:

In ons systeem hebben wij geen vergunning aangetroffen voor een zogenaamde “kleine haven” bij het kampeerterrein. En alleen een bestaand recht middels een vergunning kunnen wij positief opnemen in het bestemmingsplan. Dit bestemmingsplan voorziet namelijk niet in nieuwe ontwikkelingen die niet eerder zijn onderbouwd (en goedgekeurd). In die zin kunnen wij deze kleine haven ook niet opnemen. Voor een dergelijke wijziging/aanvulling is het noodzakelijk dat er ruimtelijk onderbouwd wordt of dit effecten heeft. Op basis daarvan kan de belangenafweging plaatsvinden om wel of niet mee te werken aan de gevraagde ontwikkeling. Deze afweging heeft nu niet plaats kunnen vinden wegens het ontbreken van een dergelijke onderbouwing.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

42. Goaijengeamieden 7, 8628 SJ te Goënga

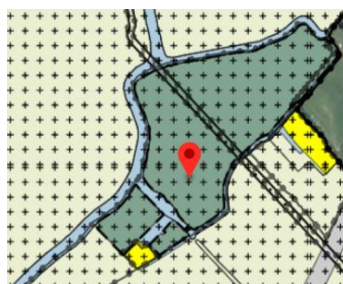
Het melkveebedrijf De Vries exploiteert op de locatie Goaijengeamieden 7 te Goënga een melkveehouderijbedrijf. Aan de overzijde van de weg pacht het bedrijf op korte afstand van haar bedrijf percelen weiland. Op grond van het vigerende bestemmingsplan Wymbritseradiel hebben onderhavige gronden de enkelbestemming “Agrarisch”. Onderhavige percelen zijn volgens belanghebbende onder die noemer gepacht. Op grond van het ontwerpbestemmingsplan hebben deze percelen een natuurbestemming toegekend gekregen.

Binnen de beantwoording van de inspraakreactie wordt gesteld dat belanghebbende slechts pachter is van deze percelen en dat een eventuele verandering van de bestemming een zaak is van de eigenaar. Belanghebbende heeft aangegeven contact te hebben gezocht met de eigenaar en deze heeft aangegeven geen problemen te hebben met het terugzetten van de oorspronkelijke agrarische bestemming op deze percelen. De eigenaar wil dit waarschijnlijk wel schriftelijk verklaren maar belanghebbende wil de eigenaar hier echter om moverende redenen hier momenteel niet mee lastig vallen.

Waarom geen natuurbestemming? Aan deze bestemming hangen in relatie tot de mestwet- en regelgeving veel lagere normen dan bij een reguliere agrarische bestemming van gronden. Deze lagere normen werken negatief door binnen de bedrijfsvoering en -ontwikkeling van het melkveehouderijbedrijf. Tenslotte vreest belanghebbende schade te leiden door de geprojecteerde natuurbestemming in relatie tot zijn bedrijf.

Reactie gemeente

Belanghebbende geeft aan dat in het huidige bestemmingsplan er een agrarische bestemming op het perceel is gelegen en dat de wijziging naar de natuurbestemming onwenselijk is. Het is echter onjuist dat er een agrarische bestemming op deze gronden ligt in het huidige bestemmingsplan. Buitengebied Wymbritseradiel is namelijk niet het vigerende bestemmingsplan. Dat is het bestemmingsplan “Omgeving Aldfeartsdyk 13 te Goënga”. Dit bestemmingsplan is op initiatief van de eigenaar van deze gronden opgesteld en uiteindelijk ook vastgesteld en in werking getreden. Hierbinnen hebben de gronden de natuurbestemming. De huidige eigenaar heeft hier destijds bewust voor gekozen. Dit is sinds 2014 aan de orde.

Bestemmingsplan Omgeving Aldfeartsdyk 13 Goënga Ontwerp bestemmingsplan BGB-II

Er is middels dit huidige bestemmingsplan gemotiveerd en onderbouwd waarom de natuurbestemming hierop is gelegd. Het terugdraaien van de (zware) natuurbestemming naar een agrarische bestemming kan niet zonder nadere ruimtelijke onderbouwing. Wij begrijpen dat de gronden worden gepacht en agrarisch worden gebruikt, maar met het nieuwe bestemmingsplan veranderen wij niets in de positie van de pachter ten opzichte van het huidige bestemmingsplan.

Omdat er geen ruimtelijke onderbouwing is aangeleverd en goedgekeurd waarin is onderbouwd dat er weer een agrarische bestemming op de gronden kan komen, kan de gewenste wijziging niet worden opgenomen in dit nieuwe bestemmingsplan. Indien de wens nog steeds aanwezig is voor het wijzigen van de bestemming, dan zal hier een separaat verzoek (met onderbouwing) moeten worden ingediend door de eigenaar van de gronden.

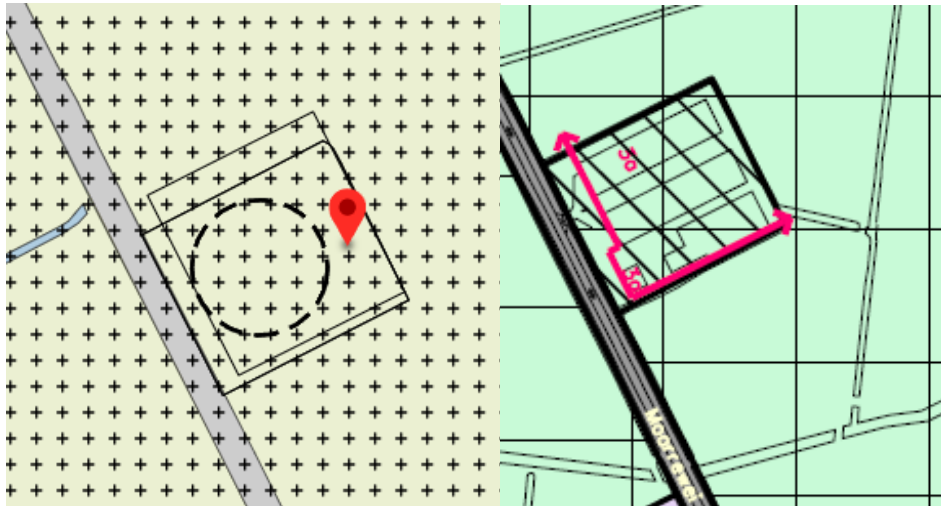
Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

43. Moarrawei 3a te Abbega.

Zienswijze agrarisch bouwvlak 1,25 Ha

Het toekennen van een agrarisch bouwvlak van 1,25 hectare (conform de onderstaande situering) met de nadere aanduiding ‘intensieve veehouderij’. Op deze wijze wordt het mogelijk de beoogde bedrijfsontwikkeling te realiseren. Wellicht ten overvloede benoemt men dat op grond van de Verordening Romte Fryslân, een bouwvlak tot maximaal 1,5 hectare is toegestaan bij een niet grondgebonden veehouderij.

Ontwerp BP BG SWF-II

Vigerend BP BG Wymbritseradiel

Reactie gemeente

In zowel het vigerende bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel (2010) als in het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied SWF-II is uitgegaan van een gesloten bouwvlak waarbij de bestaande bebouwing is ingepast. In die zin moet een uitbreiding aan de noordzijde van het intensieve veehouderijbedrijf worden gezien als een nieuwe ontwikkeling omdat deze buiten het bouwvlak is gesitueerd.

Nieuwe ontwikkelingen ten opzichte van het huidige bestemmingsplan kunnen daarom alleen worden meegenomen indien deze nieuwe ontwikkelingen onderbouwd zijn middels een goede ruimtelijke onderbouwing. Wat de effecten van deze nieuwe ontwikkeling zijn, zullen onderbouwd moeten zijn om een goede afweging te kunnen maken of dit een wenselijke en aanvaardbare ontwikkeling is.

Hierbij zal er op perceel niveau (maatwerk) moeten worden onderzocht of er aan de verschillende (milieu)regels wordt voldaan om te kunnen spreken van een goede ruimtelijke ordening. Nieuwe ontwikkelingen kunnen dus alleen worden meegenomen indien hiervoor reeds een geaccepteerde ruimtelijke onderbouwing (welke derhalve voldoet aan de wet- en regelgeving en aan de gemeentelijke beleidsuitgangspunten) aanwezig is. In alle andere gevallen kan de ontwikkeling niet worden meegenomen aangezien voor deze nieuwe ontwikkeling niet is onderbouwd dat er wordt voldaan aan een goede ruimtelijke ordening. Bijvoorbeeld het effect op de omliggende omgeving en de ruimtelijke kwaliteit van

een gebied. Resumerend kan de uitbreiding van de intensieve veehouderij niet zonder meer gefaciliteerd worden op grond van het thans aan de orde zijnde bestemmingsplan. Overigens hoeft dit niet te betekenen dat de gemeente negatief staat ten opzichte van de uitbreidingsplannen nu de provinciale Verordening Romte als de door de raad op 3 oktober 2019 vastgestelde Uitgangspuntennotitie de ruimte biedt voor een maximale bebouwingsmogelijkheid van 1,5 ha mits er een adequate ruimtelijke onderbouwing wordt aangeleverd.

Conclusie

Deze zienswijze wordt niet overgenomen.

Zienswijze binnenplanse afwijking

Het aanpassen van voorwaarden van de binnenplanse afwijkingsbevoegdheid zoals opgenomen in artikel 3.4.1 sub c. Belanghebbende kan zich niet verenigen met de gestelde voorwaarde dat het aantal dieren en/of dierplaatsen niet mag toenemen bij toepassing van onderhavig artikel. Een dergelijke voorwaarde volgt niet uit landelijk dan wel provinciaal beleid en houdt duurzame ontwikkelingen in de toekomst mogelijk tegen (dat waar schaalvergroting wel noodzakelijk is om rendabel de veehouderij te exploiteren).

Reactie gemeente

Zoals hiervoor reeds aangegeven, kan onder voorwaarden bij intensieve veehouderijbedrijven opgeschaald worden naar 1.5 hectare. Daarnaast biedt het bestemmingsplan een flexibiliteitsbepaling waarbij nog eens 10% extra bebouwing kan worden toegestaan. Dit uit oogpunt van dierwelzijn. Een voorbeeld is een overkapping voor kippen die aansluit op het buitenterrein. Kortom, het bestemmingsplan biedt bovenop de hiervoor genoemde 1.5 hectare nog eens een extra bouwmogelijkheid van 10% voor dierwelzijn maar niet voor de toename van dieren.

Conclusie

Deze zienswijze wordt niet overgenomen.

Zienswijze dubbelbestemmingen

Het verwijderen van de dubbelbestemming “Waarde - Archeologie” en “Waarde - Landschapsverkaveling” op het voorgestelde agrarische bouwvlak.

Reactie gemeente:

Binnen de kadastrale percelen nrs. 518, 502 en 473 kan vanwege de lage waardering de “Waarde Landschapsverkaveling” van de verbeelding worden verwijderd.

De “Waarde-Archeologie 1” blijft gehandhaafd. Het terrein betreft een grotendeels afgegraven terp uit Midden IJzertijd tot de Late Middeleeuwen. Onder de boerderij is een restant bewaard gebleven (bron: Archis). Bij de gemeente en in Archis zijn geen onderzoeken bekend waaruit blijkt dat er geen sprake meer is van archeologische waarden.

Conclusie

De zienswijze ten aanzien van de dubbelbestemming “Waarde-
Landschapsverkaveling” wordt overgenomen in die zin dat deze dubbelbestemming
niet opgenomen wordt op de verbeelding. De zienswijze m.b.t. de
dubbelbestemming “Waarde Archeologie” wordt niet overgenomen.

44. Sânleansterdyk 21, 8736 JA te Reahús.

Zienswijze stikstof

De gemeente Súdwest-Fryslân stelt in de beantwoording van de eerder ingediende inspraakreactie dat de Maatschap een onherroepelijke Wnb-vergunning heeft welke passend is beoordeeld op basis van de PAS. Gelet op bovenstaande en de heersende jurisprudentie wil de gemeente Súdwest-Fryslân deze PAS-vergunning niet opnemen binnen de bijlage 7, zoals de maatschap dat wenst. De feitelijke planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan zal leidend zijn voor de vraag of niet een toename is van stikstofdepositie. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar.

Het melkveehouderijbedrijf kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? Gevraagd wordt de planregels ten aanzien van de van beperking in het kader van stikstof aan te passen.

Reactie gemeente:

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De

gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin

stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

Zienswijze denkbeeldige rechthoek

Belanghebbende plaatst vraagtekens bij de omvang van de berekende denkbeeldige rechthoek binnen de beantwoording van de inspraakreactie. Bij de intekening van de denkbeeldige rechthoek die de gemeente Súdwest-Fryslân voorstaat is geen sprake van een denkbeeldige rechthoek. De denkbeeldige rechthoek moet passen binnen het ter plaatse aanwezige slotenpatroon. In ieder geval moet er bij recht ruimte blijven bestaan aan de westzijde van het “bouwblok, waardoor verbreding van de bestaande ligboxenstal (meest logische ontwikkeling) mogelijk blijft. Gevraagd wordt nog eens kritisch te kijken naar de omvang van het huidige bouwvlak in relatie tot de denkbeeldige rechthoek en de natuurlijke barrières ter plaatse (slotenpatroon).

Reactie gemeente

Er zijn situaties waarbij geen denkbeeldige rechthoek kan worden gecreëerd. Daarbij moet gedacht worden aan de eigendomssituatie, dan wel andere omstandigheden. Het bevoegd gezag kan hier met een omgevingsvergunning van afwijken door weliswaar uit te gaan van een maximale oppervlakte van 2 hectare maar waarbij een denkbeeldige rechthoek niet van toepassing is.

Conclusie

De zienswijze wordt overgenomen in die zin dat er in de regels een flexibiliteitsbepaling wordt overgenomen die erin voorziet dat wanneer geen denkbeeldige rechthoek kan worden gecreëerd op basis van de eigendomssituatie, dan wel andere omstandigheden, het principe van de denkbeeldige rechthoek buiten beschouwing kan worden gelaten.

45. Bûtlânswei 8, 9014 BG te Tersoal

Zienswijze stikstof

De gemeente Súdwest-Fryslân stelt in de beantwoording van de eerder ingediende inspraakreactie dat de Maatschap een onherroepelijke Wnb-vergunning heeft welke passend is beoordeeld op basis van de PAS. Gelet op bovenstaande en de heersende jurisprudentie wil de gemeente Súdwest-Fryslân deze PAS-vergunning niet opnemen binnen de bijlage 7, zoals de maatschap dat wenst. De feitelijke planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan zal leidend zijn voor de vraag of niet een toename is van stikstofdepositie. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar.

Het melkveehouderijbedrijf kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? Gevraagd wordt om de planregels ten aanzien van beperkingen in het kader van stikstof aan te passen

Reactie gemeente:

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan

stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de

onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

Zienswijze kamperen

Belanghebbende heeft binnen bijlage 4 van het ontwerpbestemmingsplan toestemming voor het houden/exploiteren van 25 kampeerplaatsen voor de locatie Bûtlânswei 8 te Tersoal. Belanghebbende verzoekt om verruiming van het aantal kampeerplaatsen van nu 25 naar 45 kampeerplaatsen. Er zou nu al geanticipeerd kunnen worden op de in ter beantwoording van de in de inspraakreactie aangehaalde mogelijkheid tot ontheffing van 35 kampeerplaatsen die in het nieuwe bestemmingsplan zal worden opgenomen.

Er is in het voortraject van de vergunningsprocedure van het kampeerterrein uitgebreid overleg geweest over een drietal trekkershutten (Bûtlânsdyk 8) en een drietal appartementen binnen de locatie Bûtlânswei 8a te Tersoal. In dat kader wordt verzocht om ook de aanduiding “Specifieke vorm van recreatie-trekkershutten” binnen de verbeelding op te nemen en een aantal van 3 trekkershutten binnen bijlage 4 op te nemen.

Verder wordt verzocht om binnen de locatie Bûtlânswei 8a te Tersoal de aanduiding “3 recreatieappartementen toegestaan” op te nemen.

Resumerend wordt gevraagd dat binnen het plangebied de “functieaanduiding specifieke vorm van kleinschalig kamperen” wordt uitgebreid met het rood omliggende perceel en het aantal kampeerplaatsen op de bijlage 4 wordt verhoogd naar 45 kampeerplaatsen. Verder wordt verzocht conform eerder overleg de aanduiding 3 recreatieappartementen en 3 trekkershutten binnen de verbeelding Bûtlânswei 8 en 8a op te nemen.

Reactie gemeente

De systematiek in de ruimtelijke ordening is dat het gemeentelijk beleid (bestemmingsplan) zich dient te conformeren aan het provinciale beleid (Verordening Romte). Daarbij geldt als eerste dat de vergunde situatie als uitgangspunt maar dat bij nieuwe ontwikkelingen het maximale aantal van 25 kampeermiddelen bij kleinschalig kamperen de grens is. De provincie heeft eerder een opening geboden om het kleinschalig kamperen op te schalen met 10 kampeermiddelen (naar 35). In het ontwerpbestemmingsplan is hierop met een binnenplanse afwijkmogelijkheid alvast geanticipeerd.

Op 21 juni 2020 heeft de provincie ons het volgende medegedeeld.

“Provinciale Staten hebben de tussentijdse wijziging met daarin een aantal verruimingen voor kleinschalige recreatie (zoals die in de Omgevingsverordening staan) niet vastgesteld. Dit betekent dat voor nu de vigerende regels in 5.5.1. Verordening Romte gewoon van kracht blijven. Provinciale Staten willen in het najaar een debat houden over kleinschalige recreatie. Ze willen opnieuw bekijken of de verruiming voor kleinschalige recreatie zoals ze in de Omgevingsverordening zijn opgenomen, niet te ver gaan. Dus mogelijk wordt een en ander teruggedraaid. Duidelijk is dus dat nu nog geen gebruik kan worden gemaakt van de verruiming. Onbekend is of per 1 januari 2024 wel gebruik kan worden gemaakt van de verruimingen. Dit betekent dat we nu in principe ook niet kunnen anticiperen op de verruimde regels in de Verordening Romte.”

In aansluiting hierop heeft de provincie een zienswijze ingediend die van dezelfde strekking is. Dit betekent concreet dat het faciliteren van kleinschalig kamperen met een binnenplanse afwijkmogelijkheid naar 35 kampeermiddelen uit de regels van het bestemmingsplan moet worden geschrapt.

Verder zijn in het bestemmingsplan mogelijkheden opgenomen om met een reguliere vergunning binnenplans af te wijken van de regels voor trekkershutten en recreatie-appartementen. Een dergelijke vergunning dient echter wel onherroepelijk verleend te zijn alvorens deze als zodanig in het bestemmingsplan opgenomen kunnen worden. Er is hier echter geen sprake van een vergunde situatie.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

46. Eastwei 47, 8625 HV te Oppenhuizen

Zienswijze stikstof

De gemeente Súdwest-Fryslân stelt in de beantwoording van de eerder ingediende inspraakreactie dat de Maatschap een onherroepelijke Wnb-vergunning heeft welke passend is beoordeeld op basis van de PAS. Gelet op bovenstaande en de heersende jurisprudentie wil de gemeente Súdwest-Fryslân deze PAS-vergunning niet opnemen binnen de bijlage 7, zoals de maatschap dat wenst. De feitelijke planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan zal leidend zijn voor de vraag of niet een toename is van stikstofdepositie. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar.

Het melkveehouderijbedrijf kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? De gemeenteraad wordt gevraagd de zienswijze gegrond te verklaren, het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied SWF-II te heroverwegen, waarbij de planregels ten aanzien van de beperkingen in het kader van stikstof worden aangepast.

Reactie gemeente:

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de

natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de

vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet

om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het

bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

47. Feytebuorren 2, 8616 LB te Westhem

Zienswijze stikstof

De maatschap kan zich ondanks het plaatsen van haar onherroepelijke Wnb-vergunning binnen de bijlage 7 niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen?

Reactie gemeente:

Belanghebbende staat met de verleende Wnb-vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan. Dit is de uitzondering op de hoofdregel waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684).

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze

regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

Zienswijze bouwvlak

In het verschiep liggende bedrijfsontwikkelingen op de locatie Feytebuorren 2 zal bij realisatie uitkomen boven bouwvlak/denkbeeldige rechthoekgrens van 1,5 hectare. De Maatschap verzoekt hierbij dan ook om een vaste bouwvlakomvang van 2 hectare bij recht.

Reactie gemeente

Het perceel Feytebuorren 2 te Westhem beschikt thans over een denkbeeldige rechthoek. Op grond van artikel 3.2 onder b mogen bouwwerken uitsluitend gebouwd worden binnen een denkbeeldige rechthoek van maximaal 1,5 ha dat gelegen is op en rondom de gronden ter plaatse van de aanduiding 'agrarisch bedrijf'. Dat is hier van toepassing. De denkbeeldige rechthoek is thans 1,5 ha.

Luchtfoto met denkbeeldige rechthoek

In het bestemmingsplan is in artikel 3.4 (afwijken van de bouwregels) de mogelijkheid opgenomen om bouwwerken te realiseren buiten de denkbeeldige rechthoek die maximaal 2 hectare bedraagt en die gelegen is op en rondom de gronden ter plaatse van de aanduiding ‘agrarisch bedrijf’. De gemeente stelt in dat geval een aantal voorwaarden waaraan moet worden voldaan. Daartoe dient eerst een aanvraag om een reguliere omgevingsaanvraag te worden ingediend waarna een afweging plaats dient te vinden of aan deze voorwaarden kan worden voldaan.

Er ligt thans geen aanvraag bij de gemeente. Laat staan dat er een vergunde situatie geldt die een rechtvaardiging uitspreekt om ter plaatse een bouwvlak van 2 ha te faciliteren.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

Zienswijze Natuurbestemming

De Maatschap heeft gronden in eigendom ter plaatse van Pikedyk onder Abbega. Op grond van het vigerende bestemmingsplan Wymbritseradiel hebben deze gronden de bestemming “Agrarisch”. In het thans aan de orde zijnde ontwerpbestemmingsplan zijn onderhavige percelen bestemd met een natuurbestemming. Aan een natuurbestemming in relatie tot mestwet- en regelgeving hangen veel lagere normen dan bij een reguliere agrarische bestemming van gronden. Deze lagere normen werken negatief door binnen de bedrijfsvoering en -ontwikkeling van het melkveehouderijbedrijf met alle consequenties van dien.

Reactie gemeente

Op grond van het thans geldende bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel (2010) geldt voor het perceel weiland deels de bestemming “Natuur” en deels de bestemming “Agrarisch”. Deze bestemming is één op één overgenomen in het bestemmingsplan Buitengebied Súdwest-Fryslân II. Kortom, de situatie blijft ter

plaatse ongewijzigd. Door het nieuwe bestemmingsplan vindt geen wijziging in de bestemming plaats van het betreffende perceel weiland.

Wij hebben echter geconstateerd dat er in de tussentijd zich een wijziging heeft voorgedaan. In de provinciale Verordening Romte (vastgesteld d.d. 15 juni 2011) was meer natuur opgenomen in het gebied dan in de nu geldende Verordening Romte (vastgesteld d.d. 25 juni 2014). In het ontwerpbestemmingsplan is de situatie uit de Verordening Romte van 2011 opgenomen terwijl de Verordening Romte van 2014 de basis dient te zijn. Daarom zal in het bestemmingsplan de bestemming “Natuur” worden gewijzigd in de bestemming “Agrarisch” en wel overeenkomstig de Verordening Romte van 2014.

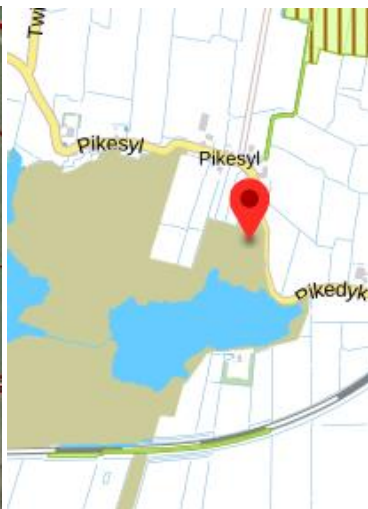
Hieronder is op de plattegrond in rood het eigendom van belanghebbende opgenomen. Ook zijn de verbeeldingen opgenomen van het vigerende bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel (2010) en het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Súdwest-Fryslân opgenomen. Datzelfde geldt voor de Verordening Romte van 2011 en 2014.

Conclusie

De zienswijze zal worden overgenomen zoals hiervoor genoemd in die zin dat de verbeelding wordt aangepast (van “Natuur” naar “Agrarisch”) zoals hiervoor genoemd.

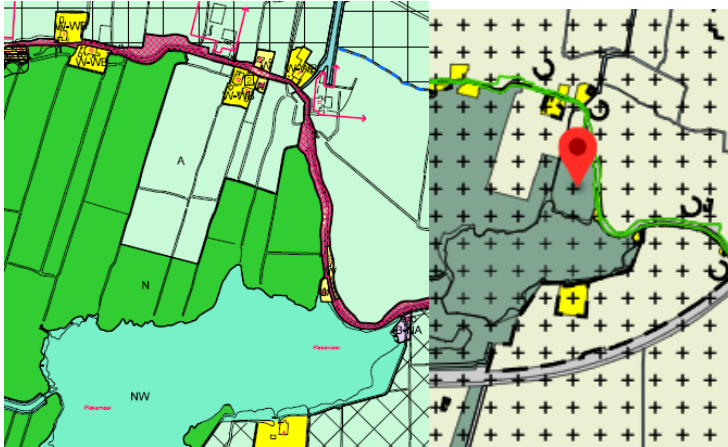
Situatietekening

Ver. Romte 2011

Ver. Romte 2014

BP BG Wymbritseradiel

BP BG SWF-II (ontwerp)

Zienswijze Voetpad

Over de agrarische cultuurgrond van de Maatschap loopt een voetpad. Binnen het bestemmingsplan wordt dit pad bestemd met een enkelbestemming “Verkeer-Fiets- en voetpaden” met een ingetekende breedte van ruim 5 meter. Het betreft hier echter enkel een voetpad met een breedte van maximaal 2.60 meter (0,6 pad met 1 meter aan weerszijden). De maatschap verzoekt de verbeelding op dit punt aan te passen.

Reactie gemeente

Het betreft hier een kerkpad tussen Abbega en Westhem. Het pad is in gebruik als voetpad (zie onderstaande foto). Hetgeen door belanghebbenden wordt aangegeven is juist. Het pad heeft een breedte van 0,60 meter met 1 meter aan weerszijden. De verbeelding zal op dit punt worden aangepast.

Conclusie

De zienswijze al worden overgenomen in die zin dat de verbeelding zal worden aangepast zoals hiervoor genoemd.

Kerkpad tussen Westhem en Abbega

Zienswijze Archeologie I

Binnen de denkbeeldige rechthoek/bouwvlak is een deel bestemd met de dubbelbestemming “Archeologie I”. Uit een onderzoek van “De Steekproef” is gebleken dat er geen archeologische waarden aan dit deel van het bouwvlak kan worden toegekend. De noodzaak tot nader onderzoek ontbrak. De terp Feytebuorren loopt niet door binnen het bouwvlak. De maatschap verzoekt dan ook de dubbelbestemming “Archeologie I” van de verbeelding te verwijderen.

Reactie gemeente

Zoals ook in de Toelichting staat: de FAMKE is een dynamische kaart. Het is mogelijk dat er archeologische onderzoeken zijn uitgevoerd op percelen, en die nog niet zijn verwerkt op de gemeentelijke uitsnede van de FAMKE. En dit betekent dat ze ook nog niet zijn verwerkt op de verbeelding. Bij de beoordeling van de ruimtelijke plannen zijn deze onderzoeken echter leidend, en niet de FAMKE. Het uitgevoerde onderzoek dient te worden verwerkt op de verbeelding, geen waarde archeologie meer (geel plangebied).

ruudsgewijs uit te sluiten in de gais.

Figuur 8: Westhem, Feytebuorren 2: boorpuntenkaart. Het plangebied is geel omlijnd. De genummerde punten zijn de locaties van de zeven boringen. Bron luchtfoto: Google-Earth.

Conclusie

De zienswijze wordt overgenomen in die zin dat de verbeelding wordt aangepast zoals hiervoor genoemd.

Zienswijze beschermd gezicht

De locatie Feytebuorren 2 valt grotendeels onder de dubbelbestemming “beschermd gezicht”. Feitelijk dient dit in de optiek van de Maatschap alleen van toepassing te zijn voor de voorzijde van de stelpboerderij. Er kan naar de mening van de Maatschap geen sprake zijn voor een dubbelbestemming “beschermd gezicht” over het stallencomplex, de erfverharding en de (voer)opslagen.

Reactie gemeente

Voor gebieden die als beschermd gezicht zijn aangewezen heeft de gemeente de plicht een bestemmingsplan vast te stellen dat hieraan voldoende bescherming biedt. De reikwijdte van het gebied wordt bepaald bij het vaststellen van het beschermde gezicht door de gemeenteraad. In dit geval heeft dat plaatsgevonden na opstelling van het advies van Bugel op 16 april 1987, en is vier weken ter inzage

gelegd vanaf 13 juni 1988, waarna de raad de begrenzing van de beschermde gezichten op 2 december 1986 vast heeft gesteld. Hierna is de begrenzing ook opgenomen in het destijds geldende bestemmingsplan. Hier is destijds geen bezwaar tegen ingediend. De begrenzing is gelet daarop ook niet aangepast.

De begrenzing van het beschermde gezicht is nu dan ook al geruime tijd onherroepelijk.

In de aanwijzing is destijds al meegenomen dat de stallen de waardering 'structureel en architectonisch niet bepalend' kregen dat en aan het tussenlid en de overige losse bebouwing die er destijds stond de waardering 'structureel en/of architectonisch verstorend' gegeven. De gehele boerderij heeft de aanduiding structureel en architectonisch bepalend gekregen.

Verder merken wij op dat een aanwijzing als beschermd gezicht nadrukkelijk niet het doel heeft om de huidige situatie in een gebied te bevriezen. Het doel van de aanwijzing is het zoveel mogelijk voorkomen van schade aan de cultuurhistorische waarden, wanneer veranderingen nodig en/of wenselijk zijn.

In het nieuwe bestemmingsplan wordt het huidige bestemmingsplan opgenomen en alleen onderbouwde (en goedgekeurde) nieuwe ontwikkelingen danwel wijzigingen op het huidige bestemmingsplan kunnen worden meegenomen in het nieuwe bestemmingsplan. De grens van het beschermde gezicht is al vele jaren aan de orde en aanpassing van die grens kan niet zomaar plaatsvinden door aanpassing van de grens van een dubbelbestemming in het bestemmingsplan. Dan zou eerst het besluit tot de aanwijzing van het beschermde gezicht aangepast/gewijzigd moeten worden. Daarvan is geen sprake op dit moment en dus kan de grens van het beschermde gezicht niet worden aangepast.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

Zienswijze Begrenzing

Aan de oostkant van de bebouwing is een elkaar kruisende lijnenpatroon op de plankaart opgenomen. Het is de maatschap niet duidelijk waar deze begrenzing voor staat. Er wordt dan ook gevraagd dit nadere te motiveren. Verder liggen er gronden rondom de boerderij die nu nog vallen in het bestemmingsplan "Dorpen Midden/Oost gemeente SWF. Gevraagd wordt deze gronden mee te nemen in het bestemmingsplan Buitengebied SWF-II

Reactie gemeente

Aan de westzijde van de boerderij is een perceel grond opgenomen in het bestemmingsplan Dorpen Midden-Oost Gemeente SWF. Datzelfde geldt voor de overgangszone van het agrarische perceel en de vaart. In verband met een logische wijze van bestemmen en de overzichtelijkheid, is het logisch om deze percelen onder te brengen in het thans aan de orde zijnde bestemmingsplan. In dat geval is het ook gewenst de vaart aan de noordzijde van het kerkje mee te nemen in dit plan. Zo ontstaat er een logische en goed leesbare situatie.

Voor de belijning wordt verwezen naar de toelichting bij de verbeelding op www.ruimtelijkeplannen.nl

Conclusie

De zienswijze wordt overgenomen in die zin dat de verbeelding wordt aangepast zoals hiervoor genoemd.

48. Hegedyk 2, 9021 CW te Easterwierrum

Zienswijze stikstof

De Maatschap beschikt over een onherroepelijke omgevingsvergunning (UV20180949) voor de activiteiten bouwen en strijdig planologisch gebruik voor het uitbreiden van de melkveestal. De Maatschap is van mening dat onderhavige onherroepelijke omgevingsvergunning voor het uitbreiden van de melkveestal gerealiseerd moet worden binnen de randvoorwaarden/regels van het thans aan de orde zijnde bestemmingsplan.

De Maatschap beschikt niet over een onherroepelijk Wnb-vergunning. Concreet betekent dit voor de Maatschap: het feitelijk aantal aanwezige dieren op de peildatum op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan. Een verleende milieuvergunning, een onherroepelijke Wnb-vergunning zonder passende beoordeling of een PAS-melding/interimmer wordt dus niet gerespecteerd. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar. Belanghebbende is de mening toegedaan dat de keuze moet worden gemaakt voor een meer praktische regeling en een zeker juridisch risico voor lief moet nemen door hier de feitelijk planologisch vergunde rechten als uitgangspunt te nemen.

De maatschap kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? Gevraagd wordt de zienswijze gegrond te verklaren, het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied SWF-II te heroverwegen waarbij de planregels ten aanzien van de beperkingen in het kader van stikstof worden aangepast en hierover planologische duidelijkheid wordt verschaft.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen

landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

49. Riperwei 3, 8623 XR te Jutrijp

Belanghebbende kan zich niet verenigen met het ontwerpbestemmingsplan. De (bedrijfs)belangen van belanghebbende en de feiten ter plaatse van voornoemd adres zijn onvoldoende geïnventariseerd, het ontwerp is onvoldoende zorgvuldig voorbereid en de motivering van het ontwerp is onvoldoende deugdelijk.

Op de plankaart bij het ontwerpbestemmingsplan is weergegeven dat op de percelen 858 en 859 en een deel van 752 enkel de bestemming 'bedrijf' geldt. Ter plaatse wordt evenwel het gehele perceel met nummer 752 gebruikt voor de bedrijfsvoering van Aannemersbedrijf Zijsling en Zonen B.V. Ten aanzien van het gebruik van perceel 752 en 754 start cliënt een omgevingsvergunningsprocedure op om ter plaatse het gebruik voor het bedrijf toe te staan. Het daartoe benodigde onderzoek, zoals het opstellen van de ruimtelijke onderbouwing, is in gang gezet. Indien deze omgevingsvergunning wordt verleend voorafgaand aan de vaststelling van het definitieve bestemmingsplan, ligt het op de weg van uw raad om dit mee te nemen in uw plankaart. Dat betekent een wijziging ten opzichte van het nu ter inzage gelegde ontwerp. Zodra het voornoemde onderzoek is afgerond doet cliënt u dat toekomen via een aanvullende zienswijze.

Reactie gemeente:

Het perceel nummer 752 deels heeft in zowel het vigerende- als het ontwerpbestemmingsplan de bestemming "Agrarisch". Het perceel wordt thans gebruikt als opslag ten behoeve van het bedrijf hetgeen in strijd is met de bestemming. Een en ander moet worden gezien als een nieuwe ontwikkeling. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan moet de gemeenteraad bestemmingen aanwijzen en regels geven die de gemeenteraad uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening nodig acht.

Nieuwe ontwikkelingen ten opzichte van het huidige bestemmingsplan kunnen daarom alleen worden meegenomen indien deze nieuwe ontwikkelingen onderbouwd zijn middels een goede ruimtelijke onderbouwing. Wat de effecten van deze nieuwe ontwikkeling zijn zullen onderbouwd moeten zijn om een goede afweging te kunnen maken of dit een wenselijke en aanvaardbare ontwikkeling is. Hierbij zal er op perceel niveau (maatwerk) moeten worden onderzocht of er aan de verschillende (milieu)regels wordt voldaan om te kunnen spreken van een goede ruimtelijke ordening. Nieuwe ontwikkelingen kunnen dus alleen worden meegenomen indien hiervoor reeds een geaccepteerde ruimtelijke onderbouwing (welke derhalve voldoet aan de wet- en regelgeving en aan de gemeentelijke beleidsuitgangspunten) aanwezig is. In alle andere gevallen kan de ontwikkeling niet worden meegenomen aangezien voor deze nieuwe ontwikkeling niet is onderbouwd dat er wordt voldaan aan een goede ruimtelijke ordening. Bijvoorbeeld het effect op de omliggende omgeving en de ruimtelijke kwaliteit van een gebied. Belangrijk is overigens wel hier te constateren dat de gevraagde ontwikkeling in strijd is met provinciaal beleid. Daarbij is tevens van belang te

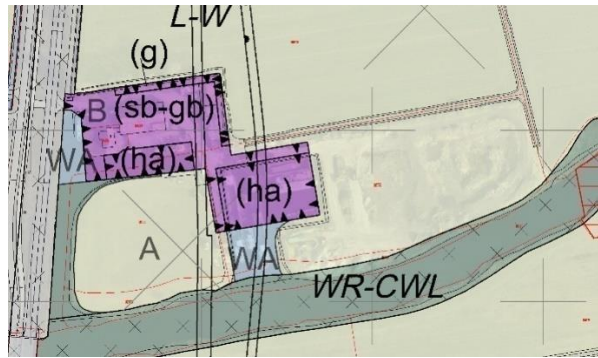
weten dat thans voorbereidingen worden getroffen om ter plaatse handhavend op te treden.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

Huidige bestemmingsplan

Ontwerp BP BG SWF-II

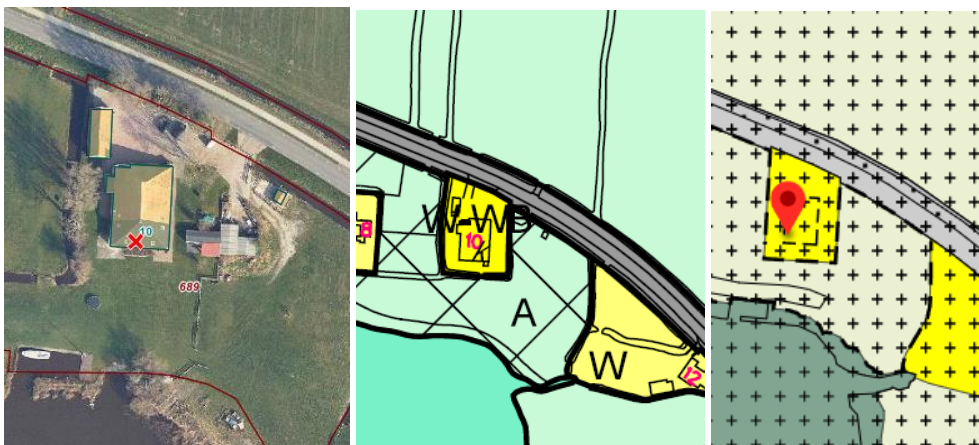
50. Lytshuzen 10 te Heeg

Zienswijze wijzigen bestemming “Agrarisch” naar “Wonen-Woonboerderij”

Hobbymatig worden door de bewoners van de woonboerderij een aantal paarden gehouden. Er is op dit moment geen overdekte ruimte beschikbaar voor stalling van paarden. Het realiseren van paardenboxen in de woonboerderij is om allerlei redenen niet geschikt (overlast, stank, loopafstanden e.d.). Een geschikte ruimte zou eventueel de bestaande mestopslag kunnen zijn. Het plan is om deze bestaande ruimte te overkappen (principe hooiberg). Hiervoor loopt ook al een conceptaanvraag (VB20230192). De mestopslag bevindt zich echter buiten het bouwvlak en valt onder de agrarische bestemming. Hierbij wordt een zienswijze ingediend waarbij de bestaande mestopslag zich wel in het bouwvlak van de woonboerderij bevindt, en uitgaande van dat hiermee een grotere kans van slagen voor het realiseren van de ‘hooiberg’.

Reactie gemeente

Het perceel Lytshuzen 10 te Heeg heeft op grond van het thans geldende- als het voorliggende bestemmingsplan de bestemming “Wonen-Woonboerderij”. Aan de oostzijde van het perceel wil belanghebbende een bestaande mestopslag overkappen. Dit perceel maakt echter geen onderdeel uit van de bestemming “Wonen-Woonboerderij”. Bij het omzetten van de bestemming “Agrarisch” met de aanduiding ‘agrarisch bedrijf’ naar de bestemming “Wonen-Woonboerderij” hanteren wij het principe dat het feitelijke erf alsmede de daarop aanwezige voormalige agrarische bebouwing onderdeel uitmaakt van het bestemmingsvlak voor de bestemming “Wonen-Woonboerderij”. Wij hebben kunnen achterhalen dat er in 1991 een mestopslag is vergund. In dat kader zijn wij van mening dat het bestemmingsvlak voor “Wonen-Woonboerderij” dient te worden vergroot in die zin dat de voormalige mestopslag en overige bebouwing hierin wordt meegenomen. Daarbij plaatsen wij op voorhand de kanttekening dat niet automatisch betekent dat daarmee ook de gewenste (bouw)plannen haalbaar zijn.

Conclusie

De zienswijze wordt overgenomen in die zin dat het bestemmingsplan voor de bestemming “Wonen-Woonboerderij” wordt vergroot zoals hiervoor aangegeven.

51. Louwewei 2a, 8623 XG te Jutrijp

Zienswijze stikstof

Belanghebbende heeft een nieuw agrarisch bedrijf gerealiseerd aan de Louwewei 2a te Jutrijp. In de zienswijze wordt aangegeven dat het bedrijf beschikt over een natuurvergunning. Men is nu onaangenaam verrast dat in het ontwerpbestemmingsplan de stikstofdepositie niet meer mag toenemen na de vaststelling van het bestemmingsplan ongeacht of de gebouwen vol zitten of niet. Men concludeert dat ze nu een te grote stal hebben neergezet welke niet meer rendabel is te maken omdat er niet meer stikstof veroorzaakt mag worden. Dit is volgens belanghebbenden een onredelijke en onwerkbare situatie en de natuurvergunning zal dan ook gerespecteerd moeten worden.

Reactie gemeente:

In het bestemmingsplan worden de natuurtoestemmingen zoals deze gelden voor de Wet natuurbescherming gerespecteerd. Dat betekent dat zoals het bestemmingsplan aan de gemeenteraad ter vaststelling wordt voorgelegd uitgaat van het eerbiedigen van de natuurtoestemming die het bedrijf van belanghebbende heeft (uit 2018). Weliswaar is er een hoofdregel met betrekking tot het feitelijk legaal en planologisch gebruik als referentie voor het bestemmingsplan, maar in dit bestemmingsplan zijn afwijkingsmogelijkheden opgenomen om recht te doen aan de natuurtoestemming.

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is. In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd

natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Zienswijze mestzak

Daarnaast hebben belanghebbenden tijdens de procedure van het voorontwerp aangegeven dat de mestzak nabij Riperwei 22 te Jutrijp is verwijderd. Deze is

echter nog steeds op de verbeelding aangegeven en zal alsnog moeten worden verwijderd.

Reactie gemeente:

De mestzak, gelegen aan de westzijde van It Far, zal van de verbeelding worden verwijderd nu het agrarische bedrijf is verplaatst naar de Louwewei 2a onder Jutrijp.

Situering

Conclusie

De zienswijze wordt overgenomen in die zin dat de mestzak van de verbeelding zal worden verwijderd.

52. Tsjerkebuorren 13 te Easterwierrum

Zienswijze stikstof

De gemeente wordt verweten niet onderzocht of beoordeeld te hebben welke toenemende stikstofemissie bedrijven anders dan ‘agrarische bedrijven’ kunnen hebben in relatie tot de bestaande situatie van deze bedrijven en de ruimte die zij hebben (of krijgen in dit bestemmingsplan). Dit is volgens belanghebbende in strijd met het gelijkheidsbeginsel.

In bijlage 7 staan de adressen gepubliceerd van de agrarische bedrijven met een WNB-vergunning. Dit is in strijd met de privacy wetgeving. Er is onvoldoende onderbouwing waarom dit openbaar zou mogen. Iedereen kan hiermee aan de slag en heeft inzicht in welke agrarische bedrijven juridisch gezien geen vergunning hebben aangezien de gemeente dit duidelijk aangeeft in het plan. Dit geeft ook voor belanghebbende inbreuk op zijn privacy en veiligheid.

Uitgangspunt is volgens belanghebbende de vergunde situatie. In het geval van belanghebbende de milieuvergunning op 29 september 2003. De vergunning is verleend voor 150 stuks melkkoeien (A1.100), 140 stuks jongvee (A3.100) en 75 stuks schapen voor zowel de locatie It Bosk 8 te Mantgum en Tsjerkebuorren 13 te Easterwierrum. Een verdeling tussen de locaties is niet gemaakt omdat het duidelijk was, aldus de voormalige gemeente Littenseradiel, dat het om 1 bedrijf gaat. In dat kader vraagt belanghebbende waar het aantal dierverblijfplaatsen van 58 voor zijn bedrijf vandaan komt.

Het vaststellen van de referentie situatie, mogelijk de feitelijk aanwezige dieren op het moment van vaststelling bestemmingsplan gaat op UBN nummer. Dit betekent dat er in het geval van belanghebbende jongvee en schapen aanwezig zullen zijn die in zijn geheel aan de locatie Tsjerkebuorren 13 toegekend kunnen worden. Met de splitsing tussen enerzijds een locatie in dit bestemmingsplan en anderzijds een locatie in een ander plangebied heeft de gemeente in dit plan geen rekening gehouden en is ook niet wenselijk. Daarvoor is dit bestemmingsplan volgens belanghebbende niet het aangewezen document en de gemeente niet het bevoegde gezag.

Het vaststellen van de referentie situatie, mogelijk de feitelijk aanwezige dieren op het moment van vaststellen bestemmingsplan, geeft een onevenredig hoog risico die de gemeente niet kan nemen. Een veel minder groot risico is dat de gemeente wacht met het vaststellen van het bestemmingsplan totdat de vergunde situatie duidelijk is.

Reactie gemeente:

Belanghebbende geeft aan dat er in strijd met het gelijkheidsbeginsel wordt gehandeld door alleen voor agrarische bedrijven een regel voor stikstofdepositie op te nemen. Wij zien dat anders. Voor agrarische bedrijven geldt dat wij relatief veel ontwikkelmogelijkheden geven. Standaard staan wij een denkbeeldige rechthoek

van 1,5 Ha toe maar deze kan vergroot worden tot maximaal 2,0 Ha. Dat betekent voor de meeste bedrijven dat er ruimte voor uitbreiding is.

Dat is dan ook de reden dat hiervoor een strijdig gebruik regel is opgenomen inzake de stikstofdepositie. Deze komt erop neer dat deze uitbreiding alleen is toegestaan als hiervoor een zogenaamde natuurtoestemming aanwezig is (bevoegd gezag provincie Fryslân).

Binnen het buitengebied faciliteren wij geen uitbreidingen of vergrotingen van andere soort bedrijven. Voor de bedrijfsbestemming geldt ten eerste al dat het bouwvlak bepalend is voor de mogelijkheden van het bedrijf qua gebruik maar ook qua bouwen. In de bouwregels is namelijk opgenomen dat de totale gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen niet meer dan het bestaande oppervlakte mag zijn. Daar komt bij dat er uitsluitend categorie 1 en 2 bedrijven zijn toegestaan (met uitzondering van de bestaande vergunde situaties met een hogere milieucategorie). Kortom, voor de andere soort bedrijven geldt dat er geen ruimte ontwikkel- of uitbreidingsmogelijkheden zijn zoals dit bij agrarische bedrijven wel aan de orde is.

Voor wat betreft de privacy en bijlage 7 kan worden opgemerkt dat de persoonsgegevens zijn beschermd op basis van de wetgeving. In bijlage 7 worden deze niet benoemd. Daarnaast zijn de vergunningen die opgenomen zijn in bijlage zondermeer openbaar en daarmee dan ook geen geheim. Hieruit kan overigens geenszins de conclusie worden getrokken dat als je niet op in de bijlage staat, er geen vergunning aanwezig is voor wat betreft de natuurwetgeving. Deze kan er namelijk wel degelijk zijn (en die zijn er ook). Tevens wordt een dergelijke bijlage landelijk gezien wel vaker gehanteerd bij bestemmingsplannen en dat heeft niet tot een gevolg geleid waar belanghebbende voor vreest. De bijlage geeft een uitzondering op de hoofdregel.

Tenslotte doet dit nieuwe bestemmingsplan recht aan de verleende natuurtoestemming die belanghebbende heeft. Dat kan bijvoorbeeld een verleende milieutoestemming zijn die in het natuurspoor als referentiesituatie geldt. De vaststelling van het nieuwe bestemmingsplan heeft geen invloed op deze natuurtoestemming (de gemeente is hiervoor namelijk ook niet het bevoegd gezag).

53. Riperwei 8 en 8a, 8623 XH te Jutrijp

Zienswijze stikstof

De Maatschap beschikt niet over een onherroepelijk Wnb-vergunning. Concreet betekent dit voor de Maatschap: het feitelijk aantal aanwezige dieren op de peildatum op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan. Een verleende milieuvergunning, een onherroepelijke Wnb-vergunning zonder passende beoordeling of een PAS-melding/interimwordt dus niet gerespecteerd. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar. Belanghebbende is de mening toegedaan dat de keuze moet worden gemaakt voor een meer praktische regeling en een zeker juridisch risico voor lief moet nemen door hier de feitelijk planologisch vergunde rechten als uitgangspunt te nemen.

De maatschap kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? Gevraagd wordt de planregels ten aanzien van stikstof aan te passen en hierover planologisch duidelijkheid te verschaffen.

Reactie gemeente stikstof:

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De

gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin

stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

Zienswijze dubbelbestemmingen

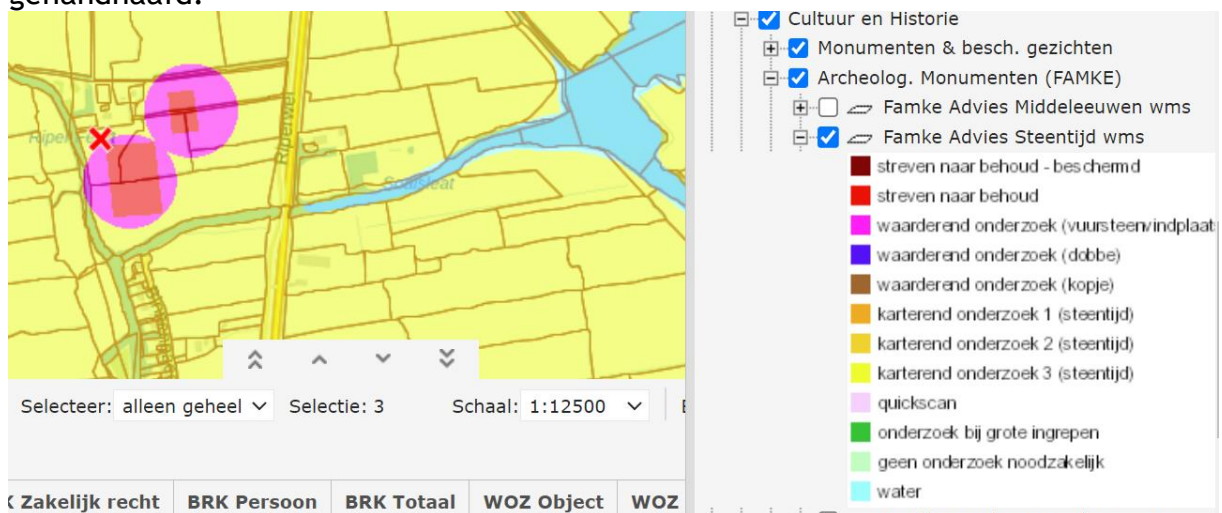
Belanghebbenden plaatsen vraagtekens bij de beantwoording van de inspraakreactie ten aanzien van het handhaven van de dubbelbestemming “Archeologie 1” en de dubbelbestemming “Cultuurhistorie Stinsen, States Buitenplaatsen en Kloosters”. Belanghebbenden zijn de mening toegedaan dat de gronden binnen de dubbelbestemmingen in het verleden al dusdanig zijn geroerd dat er geen sprake (meer kan) zijn van archeologische verwachtingswaarden. Bovendien is er geen sprake van onevenredige afbraak van cultuurhistorische waarden van de “Stinsen, States, Buitenplaatsen en Kloosters”, nu hiervan in het veld helemaal niets meer zichtbaar is. Gevraagd wordt de bestaande vergunde rechten te respecteren en nog eens kritisch te kijken naar de dubbelbestemmingen “Archeologie I” en “Cultuurhistorische Stinsen, States Buitenplaatsen en Kloosters”.

Reactie gemeente:

De archeologische dubbelbestemming Waarde-archeologie 1 baseert zich op de steentijd vondsten die hier zijn gedaan, zie uitsnede FAMKE hieronder. In het landelijk database systeem Archis staat het volgende:

- Terrein (Helpoarte) met een zandopduiking, die door een aantal sloten is doorsneden. In dit zand, dat zich op ca. 35 cm. onder het maaiveld bevindt, heeft zich een podzolprofiel gevormd. Het uitzeven van het zand dat bij het graven van de sloten naar boven kwam door medewerkers van het Fries Museum heeft verscheidene vuurstenen artefacten opgeleverd.
- Terrein met sporen van bewoning uit het Mesolithicum. Terrein met een zandopduiking, waarvan het hoogste punt op circa 1 m. onder het maaiveld ligt. In het zand heeft zich een podzolprofiel gevormd. Uit het zand dat bij het graven van een sloot tevoorschijn kwam is een aanzienlijke hoeveelheid vuurstenen artefacten gezeefd.

Vanuit de FAMKE wordt dan ook aanbevolen om het paarse deel waarderend te onderzoeken en het rode deel te behouden (al dan niet ter plaatse). Er zijn in Archis en bij de gemeente geen onderzoeken bekend waaruit is gebleken dat deze vindplaatsen voldoende zijn onderzocht en/of dat er geen sprake meer is van deze vindplaatsen. De dubbelbestemming Waarde archeologie 1 kan blijven gehandhaafd.

Uitsnede infokaart met daarop Famke steentijd laag

Voor wat betreft de dubbelbestemming Cultuurhistorie Stinsen States Buitenplaatsen en Kloosters. Volgens de Landschapsbiografie Súdwesthoeke en de CHK Fryslân betreft het hier een stins met boerderij (sate Holpoort) en zijn er bovengronds geen herkenbare relictten aanwezig. (NB! Dit zegt echter niks over eventuele ondergrondse resten). De sate Holpoort ontleende zijn naam aan het nabij gelegen meertje. Het heeft een duidelijke ligging. In 1511 wordt in de sate ter Helpoarta een perceel van twee pondematen grasland, genoemd die Stins Fenne genoemd. De sate was toen voornamelijk eigendom bezit van de gebruiker Gerben Doeythiaz, terwijl drie anderen met de pastoor kleine renten uit het goed trokken (Noomen).

Zoals eerder geschreven zijn er geen onderzoeken bekend waaruit is gebleken dat er ter plaatse geen sprake meer is van behoudenswaardige archeologische waarden. De dubbelbestemming Cultuurhistorie Stinsen States Buitenplaatsen en Kloosters kan vooralsnog worden gehandhaafd. Bij toetsing aan deze

dubbelbestemming bij ontwikkelingen mag het duidelijk zijn dat er bovengronds niks meer herkenbaar aanwezig is en dat dit geen belemmeringen zal opleveren voor de aanvraag van een omgevingsvergunning (Artikel 36.2.3). Ondergronds zijn er ook diverse mogelijkheden en vrijstellingen. Sowieso geldt ondergronds geen vergunningsplicht indien naar oordeel van het bevoegd gezag voldoende is aangetoond zonder archeologisch rapport dat de cultuurhistorische waarden niet onevenredig worden aangetast en/of dat er geen sprake (meer) is van archeologische verwachtingswaarden (bijvoorbeeld een saneringsrapport).

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

54. De Marne 219, 8701 MH te Bolsward

Zienswijze stikstof

Hierbij wordt namens de firma Bos-Schukken een zienswijze ingediend die betrekking heeft op het perceel De Marne 219 te Bolsward. De gemeente Súdwest-Fryslân stelt in de beantwoording van de eerder ingediende inspraakreactie dat de Maatschap een onherroepelijke Wnb-vergunning heeft welke passend is beoordeeld op basis van de PAS. Gelet op bovenstaande en de heersende jurisprudentie wil de gemeente Súdwest-Fryslân deze PAS-vergunning niet opnemen binnen de bijlage 7, zoals de maatschap dat wenst. De feitelijke planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan zal leidend zijn voor de vraag of niet een toename is van stikstofdepositie. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar.

Het melkveehouderijbedrijf kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen?

Gevraagd wordt de zienswijze gegrond te verklaren, het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied SWF-II te heroverwegen waarbij de planregels ten aanzien van de beperkingen in het kader van stikstof worden aangepast en de onherroepelijke NB-vergunning evenals de vergunde rechten (milieutoestemming) van belanghebbende ook binnen bijlage 7 op te nemen, zodat een praktisch werkbare situatie ontstaat.

Reactie gemeente:

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende

beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

55. Buorren 3, 9014 CE te Tersoal.

Zienswijze gebruik en opslag

Het perceel Buorren 3 te Tersoal heeft de bestemming “Wonen-Woonboerderij” met de functie-aanduiding ‘paardenhouderij’. In de inspraakreactie is gevraagd om uit te gaan van de in 2012 gemelde dieraantallen. De gemeente heeft niet gemotiveerd waarom dit verzoek niet is overgenomen. Gevraagd wordt om in de regels op te nemen “bestaand gebruik toegestaan”. Het opnemen van deze functieaanduiding is ook niet in strijd met de regelgeving vanuit de Wet natuurbescherming/stikstof. Verder wordt vanwege de feitelijke situatie de functieaanduidingen “caravanstalling” en “buitenopslag” te faciliteren.

In artikel 27.6 is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen naar een bedrijfsbestemming. Graag ziet belanghebbende dat de wijzigingsmogelijkheden zo ruim mogelijk worden opgenomen (inclusief buitenopslag).

Reactie gemeente

Om verrommeling op een voormalig agrarisch bouwperceel te voorkomen, is in het bestemmingsplan de regel opgenomen dat opslag en stalling in algemene zin in de voormalige agrarische bebouwing dient plaats te vinden. Er bestaat in principe ook geen noodzaak om de opslag/stalling buiten te faciliteren omdat in de voormalige agrarische bebouwing voldoende ruimte aanwezig is voor opslag/stalling.

Met betrekking tot de opmerking om de wijzigingsmogelijkheid zo ruim mogelijk te houden, zijn in onze optiek binnen de bestemming “Wonen-Woonboerderij” voldoende wijzigingsmogelijkheden opgenomen om een andere functie te kunnen faciliteren op het perceel. Overigens wordt in de zienswijze niet nader gemotiveerd op welke wijze de wijzigingsregels moet worden aangepast.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

56. De Ryp 9, 8658 LL te Greonterp

Zienswijze uitbreiding bestemming

Het perceel heeft binnen het ontwerpbestemmingsplan de enkelbestemming “Wonen-Woonboerderij”. Belanghebbende vraagt de functieaanduiding “mantelzorgwoning toegestaan” binnen de bestemming “Wonen-Woonboerderij” op te nemen. Tevens wordt verzocht om een tweetal recreatiewoningen (chalets) mogelijk te maken op een locatie die buiten het bouwvlak bestemming “Wonen-Woonboerderij” is gelegen.

Reactie gemeente

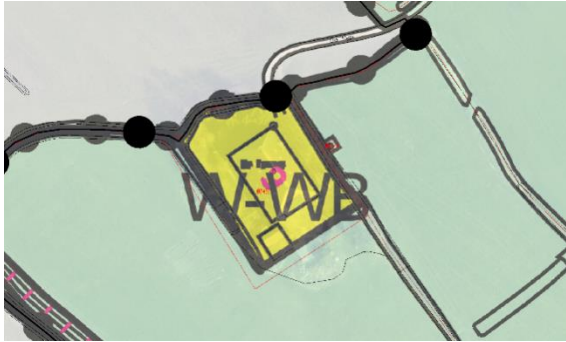
In artikel 27.3 onder c is binnen de bestemming “Wonen-Woonboerderij” een afwijkingsmogelijkheid opgenomen voor maximaal 10 trekkershutten ten behoeve van kleinschalig kamperen. Daarbij gelden de volgende uitgangspunten:

- de trekkershutten dienen binnen het bouwvlak worden gebouwd;
- er is sprake van een goede landschappelijke inpassing
- de oppervlakte van een trekkershut bedraagt niet meer dan 40 m²;
- de goothoogte bedraagt niet meer dan 3,5 meter;
- de bouwhoogte bedraagt niet meer dan 5,5 meter
- de dakhelling van de trekkershutten mag niet minder bedragen dan 40 graden;
- de trekkershutten orden niet voor de voorgevel geplaatst
- de trekkershutten worden niet gebruikt voor permanente bewoning

Zoals hier genoemd, dienen de trekkershutten binnen het bestemmingsvlak te worden gebouwd. Dat is hier dus niet het geval. In zijn algemeenheid beschikken de percelen met de bestemming “Wonen-Woonboerderij” over een ruim perceel op grond waarvan de mogelijkheid aanwezig is om de trekkershutten binnen het bouwvlak te bouwen. Er wordt dan ook geen noodzaak gezien om de trekkershutten buiten het bestemmingsvlak te faciliteren.

Ook is het relevant te vermelden dat het bestemmingsvlak in het nieuwe bestemmingsplan identiek is aan het bestemmingsvlak in het huidige bestemmingsplan. Er is sprake van een 1-op-1 overname vanuit het huidige planologische kader. Vergroten van het bestemmingsvlak is onwenselijk en ook niet mogelijk zonder dat er eerst een ruimtelijke onderbouwing is aangeleverd waarin wordt onderbouwd dat deze beoogde uitbreiding passend is binnen de wet- en regelgeving. Dat zou in dat geval een nieuwe ontwikkeling zijn. Dergelijke nieuwe ontwikkelingen nemen wij niet mee in dit bestemmingsplan.

Verder is een mantelzorgwoning een voorziening van tijdelijke aard. Onder bepaalde omstandigheden kan de gemeente voor een dergelijke voorziening een reguliere vergunning met een instandhoudingstermijn verlenen. Aangezien dit een voorziening van tijdelijke aard is, is een opname in het bestemmingsplan niet mogelijk. Daarnaast zijn er vergunningvrije mogelijkheden voor mantelzorg (indien er aan de landelijke voorwaarden wordt voldaan). Opnemen van een aanduiding is gelet daarom onwenselijk.

Huidig bestemmingsplan

Ontwerp BP BGB-II

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

57. Nijewei 1, 8774 PH te Wolsum

Zienswijze stikstof

Belanghebbende kan zich ondanks het plaatsen van haar onherroepelijke Wnb-vergunning binnen de bijlage 7 niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels.

Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen?

Reactie gemeente

Belanghebbende staat met de verleende Wnb-vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan. Dit is de uitzondering op de hoofdregel waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684).

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van

stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

Zienswijze bouwvlak

Het Melkveehouderijbedrijf beschikt momenteel over een omvang van 1,5 hectare bouwvlak/denkbeeldige rechthoek. Momenteel bestaat er dus geen uitbreidingsmogelijkheid (denkbeeldige rechthoek) bij recht. Gevraagd wordt om bij recht een vastomlijnd bouwvlak van 2 hectare toe te kennen om adequaat in te kunnen spelen op de toekomstige ontwikkelingsrichtingen (waaronder dierwelzijn, duurzaamheidsaspecten).

Reactie gemeente

Het perceel beschikt thans over een denkbeeldige rechthoek. Op grond van artikel 3.2 onder b mogen bouwwerken uitsluitend gebouwd worden binnen een denkbeeldige rechthoek van maximaal 1,5 ha dat gelegen is op en rondom de gronden ter plaatse van de aanduiding 'agrarisch bedrijf'. Dat is hier van toepassing. In het bestemmingsplan is in artikel 3.4 (afwijken van de bouwregels) de mogelijkheid opgenomen om bouwwerken te realiseren buiten de denkbeeldige rechthoek die maximaal 2 hectare bedraagt en die gelegen is op en rondom de gronden ter plaatse van de aanduiding 'agrarisch bedrijf'. De gemeente stelt in dat geval een aantal voorwaarden waaraan moet worden voldaan.

Daartoe dient eerst een aanvraag om een reguliere omgevingsaanvraag te worden ingediend waarna een afweging plaats dient te vinden of aan deze voorwaarden kan worden voldaan. Er ligt thans geen aanvraag bij de gemeente. Laat staan dat er een vergunde situatie geldt die een rechtvaardiging uitspreekt om ter plaatse een bouwvlak van 2 ha te faciliteren.

Het opnemen van een bouwvlak van 2 Ha bij recht past niet binnen onze uitgangspunten en ons beleid. Ten eerste is het nu vastleggen van een bouwvlak van 2,0 Ha moeilijk te doen omdat niet duidelijk is welke toekomstige ontwikkelingen het bedrijf zal doormaken en welke aan welke kant van het perceel deze nieuwe bebouwing wordt geplaatst. Nu vastleggen van een harde grens zorgt ervoor dat er geen flexibiliteit meer is buiten dat vlak, terwijl dat juist een belangrijk aspect is van onze bestemmingsplannen door ruimte en flexibiliteit te geven. Flexibiliteit in waar de nieuwe bebouwing moet komen waarbij het agrarisch bedrijf optimaal gebruik kan maken van de meest wenselijke uitbreidingsrichting doordat er een denkbeeldige rechthoek is en niet een harde grens van een bouwvlak. Daarnaast vinden wij het vanuit de algemene en ruimtelijke belangen die het bestemmingsplan nastreeft ook gewenst om maatwerk per perceel te kunnen toepassen voor dergelijke uitbreidingen. Hierbij moet bijvoorbeeld gedacht worden aan de landschappelijke inpassing. Niet voor niets is onder meer de Nije Pleats sessie als randvoorwaarde voor deze vergroting van de denkbeeldige rechthoek naar 2 Ha opgenomen. Uitbreiding faciliteren wij graag maar dat moet dan wel met respect voor de direct (open en landschappelijke) omgeving. Een dergelijke belangenafweging en maatwerkoplossing voor het betreffende perceel is bij het standaard opnemen van een bouwvlak van 2 Ha niet mogelijk.

Tenslotte betreft het een conserverend plan en nemen wij alleen vergunde rechten op. Belanghebbende heeft geen bestaand recht op een vast bouwvlak van 2 Ha en daarom is opnemen van een dergelijk bouwvlak ook niet passend.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

58. Slachte 6, 8731 CJ te Wommels

Zienswijze stikstof

De gemeente Súdwest-Fryslân stelt in de beantwoording van de eerder ingediende inspraakreactie dat de Maatschap een onherroepelijke Wnb-vergunning heeft welke passend is beoordeeld op basis van de PAS. Gelet op bovenstaande en de heersende jurisprudentie wil de gemeente Súdwest-Fryslân deze PAS-vergunning niet opnemen binnen de bijlage 7, zoals de maatschap dat wenst. De feitelijke planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan zal leidend zijn voor de vraag of niet een toename is van stikstofdepositie. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar.

Het melkveehouderijbedrijf kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen?

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee

zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt.

Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de

gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de

nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

Zienswijze paardenbak/rijbak

Een toenmalig verantwoordelijk wethouder heeft richting belanghebbende aangegeven dat de aanleg en locatie van een paardenbak akkoord waren, mits er rekening zou worden gehouden met het aspect verlichting. Vervolgens is tot aanleg overgegaan. Graag zou belanghebbende dan ook zien dat de functieaanduiding rijbak op overeengekomen locatie op de verbeelding wordt opgenomen.

Reactie gemeente

De mogelijkheid voor de aanleg van een paardenbak/rijbak kan op grond van het thans voorliggende bestemmingsplan worden gefaciliteerd. In het bestemmingsplan wordt een paardenbak als 'rijbak' aangemerkt (het komt op hetzelfde neer). De regels zullen worden aangepast in die zin dat een rijbak zonder meer gerealiseerd kan worden binnen een bouwvlak dan wel een denkbeeldige rechthoek van 1,5 Ha.

Wel gelden daarbij enkele voorwaarden zoals een minimale afstand tot buurpercelen bijvoorbeeld. In het geval het voornemen bestaat om de rijbak buiten het bouwvlak dan wel denkbeeldige rechthoek van 1,5 hectare te realiseren, wordt verwezen naar artikel 3.6.1 van de regels van het bestemmingsplan waarbij afgeweken kan worden van de gebruiksregels. Daarbij kan dan een afweging van de belangen plaatsvinden op perceel niveau. Een functieaanduiding 'rijbak' voor deze gevallen kan niet zonder meer worden opgenomen omdat er eerst een integrale beoordeling moet plaatsvinden of er kan worden afgeweken van de gebruiksregels

danwel of deze bij recht kan worden gefaciliteerd. In het geval er al een vergunning is verleend voor een rijbak buiten de denkbeeldige rechthoek (of bouwvlak) dan heeft deze belangenafweging al plaatsgevonden en kan de functieaanduiding 'rijbak' op basis van deze verleende vergunning als bestaand recht in het bestemmingsplan worden opgenomen.

Voor dit perceel geldt dat de bestaande rijbak is gelegen binnen de denkbeeldige rechthoek en in die zin is een specifieke aanduiding niet nodig. Dat geeft namelijk geen extra of aanvullende rechten voor belanghebbende.

Wel is het afhankelijk van de rijbak en de bouwwerken die hierbij zijn aangebracht of hiervoor een vergunning voor het bouwen is vereist. Hierbij kan gedacht worden aan een omheining maar ook aan lichtmasten. Ook hier worden (bouw)regels gesteld in het bestemmingsplan. Omdat er geen duidelijkheid over is, kan hier geen antwoord op gegeven worden. Dit staat ook los van de vaststelling van het bestemmingsplan en kan onderdeel zijn van een mogelijke vergunningsprocedure. Het gebruik van de gronden ten behoeve van een rijbak wordt in ieder geval wel gefaciliteerd. Hieronder is een plaatje opgenomen met de denkbeeldige rechthoek met blauwe lijnen (waar de rijbak binnen valt).

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

Zienswijze natuurbestemming

Ten opzichte van het voorontwerpbestemmingsplan is de thans geprojecteerde natuurbestemming over de gronden binnen de invloedssfeer van het Melkveehouderijbedrijf naar tevredenheid aanzienlijk ingeperkt. Er resteert echter nog een strook langs de vaart. Belanghebbende vreest hierbij de negatieve planologische schaduwwerking van de natuurbestemming op de bedrijfsvoering en -ontwikkeling.

Reactie gemeente

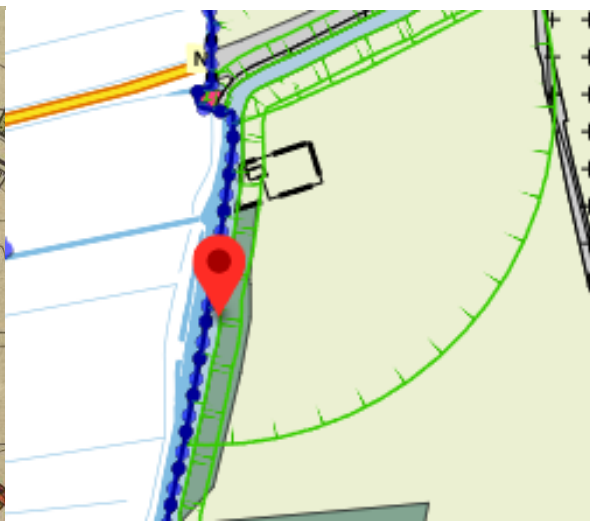
In de Inspraaknota is aangegeven dat bestemming ‘natuur’ van kracht blijft op het perceel langs de vaart. Reeds in het oude bestemmingsplan Buitengebied Littenseradiel was deze natuurstrook opgenomen alsmede in het thans vigerende bestemmingsplan Buitengebied Littenseradiel. Dat is ook de reden geweest dat dit perceel in het ontwerpbestemmingsplan als zodanig is opgenomen. Echter in de Verordening Romte heeft dit perceel deze status niet. Daarom zal in het bestemmingsplan de bestemming “Natuur” worden gewijzigd in de bestemming “Agrarisch” en wel overeenkomstig de Verordening Romte van 2014.

Conclusie

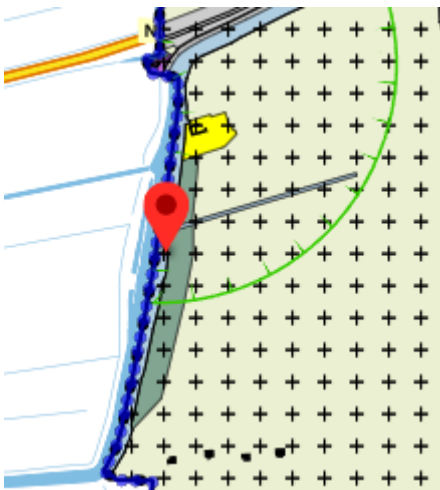
De zienswijze zal dus worden overgenomen in die zin dat de verbeelding van het bestemmingsplan zal worden aangepast zoals hiervoor genoemd.

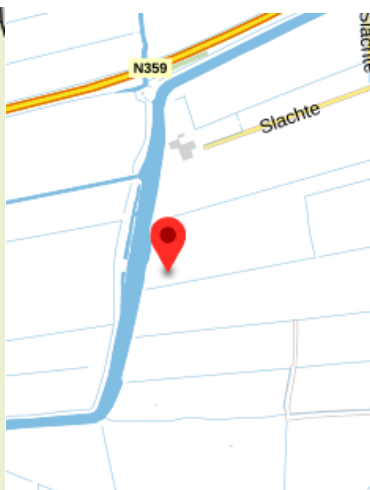
BP BG Littenseradiel

Vigerend BP BG Littenseradiel

BP BG SWF-II (ontwerp)

Verordening Romte 2014

59. Skerdyk 3 te Oosthem

Zienswijze stikstof

De zienswijze heeft betrekking op het perceel Skerdyk 3 te Oosthem. Belanghebbende beschikt niet over een onherroepelijk Wnb-vergunning. Concreet betekent dit voor de Maatschap: het feitelijk aantal aanwezige dieren op de peildatum op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan. Een verleende milieuvergunning, een onherroepelijke Wnb-vergunning zonder passende beoordeling of een PAS-melding/interimwordt dus niet gerespecteerd. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar. Belanghebbende is de mening toegedaan dat de keuze moet worden gemaakt voor een meer praktische regeling en een zeker juridisch risico voor lief moet nemen door hier de feitelijk planologisch vergunde rechten als uitgangspunt te nemen.

De maatschap kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen?

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan

stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de

onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

Zienswijze denkbeeldige rechthoek/rijbak

Daarnaast plaats belanghebbende vraagtekens bij de beantwoording van de inspraakreactie ten aanzien van de omvang van de denkbeeldige rechthoek. Bij de intekening van de denkbeeldige rechthoek komt de gemeente uit op circa 0,84 hectare. Indien de paardenbak bij de omvang wordt betrokken, dan komt de denkbeeldige rechthoek ruim boven de gestelde 1,5 hectare (bij recht) uit. Belanghebbende is van mening dat de huidige omvang, inclusief rijbak (als bestaande situatie) vastgelegd dient te worden binnen de verbeelding op de plankaart behorende bij het bestemmingsplan.

Reactie gemeente

Uitgangspunt is dat een paardenbak/rijbak binnen een denkbeeldige rechthoek van 1,5 hectare dient te worden geplaatst. Dat is in onderhavige situatie niet het geval. De denkbeeldige rechthoek is ca. 1,58 Ha.

In dat geval zou overwogen kunnen worden af te wijken van de gebruiksregels als bedoeld in artikel 3.6.1. Daarvoor dient een aanvraag om een omgevingsvergunning ingediend te worden. Er bestaat in ieder geval geen mogelijkheid om de rijbak als zodanig op te nemen op de verbeelding om reden dat deze rijbak niet onherroepelijk is vergund en niet bij recht was toegestaan in het huidige bestemmingsplan.

In het huidige bestemmingsplan buitengebied Wymbritseradiel heeft het perceel de bestemming agrarisch. Hierbinnen is een rijbak/paardenbak in strijd met de gebruiksregels van het bestemmingsplan. Op grond van artikel 3.6 onder a.1 is een binnenplanse afwijkingsmogelijkheid voor het mogelijk maken van paardenbakken. De huidige paardenbak is niet met vergunning gerealiseerd en is ook niet vergunningvrij te realiseren. Op basis daarvan is het opnemen van deze paardenbak in het nieuwe bestemmingsplan ongewenst en niet zonder meer mogelijk.

Legalisatie van deze paardenbak is in het nieuwe bestemmingsplan wellicht mogelijk. Dat is mede afhankelijk van de feitelijke situatie en de aanwezige bouwwerken onder meer. Daarvoor zal er een separate vergunning gevraagd moeten worden. Dat staat los van de procedure voor het vaststellen van het bestemmingsplan.

Aangezien de paardenbak niet legaal aanwezig is, is het onwenselijk deze op te nemen in het bestemmingsplan als bestaand recht. In het nieuwe plan zijn er mogelijkheden voor het realiseren van een rijbak binnen de denkbeeldige rechthoek van 1,5 Ha of zelfs daarbuiten. Dat zal nader onderzocht kunnen worden indien hiervoor een apart verzoek wordt ingediend met de gegevens van de rijbak.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen

60. Kleasterdyk 2, 8636 VC te Britswerd

Zienswijze kleinschalig kampeerterrein

In het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Súdwest-Fryslân-II wordt de bestemming voor het perceel Kleasterdyk 2 te Britswerd gewijzigd van “Agrarisch” in “Wonen-Woonboerderij”. Hierin passen een aantal onderdelen van het plan van belanghebbenden, namelijk de kleinschalige winkel, de zelfoogst/pluktuin en de theetuin. Het hoveniersbedrijf en de mini-camping zijn niet in het ontwerpbestemmingsplan opgenomen. Belanghebbende vraagt dit alsnog te doen en verwijst naar een gemeentelijk schrijven van 2 september 2021 met kenmerk 1900351924/VB20210242 waarin wordt aangegeven dat meegewerkt kan worden aan het vestigen van het hoveniersbedrijf op deze locatie en ook aan het realiseren van een mini-camping.

Het hoveniersbedrijf voldoet aan de toegestane bedrijfscategorie (categorie 1 en 2 zijn toegestaan, een hoveniersbedrijf valt in 2) en neemt niet meer dan 1/3 van de oppervlakte van de bestaande bedrijfsbebouwing in beslag (max. 500 m²).

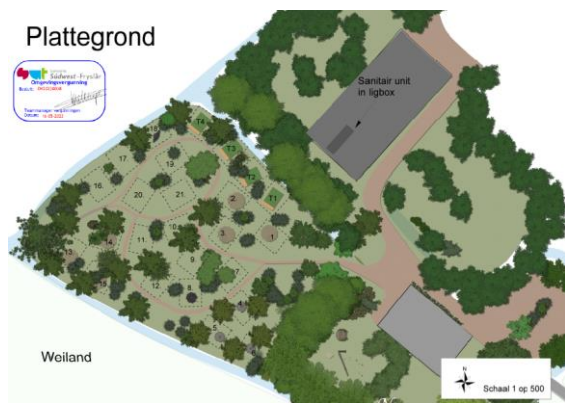
Voor de minicamping is een tijdelijke omgevingsvergunning voor 3 jaar ontvangen (d.d. 16 mei 2023 met kenmerk OV20230038). Gevraagd wordt deze definitief in te passen in het bestemmingsplan op zowel de verbeelding als op bijlage 4. Daarnaast biedt het ontwerpbestemmingsplan een binnenplanse afwijkingsmogelijkheid voor het realiseren van een kleinschalig kampeerterrein en de functieaanduiding “specifieke vorm van “recreatie-kleinschalig kampeerterrein” en “specifieke vorm van recreatie-trekkershutten”. Belanghebbenden vraagt deze aanduidingen eveneens in het plan op te nemen.

Reactie gemeente

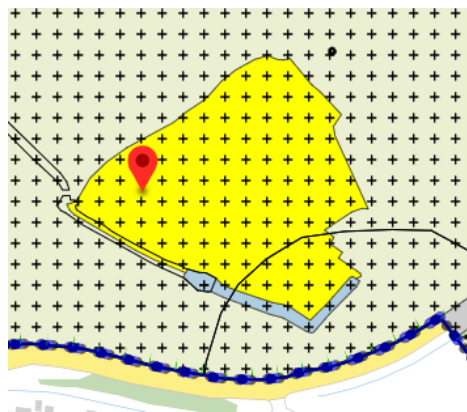
Aan belanghebbende is op 16 mei 2023 een tijdelijke omgevingsvergunning verleend met een instandhoudingstermijn voor 3 jaar om op het achterliggende terrein bij de voormalige boerderij aan de Kleasterdyk 2 te Britswerd een minicamping met 25 kampeerplaatsen te realiseren, waarvan 4 trekkershutten. Daarnaast zal een sanitaire unit ten behoeve van de kampeerplaatsen in de voormalige ligboxstal worden gerealiseerd. Zoals ook aan belanghebbende is medegedeeld geldt de vergunning met een instandhoudingstermijn als overbrugging naar het thans aan de orde zijnde bestemmingsplan. In dat geval zal de functieaanduiding “specifieke vorm van recreatie-kleinschalig kampeerterrein” op de verbeelding worden opgenomen. Datzelfde geldt voor “specifieke vorm van recreatie-trekkershutten”. De aantallen zullen tevens op bijlage 4 worden opgenomen.

Conclusie

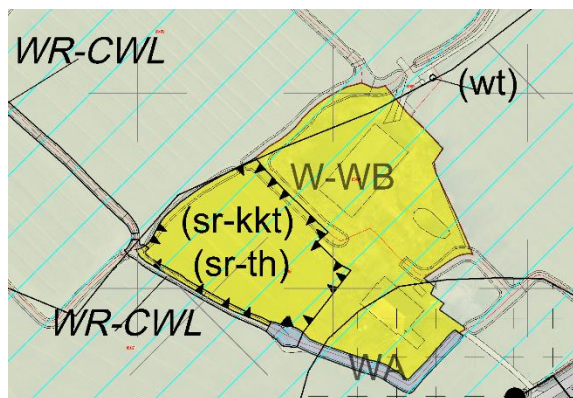
De zienswijze wordt overgenomen in die zin dat de verbeelding en bijlage 4 zullen worden aangepast zoals hiervoor genoemd.

Vergunde situatie

Ontwerpbestemmingsplan BGB-II

Vast te stellen bestemmingsplan BGB-II

61. Snitserdyk 2, 9012 DS te Raerd

Zienswijze paardenhouderij

Het perceel Snitserdyk 2 te Raerd is binnen het ontwerpbestemmingsplan thans bestemd met de enkelbestemming “wonen-woonboerderij”. De huidige exploitatie en de toekomstig beoogde omvang van paardenhouderij annex pensionstalling past niet binnen de geprojecteerde bestemming. Belanghebbende vraagt dan ook om op de locatie Snitserdyk 2 te Raerd de bestemming “agrarisches-paardenhouderij” (artikel 4) toe te kennen. Belanghebbende is voornemens op onderhavige locatie de paardenhouderij (pensionstalling) uit te breiden naar 49 paarden. Niet onvermeld dient te blijven dat onderhavige locatie in het thans vigerende bestemmingsplan Buitengebied Boarnsterhim een agrarische bestemming heeft. Ruimtelijke gezien zal de impact van de paardenhouderij bestemming op de omgeving niet veel anders zijn dan de vigerende agrarische bestemming.

Reactie gemeente

Binnen het huidige bestemmingsplan is een agrarische bestemming. Vanwege de beëindiging van de agrarische activiteiten in 2019 is er in het ontwerpbestemmingsplan een wonen-woonboerderij bestemming op het perceel gelegd. Uit de zienswijze komt naar voren dat er in de toekomst mogelijk een paardenhouderij zal komen. Hiervoor is er inmiddels ook een aanvraag ingediend met een ruimtelijke onderbouwing. Dit mede naar aanleiding van de handhavingsszaak die hier speelt vanwege het strijdige gebruik. Er werden al paarden opgevangen op het perceel voor enige tijd.

Als uitgangspunt van een goede ruimtelijke ordening dient de feitelijke en bestaande legale situatie te worden inbestemd. Een paardenhouderij op deze locatie is niet toegestaan op basis van het huidige bestemmingsplan. Nu is er zeer recent een aanvraag ingediend met een ruimtelijke onderbouwing om daarmee aan te tonen dat een paardenhouderij wel mogelijk te maken is.

Binnen de bestemmingsplannen is de omzetting naar een paardenhouderij onder voorwaarden mogelijk te maken. Zeker nu het in het huidige bestemmingsplan een agrarische bestemming heeft. Echter voor dit perceel is wel een bijzondere situatie aan de orde. Het perceel is direct gelegen aan een drukke weg. Dat betekent dat het verkeer- en parkeeraspect hier een grote rol gaat spelen met betrekking tot de beoordeling van de wenselijkheid van deze functie op dit perceel.

Een paardenhouderij (gebruiksgericht) heeft veel meer externe verkeersbewegingen dan een agrarisch bedrijf. Los van de parkeerplaatsen die op eigen terrein gerealiseerd zullen moeten gaan worden, is ook een belangrijk afwegingspunt voor het wijziging van de bestemming dat er geen sprake mag zijn van een verkeersaantrekkende werking.

In de ruimtelijke onderbouwing wordt niet volledig ingegaan op alle aspecten. Met name ook niet op de verkeerssituatie. Verkeersonveilige situaties moeten hier

voorkomen worden, zeker gezien het verkeer dat vanaf de westkant komt en dus stil moet staan op de drukke weg om af te kunnen slaan.

Luchtfoto situatie Snitserdyk 2 te Raerd

Omdat op voorhand niet vaststaat of deze locatie geschikt is voor een paardenhouderij (en dan met name vanwege de verkeerssituatie), kunnen wij de bestemming van dit perceel niet zonder nadere onderbouwing wijzigen in een agrarisch-paardenhouderij bestemming.

Dit betreft een nieuwe ontwikkeling en in dit conserverende bestemmingsplan worden nieuwe ontwikkelingen niet meegenomen. Gelet op de toekomst zien wij wel reden om voor dit geval de agrarische bestemming op het perceel te laten zitten in plaats van de wonen-woonboerderij bestemming. Hierbinnen is een paardenhouderij weliswaar niet toegestaan, maar dat biedt mogelijk wel meer mogelijkheden voor de toekomst.

De zienswijze wordt niet overgenomen.

62. Van Burmaniawei 13, 8733 EP te lens

Zienswijze stikstof

Hierbij wordt namens de maatschap gevestigd op het perceel Van Burmaniawei 13 te lens een zienswijze ingediend. De gemeente Súdwest-Fryslân stelt in de beantwoording van de eerder ingediende inspraakreactie dat de Maatschap een onherroepelijke Wnb-vergunning heeft welke passend is beoordeeld op basis van de PAS. Gelet op bovenstaande en de heersende jurisprudentie wil de gemeente Súdwest-Fryslân deze PAS-vergunning niet opnemen binnen de bijlage 7, zoals de maatschap dat wenst. De feitelijke planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan zal leidend zijn voor de vraag of niet een toename is van stikstofdepositie. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar.

Het melkveehouderijbedrijf kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? Gevraagd wordt de planregels ten aanzien van de beperking in het kader van stikstof aan te passen.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De

gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin

stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

Zienswijze karakteristieke bouwaanduiding

Verder handhaaft het college op een gedeelte van de bebouwing de karakteristieke bouwaanduiding. In bijlage 3 van het plan is deze als K1 bestempeld. De Maatschap vraagt zich nog steeds af of een dergelijke aanwijzing gelet op het object gerechtvaardigd is en verzoekt nogmaals onderhavige bouwaanduiding te schrappen, gelet op de functionaliteit en de onderhoudstoestand van het bouwwerk. Daarbij vraagt de maatschap zich af of de gehele boerderij als “Karakteristiek” categorie K1 (19 punten of meer) bestempeld dient te worden, nu in haar optiek hier geen sprake van is.

Reactie gemeente

Het Steunpunt Monumentenzorg Fryslân heeft een inventarisatie uitgevoerd naar karakteristieke panden. Bijna 160 panden zijn bekeken. Karakteristieke panden / objecten zijn panden of objecten die cultuurhistorisch waardevol zijn door de stedenbouwkundige ligging, architectonische beeldwaarde, materiaal toepassing in relatie met de authenticiteit en de streek- historische waarde van het pand en/of haar bewoners. De architectonische belevingswaarde (beeldwaarde) is hierin de zwaarstwegende criteria aangezien dit ook hetgeen is wat het meest aanspreekt bij

de mensen. Op basis van een beproefde methode zijn puntenscores toegekend aan de panden.

Bouwwerken met de omschrijving K2 zijn tijdens het onderzoek naar karakteristieke bouwwerken aangeduid als “waardevol”. Tijdens het onderzoek hebben deze een score van 15 tot 19 punten gekregen. Deze bouwwerken vertegenwoordigen een zodanige waarde, dat het van belang is om de hoofdvorm van het bouwwerk in hoofdzaak in stand te houden. Hierbij valt te denken aan het behoud van een bepaalde geleding in de bouwmassa, een specifieke dakvorm en geveltype.

Bouwwerken met de omschrijving K1 zijn tijdens het onderzoek naar karakteristieke bouwwerken aangeduid als het “meest waardevol”. Tijdens het onderzoek hebben deze 19 punten of meer gekregen. Deze bouwwerken vertegenwoordigen een zodanige monumentale waarde, dat behoud van bouwwerk gewenst is. Hierbij valt te denken aan het behoud van een bepaalde geleding in de bouwmassa, een specifieke dakvorm en geveltype. Voor het slopen is een omgevingsvergunning vereist omdat behoud van het historisch materiaal gewenst is.

Het pand op de Burmaniawei 13 te lens heeft in dit onderzoek 19 punten gekregen bij de beoordeling waarbij onder andere beoordeeld is dat de beeldwaarde en de intrinsieke waarde van het pand nog in redelijke mate authentiek is en het pand markant aanwezig is in zijn directe omgeving. Wij zijn dan ook van oordeel het gerechtvaardigd is om de waarde K1 aan het pand toe te kennen. In het huidige bestemmingsplan is reeds een bouwaanduiding “karakteristiek” op het pand gelegen. Dit blijft in het nieuwe bestemmingsplan gehandhaafd. In de zienswijze wordt ook niet onderbouwd waarom deze karakteristieke aanduiding niet of niet meer aan de orde zou moeten zijn.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

63. Berkwerterleane 4, 8732 EB te Kubaard

Zienswijze stikstof

De gemeente Súdwest-Fryslân stelt in de beantwoording van de eerder ingediende inspraakreactie dat Maatschap De Jong niet beschikt over een onherroepelijke Wnb-vergunning. Concreet betekent dit voor het veehouderijbedrijf van Maatschap De Jong: het feitelijk aantal aanwezige dieren op de peildatum op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan. Momenteel loopt voor de Maatschap De Jong een aanvraag voor extern salderen bij de provincie Fryslân. Mocht deze uitbreidingsaanvraag verleend worden, dan zal deze nieuwe Wnb-vergunning binnen bijlage 7 van het plan dienen te worden opgenomen.

Het melkveehouderijbedrijf kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

Gevraagd wordt de zienswijze gegrond te verklaren, het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied SWF-II te heroverwegen waarbij de planregels ten aanzien van de beperkingen in het kader van stikstof worden aangepast.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het

bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd

is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

64. Nr. 4, 8553 MP te Indijk

Zienswijze stikstof

De gemeente Súdwest-Fryslân stelt in de beantwoording van de eerder ingediende inspraakreactie dat de Maatschap een onherroepelijke Wnb-vergunning heeft welke passend is beoordeeld op basis van de PAS. Gelet op bovenstaande en de heersende jurisprudentie wil de gemeente Súdwest-Fryslân deze PAS-vergunning niet opnemen binnen de bijlage 7, zoals de maatschap dat wenst. De feitelijke planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan zal leidend zijn voor de vraag of niet een toename is van stikstofdepositie. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar.

Het melkveehouderijbedrijf kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? Belanghebbende vraagt de zienswijze gegrond te verklaren, het ontwerpbestemmingsplan te heroverwegen, waarbij de planregels ten aanzien van beperkingen in het kader van stikstof worden aangepast en de vergunde rechten van de onherroepelijke NB-vergunning binnen het bestemmingsplan als referentiepunt worden gerespecteerd.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande

natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de

vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet

om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het

bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

65. Ivige Leane 2, 8629 WB te Scharnegoutum

Zienswijze stikstof

Belanghebbende beschikt niet over een onherroepelijk Wnb-vergunning. Concreet betekent dit voor de Maatschap: het feitelijk aantal aanwezige dieren op de peildatum op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan. Een verleende milieuvergunning, een onherroepelijke Wnb-vergunning zonder passende beoordeling of een PAS-melding/interimwordt dus niet gerespecteerd. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar. Belanghebbende is de mening toegedaan dat de keuze moet worden gemaakt voor een meer praktische regeling en een zeker juridisch risico voor lief moet nemen door hier de feitelijk planologisch vergunde rechten als uitgangspunt te nemen.

De maatschap kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? Gevraagd wordt de zienswijze gegrond te verklaren, het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied SWF-II te heroverwegen waarbij de planregels ten aanzien van de beperkingen in het kader van stikstof worden aangepast en de voor belanghebbende planologisch vergunde rechten binnen het bestemmingsplan als referentie-uitgangspunt wordt gerespecteerd.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een

stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in

bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet

aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het

bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

66. Feandyk 18 te Oudega

Zienswijze maatvoering woonboot

Belanghebbende vraagt de ligplaats van de woonboot tevens (aanvullende functieaanduiding) recreatie, tevens de functieaanduiding “woonschepenligplaats” toe te kennen.

Verder geeft belanghebbende aan dat in het ontwerpbestemmingsplan een maximale hoogte van een recreatieschip opgenomen is van 3,5 meter. De betreffende woonboot bestaat echter uit twee bouwlagen (conform de verleende omgevingsvergunning) en heeft een bouwhoogte van 4,5 meter. Gevraagd wordt dit in het bestemmingsplan te verwerken; dat zou bijvoorbeeld op de volgende manieren kunnen, ofwel:

Door een maximum bouwhoogte voor recreatieschepen 4,5 meter voor te schrijven in het bestemmingsplan (in plaats van 3,5 meter zoals nu in het ontwerp is opgenomen);

Ofwel:

Door voor de onderhavige locatie, gelet op de bestaande situatie, een uitzondering te maken om voor deze locatie in ieder geval een bouwhoogte van 4,5 meter toe te staan.

Ten overvloede merkt belanghebbende op dat gebleken is dat het niet mogelijk is om te baggeren om op die wijze te trachten de hoogte van de woonark nog verder naar beneden te krijgen. Daarover heeft belanghebbende overleg gepleegd met het Waterschap; het Waterschap heeft dit onderzocht en heeft medegedeeld dat er vrijwel geen bagger onder de woonboot op de bodem ligt, zodat baggeren geen zin heeft. Afgezien daarvan zou baggeren volgens het Waterschap er sowieso al niet toe leiden dat de woonark zou zinken tot 3,5 of 3,85 meter.

Er zijn naar de mening van belanghebbende geen zwaarwegende stedenbouwkundige bezwaren tegen het opnemen van een iets hogere maximum bouwhoogte voor de woonark vanwege de nabijgelegen grote agrarische schuur met een lengte van 65 meter en een bouwhoogte van ca. 14 meter.

Reactie gemeente

Ten noorden van Gaastmeer liggen in de Pieter Bouwesleat nabij het meer It Ringwiel een vijftal woonschepen die worden gebruikt ten behoeve van recreatie. De objecten zijn in het vigerende bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel (2010) wel voorzien van een aanduiding op de verbeelding maar er zijn in dit plan geen bouwregels opgenomen om reden dat het bij de vaststelling van het bestemmingsplan nog geen bouwwerken waren in de zin van de woningwet. Voor de bouwregels werd toen verwezen naar de woonschepenverordening. Op grond van jurisprudentie is dat thans wel het geval. Daarom zijn in het thans aan de orde zijnde bestemmingsplan bouwregels opgenomen. Ter plaatse van de aanduiding

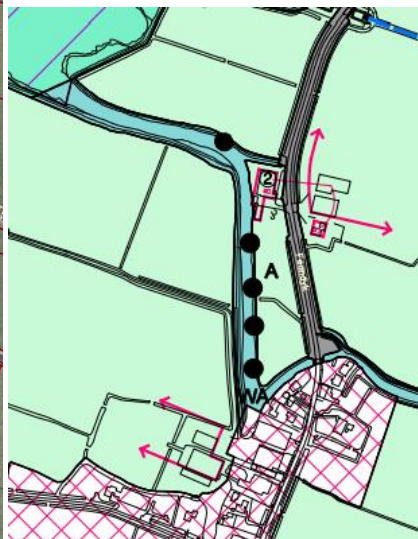
‘specifieke vorm van water - recreatie-ark’ gelden de volgende regels die hier van belang zijn:

1. de maximale lengte van één recreatiewoonschip mag niet meer bedragen dan de bestaande lengte;
2. De maximale breedte van één recreatieschip mag niet meer zijn dan de bestaande breedte;
3. De bouwhoogte van een recreatiewoonschip mag niet meer dan 3,5 bedragen, met dien verstande dat een recreatiewoonschip uit niet meer dan 1 bouwlaag bestaat;
4. Bij recreatiewoonschepen mogen geen bijgebouwen worden gebouwd.

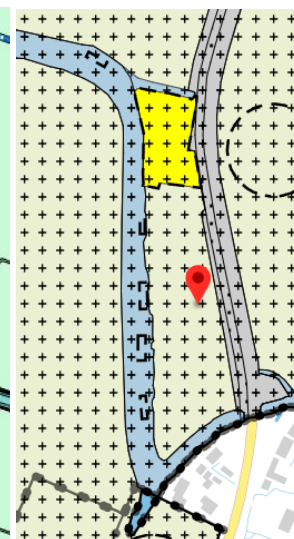
Op 16 maart 2021 heeft de gemeente aan aanvraag voor een tijdelijke omgevingsvergunning ontvangen voor een periode van 10 jaar, voor het vervangen van een bestaande woonark op het perceel Feandyk 18 te Oudega. In de bij de vergunning gevoegde brief van 22 juni 2021 wordt met nadruk aangegeven dat de hoogte van de woonark niet meer mag zijn dan 3,5 meter ten opzichte van het water. Zoals aangegeven in een mail van belanghebbende, zal onder de woonark met een spuitlans ruimte worden gecreëerd en de woonark zal voorzien worden van een “ballast” zodat deze op de juiste diepte komt te liggen. Belanghebbende is dus op de hoogte met het feit dat bij een recreatiewoonschip uitgegaan wordt van een bouwhoogte van 3,5 meter. Dat hier wordt uitgegaan van een ‘bescheiden’ bouwhoogte heeft als eerste te maken met het feit dat dergelijke woonschepen toch de nodige impact hebben in ons open landschap. Daar komt bij dat er ten behoeve van recreatief gebruik van woonschepen er geen enkele noodzaak bestaat om uit te gaan van dergelijke volumes. Dat is ook de reden geweest om qua regelgeving onderscheid te maken tussen woonschepen ten behoeve van permanent gebruik en woonschepen ten behoeve van recreatief gebruik.

Luchtfoto

BP BG Wymbritseradiel

BP BG SWF-II

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen

67. Rige 20, 7617 LA te Abbega

Zienswijze wijzigen bestemming Agrarisch Bedrijf naar Wonen-Woonboerderij

De locatie Rige 20 te Abbega is binnen het thans aan de orde zijnde ontwerpbestemmingsplan bestemd als “Wonen-Woonboerderij” terwijl het perceel op grond van het thans vigerende bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel de bestemming “Agrarisch” heeft, Belanghebbende wil vasthouden aan de thans geldende bestemming “Agrarisch” om reden dat de omliggende landerijen rond de locatie Rige 20 te Abbega, in eigendom bij de Maatschap, beweidt en geoogst worden. Daarbij vindt de exploitatie (o.a. kunstmeststrooien, uitrijden drijfmest en diverse oogstwerkzaamheden plaats. Ook vindt er opslag van ruwvoer, evenals opslag van kunstmest, drijf- en vaste mest plaats. Alle gebouwen/stallen zijn in goede staat en functioneel aanwezig. Het enkele feit dat er geen vee aanwezig is, wil nog niet zeggen dat er geen agrarisch bedrijf wordt geëxploiteerd op de locatie. Gevraagd wordt het perceel Rige 20 te Abbega te voorzien van de bestemming “Agrarisch” met de functieaanduiding ‘Agrarisch Bedrijf’.

Reactie gemeente

Het feit dat het agrarische bedrijf in principe nog operationeel is, ondanks het feit dat er thans geen vee aanwezig is, alsmede gelet op de jurisprudentie die zich daaromtrent heeft gevormd, heeft ons doen besluiten om de bestemming “Agrarisch” met de functieaanduiding ‘Agrarisch Bedrijf’ wederom op te nemen.

Conclusie

De zienswijze wordt overgenomen in die zin dat de bestemming wordt gewijzigd van “Wonen-Woonboerderij” naar de bestemming “Agrarisch” met de functieaanduiding ‘Agrarisch Bedrijf’.

Zienswijze stikstof

De Maatschap beschikt niet over een onherroepelijk Wnb-vergunning. Concreet betekent dit voor de Maatschap: het feitelijk aantal aanwezige dieren op de peildatum op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan. Een verleende milieuvergunning, een onherroepelijke Wnb-vergunning zonder passende beoordeling of een PAS-melding/interimmer wordt dus niet gerespecteerd. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar. Belanghebbende is de mening toegedaan dat de keuze moet worden gemaakt voor een meer praktische regeling en een zeker juridisch risico voor lief moet nemen door hier de feitelijk planologisch vergunde rechten als uitgangspunt te nemen.

De maatschap kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j. het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels

vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wnb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? Gevraagd wordt de planregels ten aanzien van beperkingen stikstof aan te passen.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere

uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In

artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al

automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

68. 41A te Oudega (en omliggende gronden).

Zienswijze inpassen woonark en berging

Al in 1965 is het perceel inclusief schuur en viswater aangekocht door de vader de indiener van de zienswijze om zijn grote hobby ‘vissen’ in zijn vrije tijd te kunnen uitvoeren samen met zijn familie en vrienden. De voormalige gemeente Wymbritseradiel heeft op 18 mei en 15 juni 1965 vergunning verleend voor de aanleg van een ligplaats met een woonboot zodat ook op deze locatie kon worden overnacht. Ter plaatse geldt de bestemming “Natuur”. Belanghebbende vindt dit niet de juiste weergave van de situatie zoals die is. Er wordt immers verbleven op het adres met behulp van de diverse voorzieningen.

Reactie gemeente

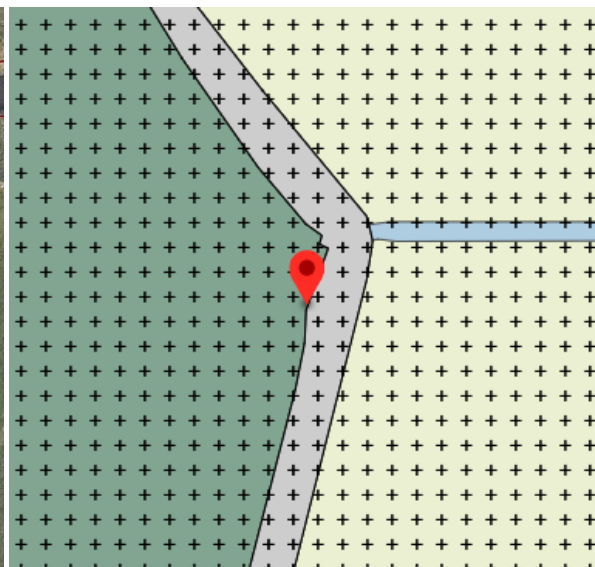
Op basis van de door belanghebbende aangeleverde stukken, kan worden geconcludeerd dat deze situatie al rond de 60 jaar aanwezig is. Bij brieven van 18 mei 1965 en 15 juni 1965 heeft de voormalige gemeente Wymbritseradeel aangegeven dat tegen het innemen van een ligplaats voor een woonboot ten behoeve van recreatief gebruik geen bezwaar bestaat. Ook de daarbij horende berging is sinds die tijd aanwezig. Deze is in de loop der jaren wel opgeknapt. Vooral met betrekking tot de berging, zouden twijfels kunnen worden uitgesproken vanwege het feit dat deze niet is vergund. Echter, de situatie is bijna 60 jaar als zodanig aanwezig. Daarbij staat de gemeente niet sterk als een en ander nu op scherp wordt gezet. In dat geval ligt het voor de hand dat de situatie ter plaatse positief wordt bestemd. Dit geeft duidelijkheid voor wat betreft de rechtszekerheid, zowel voor belanghebbende als de gemeente.

Conclusie

De zienswijze wordt overgenomen in die zin dat zowel het woonschip (ten behoeve van recreatief gebruik) op de verbeelding wordt opgenomen. Datzelfde geldt voor de nabijgelegen berging.

Luchtfoto van de situatie

Verbeelding ontwerp BP BG SWF-II

69. Snitserdyk 25 te Raerd

Zienswijze nummering regels

In artikel 44 zijn algemene afwijkingsregels opgenomen. De nummering van dit artikel klopt volgens belanghebbenden niet. Er is twee keer sprake van artikel 44 onder a. De tweede a dient onzes inziens een b te zijn. Daarnaast loopt de nummering onder de tweede a van 5 tot en met 7. Dit dient volgens belanghebbenden 1 tot en met 3 te zijn. Onder het huidige nummer 7 wordt verwezen naar artikel 46 onder b.1. Naar de mening van belanghebbenden dient deze regel te verwijzen naar artikel 44 onder b.1. Het is van belang voor de bedrijfsvoering van belanghebbende dat de stikstofbepaling in het bestemmingsplan juist is. Zo ontstaat er bij een eventuele toekomstige bedrijfsontwikkeling geen discussie over de toe te passen planregels in het bestemmingsplan. Gevraagd wordt de regels aan te passen.

Reactie gemeente

De nummering in het genoemde artikel is abusievelijk niet correct weergegeven. Dat is niet de bedoeling. Het artikel zal dan ook aangepast worden zodat de nummering wel logisch doorloopt en de verwijzing ziet op het juiste artikellid.

Conclusie

De zienswijze wordt overgenomen in die zin dat de regels worden aangepast.

70. Wynserdyk 53, 8734 GB te Easterein

Zienswijze stikstof

De gemeente Súdwest-Fryslân stelt in de beantwoording van de eerder ingediende inspraakreactie dat de Maatschap een onherroepelijke Wnb-vergunning heeft welke passend is beoordeeld op basis van de PAS. Gelet op bovenstaande en de heersende jurisprudentie wil de gemeente Súdwest-Fryslân deze PAS-vergunning niet opnemen binnen de bijlage 7, zoals de maatschap dat wenst. De feitelijke planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan zal leidend zijn voor de vraag of niet een toename is van stikstofdepositie. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar.

Het melkveehouderijbedrijf kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? Gevraagd wordt de planregels ten aanzien van de beperkingen in het kader van stikstof aan te passen.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan

stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de

onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

Zienswijze Molenbiotoop

Belanghebbende kan zich niet verenigen met het handhaven van de “Gebiedsaanduiding vrijwaringszone-molenbiotoop”. Het college verwijst in de beantwoording op de inspraakreactie simpelweg naar een omissie uit het voorgaande bestemmingsplan en kijkt hierbij niet naar de gevolgen van de (bouw)mogelijkheden binnen het bouwvlak van belanghebbende. In de regels bij deze molenbiotoop zijn namelijk beperkingen opgenomen. Ten opzichte van de bouwmogelijkheden binnen het huidige bouwvlak, waarbij 12 meter bij recht is opgenomen, betekent een 3.33 meter bouwhoogte een forse inperking van de bouwmogelijkheden binnen het bouwvlak. Belanghebbende ziet het toevoegen van deze molenbiotoop als een zeer onevenredige en ongewenste nieuwe ruimtelijke ontwikkeling die de mogelijkheden binnen het, door het college zeer recent vastgestelde bouwvlak van belanghebbende alsnog beperkt. Gelet op de grote afstand tot de molen, het bedrijfsbelang en de gevolgen van het toekennen van deze molenbiotoop, kan dit in het kader van een goede ruimtelijke ordening niet worden toegestaan. Gevraagd wordt de “Gebiedsaanduiding vrijwaringszone-molenbiotoop” ter plaatse van het bedrijf niet op te nemen op de verbeelding.

Reactie gemeente

De 'Gebiedsaanduiding vrijwaringszone - molenbiotoop' is opgenomen om de functie van de molen als werktuig en de landschappelijke waarde van de molen te beschermen. Een goede windvang is cruciaal voor de instandhouding van een molen. Ook in het huidige bestemmingsplan zit om de molen ook al een beschermingszone molenbiotoop die deels over het perceel van de indiener van de zienswijze loopt. Door een omissie is in het vigerende bestemmingsplan de molenbiotoop bij de molen niet opgenomen.

Gelet op de goede ruimtelijke ordening wordt in het nieuwe bestemmingsplan deze omissie hersteld. Mocht indiener een bouwwerk willen plaatsen in deze zone dan kan hij daar een aanvraag voor indienen. Er zal dan bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning een belangenafweging plaatsvinden tussen de belangen van de indiener van de aanvraag en de belangen van de beheerder van de molen.

Wij hebben navraag bij de beheerder van de molen gedaan en deze heeft te kennen gegeven akkoord te kunnen gaan met een aanpassing van de molenbiotoop voor zover dat ziet voor het deel dat over het bouwvlak valt. De molenbiotoop kan voor het gedeelte wat in het bouwvlak valt worden aangepast geeft de beheerder van de molen aan.

Conclusie

De zienswijze wordt overgenomen en de molenbiotoop zal dusdanig worden aangepast dat deze niet over het bouwvlak zal vallen.

71. Trijehuzen 1 en 2 , 8737 JL te Hidaard

Zienswijze stikstof

Het college stelt zich op het standpunt dat de onherroepelijke natuurvergunning die op 4 maart 2016 is verleend (kenmerk: 0127696) voor de locatie Trijehuzen 2 niet passend is beoordeeld. Dit is echter een onjuiste constatering. De aanvraag is destijds ingediend op 23 juni 2015. Op dat moment was het PAS nog niet in werking getreden. Dit gebeurde namelijk op 1 juli 2015. De aanvraag is getoetst en verleend op basis van de wetgeving die op het moment van indienen geldend was. In de betreffende natuurvergunning wordt tevens een externe saldering toegepast, hetgeen niet mogelijk was onder het PAS. Cliënt wil uw raad daarom verzoeken deze vergunning alsnog op te nemen in Bijlage 7 bij het bestemmingsplan. Volledigheidshalve is er wederom een afschrift van de natuurvergunning meegezonden.

Cliënt kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j. en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (j. het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

Reactie gemeente

In de zienswijze wordt gesteld dat het college zich op het standpunt heeft gesteld dat de onherroepelijke natuurvergunning aan belanghebbende niet passend beoordeeld zou zijn. Dat is echter niet juist. In de zienswijze is tevens de Wnb-vergunning van 4 maart 2016 (kenmerk provincie 01277696) opgenomen (destijds een Natuurbeschermingswet vergunning). Dit betreft een besluit welke passend is beoordeeld zonder dat hiervoor de PAS-wetgeving is gebruikt.

Dat betekent dat deze verleende en onherroepelijke vergunning kan worden opgenomen in bijlage 7 van het bestemmingsplan.

De zienswijze wordt voor wat betreft het opnemen van de Wnb-vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan overgenomen.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt.

Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Zienswijze bouwvlak

De locatie Trijehuzen 1 en 2 heeft in het geldende bestemmingsplan Buitengebied een bouwvlak van 1,7 hectare met een planologische verbinding naar de sleufsilos (zie onderstaande afbeelding). Het college neemt dit bouwvlak in het ontwerpbestemmingsplan niet over en redeneert vanuit een 'denkbeeldige' rechthoek van 1,5 hectare. Er zou in dit geval maar 1,35 hectare aanwezig zijn volgens het college. Hierbij gaat het college compleet voorbij aan het bestaande rechten van het bedrijf zoals dat nu planologisch is vastgelegd in een bouwvlak. Dit betekent een enorme extra administratieve last als cliënt nieuw wil bouwen op de plek waar dat nu niet hoeft. Cliënt kan zich niet verenigen met deze afname van rechten in dit nieuwe bestemmingsplan en wil uw raad met klem verzoeken een bouwvlak toe te kennen overeenkomstig de huidige rechten en gerealiseerde bebouwing zoals de sleufsilos.

Afbeelding: Huidig bouwvlak Trijehuzen 1 en 2 in het huidige bestemmingsplan Buitengebied 2013 met verbinding naar sleufsilos.

Reactie gemeente

In artikel 3.2. onder b is opgenomen dat bouwwerken uitsluitend gebouwd mogen worden binnen een denkbeeldige rechthoek van maximaal 1,5 hectare dat gelegen is op en rondom de gronden ter plaatse van de aanduiding 'agrarisch bedrijf' of binnen een bouwvlak ter plaatse van de aanduiding 'agrarisch bedrijf' of binnen een bouwvlak met de aanduiding 'intensieve veehouderij'.

In artikel 3.2 onder c2 is aangegeven dat per denkbeeldige rechthoek of bouwvlak uitsluitend bedrijfsgebouwen ten behoeve van 1 agrarisch bedrijf mogen worden gebouwd.

In artikel 3.4.1. kan met een omgevingsvergunning worden afgeweken van het bepaalde in artikel 3.2 sub b en c onder 2 voor het bouwen van bouwwerken buiten de denkbeeldige rechthoek van 1,5 hectare, mits de bebouwing ten behoeve van een grondgebonden agrarisch bedrijf wordt gesitueerd binnen een denkbeeldige rechthoek die maximaal 2 hectare bedraagt en die gelegen is op en rondom de gronden ter plaatse van de aanduiding 'agrarisch bedrijf'.

De hiervoor genoemde binnenplanse afwijkingsmogelijkheid kan alleen worden toegepast wanneer er sprake is van een denkbeeldige rechthoek met de aanduiding 'agrarisch bedrijf'. Niet indien er een bouwvlak is. Alle bouwwerken die worden geplaatst buiten de denkbeeldige rechthoek van 1,5 hectare dienen te worden beoordeeld op basis van de in het bestemmingsplan opgenomen afwijkingsmogelijkheid zoals hiervoor omschreven, ondanks van het feit dat de denkbeeldige rechthoek van 1,5 hectare reeds is overschreden.

Wij hebben de denkbeeldige rechthoek van de vergunde bouwwerken ter plaatse van het agrarische bedrijf opgemeten. Daarbij hebben wij geconstateerd dat de denkbeeldige rechthoek een oppervlakte heeft van $\pm 1,75$ hectare. Zie onderstaande luchtfoto.

Belanghebbende is van mening dat de huidige omvang (als bestaande situatie) vastgelegd dient te worden op de verbeelding behorende bij het bestemmingsplan. Dat laatste lijkt ons een niet voor de hand liggende optie. Sterker nog, hierdoor wordt belanghebbende beperkt in zijn toekomstige ontwikkelingen door de huidige 1,75 hectare vast te leggen. Immers, uitbreiding met de genoemde flexibele binnenplanse afwijkingsmogelijkheid tot maximaal 2 hectare is alleen mogelijk indien er een denkbeeldige rechthoek is en niet in het geval er een bouwvlak is.

Als er conform het verzoek een bouwvlak wordt opgenomen van de huidige bedrijfsvoering, betekent dat ook dat er binnen het bestemmingsplan geen

uitbreidingsmogelijkheden meer zijn voor het perceel in tegenstelling tot de agrarische percelen die wel een denkbeeldige rechthoek hebben. Daar komt bij dat er in de rechten van belanghebbende niets positiefs verandert door het opnemen van het bouwvlak rondom de bestaande bebouwing (welke onder de 2 Ha is).

Daar komt bij dat het opnemen van een bouwvlak tussen de 1,5 Ha en 2,0 Ha voor een grondgebonden agrarisch bedrijf niet past binnen onze algemene uitgangspunten en dit op basis daarvan al onwenselijk is. Hierbij is de beoogde flexibiliteit die wij nastreven om te kunnen groeien naar de 2,0 Ha door het opnemen van het bouwvlak teniet gedaan.

Wij zijn de mening toegedaan dat er geen inbreuk op de rechten van belanghebbende wordt gedaan door te werken met een denkbeeldige rechthoek waarbij er tot 2 Ha kan worden vergroot.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

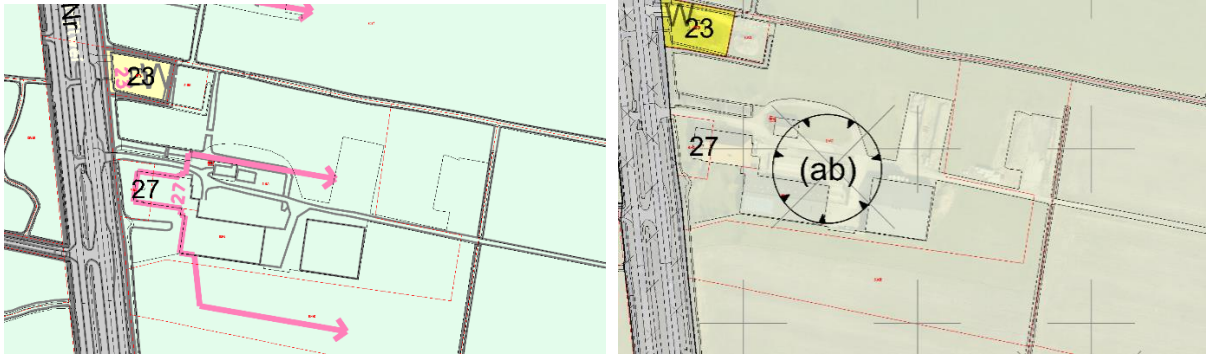
72. Nr 27, 8529 MK te Koufurderrige

Zienswijze intensieve veehouderij

Belanghebbende geeft aan dat het bestaande bedrijf nu niet positief in het bestemmingsplan is inbestemd. Op basis van de Wnb-vergunning van de provincie Fryslân is er ruimte voor 195 melkkoeien, 136 stuks jongvee, 400 vleesvarkens en 1176 vleesvarkens onder groen label. De functie-aanduiding intensieve veehouderij op het perceel ontbreekt. Er ontbreekt hierdoor ook een bouwvlak

Reactie gemeente

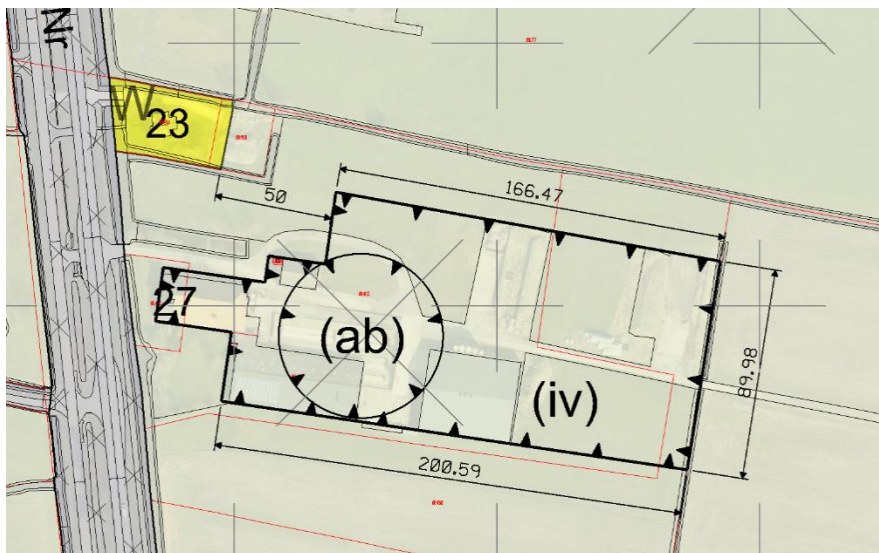
In het huidige bestemmingsplan buitengebied Wymbritseradiel heeft het perceel een agrarische bestemming. Hierbinnen zijn grondgebonden agrarische bedrijven toegestaan op basis van artikel 3.1. In het ontwerpbestemmingsplan is deze bestemming 1-op-1 overgenomen.

Huidig bestemmingsplan Wymbritseradiel (2010) BP BG SWF-II ontwerp

In de zienswijze wordt aangegeven dat er ook 1576 vleesvarkens op het perceel aanwezig (mogen) zijn op basis van de vergunning. Hiervoor is een Wnb-vergunning verkregen maar ook een gemeentelijke omgevingsvergunning voor de activiteit milieu op 18 augustus 2009. Hiermee is er sprake van een bestaande en legale situatie welke in het huidige bestemmingsplan niet goed is opgenomen. In het huidige bestemmingsplan valt het bedrijf onder het overgangsrecht en dat is onbedoeld.

In het nieuwe bestemmingsplan gaan wij dit herstellen door de functieaanduiding intensieve veehouderij op het perceel op te nemen en het agrarisch perceel te voorzien van een bouwvlak rondom de bestaande bedrijfsbebouwing. Daarmee wordt recht gedaan aan de vergunde situatie.

De voorgestelde situatie

Conclusie

De zienswijze wordt overgenomen in die zin dat de verbeelding wordt aangepast zoals hiervoor genoemd.

73. Draversdyk 6, 8614 WT te Rien

Zienswijze bouwvlak

In de bouwregels is bepaald dat de bedrijfsgebouwen binnen een denkbeeldige rechthoek dan wel binnen een bouwvlak, wanneer op de verbeelding een bouwvlak is aangegeven, moet worden gebouwd. De maximale oppervlakte van de denkbeeldige rechthoek bedraagt bij recht 1,5 hectare. In de regels is een afwijkingsbevoegdheid opgenomen om de oppervlakte van de denkbeeldige rechthoek te vergroten tot maximaal 2 hectare. In de situatie van de maatschap is het huidige fictieve bouwvlak ten behoeve van de vergunde en gerealiseerde bedrijfsvoering nu al groter dan 1,5 hectare, namelijk 1,75 hectare. De maatschap bepleit, om een einde te maken aan deze rechtszekerheid, dat de bestemmingsregels met betrekking tot het bouwvlak wordt gewijzigd en in ieder geval voor de bestaande, vergunde en dus planologisch legale situatie een bouwvlak wordt opgenomen.

Reactie gemeente

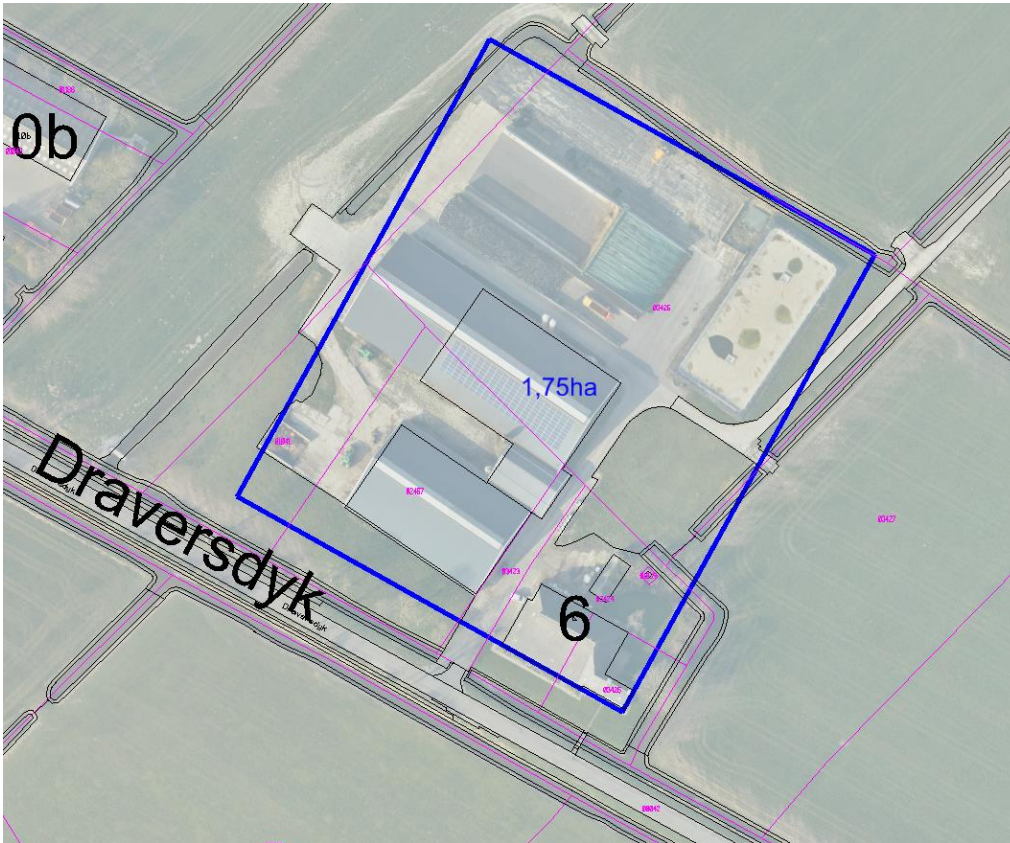
In artikel 3.2. onder b is opgenomen dat bouwwerken uitsluitend gebouwd mogen worden binnen een denkbeeldige rechthoek van maximaal 1,5 hectare dat gelegen is op en rondom de gronden ter plaatse van de aanduiding 'agrarisch bedrijf' of binnen een bouwvlak ter plaatse van de aanduiding 'agrarisch bedrijf' of binnen een bouwvlak met de aanduiding 'intensieve veehouderij'.

In artikel 3.2 onder c2 is aangegeven dat per denkbeeldige rechthoek of bouwvlak uitsluitend bedrijfsgebouwen ten behoeve van 1 agrarisch bedrijf mogen worden gebouwd.

In artikel 3.4.1. onder b kan met een omgevingsvergunning worden afgeweken van het bepaalde in artikel 3.2 sub b en c onder 2 voor het bouwen van bouwwerken buiten de denkbeeldige rechthoek van 1,5 hectare, mits de bebouwing ten behoeve van een grondgebonden agrarisch bedrijf wordt gesitueerd binnen een denkbeeldige rechthoek die maximaal 2 hectare bedraagt en die gelegen is op en rondom de gronden ter plaatse van de aanduiding 'agrarisch bedrijf'.

De hiervoor genoemde binnenplanse afwijkingsmogelijkheid kan alleen worden toegepast wanneer er sprake is van een denkbeeldige rechthoek met de aanduiding 'agrarisch bedrijf'. Niet indien er een bouwvlak is. Alle bouwwerken die worden geplaatst buiten de denkbeeldige rechthoek van 1,5 hectare dienen te worden beoordeeld op basis van de in het bestemmingsplan opgenomen afwijkingsmogelijkheid zoals hiervoor omschreven, ondanks van het feit dat de denkbeeldige rechthoek van 1,5 hectare reeds is overschreden.

Wij hebben de denkbeeldige rechthoek van de vergunde bouwwerken ter plaatse van het agrarische bedrijf opgemeten. Daarbij hebben wij geconstateerd dat de denkbeeldige rechthoek een oppervlakte heeft van ± 1,75 hectare. Zie onderstaande luchtfoto.

Belanghebbende is van mening dat de huidige omvang (als bestaande situatie) vastgelegd dient te worden op de verbeelding behorende bij het bestemmingsplan. Dat laatste lijkt ons een niet voor de hand liggende optie. Sterker nog, hierdoor wordt belanghebbende beperkt in zijn toekomstige ontwikkelingen door de huidige 1,75 hectare vast te leggen. Immers, uitbreiding met de genoemde flexibele binnenplanse afwijkingsmogelijkheid tot maximaal 2 hectare is alleen mogelijk indien er een denkbeeldige rechthoek is en niet in het geval er een bouwvlak is.

Als er conform het verzoek een bouwvlak wordt opgenomen van de huidige bedrijfsvoering, betekent dat ook dat er binnen het bestemmingsplan geen uitbreidingsmogelijkheden meer zijn voor het perceel in tegenstelling tot de agrarische percelen die wel een denkbeeldige rechthoek hebben. Daar komt bij dat er in de rechten van belanghebbende niets positiefs verandert door het opnemen van het bouwvlak rondom de bestaande bebouwing (welke onder de 2 Ha is).

Daar komt bij dat het opnemen van een bouwvlak tussen de 1,5 Ha en 2,0 Ha voor een grondgebonden agrarisch bedrijf niet past binnen onze algemene uitgangspunten en dit op basis daarvan al onwenselijk is. Hierbij is de beoogde flexibiliteit die wij nastreven om te kunnen groeien naar de 2,0 Ha door het opnemen van het bouwvlak teniet gedaan.

Omdat er geen inbreuk op de rechten van belanghebbende wordt gedaan door te werken met een denkbeeldige rechthoek waarbij er tot 2 Ha kan worden vergroot, gaan wij niet mee in deze zienswijze.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

Zienswijze stikstof

De locatie van de maatschap beschikt over een onherroepelijke natuurtoestemming in de vorm van een VVGB, afgegeven op 30 maart 2018 (kenmerk 01502201). Deze VVGB maakt onlosmakelijk onderdeel uit van de omgevingsvergunning die is verleend op 16 januari 2019 (kenmerk 002017027). Op basis van het thans aan de orde zijnde ontwerpbestemmingsplan, zal de feitelijk en planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan leidend zijn voor de vraag of er wel of niet een toename is van de stikstofpositie en niet de verleende onherroepelijke natuurvergunning (lees VVGB).

Concreet betekent dit voor de Maatschap: het feitelijk aantal aanwezige dieren op de peildatum op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan. Een verleende milieuvergunning, een onherroepelijke Wnb-vergunning zonder passende beoordeling of een PAS-melding/interim wordt dus niet gerespecteerd. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar. Belanghebbende is de mening toegedaan dat de keuze moet worden gemaakt voor een meer praktische regeling en een zeker juridisch risico voor lief moet nemen door hier de feitelijk planologisch vergunde rechten als uitgangspunt te nemen.

De maatschap kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen?

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze

hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en

wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen

wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

74. Sânleansterdyk 3 te Reahús

Zienswijze stikstof

De Maatschap beschikt niet over een onherroepelijk Wnb-vergunning. Concreet betekent dit voor de Maatschap: het feitelijk aantal aanwezige dieren op de peildatum op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan. Een verleende milieuvergunning, een onherroepelijke Wnb-vergunning zonder passende beoordeling of een PAS-melding/interimwordt dus niet gerespecteerd. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar. Belanghebbende is de mening toegedaan dat de keuze moet worden gemaakt voor een meer praktische regeling en een zeker juridisch risico voor lief moet nemen door hier de feitelijk planologisch vergunde rechten als uitgangspunt te nemen.

De maatschap kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen?

Gevraagd wordt de zienswijze gegrond te verklaren, het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied SWF-II te wijzigen ten opzichte van het ontwerp ten aanzien van de verleende natuurvergunning op te nemen in Bijlage 7 van het bestemmingsplan, te voorzien in een mogelijkheid deze aan te kunnen passen in de betreffende bijlage bij het verlenen van een toekomstige natuurvergunning en de regels m.b.t. emissie vanaf gronden te herzien.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen

onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend

is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd

natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te

krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

75. Hegedyk 10, 9012 DM te Raerd

Zienswijze algehele geitenstop

De maatschap wil de raad verzoeken om het invoeren van de geitenstop nogmaals te heroverwegen, net zoals dit door de raad van buurgemeente De Fryske Marren is gebeurd. In laatstgenoemde gemeente wordt dit vanuit de sector gezien en is besloten van de geitenstop af te zien en exactere onderzoeksresultaten af te wachten. Dit is volgens de maatschap een volledig logische beslissing geweest op het afwijkende onderzoeksgebied en de interpretatie van de resultaten voor een gemeente zoals Súdwest-Fryslân zonder veel snelwegen, industrie en intensieve agrarische bedrijven.

Reactie gemeente

In de buurgemeente is gekozen geen geitenstop in te voeren. Dat is voor belanghebbende een goede reden om ook voor onze gemeente de geitenstop die eerder is opgelegd in een voorbereidingsbesluit niet te bestendigen in het bestemmingsplan buitengebied.

Uit meerdere onderzoeken van het RIVM, waaronder het rapport ‘Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (VGO)’, blijkt echter dat omwonenden van geitenhouderijen een grotere kans hebben op longontsteking. Met de huidige kennis van zaken over de gezondheidseffecten van geitenhouderijen, kunnen negatieve gezondheidseffecten rondom geitenhouderijen niet worden uitgesloten.

In onze Omgevingsvisie staat gezondheid bovenaan. Daarnaast adviseert de GGD om een 2 kilometerzone aan te houden waarbinnen geen nieuwe (of uitbreidingen van) geitenhouderijen zouden moeten komen.

Gelet op deze aspecten is het in onze ogen wenselijk om eerst te wachten op de onderzoeksresultaten om zekerheid te krijgen op de gezondheidseffecten (en welke maatregelen er genomen kunnen worden om deze te verkleinen) voordat er meer geiten in de gemeente komen. De buurgemeente draait dit om. Zolang deze duidelijkheid er niet is, mogen er geiten komen.

Dat is niet de keuze die wij met het oog op de Omgevingsvisie kunnen en moeten maken. Hiermee wordt er onnodig risico gelopen voor de gezondheid van onze inwoners. Bij twijfel niet inhalen is hier het devies. De GGD geeft aan dat de onderzoeksresultaten landelijk toepasbaar zijn en dat er zonder meer een (sterk) verhoogde kans op longontsteking is. Daarmee is voor ons duidelijk dat er een gezondheidsrisico wordt gelopen en derhalve is het hanteren van een geitenstop wenselijk. Hierbij is dan wel een afwijkingsmogelijkheid opgenomen voor het geval uit de VGO-onderzoeken blijkt dat er minder zware maatregelen vereist zijn (bijvoorbeeld dat de cirkel niet 2 kilometer maar 500 meter moet bedragen). Het bestemmingsplan is daarmee gelijk aan een andere gemeente in de directe omgeving (waar ook een geitenstop is afgekondigd).

M.e.r.-beoordelingsbesluit

Op 19 juli 2021 is een m.e.r.-beoordelingsbesluit genomen waarin is geconcludeerd dat er geen belangrijke nadelige effecten optreden voor het milieu. Dit besluit ziet op zowel de eerste als de tweede fase van de beoogde geitenhouderij. Op basis hiervan is een uitzondering op de geitenstop voor de uitbreiding (fase 2) gerechtvaardigd.

Reactie gemeente

Het is juist dat er een m.e.r.-beoordelingsbesluit is genomen waarin vanuit de milieuwetgeving is beoordeeld of er sprake is van belangrijke nadelige milieueffecten. Dit besluit ziet op een geitenhouderij van in totaal 2650 geiten (fase 1 betreft 1975 geiten en fase 2 ziet op de uitbreiding naar 2650 geiten).

Op basis van dit m.e.r.-beoordelingsbesluit is de aangevraagde omgevingsvergunning voor de eerste fase ook afgegeven op 13 juli 2021. Dit betrof een zogenaamde lopende aanvraag gedurende het eerste voorbereidingsbesluit geitenstop. Er is door de belanghebbende gekozen om de omgevingsvergunning in twee delen aan te vragen. Consequenties hiervan is dat de tweede fase aanvraag omgevingsvergunning is ingediend nadat het voorbereidingsbesluit in werking is getreden.

Belanghebbende stelt nu dat doordat er binnen het milieuspoor geen aanleiding is gevonden voor het opstellen van een m.e.r. dit ook voldoende onderbouwing zou moeten zijn om de tweede fase (uitbreiding geitenhouderij) ook binnen het ruimtelijke spoor toe te laten. Als uitzondering op de geitenstop die er nu ligt.

Er is echter een duidelijk verschil tussen het milieuspoor en het ruimtelijk spoor. Binnen de milieuwetgeving zijn geen specifieke landelijke regels gesteld inzake de gezondheid van omwonenden rondom geitenhouderij. Weliswaar adviseert de GGD standaard om minimaal 2 kilometer aan te houden waarbinnen geen nieuwe (of uitbreidingen van geitenhouderijen zouden moeten plaatsvinden, maar dit advies is niet in de wetgeving verankerd. Dat maakt het erg lastig om dit via een milieuspoor ook als zodanig af te dwingen.

Binnen het ruimtelijke spoor ligt er wel een bevoegdheid en mogelijkheid om hier andere afwegingen te maken. Hierbinnen heeft een gemeenteraad de bevoegdheid om gezondheid van omwonenden zwaar mee te wegen in het kader van een goed woon- en leefklimaat in relatie tot een goede ruimtelijke ordening. In de gemeente is tweemaal een voorbereidingsbesluit genomen. Als motivering voor beide ruimtelijke besluiten is het advies van de GGD belangrijk geacht.

Uit meerdere onderzoeken van het RIVM, waaronder het rapport 'Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (VGO)', blijkt dat omwonenden van geitenhouderijen een grotere kans hebben op longontsteking. Met de huidige kennis van zaken over

de gezondheidseffecten van geitenhouderijen, kunnen negatieve gezondheidseffecten rondom geitenhouderijen niet worden uitgesloten.

Vervolgonderzoek naar de mogelijke causaliteit worden eind 2024 afgerond is de huidige verwachting. Vanuit het ministerie van Landbouw en Visserij, het RIVM en de GGD wordt geadviseerd om terughoudend om te gaan met aanvragen voor nieuwvestiging (omzetting) en uitbreiding van bestaande geitenhouderijen. In de meeste provincies ligt er ook nog een geitenstop. De provincie Fryslân heeft ervoor gekozen dit niet meer te doen. Daardoor zullen alle Friese gemeenten zelfstandig hierin een keuze moeten maken. Dit betreft een ruimtelijke afweging.

In 2020 zijn nieuwe onderzoeksresultaten bekend geworden waaruit de 2 kilometer-zone naar voren is gekomen. De afweging om wel of niet een voorbereidingsbesluit te laten nemen is gelegen in het aspect gezondheid. Wordt er een nieuwvestiging of uitbreiding van een geitenhouderij in de gemeente toegestaan zonder dat is bewezen dat er geen gezondheidsschade door kan ontstaan? De onderzoeksresultaten laten zien dat er verhoogde kans op longontstekingen is in de nabijheid van geitenhouderijen. Meer onderzoek is nodig in hoeverre dat onderhevig is aan bijvoorbeeld omgevingsfactoren en/of met welke maatregelen deze gezondheidseffecten ondervangen kunnen worden. Deze onderzoeken zijn, mede door Corona, niet eerder dan in 2024 bekend. In de tussentijd ontstaat er een periode waarbinnen er een afweging gemaakt moet worden.

Hierbij is met de voorbereidingsbesluit gekozen om bij twijfel niet in te halen. Kortom, mede gelet op hetgeen de deskundigen vanuit het RIVM en GGD aangeven, is gekozen voor de zekerheid voor wat betreft gezondheid en dus om een voorbereidingsbesluit te nemen. Zekerheid voor wat betreft gezondheid voor de inwoners wordt heel belangrijk gevonden. Dit vindt mede zijn basis in de vastgestelde Omgevingsvisie. In het bestemmingsplan is de bestemming van de inhoud van het voorbereidingsbesluit. Het feit dat een buurgemeente een andere ruimte keuze maakt inzake de geitenstop, zorgt er in onze ogen niet voor dat wij dit ook zouden moeten doen. In onze afweging van de betrokken belangen vinden wij een geitenstop gelet op de mogelijke gezondheidsrisico's wenselijk.

76. Easthimmerwei 23 te Fols gare

Zienswijze bouwvlak

Belanghebbende hebben een complex cultuurgronden (ca 40 ha) in de omgeving van Fols gare in eigendom/bezit, waarbij een deel van het voorheen rustende agrarische bouwvlak door de gemeente geschrapt is. Dit betreft de aanduiding op de percelen gemeente Nieuwland, sectie J, nummers 712, 713 en 714.

Belanghebbende verzoeken de gemeente dit te herstellen en het agrarisch bouwvlak op dit perceel te laten rusten. Belanghebbenden zijn voornemens ter plaatse een mestsilo of aanverwante zaken benodigd voor het gebruik van de ca. 40 ha. gronden ter plaatse te benutten. Het verwijderen van het bouwvlak zal leiden tot een negatieve vermogenswaardeontwikkeling.

Reactie gemeente

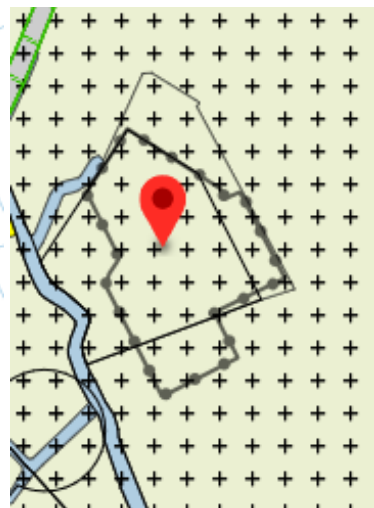
Het perceel is thans gelegen in het bestemmingsplan “Easthimmerwei 23 te Fols gare” Het perceel heeft de enkelbestemming “Agrarisch”. De verbeelding van het wijzigingsplan zal één op één overgenomen in het ontwerpbestemmingsplan zoals hieronder aangegeven.

De situatie

Verbeelding vigerend plan

Verbeelding ontwerp

Conclusie

De zienswijze wordt overgenomen in die zin dat de verbeelding wordt aangepast zoals hiervoor genoemd.

Zienswijze kunstwerk

Op de terp “Strûpen keal” (Nieuwland, J, 610) staat nu ineens, zonder nadere motivering, aan aanduiding “Agrarisch-Kunstwerk”. Er wordt in de toelichting, noch in het juridische deel, geen enkele overweging gemaakt waarom, noch wat het nut is van deze aanduiding. Belanghebbenden wensen dat deze aanduiding “kunstwerk” geschrapt wordt, wegens strijd met het zorgvuldigheid- en motiveringsbeginsel. Een financiële onderbouwing voor dit kunstwerk ontbreekt.

Reactie gemeente

In het kader van het landschapsplan Fols gare, heeft het dorp de wenst uitgesproken dat er silhouetten worden gerealiseerd op de voormalige boerderijen “Strûpen Keal” en de “Abma-Pleats”. Deze plannen zijn reeds archeologisch getoetst en ook heeft de Welstandscommissie reeds positief gereageerd. Het gaat hier in principe om een kleinschalige ontwikkeling in die zin dat de bestemming ter plaatse van kracht blijft. Alleen de aanduiding “Agrarisch-Kunstwerk” zal worden toegevoegd.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen

Zonnepark

Als één element uit het gebiedsproces wordt gehaald, dan moeten alle plannen/elementen in dit gebied rondom De Hemmen III nu in dit bestemmingsplan worden opgenomen. Aldus verzoeken belanghebbenden om op al hun gronden een nadere aanduiding “zonnepark” of nader uit te werken zonnepark op hun gronden te krijgen voor de volle ca. 40 ha. (“specifieke vorm van agrarisch - zonnepark”).

Reactie gemeente

Nieuwe ontwikkelingen ten opzichte van het huidige bestemmingsplan kunnen daarom alleen worden meegenomen indien deze nieuwe ontwikkelingen onderbouwd zijn middels een goede ruimtelijke onderbouwing. Wat de effecten van deze nieuwe ontwikkeling zijn, zullen onderbouwd moeten zijn om een goede afweging te kunnen maken of dit een wenselijke en aanvaardbare ontwikkeling is.

Hierbij zal er op perceel niveau (maatwerk) moeten worden onderzocht of er aan de verschillende (milieu)regels wordt voldaan om te kunnen spreken van een goede ruimtelijke ordening. Nieuwe ontwikkelingen kunnen dus alleen worden meegenomen indien hiervoor reeds een geaccepteerde ruimtelijke onderbouwing (welke derhalve voldoet aan de wet- en regelgeving en aan de gemeentelijke beleidsuitgangspunten) aanwezig is. In alle andere gevallen kan de ontwikkeling niet worden meegenomen aangezien voor deze nieuwe ontwikkeling niet is onderbouwd dat er wordt voldaan aan een goede ruimtelijke ordening. Bijvoorbeeld het effect op de omliggende omgeving en de ruimtelijke kwaliteit van een gebied. Er bestaan derhalve geen mogelijkheden om het zonnepark thans op te nemen in het bestemmingsplan.

Conclusie

Deze zienswijze wordt niet overgenomen.

77. perceel nabij 9A te Sandfirden

Zienswijze bouw recreatiewoning

In nota ter beantwoording van de inspraakreacties, is door het college aangegeven dat niet zal worden meegewerkt aan het faciliteren van een recreatiewoning op het perceel. Daarbij is niet ingegaan op de uitgebreide onderbouwde argumentatie die in de inspraakreactie is weergegeven. Er wordt slechts overwogen dat de aanwezigheid van permanente bebouwing in strijd is met het vigerende bestemmingsplan en dat de gewenste ontwikkeling in strijd is met het gemeentelijk en provinciaal beleid. Er is geen inhoudelijke reactie gekomen op de aspecten en de geschiedenis die in de reactie op het voorontwerp is beschreven.

Zoals in de zienswijze uitgebreid is geduïd, zijn de percelen nabij recreatiewoning nr. 9A te Sandfirden (gemeente Heeg, sectie G nrs. 444 en 556) sinds 2011 in eigendom bij reclamanten. Daarvoor waren de percelen echter al meer dan 25 jaar met drie tot zes kampeermiddelen in gebruik bij verschillende families. Sinds 2010 staat er- legaal -jaarrond een "schaftwagen/pipowagen" (qua grootte vergelijkbaar met een stacaravan) op het terrein, waarvoor om genoemde redenen destijds geen omgevingsvergunning is aangevraagd. In het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied Wymbritseradiel', vastgesteld op 31 augustus 2010, wordt ten onrechte slechts 1 kampeermiddel toegestaan. Dit kampeermiddel mag ingevolge het vigerende bestemmingsplan echter wel jaarrond op het terrein staan. Door handhavers, die regelmatig het terrein hebben bezocht, is in de inmiddels 35jaar dat er drie tot zes kampeermiddelen op de percelen stonden, nooit gewezen op een mogelijke overtreding. Overigens werden de niet-jaarrond toegestane kampeermiddelen - anders dan de schaftwagen/pipowagen -wel ieder jaar verwijderd en in het voorjaar weer neergezet.

Sinds 2011 is belanghebbende en zijn adviseur hierover in contact geweest met de gemeente. De gemeente is ook volledig op de hoogte van de bestaande-legale-situatie. Herhaaldelijk is aan hen toegezegd dat de volledige informatie die zij hierover hebben aangeleverd bij de gemeente, zou worden meegenomen wanneer er een nieuw bestemmingsplan, of een herziening zou worden vastgesteld opgesteld. Door vertraging i.v.m. de gemeentelijke herindeling ligt nu pas voor het eerst een ontwerpbestemmingsplan ter inzage, waarin de toegezegde aanpassing ten behoeve van drie (tot zes) kampeermiddelen alsnog niet is opgenomen. Zoals aangegeven mag het perceel ingevolge het ontwerpbestemmingsplan slechts 1 kampeermiddel herbergen, welke ook nog eens ieder najaar moet worden weggehaald.

Reactie gemeente

Het perceel is gelegen in het bestemmingsplan 'Buitengebied Wymbritseradiel'. Het perceel heeft de bestemming 'Natuur - Waterrecreatief medegebruik' met de nadere functieaanduiding 'kampeerterrein'. Tevens zijn de gronden aangewezen als Natura-2000 gebied.

In artikel 10.1 onder f staat aangegeven dat ter plaatse van deze aanduiding 1 kampeermiddel is toegestaan. Volgens de begripsbepaling is een kampeermiddel een onderkomen, geen gebouw zijnde, die verplaatsbaar dan wel makkelijk te verwijderen is.

In artikel 10.2 onder a staat aangegeven dat op deze gronden geen gebouwen mogen worden gebouwd. Volgens de begripsbepaling is een gebouw een bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

Volgens onze gegevens en de ingediende ruimtelijke onderbouwing staan op het perceel een stacaravan en een opslagschuur. Deze bouwwerken vallen onder het begrip ‘gebouwen’ waardoor sprake is van een strijdige situatie met de regels van het geldende bestemmingsplan.

Om op deze locatie een recreatiewoning te kunnen bouwen moet de bestemming van het perceel worden gewijzigd, of moet een omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan worden verleend.

Provinciaal beleid (Verordening Romte Fryslân 2014)

De gronden op het perceel zijn buiten het Natura-2000 gebied ook aangewezen als weidevogelgebied. In het weidevogelgebied zijn nieuwe planologische ontwikkelingen alleen toegestaan als het een agrarische ontwikkeling betreft. Daar is hier geen sprake van. Onder kleinschalige verblijfsrecreatie wordt Verder wordt in artikel 5.5.1 onder 1c genoemd dat recreatiewoningen in bestaande bebouwing op het erf van een agrarisch, woning of bedrijf zijn toegestaan. In artikel 5.5.1. onder 1d wordt genoemd dat recreatiewoningen (kleinschalige voorzieningen) in de vorm van nieuwe bebouwing alleen binnen of aangrenzend aan bestaand stedelijk gebied zijn toegestaan (mits die onderdeel zijn van één fysiek samenhangend project dat leidt tot herbestemming en -gebruik van bestaande bebouwing in bestaand stedelijk gebied. Hiervan is geen sprake.

Gemeentelijk beleid

In de toelichting van het bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel is het volgende opgenomen: “Alle wateren die als natuur worden gebruikt, hebben een natuurbestemming gekregen. Water wat daarnaast ook voor de watersport wordt gebruikt, kent de bestemming “Natuur-Waterrecreatief medegebruik”. In de natuurbestemming bestaat de mogelijkheid tot recreatief medegebruik, waarbij dit uitsluitend beperkt is tot water- en dagrecreatief gebruik. Verblijfsrecreatie is niet toegestaan. Overigens biedt de door de gemeenteraad op 3 oktober 2019 vastgestelde Uitgangspuntennotitie geen ruimte voor dergelijke recreatiewoningen.

Ruimtelijke onderbouwing

In de ruimtelijke onderbouwing wordt aangegeven dat het initiatief niet in strijd is met beleidsregels uit de provinciale omgevingsverordening en de ontwikkelvisie van de gemeente Súdwest-Fryslân. Hiervoor is reeds aangegeven dat de ontwikkeling op zeer gespannen voet staat met het provinciaal- en gemeentelijk beleid. Ook de Welstandsnota voorziet niet in deze ontwikkeling De in de bijlage opgenomen “QuickScan Wet natuurbescherming recreatiewoning te Sandfirden” hebben wij beoordeeld. Onder het hoofdstuk ‘samenvatting en conclusies’ worden een aantal

aanbevelingen gedaan die nog niet nader zijn uitgewerkt. Ook op basis daarvan kan geen rechtvaardiging worden gevonden om de plannen positief te benaderen.

Conclusie

De huidige situatie, de aanwezigheid van permanente bebouwing, is in strijd met het vigerende bestemmingsplan. Gelet op het provinciaal - en het gemeentelijk beleid zijn wij niet bereid mee te werken aan een wijziging van het bestemmingsplan om een recreatiewoning mogelijk te maken. In de toekomstige herziening van het bestemmingsplan zullen de (dubbel)bestemmingen en functieaanduiding op deze locatie niet wijzigen. Wij achten de enkelbestemming 'Natuur - Waterrecreatief medegebruik' en de dubbelbestemming 'Natura 2000 Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving' en het weidevogelgebied zwaarwegend voor ons besluit.

Binnen onze gemeente bevinden zich tal van dergelijke plekken. Deze plekken moeten wij koesteren. Te allen tijde zal moeten worden voorkomen dat hier permanente bebouwing wordt gerealiseerd. Dit mede uit oogpunt van het voeren van consistent beleid en de precedentwerking.

78. Hegenserleane 1, 8733 EM te lens. De zienswijze wordt mede ingediend door nog een 10-tal agrariërs.

Zienswijze beleidskaders

Belanghebbenden zijn de mening toegedaan dat het ontwerpplan niet lijkt te gebaseerd op actuele gemeentelijke beleidskaders en is in strijd met de ruimtelijke visies van de provincie en de Rijksoverheid. Op 22 maart 2012, meer dan 10 jaar geleden is de “Ontwikkelvisie 2011-2021 gemeente Súdwest-Fryslân vastgesteld. In deze visie zijn de gemeentelijke ambities betreffende sociale, ruimtelijke en economische ontwikkelingen beschreven. Deze visie vormde destijds een belangrijke basis voor nieuw beleid en ruimtelijke plannen. Het lijkt er op dat het ontwerpbestemmingsplan is gebaseerd op deze oude ontwikkelvisie en dat absoluut onvoldoende rekening is gehouden met de huidige ontwikkelingen binnen de agrarische sector, gelet op de stikstofproblematiek en voorschriften met betrekking tot natuur en natuurontwikkeling. Nu het ontwerpplan is gebaseerd op beleid dat niet als actueel beleid kan gelden, dient het ontwerp aangepast te worden en zodanig geactualiseerd te worden dat rekening wordt gehouden met nieuwe op de toekomst gerichte mogelijkheden voor de bedrijfsvoering van belanghebbenden. Het ontwerpplan kan dan wel conserverend van aard zijn in die zin dat de bestaande bedrijvigheid op een goede manier mogelijk te maken en een rendabele bedrijfsvoering mogelijk te maken. In dat kader wordt ook verwezen naar het provinciale beleid.

Reactie gemeente

Onderhavig bestemmingsplan is een actualisatie en harmonisatie van de nu geldende bestemmingsplannen. In de zienswijze wordt verwezen naar toekomstig beleid zoals de Omgevingsverordening van de provincie. De Omgevingsverordening is dan wel vastgesteld maar is nog niet in werking getreden en is daarmee nog geen vastgesteld beleid. Overigens komt het ruimtelijk beleid zoals dit is opgesteld in nu geldende Verordening Romte Fryslân in grote lijnen overeen met het toekomstig beleid zoals nu is vastgelegd in de Omgevingsverordening. Overigens kan nog worden vermeld dat het bestemmingsplan is opgesteld op basis van de door de gemeenteraad vastgestelde Uitgangspuntennotitie van 3 oktober 2019.

Zienswijze stikstof

Belanghebbenden beschikken, voor zover nagegaan kan worden volgens het adviesbureau, over een onherroepelijke NB-vergunning uit 2010. Op basis van het ontwerpplan zoals dat nu tere visie ligt zal de feitelijke en planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan leidend zal zijn voor de vraag of er wel of niet een toename is van de stikstofdepositie.

Concreet betekent dit voor de Maatschap: het feitelijk aantal aanwezige dieren op de peildatum op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan. Een verleende milieuvergunning, een onherroepelijke Wnb-vergunning zonder passende beoordeling of een PAS-melding/interimwordt dus niet gerespecteerd. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar. Belanghebbende is de mening

toegedaan dat de keuze moet worden gemaakt voor een meer praktische regeling en een zeker juridisch risico voor lief moet nemen door hier de feitelijk planologisch vergunde rechten als uitgangspunt te nemen.

De maatschap kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j. het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen?

In het vervolg op het hiervoor gestelde moet het mogelijk blijven het vee te weiden en de mest uit te rijden zonder dat daarvoor extra vergunningen voor nodig zijn. Een en ander in de lijn met de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe

ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen

zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt.

Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische

percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van

het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

Zienswijze bouwblok

In de situatie van belanghebbende is het bouwvlak ten behoeve van de bedrijfsvoering groter dan 1,5 hectare. In de bepaling wordt aangegeven dat alleen wanneer sprake is van een bouwvlak van 2 hectare de desbetreffende agrariër in aanmerking kan komen voor een bouwvlak op de verbeelding. Voor agrariërs die een kleiner bouwvlak dan 2 hectare hebben (het maximum is nota bene 3 hectare) leidt dit onnodig tot veel rechtsonzekerheid. Belanghebbende bepleiten, om een einde te maken aan deze rechtszekerheid, dat het bestemmingsregels met betrekking tot het bouwvlak gewijzigd worden en dat een bouwvlak met een oppervlakte van 2 hectare wordt vastgelegd op de verbeelding.

Luchtfoto situatie

Reactie gemeente

Het perceel beschikt thans in het ontwerpbestemmingsplan over een denkbeeldige rechthoek. Op grond van artikel 3.2 onder b mogen bouwwerken uitsluitend gebouwd worden binnen een denkbeeldige rechthoek van maximaal 1,5 ha dat gelegen is op en rondom de gronden ter plaatse van de aanduiding 'agrarisches bedrijf'. Dat is hier van toepassing. In het bestemmingsplan is in artikel 3.4 (afwijken van de bouwregels) de mogelijkheid opgenomen om bouwwerken te realiseren buiten de denkbeeldige rechthoek die maximaal 2 hectare bedraagt en die gelegen is op en rondom de gronden ter plaatse van de aanduiding 'agrarisches bedrijf'. De gemeente stelt in dat geval een aantal voorwaarden waaraan moet worden voldaan.

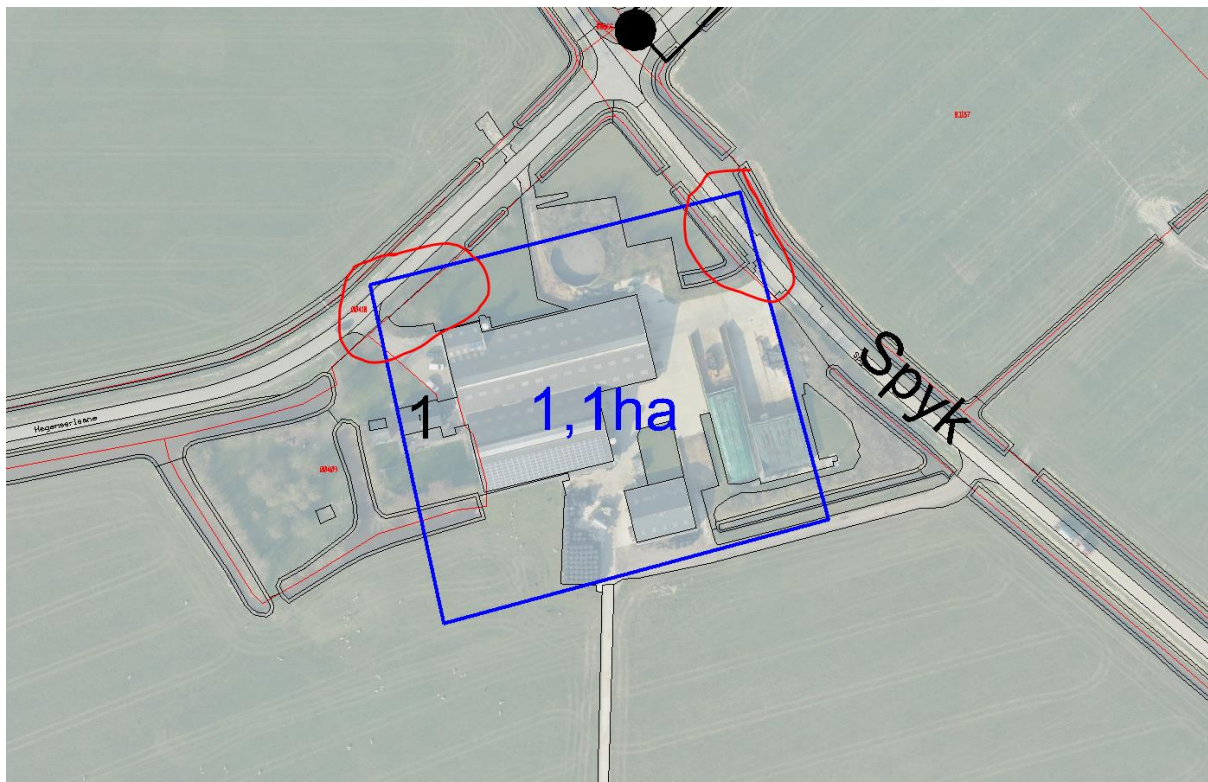
Daartoe dient eerst een aanvraag om een reguliere omgevingsaanvraag te worden ingediend waarna een afweging plaats dient te vinden of aan deze voorwaarden kan worden voldaan. Er ligt thans geen aanvraag bij de gemeente. Laat staan dat er een vergunde situatie geldt die een rechtvaardiging uitspreekt om ter plaatse een bouwvlak van 2 ha te faciliteren.

Het opnemen van een bouwvlak van 2 Ha bij recht past niet binnen onze uitgangspunten en ons beleid. Ten eerste is het nu vastleggen van een bouwvlak van 2,0 Ha moeilijk te doen omdat niet duidelijk is welke toekomstige ontwikkelingen het bedrijf zal doormaken en welke aan welke kant van het perceel deze nieuwe bebouwing wordt geplaatst. Nu vastleggen van een harde grens zorgt ervoor dat er geen flexibiliteit meer is buiten dat vlak, terwijl dat juist een belangrijk aspect is van onze bestemmingsplannen door ruimte en flexibiliteit te geven. Flexibiliteit in waar de nieuwe bebouwing moet komen waarbij het agrarisch bedrijf optimaal gebruik kan maken van de meest wenselijke uitbreidingsrichting doordat er een denkbeeldige rechthoek is en niet een harde grens van een bouwvlak. Daarnaast vinden wij het vanuit de algemene en ruimtelijke belangen die het bestemmingsplan nastreeft ook gewenst om maatwerk per perceel te kunnen toepassen voor dergelijke uitbreidingen. Hierbij moet bijvoorbeeld gedacht worden aan de landschappelijke inpassing. Niet voor niets is onder meer de Nije Pleats sessie als randvoorwaarde voor deze vergroting van de denkbeeldige rechthoek naar 2 Ha opgenomen. Uitbreiding faciliteren wij graag maar dat moet dan wel met respect voor de direct (open en landschappelijke) omgeving. Een dergelijke belangenafweging en maatwerkoplossing voor het betreffende perceel is bij het standaard opnemen van een bouwvlak van 2 Ha niet mogelijk.

Tenslotte betreft het een conserverend plan en nemen wij alleen vergunde rechten op. Belanghebbende heeft geen bestaand recht op een vast bouwvlak van 2 Ha en daarom is opnemen van een dergelijk bouwvlak ook niet passend.

Kijken wij naar de feitelijke situatie op het perceel, dan is er geen rechtvaardiging te vinden voor het opnemen van een vast bouwvlak van 2,0 Ha. In de feitelijke

situatie is er nu sprake van een denkbeeldige rechthoek van 1,1 Ha. Dat is nog binnen de 1,5 Ha welke het bestemmingsplan zondermeer al geeft.

Situatie met denkbeeldige rechthoek

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

Zienswijze uitbreiden ligboxenstal

Belanghebbenden willen graag, om zowel hun bedrijfsvoering als het dierenwelzijn te optimaliseren, de bestaande ligboxenstal uitbreiden. In dat kader zijn de plannen reeds geconcretiseerd en zijn inmiddels de noodzakelijke onderzoeken uitgevoerd. Gevraagd wordt de uitbreiding van de ligboxenstal in onderhavig bestemmingsplan mee te nemen.

Reactie gemeente

In het geval uitgegaan wordt van een bouwvlak conform het vigerende bestemmingsplan Buitengebied Littenseradiel, zou de ligboxenstal niet gerealiseerd kunnen worden vanwege overschrijding van het bebouwingsvlak. Bij het toepassen van een denkbeeldige rechthoek speelt de overschrijding van het bouwvlak niet meer. Kortom, de regels geven meer flexibiliteit.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

79. Slachte 4, 8731 CJ te Wommels.

Zienswijze beheersgebouw/ontvangstruimte

Sinds de eerste gesprekken in 2019 hebben belanghebbenden verzocht om in het bestemmingsplan technische mogelijk te maken dat op het perceel kadastraal bekend: gemeente Wommels, sectie K, nummer 213 een beheershuur/ontvangstruimte kan worden gerealiseerd. Na verdere overleggen is op 16 oktober 2020 per e-mail de visie van belanghebbende over het gewenste nieuwe bouwblok voor de beheershuur gedeeld. Daar zat bij:

- een inrichting schets met locatie en bouwvolume;
- de planregels m.b.t. de beheershuur en het beheergebied
- een foto van een vergelijkbare beheershuur in aanbouw

De gemeente zou toegezegd hebben dat het verzoek beoordeeld/behandeld wordt in het kader van onderhavig bestemmingsplan. Ter overbrugging heeft de gemeente op 14 december 2020 een tijdelijke omgevingsvergunning verleend voor het oprichten van een ontvangstruimte (vier geschakelde units) voor 8 jaar op het perceel Slachte 4a te Wommels. Gevraagd de hiervoor genoemde ontwikkeling in onderhavig bestemmingsplan alsnog mee te nemen.

Reactie gemeente

De gemeente had wellicht aan moeten geven dat er dan wel een aanvraag om een omgevingsvergunning ingediend had moeten worden met een ruimtelijke onderbouwing. Het gaat hier immers om een nieuwe ontwikkeling die niet zonder meer meegenomen kan worden in een actualisatieplan.

Nieuwe ontwikkelingen ten opzichte van het huidige bestemmingsplan kunnen namelijk alleen worden meegenomen indien deze nieuwe ontwikkelingen onderbouwd zijn middels een goede ruimtelijke onderbouwing. Wat de effecten van deze nieuwe ontwikkeling zijn, zullen onderbouwd moeten zijn om een goede afweging te kunnen maken of dit een wenselijke en aanvaardbare ontwikkeling is.

Hierbij zal er op perceel niveau (maatwerk) moeten worden onderzocht of er aan de verschillende (milieu)regels wordt voldaan om te kunnen spreken van een goede ruimtelijke ordening. Nieuwe ontwikkelingen kunnen dus alleen worden meegenomen indien hiervoor reeds een geaccepteerde ruimtelijke onderbouwing (welke derhalve voldoet aan de wet- en regelgeving en aan de gemeentelijke beleidsuitgangspunten) aanwezig is. In alle andere gevallen kan de ontwikkeling niet worden meegenomen aangezien voor deze nieuwe ontwikkeling niet is onderbouwd dat er wordt voldaan aan een goede ruimtelijke ordening. Bijvoorbeeld het effect op de omliggende omgeving en de ruimtelijke kwaliteit van een gebied. Er bestaan derhalve geen mogelijkheden om deze voorziening thans op te nemen in het bestemmingsplan.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

80. Hottingwei 42, 8731 AC te Wommels

Zienswijze beleidskaders

Belanghebbenden zijn de mening toegedaan dat het ontwerpplan niet lijkt te gebaseerd op actuele gemeentelijke beleidskaders en is in strijd met de ruimtelijke visies van de provincie en de Rijksoverheid.

Op 22 maart 2012, meer dan 10 jaar geleden is de “Ontwikkelvisie 2011-2021 gemeente Súdwest-Fryslân vastgesteld. In deze visie zijn de gemeentelijke ambities betreffende sociale, ruimtelijke en economische ontwikkelingen beschreven. Deze visie vormde destijds een belangrijke basis voor nieuw beleid en ruimtelijke plannen. Het lijkt er op dat het ontwerpbestemmingsplan is gebaseerd op deze oude ontwikkelvisie en dat absoluut onvoldoende rekening is gehouden met de huidige ontwikkelingen binnen de agrarische sector, gelet op de stikstofproblematiek en voorschriften met betrekking tot natuur en natuurontwikkeling. Nu het ontwerpplan is gebaseerd op beleid dat niet als actueel beleid kan gelden, dient het ontwerp aangepast te worden en zodanig geactualiseerd te worden dat rekening wordt gehouden met nieuwe op de toekomst gerichte mogelijkheden voor de bedrijfsvoering van belanghebbenden. Het ontwerpplan kan dan wel conserverend van aard zijn in die zin dat de bestaande bedrijvigheid op een goede manier mogelijk te maken en een rendabele bedrijfsvoering mogelijk te maken. In dat kader wordt ook verwezen naar het provinciale beleid.

Reactie gemeente

Onderhavig bestemmingsplan is een actualisatie en harmonisatie van de nu geldende bestemmingsplannen. In de zienswijze wordt verwezen naar toekomstig beleid zoals de Omgevingsverordening van de provincie. De Omgevingsverordening is dan wel vastgesteld maar is nog niet in werking getreden en is daarmee nog geen vastgesteld beleid. Overigens komt het ruimtelijk beleid zoals dit is opgesteld in nu geldende Verordening Romte Fryslân in grote lijnen overeen met het toekomstig beleid zoals nu is vastgelegd in de Omgevingsverordening. Overigens kan nog worden vermeld dat het bestemmingsplan is opgesteld op basis van de door de gemeenteraad vastgestelde Uitgangspuntennotitie van 3 oktober 2019.

Zienswijze stikstof

Belanghebbenden beschikken, voor zover nagegaan kan worden volgens het adviesbureau, over een onherroepelijke milieuvergunning. Op basis van het ontwerpplan zoals dat nu tere visie ligt zal de feitelijke en planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan leidend zal zijn voor de vraag of er wel of niet een toename is van de stikstofdepositie.

Concreet betekent dit voor de Maatschap: het feitelijk aantal aanwezige dieren op de peildatum op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan. Een verleende milieuvergunning, een onherroepelijke Wnb-vergunning zonder passende beoordeling of een PAS-melding/interimmer wordt dus niet gerespecteerd. Dit is

voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar. Belanghebbende is de mening toegedaan dat de keuze moet worden gemaakt voor een meer praktische regeling en een zeker juridisch risico voor lief moet nemen door hier de feitelijk planologisch vergunde rechten als uitgangspunt te nemen.

De maatschap kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? In het vervolg op het hiervoor gestelde moet het mogelijk blijven het vee te weiden en de mest uit te rijden zonder dat daarvoor extra vergunningen voor nodig zijn. Een en ander in de lijn met de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe

ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen

zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt.

Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische

percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van

het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

Zienswijze bouwblok

In de situatie van belanghebbende is het bouwvlak ten behoeve van de bedrijfsvoering kleiner dan 1,5 hectare. In de bepaling wordt aangegeven dat alleen wanneer sprake is van een bouwvlak van 2 hectare de desbetreffende agrariër in aanmerking kan komen voor een bouwvlak op de verbeelding. Voor agrariërs die een kleiner bouwvlak dan 2 hectare hebben (het maximum is nota bene 3 hectare) leidt dit onnodig tot veel rechtsonzekerheid. Belanghebbende bepleiten, om een einde te maken aan deze rechtszekerheid, dat het bestemmingsregels met betrekking tot het bouwvlak gewijzigd worden en dat een bouwvlak met een oppervlakte van 2 hectare wordt vastgelegd op de verbeelding.

Reactie gemeente

Het perceel beschikt thans over een denkbeeldige rechthoek. Op grond van artikel 3.2 onder b mogen bouwwerken uitsluitend gebouwd worden binnen een denkbeeldige rechthoek van maximaal 1,5 ha dat gelegen is op en rondom de gronden ter plaatse van de aanduiding 'agrarisch bedrijf'. Dat is hier van toepassing. In het bestemmingsplan is in artikel 3.4 (afwijken van de bouwregels) de mogelijkheid opgenomen om bouwwerken te realiseren buiten de denkbeeldige rechthoek die maximaal 2 hectare bedraagt en die gelegen is op en rondom de gronden ter plaatse van de aanduiding 'agrarisch bedrijf'. De gemeente stelt in dat geval een aantal voorwaarden waaraan moet worden voldaan.

Daartoe dient eerst een aanvraag om een reguliere omgevingsaanvraag te worden ingediend waarna een afweging plaats dient te vinden of aan deze voorwaarden kan worden voldaan. Er ligt thans geen aanvraag bij de gemeente. Laat staan dat er een vergunde situatie geldt die een rechtvaardiging uitspreekt om ter plaatse een bouwvlak van 2 ha te faciliteren.

Het opnemen van een bouwvlak van 2 Ha bij recht past niet binnen onze uitgangspunten en ons beleid. Ten eerste is het nu vastleggen van een bouwvlak van 2,0 Ha moeilijk te doen omdat niet duidelijk is welke toekomstige ontwikkelingen het bedrijf zal doormaken en welke aan welke kant van het perceel deze nieuwe bebouwing wordt geplaatst. Nu vastleggen van een harde grens zorgt ervoor dat er geen flexibiliteit meer is buiten dat vlak, terwijl dat juist een belangrijk aspect is van onze bestemmingsplannen door ruimte en flexibiliteit te geven. Flexibiliteit in waar de nieuwe bebouwing moet komen waarbij het agrarisch bedrijf optimaal gebruik kan maken van de meest wenselijke uitbreidingsrichting doordat er een denkbeeldige rechthoek is en niet een harde grens van een bouwvlak. Daarnaast vinden wij het vanuit de algemene en ruimtelijke belangen die het bestemmingsplan nastreeft ook gewenst om maatwerk per perceel te kunnen toepassen voor dergelijke uitbreidingen. Hierbij moet bijvoorbeeld gedacht worden aan de landschappelijke inpassing. Niet voor niets is onder meer de Nije Pleats sessie als randvoorwaarde voor deze vergroting van de denkbeeldige rechthoek naar 2 Ha opgenomen. Uitbreiding faciliteren wij graag maar dat moet dan wel met respect voor de direct (open en landschappelijke) omgeving. Een dergelijke belangenafweging en maatwerkoplossing voor het betreffende perceel is bij het standaard opnemen van een bouwvlak van 2 Ha niet mogelijk.

Tenslotte betreft het een conserverend plan en nemen wij alleen vergunde rechten op. Belanghebbende heeft geen bestaand recht op een vast bouwvlak van 2 Ha en daarom is opnemen van een dergelijk bouwvlak ook niet passend.

In de huidige situatie is de denkbeeldige rechthoek 1,0 Ha. Op basis hiervan is er geen rechtvaardiging te vinden voor het realiseren van een bouwvlak van 2,0 Ha.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

Zienswijze schuur

Belanghebbende geeft aan inmiddels een schuur te hebben gerealiseerd die hoogstwaarschijnlijk buiten de denkbeeldige rechthoek van 1,5 hectare valt hetgeen dus niet overeenkomst met hetgeen de gemeente eerder heeft gesteld.

Reactie gemeente

De schuur is gesitueerd aan de noordzijde van het agrarische bedrijf zoals hieronder weergegeven. Op het bovenstaande kaartje is de denkbeeldige rechthoek ingemeten. De schuur is in deze denkbeeldige rechthoek van 1 ha meegenomen.

Luchtfoto met schuur

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

81. Berkwerterleane 2, 8732 EB te Kubaard

Zienswijze beleidskaders

Belanghebbenden zijn de mening toegedaan dat het ontwerpplan niet lijkt te gebaseerd op actuele gemeentelijke beleidskaders en is in strijd met de ruimtelijke visies van de provincie en de Rijksoverheid.

Op 22 maart 2012, meer dan 10 jaar geleden is de “Ontwikkelvisie 2011-2021 gemeente Súdwest-Fryslân vastgesteld. In deze visie zijn de gemeentelijke ambities betreffende sociale, ruimtelijke en economische ontwikkelingen beschreven. Deze visie vormde destijds een belangrijke basis voor nieuw beleid en ruimtelijke plannen. Het lijkt er op dat het ontwerpbestemmingsplan is gebaseerd op deze oude ontwikkelvisie en dat absoluut onvoldoende rekening is gehouden met de huidige ontwikkelingen binnen de agrarische sector, gelet op de stikstofproblematiek en voorschriften met betrekking tot natuur en natuurontwikkeling. Nu het ontwerpplan is gebaseerd op beleid dat niet als actueel beleid kan gelden, dient het ontwerp aangepast te worden en zodanig geactualiseerd te worden dat rekening wordt gehouden met nieuwe op de toekomst gerichte mogelijkheden voor de bedrijfsvoering van belanghebbenden. Het ontwerpplan kan dan wel conserverend van aard zijn in die zin dat de bestaande bedrijvigheid op een goede manier mogelijk te maken en een rendabele bedrijfsvoering mogelijk te maken. In dat kader wordt ook verwezen naar het provinciale beleid.

Reactie gemeente

Onderhavig bestemmingsplan is een actualisatie en harmonisatie van de nu geldende bestemmingsplannen. In de zienswijze wordt verwezen naar toekomstig beleid zoals de Omgevingsverordening van de provincie. De Omgevingsverordening is dan wel vastgesteld maar is nog niet in werking getreden en is daarmee nog geen vastgesteld beleid. Overigens komt het ruimtelijk beleid zoals dit is opgesteld in nu geldende Verordening Romte Fryslân in grote lijnen overeen met het toekomstig beleid zoals nu is vastgelegd in de Omgevingsverordening. Overigens kan nog worden vermeld dat het bestemmingsplan is opgesteld op basis van de door de gemeenteraad vastgestelde Uitgangspuntennotitie van 3 oktober 2019.

Zienswijze stikstof

Belanghebbenden beschikken, voor zover nagegaan kan worden volgens het adviesbureau, over een PAS-melding. Op basis van het ontwerpplan zoals dat nu tere visie ligt zal de feitelijke en planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan leidend zal zijn voor de vraag of er wel of niet een toename is van de stikstofdepositie.

Concreet betekent dit voor de Maatschap: het feitelijk aantal aanwezige dieren op de peildatum op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan. Een verleende milieuvergunning, een onherroepelijke Wnb-vergunning zonder passende beoordeling of een PAS-melding/interimier wordt dus niet gerespecteerd. Dit is

voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar. Belanghebbende is de mening toegedaan dat de keuze moet worden gemaakt voor een meer praktische regeling en een zeker juridisch risico voor lief moet nemen door hier de feitelijk planologisch vergunde rechten als uitgangspunt te nemen.

De maatschap kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? In het vervolg op het hiervoor gestelde moet het mogelijk blijven het vee te weiden en de mest uit te rijden zonder dat daarvoor extra vergunningen voor nodig zijn. Een en ander in de lijn met de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe

ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen

zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische

percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van

het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

82. It Sân 3, 8735 HK te Itens

Zienswijze beleidskaders

Belanghebbenden zijn de mening toegedaan dat het ontwerpplan niet lijkt te gebaseerd op actuele gemeentelijke beleidskaders en is in strijd met de ruimtelijke visies van de provincie en de Rijksoverheid.

Op 22 maart 2012, meer dan 10 jaar geleden is de “Ontwikkelvisie 2011-2021 gemeente Súdwest-Fryslân vastgesteld. In deze visie zijn de gemeentelijke ambities betreffende sociale, ruimtelijke en economische ontwikkelingen beschreven. Deze visie vormde destijds een belangrijke basis voor nieuw beleid en ruimtelijke plannen. Het lijkt er op dat het ontwerpbestemmingsplan is gebaseerd op deze oude ontwikkelvisie en dat absoluut onvoldoende rekening is gehouden met de huidige ontwikkelingen binnen de agrarische sector, gelet op de stikstofproblematiek en voorschriften met betrekking tot natuur en natuurontwikkeling. Nu het ontwerpplan is gebaseerd op beleid dat niet als actueel beleid kan gelden, dient het ontwerp aangepast te worden en zodanig geactualiseerd te worden dat rekening wordt gehouden met nieuwe op de toekomst gerichte mogelijkheden voor de bedrijfsvoering van belanghebbenden. Het ontwerpplan kan dan wel conserverend van aard zijn in die zin dat de bestaande bedrijvigheid op een goede manier mogelijk te maken en een rendabele bedrijfsvoering mogelijk te maken. In dat kader wordt ook verwezen naar het provinciale beleid.

Reactie gemeente

Onderhavig bestemmingsplan is een actualisatie en harmonisatie van de nu geldende bestemmingsplannen. In de zienswijze wordt verwezen naar toekomstig beleid zoals de Omgevingsverordening van de provincie. De Omgevingsverordening is dan wel vastgesteld maar is nog niet in werking getreden en is daarmee nog geen vastgesteld beleid. Overigens komt het ruimtelijk beleid zoals dit is opgesteld in nu geldende Verordening Romte Fryslân in grote lijnen overeen met het toekomstig beleid zoals nu is vastgelegd in de Omgevingsverordening. Overigens kan nog worden vermeld dat het bestemmingsplan is opgesteld op basis van de door de gemeenteraad vastgestelde Uitgangspuntennotitie van 3 oktober 2019.

Zienswijze stikstof

Belanghebbenden beschikken, voor zover nagegaan kan worden volgens het adviesbureau, over een PAS-melding. Op basis van het ontwerpplan zoals dat nu ter visie ligt zal de feitelijke en planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan leidend zal zijn voor de vraag of er wel of niet een toename is van de stikstofdepositie.

Concreet betekent dit voor de Maatschap: het feitelijk aantal aanwezige dieren op de peildatum op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan. Een verleende milieuvergunning, een onherroepelijke Wnb-vergunning zonder passende beoordeling of een PAS-melding/interimmer wordt dus niet gerespecteerd. Dit is

voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar. Belanghebbende is de mening toegedaan dat de keuze moet worden gemaakt voor een meer praktische regeling en een zeker juridisch risico voor lief moet nemen door hier de feitelijk planologisch vergunde rechten als uitgangspunt te nemen.

De maatschap kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? In het vervolg op het hiervoor gestelde moet het mogelijk blijven het vee te weiden en de mest uit te rijden zonder dat daarvoor extra vergunningen voor nodig zijn. Een en ander in de lijn met de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe

ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen

zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt.

Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische

percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van

het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

83. Makkum 2 te Boazum

Zienswijze wijzigen bestemming “Agrarisch” naar “Bedrijf”

De heer Bakker is eigenaar van de locatie Makkum 2 te Boazum (functieaanduiding agrarisch bedrijf binnen het ontwerpbestemmingsplan). Op het perceel Makkum 2 is thans sprake van de functies: landbouwmechanisatiebedrijf, wonen en opslag/stalling. Het landbouwmechanisatiebedrijf wordt geëxploiteerd door de zoon van de heer Bakker. De heer Bakker opteert in dezen voor een bedrijfsbestemming op de locatie 2, waarbij de zoon van de heer Bakker als exploitant van het landbouwmechanisatiebedrijf de woning Makkum 2 gaat bewonen, waardoor er een direct functioneel verband ligt tussen de bedrijfs- en woonfunctie. Een en ander is reeds eerder kortgesloten waarbij wordt verwezen naar een gemeentelijk schrijven van 20 november 2022.

Reactie gemeente

Zoals genoemd, geldt voor het perceel thans de bestemming “Agrarisch” met de functieaanduiding ‘agrarisch bedrijf’. In zowel het thans vigerende- als het nu voorliggende ontwerpbestemmingsplan zijn binnen de bestemming “Agrarisch” de verschillende wijzigingsbevoegdheden opgenomen. Belangrijk uitgangspunt is dat bij een wijziging naar de bestemming bedrijf, deze uitsluitend kan worden toegepast ten behoeve van bedrijven genoemd in de categorie 1 en 2 van de Staat van Bedrijven dan wel bedrijven welke niet zijn genoemd, mits deze bedrijven naar aard en effecten op het woon- en leefklimaat van de aangrenzende woongebieden, al dan niet onder te stellen voorwaarden, voor wat betreft geur, stof, gevaar en geluid, kunnen worden gelijkgesteld met de bedrijven welke wel worden genoemd. In principe gaat deze vergelijking niet op nu op voorhand al vaststaat dat een landbouwmechanisatiebedrijf als een milieucategorie 3.1 dient te worden aangemerkt. In principe gaan wij hier zeer terughoudend mee om nu als uitgangspunt geldt dat alleen de bestaande milieucategorie 3.1 bedrijven worden opgenomen. Overigens hoeft een landbouwmechanisatie in principe niet persé gevestigd te worden in het buitengebied. Immers, verschillende landbouwmechanisatiebedrijven functioneren ook op een bedrijventerrein.

Overigens dient een wijziging van “Agrarisch” naar “Bedrijven” te worden opgevat als een nieuwe ontwikkeling. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan moet de gemeenteraad bestemmingen aanwijzen en regels geven die de gemeenteraad uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening nodig acht.

Nieuwe ontwikkelingen ten opzichte van het huidige bestemmingsplan kunnen daarom alleen worden meegenomen indien deze nieuwe ontwikkelingen onderbouwd zijn middels een goede ruimtelijke onderbouwing. Wat de effecten van deze nieuwe ontwikkeling zijn zullen onderbouwd moeten zijn om een goede afweging te kunnen maken of dit een wenselijke en aanvaardbare ontwikkeling is. Hierbij zal er op perceel niveau (maatwerk) moeten worden onderzocht of er aan de verschillende (milieu)regels wordt voldaan om te kunnen spreken van een goede ruimtelijke ordening. Nieuwe ontwikkelingen kunnen dus alleen worden meegenomen indien hiervoor reeds een geaccepteerde ruimtelijke onderbouwing

(welke derhalve voldoet aan de wet- en regelgeving en aan de gemeentelijke beleidsuitgangspunten) aanwezig is. In alle andere gevallen kan de ontwikkeling niet worden meegenomen aangezien voor deze nieuwe ontwikkeling niet is onderbouwd dat er wordt voldaan aan een goede ruimtelijke ordening. Bijvoorbeeld het effect op de omliggende omgeving en de ruimtelijke kwaliteit van een gebied. Resumerend kan de wijziging van de bestemming “Agrarisch” naar “Bedrijven” (Landbouwmechanisatiebedrijf) niet worden meegenomen in dit actualisatieplan.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

84. Lytshuzen 33, 8621 XE te Heeg

Belanghebbenden maken bezwaar vanwege het feit dat de gemeente de agrarische bestemming van de landerijen af wil halen. De gemeente heeft geconstateerd dat er ter plaatse geen vee meer aanwezig is. Dit wordt door de belanghebbenden bevestigd maar aangegeven wordt dat hier sprake is van een akkerbouwbedrijf. Er wordt grasgewas verkocht en er zijn derogatierechten. Het is niet aan de gemeente om te bepalen wat voor agrarische bedrijfsvoering wordt uitgeoefend.

Belanghebbende teelt gewassen en daarmee voldoet belanghebbende naar eigen zeggen aan de definitie agrarisch bedrijf. Daarnaast is de wijziging van de bestemming nu alleen op onze percelen van toepassing waar bebouwing op staat. Als deze bestemming op alle gronden wordt toegepast zou dat mogelijke ontwikkelingen naar vakantiehuisen, recreatie etc. makkelijker maken.

Daarnaast twijfelt belanghebbende aan de uitgevoerde onderzoeken naar het leefgebied van meerdere beschermde diersoorten. Dit onderzoek is van cruciaal belang voor belanghebbende gelet op het toekomstige gebruik van de percelen.

Het gelijkheidsbeginsel wordt ook geschonden indien de burens ook een wonen-woonboerderij bestemming krijgen aangezien dit ook agrarische bedrijven zijn welke mede afhankelijk van belanghebbende zijn. Ook wordt belanghebbende onevenredig benadeeld doordat de bedrijfsvoering en de toekomstplannen tot stilstand komen met alle financiële gevolgen van dien.

Tenslotte is het belanghebbende niet duidelijk waarom de bestemming gewijzigd zou moeten worden. Belanghebbende vraagt zich af wat de gemeente met deze gronden wil en geeft aan dat het een motiveringsgebrek is in het bestemmingsplan omdat onduidelijk is wat de gemeente met deze gronden wil.

Reactie gemeente

Het feit dat het agrarische bedrijf in principe nog operationeel is, ondanks het feit dat er thans geen vee aanwezig is maar er activiteiten plaatsvinden met betrekking tot akkerbouw, alsmede gelet op de jurisprudentie die zich daaromtrent heeft gevormd, heeft ons doen besluiten om de bestemming “Agrarisch” met de functieaanduiding ‘Agrarisch Bedrijf’ wederom op te nemen.

Conclusie

De zienswijze wordt overgenomen in die zin dat de bestemming wordt gewijzigd van “Wonen-Woonboerderij” naar de bestemming “Agrarisch” met de functieaanduiding ‘Agrarisch Bedrijf’.

85. It Sân 2, 8735 HK te Itens

Zienswijze stikstof

Belanghebbenden beschikken volgens het adviesbureau over een onherroepelijke WNB-vergunning. Op basis van het ontwerpplan zoals dat nu ter visie ligt zal de feitelijke en planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan leidend zal zijn voor de vraag of er wel of niet een toename is van de stikstofdepositie.

Concreet betekent dit voor de Maatschap: het feitelijk aantal aanwezige dieren op de peildatum op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan. Een verleende milieuvergunning, een onherroepelijke Wnb-vergunning zonder passende beoordeling of een PAS-melding/interimwordt dus niet gerespecteerd. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar. Belanghebbende is de mening toegedaan dat de keuze moet worden gemaakt voor een meer praktische regeling en een zeker juridisch risico voor lief moet nemen door hier de feitelijk planologisch vergunde rechten als uitgangspunt te nemen.

De maatschap kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen?

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een

stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in

bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet

aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het

bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

86. Midlânsdyk 14 te Goënga

Zienswijze stikstof

Belanghebbende beschikt over een onherroepelijke natuurvergunning van de provincie, afgegeven op 24 oktober 2014 (kenmerk 01162973) afgegeven onder artikel 19d van de Natuurbeschermingswet 1998.

In artikel 1.74 is opgenomen dat ‘de bedoelde onherroepelijke natuurtoestemmingen’ als zodanig zijn opgenomen in Bijlage 7 bij de regels. Echter staat de natuurtoestemming van belanghebbende niet in de lijst. Verzocht wordt, danwel de natuurtoestemming van belanghebbende op te nemen in de lijst, dan wel de lijst volledig achterwege te laten en in de definitie ook niet naar de lijst te verwijzen.

Reactie gemeente

In het bestemmingsplan is als hoofdregel opgenomen dat bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie wordt beschouwd. Een uitzondering op deze hoofdregel is bijlage 7 bij het bestemmingsplan waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

De verleende Wnb-vergunning van 24 oktober 2014 (kenmerk provincie Fryslân 01162973) betreft een vergunning die in bijlage 7 opgenomen kan worden. Dat wordt dan ook gedaan.

Conclusie

De zienswijze wordt overgenomen.

87. Kleasterdyk 1, 8636 VC te Britswert

Zienswijze beleidskaders

Belanghebbenden zijn de mening toegedaan dat het ontwerpplan niet lijkt te gebaseerd op actuele gemeentelijke beleidskaders en is in strijd met de ruimtelijke visies van de provincie en de Rijksoverheid.

Op 22 maart 2012, meer dan 10 jaar geleden is de “Ontwikkelvisie 2011-2021 gemeente Súdwest-Fryslân vastgesteld. In deze visie zijn de gemeentelijke ambities betreffende sociale, ruimtelijke en economische ontwikkelingen beschreven. Deze visie vormde destijds een belangrijke basis voor nieuw beleid en ruimtelijke plannen. Het lijkt er op dat het ontwerpbestemmingsplan is gebaseerd op deze oude ontwikkelvisie en dat absoluut onvoldoende rekening is gehouden met de huidige ontwikkelingen binnen de agrarische sector, gelet op de stikstofproblematiek en voorschriften met betrekking tot natuur en natuurontwikkeling. Nu het ontwerpplan is gebaseerd op beleid dat niet als actueel beleid kan gelden, dient het ontwerp aangepast te worden en zodanig geactualiseerd te worden dat rekening wordt gehouden met nieuwe op de toekomst gerichte mogelijkheden voor de bedrijfsvoering van belanghebbenden. Het ontwerpplan kan dan wel conserverend van aard zijn in die zin dat de bestaande bedrijvigheid op een goede manier mogelijk te maken en een rendabele bedrijfsvoering mogelijk te maken. In dat kader wordt ook verwezen naar het provinciale beleid.

Reactie gemeente

Onderhavig bestemmingsplan is een actualisatie en harmonisatie van de nu geldende bestemmingsplannen. In de zienswijze wordt verwezen naar toekomstig beleid zoals de Omgevingsverordening van de provincie. De Omgevingsverordening is dan wel vastgesteld maar is nog niet in werking getreden en is daarmee nog geen vastgesteld beleid. Overigens komt het ruimtelijk beleid zoals dit is opgesteld in nu geldende Verordening Romte Fryslân in grote lijnen overeen met het toekomstig beleid zoals nu is vastgelegd in de Omgevingsverordening. Overigens kan nog worden vermeld dat het bestemmingsplan is opgesteld op basis van de door de gemeenteraad vastgestelde Uitgangspuntennotitie van 3 oktober 2019.

Zienswijze stikstof

Belanghebbenden beschikken, voor zover nagegaan kan worden volgens het adviesbureau, over een Wnb-vergunning uit 2017. Op basis van het ontwerpplan zoals dat nu ter visie ligt zal de feitelijke en planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan leidend zal zijn voor de vraag of er wel of niet een toename is van de stikstofdepositie.

Concreet betekent dit voor de Maatschap: het feitelijk aantal aanwezige dieren op de peildatum op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan. Een verleende milieuvergunning, een onherroepelijke Wnb-vergunning zonder passende beoordeling of een PAS-melding/interimmer wordt dus niet gerespecteerd. Dit is

voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar. Belanghebbende is de mening toegedaan dat de keuze moet worden gemaakt voor een meer praktische regeling en een zeker juridisch risico voor lief moet nemen door hier de feitelijk planologisch vergunde rechten als uitgangspunt te nemen.

De maatschap kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? In het vervolg op het hiervoor gestelde moet het mogelijk blijven het vee te weiden en de mest uit te rijden zonder dat daarvoor extra vergunningen voor nodig zijn. Een en ander in de lijn met de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe

ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen

zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt.

Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische

percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van

het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

88. Exmorraweg 2, 8701 PJ te Bolsward

Zienswijze paardenhouderij

In onderhavig bestemmingsplan is door de gemeente aan het perceel Exmorraweg 2 te Bolsward de bestemming “Agrarisch” gewijzigd naar de bestemming “Wonen-Woonboerderij” met de functieaanduiding ‘paardenhouderij’. Belanghebbende geeft aan deze boerderij te hebben gekocht om daar paarden te gaan houden en willen de bestaande stikstofrechten op deze vergunde situatie behouden.

Reactie gemeente

Naar aanleiding van de aanvullende informatie die wij hebben ontvangen, is er op het perceel geen sprake meer van het zogenaamde hobbymatig houden van paarden bij een woonbestemming. Wegens de verplaatsing van een bestaand bedrijf met paarden in een buurgemeente naar deze locatie, is er in onze ogen sprake van een volwaardig agrarisch bedrijf voor het houden van paarden. Gelet hierop wordt de bestemming in plaats van ‘Wonen-Woonboerderij’ met de functieaanduiding paardenhouderij gewijzigd naar ‘Agrarisch- paardenhouderij’.

Conclusie

De zienswijze wordt overgenomen in die zin dat de verbeelding wordt aangepast zoals hiervoor genoemd.

89. Buorren 8A te Hidaard

Zienswijze beleidskaders

Belanghebbenden zijn de mening toegedaan dat het ontwerpplan niet lijkt te gebaseerd op actuele gemeentelijke beleidskaders en is in strijd met de ruimtelijke visies van de provincie en de Rijksoverheid.

Op 22 maart 2012, meer dan 10 jaar geleden is de “Ontwikkelvisie 2011-2021 gemeente Súdwest-Fryslân vastgesteld. In deze visie zijn de gemeentelijke ambities betreffende sociale, ruimtelijke en economische ontwikkelingen beschreven. Deze visie vormde destijds een belangrijke basis voor nieuw beleid en ruimtelijke plannen. Het lijkt er op dat het ontwerpbestemmingsplan is gebaseerd op deze oude ontwikkelvisie en dat absoluut onvoldoende rekening is gehouden met de huidige ontwikkelingen binnen de agrarische sector, gelet op de stikstofproblematiek en voorschriften met betrekking tot natuur en natuurontwikkeling. Nu het ontwerpplan is gebaseerd op beleid dat niet als actueel beleid kan gelden, dient het ontwerp aangepast te worden en zodanig geactualiseerd te worden dat rekening wordt gehouden met nieuwe op de toekomst gerichte mogelijkheden voor de bedrijfsvoering van belanghebbenden. Het ontwerpplan kan dan wel conserverend van aard zijn in die zin dat de bestaande bedrijvigheid op een goede manier mogelijk te maken en een rendabele bedrijfsvoering mogelijk te maken. In dat kader wordt ook verwezen naar het provinciale beleid.

Reactie gemeente

Onderhavig bestemmingsplan is een actualisatie en harmonisatie van de nu geldende bestemmingsplannen. In de zienswijze wordt verwezen naar toekomstig beleid zoals de Omgevingsverordening van de provincie. De Omgevingsverordening is dan wel vastgesteld maar is nog niet in werking getreden en is daarmee nog geen vastgesteld beleid. Overigens komt het ruimtelijk beleid zoals dit is opgesteld in nu geldende Verordening Romte Fryslân in grote lijnen overeen met het toekomstig beleid zoals nu is vastgelegd in de Omgevingsverordening. Overigens kan nog worden vermeld dat het bestemmingsplan is opgesteld op basis van de door de gemeenteraad vastgestelde Uitgangspuntennotitie van 3 oktober 2019.

Zienswijze stikstof

Belanghebbenden beschikken, voor zover nagegaan kan worden volgens het adviesbureau, over een positieve weigering in het kader van de Wet natuurbescherming. Op basis van het ontwerpplan zoals dat nu ter visie ligt zal de feitelijke en planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan leidend zal zijn voor de vraag of er wel of niet een toename is van de stikstofdepositie.

Concreet betekent dit voor de Maatschap: het feitelijk aantal aanwezige dieren op de peildatum op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan. Een verleende milieuvergunning, een onherroepelijke Wnb-vergunning zonder passende

beoordeling of een PAS-melding/interimmer wordt dus niet gerespecteerd. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar. Belanghebbende is de mening toegedaan dat de keuze moet worden gemaakt voor een meer praktische regeling en een zeker juridisch risico voor lief moet nemen door hier de feitelijk planologisch vergunde rechten als uitgangspunt te nemen.

De maatschap kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? In het vervolg op het hiervoor gestelde moet het mogelijk blijven het vee te weiden en de mest uit te rijden zonder dat daarvoor extra vergunningen voor nodig zijn. Een en ander in de lijn met de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen

mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt.

Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische

percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van

het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

90. Súdhoeke 7 te Wommels

Zienswijze beleidskaders

Belanghebbenden zijn de mening toegedaan dat het ontwerpplan niet lijkt te gebaseerd op actuele gemeentelijke beleidskaders en is in strijd met de ruimtelijke visies van de provincie en de Rijksoverheid.

Op 22 maart 2012, meer dan 10 jaar geleden is de “Ontwikkelvisie 2011-2021 gemeente Súdwest-Fryslân vastgesteld. In deze visie zijn de gemeentelijke ambities betreffende sociale, ruimtelijke en economische ontwikkelingen beschreven. Deze visie vormde destijds een belangrijke basis voor nieuw beleid en ruimtelijke plannen. Het lijkt er op dat het ontwerpbestemmingsplan is gebaseerd op deze oude ontwikkelvisie en dat absoluut onvoldoende rekening is gehouden met de huidige ontwikkelingen binnen de agrarische sector, gelet op de stikstofproblematiek en voorschriften met betrekking tot natuur en natuurontwikkeling. Nu het ontwerpplan is gebaseerd op beleid dat niet als actueel beleid kan gelden, dient het ontwerp aangepast te worden en zodanig geactualiseerd te worden dat rekening wordt gehouden met nieuwe op de toekomst gerichte mogelijkheden voor de bedrijfsvoering van belanghebbenden. Het ontwerpplan kan dan wel conserverend van aard zijn in die zin dat de bestaande bedrijvigheid op een goede manier mogelijk te maken en een rendabele bedrijfsvoering mogelijk te maken. In dat kader wordt ook verwezen naar het provinciale beleid.

Reactie gemeente

Onderhavig bestemmingsplan is een actualisatie en harmonisatie van de nu geldende bestemmingsplannen. In de zienswijze wordt verwezen naar toekomstig beleid zoals de Omgevingsverordening van de provincie. De Omgevingsverordening is dan wel vastgesteld maar is nog niet in werking getreden en is daarmee nog geen vastgesteld beleid. Overigens komt het ruimtelijk beleid zoals dit is opgesteld in nu geldende Verordening Romte Fryslân in grote lijnen overeen met het toekomstig beleid zoals nu is vastgelegd in de Omgevingsverordening. Overigens kan nog worden vermeld dat het bestemmingsplan is opgesteld op basis van de door de gemeenteraad vastgestelde Uitgangspuntennotitie 3 oktober 2019.

Zienswijze stikstof

Belanghebbenden beschikken, voor zover nagegaan kan worden volgens het adviesbureau, over een positieve weigering in het kader van de Wet natuurbescherming. Op basis van het ontwerpplan zoals dat nu ter visie ligt zal de feitelijke en planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan leidend zal zijn voor de vraag of er wel of niet een toename is van de stikstofdepositie.

Concreet betekent dit voor de Maatschap: het feitelijk aantal aanwezige dieren op de peildatum op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan. Een verleende milieuvergunning, een onherroepelijke Wnb-vergunning zonder passende

beoordeling of een PAS-melding/interimmer wordt dus niet gerespecteerd. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar. Belanghebbende is de mening toegedaan dat de keuze moet worden gemaakt voor een meer praktische regeling en een zeker juridisch risico voor lief moet nemen door hier de feitelijk planologisch vergunde rechten als uitgangspunt te nemen.

De maatschap kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen?

In het vervolg op het hiervoor gestelde moet het mogelijk blijven het vee te weiden en de mest uit te rijden zonder dat daarvoor extra vergunningen voor nodig zijn. Een en ander in de lijn met de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe

ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen

zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt.

Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische

percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van

het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

91. Buorren 4 te Hidaard

Zienswijze beleidskaders

Belanghebbenden zijn de mening toegedaan dat het ontwerpplan niet lijkt te gebaseerd op actuele gemeentelijke beleidskaders en is in strijd met de ruimtelijke visies van de provincie en de Rijksoverheid.

Op 22 maart 2012, meer dan 10 jaar geleden is de “Ontwikkelvisie 2011-2021 gemeente Súdwest-Fryslân vastgesteld. In deze visie zijn de gemeentelijke ambities betreffende sociale, ruimtelijke en economische ontwikkelingen beschreven. Deze visie vormde destijds een belangrijke basis voor nieuw beleid en ruimtelijke plannen. Het lijkt er op dat het ontwerpbestemmingsplan is gebaseerd op deze oude ontwikkelvisie en dat absoluut onvoldoende rekening is gehouden met de huidige ontwikkelingen binnen de agrarische sector, gelet op de stikstofproblematiek en voorschriften met betrekking tot natuur en natuurontwikkeling. Nu het ontwerpplan is gebaseerd op beleid dat niet als actueel beleid kan gelden, dient het ontwerp aangepast te worden en zodanig geactualiseerd te worden dat rekening wordt gehouden met nieuwe op de toekomst gerichte mogelijkheden voor de bedrijfsvoering van belanghebbenden. Het ontwerpplan kan dan wel conserverend van aard zijn in die zin dat de bestaande bedrijvigheid op een goede manier mogelijk te maken en een rendabele bedrijfsvoering mogelijk te maken. In dat kader wordt ook verwezen naar het provinciale beleid.

Reactie gemeente

Onderhavig bestemmingsplan is een actualisatie en harmonisatie van de nu geldende bestemmingsplannen. In de zienswijze wordt verwezen naar toekomstig beleid zoals de Omgevingsverordening van de provincie. De Omgevingsverordening is dan wel vastgesteld maar is nog niet in werking getreden en is daarmee nog geen vastgesteld beleid. Overigens komt het ruimtelijk beleid zoals dit is opgesteld in nu geldende Verordening Romte Fryslân in grote lijnen overeen met het toekomstig beleid zoals nu is vastgelegd in de Omgevingsverordening. Overigens kan nog worden vermeld dat het bestemmingsplan is opgesteld op basis van de door de gemeenteraad vastgestelde Uitgangspuntennotitie van 3 oktober 2019.

Zienswijze stikstof

Belanghebbenden beschikken, voor zover nagegaan kan worden volgens het adviesbureau, over een onherroepelijke Nb-vergunning uit 2013. Op basis van het ontwerpplan zoals dat nu ter visie ligt zal de feitelijke en planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan leidend zal zijn voor de vraag of er wel of niet een toename is van de stikstofdepositie.

Concreet betekent dit voor de Maatschap: het feitelijk aantal aanwezige dieren op de peildatum op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan. Een verleende milieuvergunning, een onherroepelijke Wnb-vergunning zonder passende beoordeling of een PAS-melding/interimmer wordt dus niet gerespecteerd. Dit is

voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar. Belanghebbende is de mening toegedaan dat de keuze moet worden gemaakt voor een meer praktische regeling en een zeker juridisch risico voor lief moet nemen door hier de feitelijk planologisch vergunde rechten als uitgangspunt te nemen.

De maatschap kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? In het vervolg op het hiervoor gestelde moet het mogelijk blijven het vee te weiden en de mest uit te rijden zonder dat daarvoor extra vergunningen voor nodig zijn. Een en ander in de lijn met de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe

ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen

zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt.

Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische

percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van

het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

92. Eastwei 46A, 8625 HV te Oppenhuizen

Zienswijze beleidskaders

Belanghebbenden zijn de mening toegedaan dat het ontwerpplan niet lijkt te gebaseerd op actuele gemeentelijke beleidskaders en is in strijd met de ruimtelijke visies van de provincie en de Rijksoverheid.

Op 22 maart 2012, meer dan 10 jaar geleden is de “Ontwikkelvisie 2011-2021 gemeente Súdwest-Fryslân vastgesteld. In deze visie zijn de gemeentelijke ambities betreffende sociale, ruimtelijke en economische ontwikkelingen beschreven. Deze visie vormde destijds een belangrijke basis voor nieuw beleid en ruimtelijke plannen. Het lijkt er op dat het ontwerpbestemmingsplan is gebaseerd op deze oude ontwikkelvisie en dat absoluut onvoldoende rekening is gehouden met de huidige ontwikkelingen binnen de agrarische sector, gelet op de stikstofproblematiek en voorschriften met betrekking tot natuur en natuurontwikkeling. Nu het ontwerpplan is gebaseerd op beleid dat niet als actueel beleid kan gelden, dient het ontwerp aangepast te worden en zodanig geactualiseerd te worden dat rekening wordt gehouden met nieuwe op de toekomst gerichte mogelijkheden voor de bedrijfsvoering van belanghebbenden. Het ontwerpplan kan dan wel conserverend van aard zijn in die zin dat de bestaande bedrijvigheid op een goede manier mogelijk te maken en een rendabele bedrijfsvoering mogelijk te maken. In dat kader wordt ook verwezen naar het provinciale beleid.

Reactie gemeente

Onderhavig bestemmingsplan is een actualisatie en harmonisatie van de nu geldende bestemmingsplannen. In de zienswijze wordt verwezen naar toekomstig beleid zoals de Omgevingsverordening van de provincie. De Omgevingsverordening is dan wel vastgesteld maar is nog niet in werking getreden en is daarmee nog geen vastgesteld beleid. Overigens komt het ruimtelijk beleid zoals dit is opgesteld in nu geldende Verordening Romte Fryslân in grote lijnen overeen met het toekomstig beleid zoals nu is vastgelegd in de Omgevingsverordening. Overigens kan nog worden vermeld dat het bestemmingsplan is opgesteld op basis van de door de gemeenteraad vastgestelde Uitgangspuntennotitie van 3 oktober 2019.

Zienswijze stikstof

Belanghebbenden beschikken, voor zover nagegaan kan worden volgens het adviesbureau, over een PAS-melding. Op basis van het ontwerpplan zoals dat nu tere visie ligt zal de feitelijke en planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan leidend zal zijn voor de vraag of er wel of niet een toename is van de stikstofdepositie.

Concreet betekent dit voor de Maatschap: het feitelijk aantal aanwezige dieren op de peildatum op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan. Een verleende milieuvergunning, een onherroepelijke Wnb-vergunning zonder passende beoordeling of een PAS-melding/interimmer wordt dus niet gerespecteerd. Dit is

voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar. Belanghebbende is de mening toegedaan dat de keuze moet worden gemaakt voor een meer praktische regeling en een zeker juridisch risico voor lief moet nemen door hier de feitelijk planologisch vergunde rechten als uitgangspunt te nemen.

De maatschap kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? In het vervolg op het hiervoor gestelde moet het mogelijk blijven het vee te weiden en de mest uit te rijden zonder dat daarvoor extra vergunningen voor nodig zijn. Een en ander in de lijn met de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe

ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen

zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt.

Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische

percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van

het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

93. Pikesyl 3, 8618 NS te Oosthem

Zienswijze beleidskaders

Belanghebbenden zijn de mening toegedaan dat het ontwerpplan niet lijkt te gebaseerd op actuele gemeentelijke beleidskaders en is in strijd met de ruimtelijke visies van de provincie en de Rijksoverheid.

Op 22 maart 2012, meer dan 10 jaar geleden is de “Ontwikkelvisie 2011-2021 gemeente Súdwest-Fryslân vastgesteld. In deze visie zijn de gemeentelijke ambities betreffende sociale, ruimtelijke en economische ontwikkelingen beschreven. Deze visie vormde destijds een belangrijke basis voor nieuw beleid en ruimtelijke plannen. Het lijkt er op dat het ontwerpbestemmingsplan is gebaseerd op deze oude ontwikkelvisie en dat absoluut onvoldoende rekening is gehouden met de huidige ontwikkelingen binnen de agrarische sector, gelet op de stikstofproblematiek en voorschriften met betrekking tot natuur en natuurontwikkeling. Nu het ontwerpplan is gebaseerd op beleid dat niet als actueel beleid kan gelden, dient het ontwerp aangepast te worden en zodanig geactualiseerd te worden dat rekening wordt gehouden met nieuwe op de toekomst gerichte mogelijkheden voor de bedrijfsvoering van belanghebbenden. Het ontwerpplan kan dan wel conserverend van aard zijn in die zin dat de bestaande bedrijvigheid op een goede manier mogelijk te maken en een rendabele bedrijfsvoering mogelijk te maken. In dat kader wordt ook verwezen naar het provinciale beleid.

Reactie gemeente

Onderhavig bestemmingsplan is een actualisatie en harmonisatie van de nu geldende bestemmingsplannen. In de zienswijze wordt verwezen naar toekomstig beleid zoals de Omgevingsverordening van de provincie. De Omgevingsverordening is dan wel vastgesteld maar is nog niet in werking getreden en is daarmee nog geen vastgesteld beleid. Overigens komt het ruimtelijk beleid zoals dit is opgesteld in nu geldende Verordening Romte Fryslân in grote lijnen overeen met het toekomstig beleid zoals nu is vastgelegd in de Omgevingsverordening. Overigens kan nog worden vermeld dat het bestemmingsplan is opgesteld op basis van de door de gemeenteraad vastgestelde Uitgangspuntennotitie van 3 oktober 2019.

Zienswijze stikstof

Belanghebbenden beschikken, voor zover nagegaan kan worden volgens het adviesbureau, over een Wnb-vergunning uit 2017. Op basis van het ontwerpplan zoals dat nu ter visie ligt zal de feitelijke en planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan leidend zal zijn voor de vraag of er wel of niet een toename is van de stikstofdepositie.

Concreet betekent dit voor de Maatschap: het feitelijk aantal aanwezige dieren op de peildatum op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan. Een verleende milieuvergunning, een onherroepelijke Wnb-vergunning zonder passende beoordeling of een PAS-melding/interimmer wordt dus niet gerespecteerd. Dit is

voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar. Belanghebbende is de mening toegedaan dat de keuze moet worden gemaakt voor een meer praktische regeling en een zeker juridisch risico voor lief moet nemen door hier de feitelijk planologisch vergunde rechten als uitgangspunt te nemen.

De maatschap kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? In het vervolg op het hiervoor gestelde moet het mogelijk blijven het vee te weiden en de mest uit te rijden zonder dat daarvoor extra vergunningen voor nodig zijn. Een en ander in de lijn met de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe

ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen

zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische

percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van

het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

94. Klaverweg 1, 8701 MG te Bolsward

Zienswijze beleidskaders

Belanghebbenden zijn de mening toegedaan dat het ontwerpplan niet lijkt te gebaseerd op actuele gemeentelijke beleidskaders en is in strijd met de ruimtelijke visies van de provincie en de Rijksoverheid.

Op 22 maart 2012, meer dan 10 jaar geleden is de “Ontwikkelvisie 2011-2021 gemeente Súdwest-Fryslân vastgesteld. In deze visie zijn de gemeentelijke ambities betreffende sociale, ruimtelijke en economische ontwikkelingen beschreven. Deze visie vormde destijds een belangrijke basis voor nieuw beleid en ruimtelijke plannen. Het lijkt er op dat het ontwerpbestemmingsplan is gebaseerd op deze oude ontwikkelvisie en dat absoluut onvoldoende rekening is gehouden met de huidige ontwikkelingen binnen de agrarische sector, gelet op de stikstofproblematiek en voorschriften met betrekking tot natuur en natuurontwikkeling. Nu het ontwerpplan is gebaseerd op beleid dat niet als actueel beleid kan gelden, dient het ontwerp aangepast te worden en zodanig geactualiseerd te worden dat rekening wordt gehouden met nieuwe op de toekomst gerichte mogelijkheden voor de bedrijfsvoering van belanghebbenden. Het ontwerpplan kan dan wel conserverend van aard zijn in die zin dat de bestaande bedrijvigheid op een goede manier mogelijk te maken en een rendabele bedrijfsvoering mogelijk te maken. In dat kader wordt ook verwezen naar het provinciale beleid.

Reactie gemeente

Onderhavig bestemmingsplan is een actualisatie en harmonisatie van de nu geldende bestemmingsplannen. In de zienswijze wordt verwezen naar toekomstig beleid zoals de Omgevingsverordening van de provincie. De Omgevingsverordening is dan wel vastgesteld maar is nog niet in werking getreden en is daarmee nog geen vastgesteld beleid. Overigens komt het ruimtelijk beleid zoals dit is opgesteld in nu geldende Verordening Romte Fryslân in grote lijnen overeen met het toekomstig beleid zoals nu is vastgelegd in de Omgevingsverordening. Overigens kan nog worden vermeld dat het bestemmingsplan is opgesteld op basis van de door de gemeenteraad vastgestelde Uitgangspuntennotitie van 3 oktober 2019.

Zienswijze stikstof

Belanghebbenden beschikken, voor zover nagegaan kan worden volgens het adviesbureau, over een onherroepelijke Hinderwetvergunning. Op basis van het ontwerpplan zoals dat nu ter visie ligt zal de feitelijke en planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan leidend zal zijn voor de vraag of er wel of niet een toename is van de stikstofdepositie.

Concreet betekent dit voor de Maatschap: het feitelijk aantal aanwezige dieren op de peildatum op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan. Een verleende milieuvergunning, een onherroepelijke Wnb-vergunning zonder passende beoordeling of een PAS-melding/interimmer wordt dus niet gerespecteerd. Dit is

voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar. Belanghebbende is de mening toegedaan dat de keuze moet worden gemaakt voor een meer praktische regeling en een zeker juridisch risico voor lief moet nemen door hier de feitelijk planologisch vergunde rechten als uitgangspunt te nemen.

De maatschap kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? In het vervolg op het hiervoor gestelde moet het mogelijk blijven het vee te weiden en de mest uit te rijden zonder dat daarvoor extra vergunningen voor nodig zijn. Een en ander in de lijn met de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe

ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen

zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt.

Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische

percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van

het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

95. Ingwert 3, 9013 CH te Poppingawier

Zienswijze beleidskaders

Belanghebbenden zijn de mening toegedaan dat het ontwerpplan niet lijkt te gebaseerd op actuele gemeentelijke beleidskaders en is in strijd met de ruimtelijke visies van de provincie en de Rijksoverheid.

Op 22 maart 2012, meer dan 10 jaar geleden is de “Ontwikkelvisie 2011-2021 gemeente Súdwest-Fryslân vastgesteld. In deze visie zijn de gemeentelijke ambities betreffende sociale, ruimtelijke en economische ontwikkelingen beschreven. Deze visie vormde destijds een belangrijke basis voor nieuw beleid en ruimtelijke plannen. Het lijkt er op dat het ontwerpbestemmingsplan is gebaseerd op deze oude ontwikkelvisie en dat absoluut onvoldoende rekening is gehouden met de huidige ontwikkelingen binnen de agrarische sector, gelet op de stikstofproblematiek en voorschriften met betrekking tot natuur en natuurontwikkeling. Nu het ontwerpplan is gebaseerd op beleid dat niet als actueel beleid kan gelden, dient het ontwerp aangepast te worden en zodanig geactualiseerd te worden dat rekening wordt gehouden met nieuwe op de toekomst gerichte mogelijkheden voor de bedrijfsvoering van belanghebbenden. Het ontwerpplan kan dan wel conserverend van aard zijn in die zin dat de bestaande bedrijvigheid op een goede manier mogelijk te maken en een rendabele bedrijfsvoering mogelijk te maken. In dat kader wordt ook verwezen naar het provinciale beleid.

Reactie gemeente

Onderhavig bestemmingsplan is een actualisatie en harmonisatie van de nu geldende bestemmingsplannen. In de zienswijze wordt verwezen naar toekomstig beleid zoals de Omgevingsverordening van de provincie. De Omgevingsverordening is dan wel vastgesteld maar is nog niet in werking getreden en is daarmee nog geen vastgesteld beleid. Overigens komt het ruimtelijk beleid zoals dit is opgesteld in nu geldende Verordening Romte Fryslân in grote lijnen overeen met het toekomstig beleid zoals nu is vastgelegd in de Omgevingsverordening. Overigens kan nog worden vermeld dat het bestemmingsplan is opgesteld op basis van de door de gemeenteraad vastgestelde Uitgangspuntennotitie van 3 oktober 2019.

Zienswijze stikstof

Belanghebbenden beschikken, voor zover nagegaan kan worden volgens het adviesbureau, over een onherroepelijke NB-vergunning zonder passende beoordeling. Op basis van het ontwerpplan zoals dat nu ter visie ligt zal de feitelijke en planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan leidend zal zijn voor de vraag of er wel of niet een toename is van de stikstofdepositie.

Concreet betekent dit voor de Maatschap: het feitelijk aantal aanwezige dieren op de peildatum op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan. Een verleende milieuvergunning, een onherroepelijke Wnb-vergunning zonder passende

beoordeling of een PAS-melding/interimmer wordt dus niet gerespecteerd. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar. Belanghebbende is de mening toegedaan dat de keuze moet worden gemaakt voor een meer praktische regeling en een zeker juridisch risico voor lief moet nemen door hier de feitelijk planologisch vergunde rechten als uitgangspunt te nemen.

De maatschap kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? In het vervolg op het hiervoor gestelde moet het mogelijk blijven het vee te weiden en de mest uit te rijden zonder dat daarvoor extra vergunningen voor nodig zijn. Een en ander in de lijn met de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen

mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt.

Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische

percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van

het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

Zienswijze windmolen

Belanghebbenden zullen in het kader van het verduurzamen van hun bedrijfsvoering graag een windmolen plaatsen. Belanghebbenden vragen zich af of het mogelijk is deze windmolen gelijk planologisch mogelijk te maken op basis van het nieuwe bestemmingsplan.

Reactie gemeente

Binnen het bestemmingsplan zijn voor agrarische bedrijven zogenaamde kleine windmolens mogelijk te maken. Grote windmolens zijn niet toegestaan, met uitzondering van de bestaande windmolens. Beide aspecten vloeien voort uit het provinciale beleid.

Het bij recht mogelijk maken van een kleine windmolen is onwenselijk. De reden is dat er in alle gevallen een zorgvuldige afweging gemaakt moet worden op welke locatie een kleine windmolen kan worden geplaatst. Hiervoor hebben wij een afwegingskader opgesteld in samenspraak met de provincie. Onderdeel van een toestemming voor de kleine windmolen is ook de goedkeuring van de provincie. Onder de afwijkingen pop de bouwregels (artikel 3.4) zijn deze randvoorwaarden opgenomen. Hier wordt dan verwezen naar het speciale toetsingskader als bijlage bij het bestemmingsplan. Deze komen overeen met het tot nu toe nog geldende facetbestemmingsplan Kleine windmolens.

Het opnemen van een kleine windmolen bij recht is gelet op bovenstaande dus niet mogelijk. Per concreet geval zal getoetst moeten worden of er aan de randvoorwaarden wordt voldaan.

Dit deel van de zienswijze wordt niet overgenomen.

96. Easthimmerwei 27, 8773 KP te Folsigare

Zienswijze beleidskader

Belanghebbenden zijn de mening toegedaan dat het ontwerpplan niet lijkt te gebaseerd op actuele gemeentelijke beleidskaders en is in strijd met de ruimtelijke visies van de provincie en de Rijksoverheid.

Op 22 maart 2012, meer dan 10 jaar geleden is de “Ontwikkelvisie 2011-2021 gemeente Súdwest-Fryslân vastgesteld. In deze visie zijn de gemeentelijke ambities betreffende sociale, ruimtelijke en economische ontwikkelingen beschreven. Deze visie vormde destijds een belangrijke basis voor nieuw beleid en ruimtelijke plannen. Het lijkt er op dat het ontwerpbestemmingsplan is gebaseerd op deze oude ontwikkelvisie en dat absoluut onvoldoende rekening is gehouden met de huidige ontwikkelingen binnen de agrarische sector, gelet op de stikstofproblematiek en voorschriften met betrekking tot natuur en natuurontwikkeling. Nu het ontwerpplan is gebaseerd op beleid dat niet als actueel beleid kan gelden, dient het ontwerp aangepast te worden en zodanig geactualiseerd te worden dat rekening wordt gehouden met nieuwe op de toekomst gerichte mogelijkheden voor de bedrijfsvoering van belanghebbenden. Het ontwerpplan kan dan wel conserverend van aard zijn in die zin dat de bestaande bedrijvigheid op een goede manier mogelijk te maken en een rendabele bedrijfsvoering mogelijk te maken. In dat kader wordt ook verwezen naar het provinciale beleid.

Reactie gemeente

Onderhavig bestemmingsplan is een actualisatie en harmonisatie van de nu geldende bestemmingsplannen. In de zienswijze wordt verwezen naar toekomstig beleid zoals de Omgevingsverordening van de provincie. De Omgevingsverordening is dan wel vastgesteld maar is nog niet in werking getreden en is daarmee nog geen vastgesteld beleid. Overigens komt het ruimtelijk beleid zoals dit is opgesteld in nu geldende Verordening Romte Fryslân in grote lijnen overeen met het toekomstig beleid zoals nu is vastgelegd in de Omgevingsverordening. Overigens kan nog worden vermeld dat het bestemmingsplan is opgesteld op basis van de door de gemeenteraad vastgestelde Uitgangspuntennotitie van 3 oktober 2019.

Zienswijze stikstof

Belanghebbende beschikt, voor zover nagegaan kan worden volgens het adviesbureau, over de noodzakelijke vergunningen (dit wordt niet nader uiteengezet). Op basis van het ontwerpplan zoals dat nu ter visie ligt zal de feitelijke en planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan leidend zal zijn voor de vraag of er wel of niet een toename is van de stikstofdepositie.

Concreet betekent dit voor de Maatschap: het feitelijk aantal aanwezige dieren op de peildatum op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan. Een verleende milieuvergunning, een onherroepelijke Wnb-vergunning zonder passende

beoordeling of een PAS-melding/interimmer wordt dus niet gerespecteerd. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar. Belanghebbende is de mening toegedaan dat de keuze moet worden gemaakt voor een meer praktische regeling en een zeker juridisch risico voor lief moet nemen door hier de feitelijk planologisch vergunde rechten als uitgangspunt te nemen.

De maatschap kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? In het vervolg op het hiervoor gestelde moet het mogelijk blijven het vee te weiden en de mest uit te rijden zonder dat daarvoor extra vergunningen voor nodig zijn. Een en ander in de lijn met de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen

mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt.

Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische

percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van

het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

97. Buorren 1, 8845 SG te Waaksens

Zienswijze beleidskaders

Belanghebbenden zijn de mening toegedaan dat het ontwerpplan niet lijkt te gebaseerd op actuele gemeentelijke beleidskaders en is in strijd met de ruimtelijke visies van de provincie en de Rijksoverheid.

Op 22 maart 2012, meer dan 10 jaar geleden is de “Ontwikkelvisie 2011-2021 gemeente Súdwest-Fryslân vastgesteld. In deze visie zijn de gemeentelijke ambities betreffende sociale, ruimtelijke en economische ontwikkelingen beschreven. Deze visie vormde destijds een belangrijke basis voor nieuw beleid en ruimtelijke plannen. Het lijkt er op dat het ontwerpbestemmingsplan is gebaseerd op deze oude ontwikkelvisie en dat absoluut onvoldoende rekening is gehouden met de huidige ontwikkelingen binnen de agrarische sector, gelet op de stikstofproblematiek en voorschriften met betrekking tot natuur en natuurontwikkeling. Nu het ontwerpplan is gebaseerd op beleid dat niet als actueel beleid kan gelden, dient het ontwerp aangepast te worden en zodanig geactualiseerd te worden dat rekening wordt gehouden met nieuwe op de toekomst gerichte mogelijkheden voor de bedrijfsvoering van belanghebbenden. Het ontwerpplan kan dan wel conserverend van aard zijn in die zin dat de bestaande bedrijvigheid op een goede manier mogelijk te maken en een rendabele bedrijfsvoering mogelijk te maken. In dat kader wordt ook verwezen naar het provinciale beleid.

Reactie gemeente

Onderhavig bestemmingsplan is een actualisatie en harmonisatie van de nu geldende bestemmingsplannen. In de zienswijze wordt verwezen naar toekomstig beleid zoals de Omgevingsverordening van de provincie. De Omgevingsverordening is dan wel vastgesteld maar is nog niet in werking getreden en is daarmee nog geen vastgesteld beleid. Overigens komt het ruimtelijk beleid zoals dit is opgesteld in nu geldende Verordening Romte Fryslân in grote lijnen overeen met het toekomstig beleid zoals nu is vastgelegd in de Omgevingsverordening. Overigens kan nog worden vermeld dat het bestemmingsplan is opgesteld op basis van de door de gemeenteraad vastgestelde Uitgangspuntennotitie van 3 oktober 2019.

Zienswijze stikstof

Belanghebbenden beschikken, voor zover nagegaan kan worden volgens het adviesbureau, over een onherroepelijke NB-vergunning zonder passende beoordeling uit 2017. Op basis van het ontwerpplan zoals dat nu tere visie ligt zal de feitelijke en planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan leidend zal zijn voor de vraag of er wel of niet een toename is van de stikstofdepositie.

Concreet betekent dit voor de Maatschap: het feitelijk aantal aanwezige dieren op de peildatum op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan. Een verleende milieuvergunning, een onherroepelijke Wnb-vergunning zonder passende

beoordeling of een PAS-melding/interimmer wordt dus niet gerespecteerd. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar. Belanghebbende is de mening toegedaan dat de keuze moet worden gemaakt voor een meer praktische regeling en een zeker juridisch risico voor lief moet nemen door hier de feitelijk planologisch vergunde rechten als uitgangspunt te nemen.

De maatschap kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? In het vervolg op het hiervoor gestelde moet het mogelijk blijven het vee te weiden en de mest uit te rijden zonder dat daarvoor extra vergunningen voor nodig zijn. Een en ander in de lijn met de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen

mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt.

Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische

percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van

het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

98. Tsjerkebuorren 6, 9021 CH te Easterwierrum

Zienswijze beleidskaders

Belanghebbenden zijn de mening toegedaan dat het ontwerpplan niet lijkt te gebaseerd op actuele gemeentelijke beleidskaders en is in strijd met de ruimtelijke visies van de provincie en de Rijksoverheid.

Op 22 maart 2012, meer dan 10 jaar geleden is de “Ontwikkelvisie 2011-2021 gemeente Súdwest-Fryslân vastgesteld. In deze visie zijn de gemeentelijke ambities betreffende sociale, ruimtelijke en economische ontwikkelingen beschreven. Deze visie vormde destijds een belangrijke basis voor nieuw beleid en ruimtelijke plannen. Het lijkt er op dat het ontwerpbestemmingsplan is gebaseerd op deze oude ontwikkelvisie en dat absoluut onvoldoende rekening is gehouden met de huidige ontwikkelingen binnen de agrarische sector, gelet op de stikstofproblematiek en voorschriften met betrekking tot natuur en natuurontwikkeling. Nu het ontwerpplan is gebaseerd op beleid dat niet als actueel beleid kan gelden, dient het ontwerp aangepast te worden en zodanig geactualiseerd te worden dat rekening wordt gehouden met nieuwe op de toekomst gerichte mogelijkheden voor de bedrijfsvoering van belanghebbenden. Het ontwerpplan kan dan wel conserverend van aard zijn in die zin dat de bestaande bedrijvigheid op een goede manier mogelijk te maken en een rendabele bedrijfsvoering mogelijk te maken. In dat kader wordt ook verwezen naar het provinciale beleid.

Reactie gemeente

Onderhavig bestemmingsplan is een actualisatie en harmonisatie van de nu geldende bestemmingsplannen. In de zienswijze wordt verwezen naar toekomstig beleid zoals de Omgevingsverordening van de provincie. De Omgevingsverordening is dan wel vastgesteld maar is nog niet in werking getreden en is daarmee nog geen vastgesteld beleid. Overigens komt het ruimtelijk beleid zoals dit is opgesteld in nu geldende Verordening Romte Fryslân in grote lijnen overeen met het toekomstig beleid zoals nu is vastgelegd in de Omgevingsverordening. Overigens kan nog worden vermeld dat het bestemmingsplan is opgesteld op basis van de door de gemeenteraad vastgestelde Uitgangspuntennotitie van 3 oktober 2019.

Zienswijze stikstof

Belanghebbenden beschikken, voor zover nagegaan kan worden volgens het adviesbureau, over een onherroepelijke NB-vergunning zonder passende beoordeling uit 2017. Op basis van het ontwerpplan zoals dat nu tere visie ligt zal de feitelijke en planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan leidend zal zijn voor de vraag of er wel of niet een toename is van de stikstofdepositie.

Concreet betekent dit voor de Maatschap: het feitelijk aantal aanwezige dieren op de peildatum op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan. Een verleende milieuvergunning, een onherroepelijke Wnb-vergunning zonder passende

beoordeling of een PAS-melding/interimmer wordt dus niet gerespecteerd. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar. Belanghebbende is de mening toegedaan dat de keuze moet worden gemaakt voor een meer praktische regeling en een zeker juridisch risico voor lief moet nemen door hier de feitelijk planologisch vergunde rechten als uitgangspunt te nemen.

De maatschap kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? In het vervolg op het hiervoor gestelde moet het mogelijk blijven het vee te weiden en de mest uit te rijden zonder dat daarvoor extra vergunningen voor nodig zijn. Een en ander in de lijn met de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen

mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische

percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van

het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

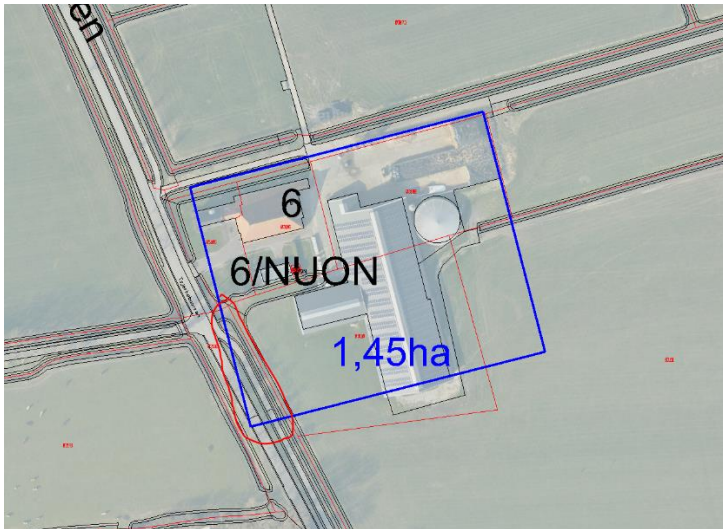
De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

Zienswijze bouwblok

In de situatie van belanghebbende is het bouwvlak ten behoeve van de bedrijfsvoering groter dan 1,5 hectare. In de bepaling wordt aangegeven dat alleen wanneer sprake is van een bouwvlak van 2 hectare de desbetreffende agrariër in aanmerking kan komen voor een bouwvlak op de verbeelding. Voor agrariërs die een kleiner bouwvlak dan 2 hectare hebben (het maximum is nota bene 3 hectare) leidt dit onnodig tot veel rechtsonzekerheid. Belanghebbende bepleiten, om een einde te maken aan deze rechtsonzekerheid, dat het bestemmingsregels met betrekking tot het bouwvlak gewijzigd worden en dat een bouwvlak met een oppervlakte van 2 hectare wordt vastgelegd op de verbeelding.

Reactie gemeente

Voor dit perceel geldt dat er in de huidige situatie sprake is van bedrijfsbebouwing waarbij de denkbeeldige rechthoek kleiner is dan 1,5 Ha. De denkbeeldige rechthoek is op basis van de huidige situatie ca. 1,45 Ha.

Denkbeeldige rechthoek van 1.45 ha.

Het perceel beschikt thans over een denkbeeldige rechthoek. Op grond van artikel 3.2 onder b mogen bouwwerken uitsluitend gebouwd worden binnen een denkbeeldige rechthoek van maximaal 1,5 ha dat gelegen is op en rondom de gronden ter plaatse van de aanduiding 'agrarisch bedrijf'. Dat is hier van toepassing. In het bestemmingsplan is in artikel 3.4 (afwijken van de bouwregels) de mogelijkheid opgenomen om bouwwerken te realiseren buiten de denkbeeldige rechthoek die maximaal 2 hectare bedraagt en die gelegen is op en rondom de gronden ter plaatse van de aanduiding 'agrarisch bedrijf'. De gemeente stelt in dat geval een aantal voorwaarden waaraan moet worden voldaan.

Daartoe dient eerst een aanvraag om een omgevingsaanvraag te worden ingediend waarna een afweging plaats dient te vinden of aan deze voorwaarden kan worden voldaan. Er ligt thans geen aanvraag bij de gemeente. Laat staan dat er een vergunde situatie geldt die een rechtvaardiging uitspreekt om ter plaatse een bouwvlak van 2 ha te faciliteren.

Het opnemen van een bouwvlak van 2 Ha bij recht past niet binnen onze uitgangspunten en ons beleid. Ten eerste is het nu vastleggen van een bouwvlak van 2,0 Ha moeilijk te doen omdat niet duidelijk is welke toekomstige ontwikkelingen het bedrijf zal doormaken en aan welke kant van het perceel deze nieuwe bebouwing wordt geplaatst. Nu vastleggen van een harde grens zorgt ervoor dat er geen flexibiliteit meer is buiten dat vlak, terwijl dat juist een belangrijk aspect is van onze bestemmingsplannen door ruimte en flexibiliteit te geven. Flexibiliteit in waar de nieuwe bebouwing moet komen waarbij het agrarisch bedrijf optimaal gebruik kan maken van de meest wenselijke uitbreidingsrichting doordat er een denkbeeldige rechthoek is en niet een harde grens van een bouwvlak. Daarnaast vinden wij het vanuit de algemene en ruimtelijke belangen die het bestemmingsplan nastreeft ook gewenst om maatwerk per perceel te kunnen toepassen voor dergelijke uitbreidingen. Hierbij moet bijvoorbeeld gedacht

worden aan de landschappelijke inpassing. Niet voor niets is onder meer de Nije Pleats sessie als randvoorwaarde voor deze vergroting van de denkbeeldige rechthoek naar 2 Ha opgenomen. Uitbreiding faciliteren wij graag maar dat moet dan wel met respect voor de directe (open en landschappelijke) omgeving. Een dergelijke belangenafweging en maatwerkoplossing voor het betreffende perceel is bij het standaard opnemen van een bouwvlak van 2 Ha niet mogelijk.

Tenslotte betreft het een conserverend plan en nemen wij alleen vergunde rechten op. Belanghebbende heeft geen bestaand recht op een vast bouwvlak van 2 Ha en daarom is opnemen van een dergelijk bouwvlak ook niet passend.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

99. Boeiengastrjitte 58, 8627 SH te Gauw

Zienswijze beleidskaders

Belanghebbenden zijn de mening toegedaan dat het ontwerpplan niet lijkt te gebaseerd op actuele gemeentelijke beleidskaders en is in strijd met de ruimtelijke visies van de provincie en de Rijksoverheid.

Op 22 maart 2012, meer dan 10 jaar geleden is de “Ontwikkelvisie 2011-2021 gemeente Súdwest-Fryslân vastgesteld. In deze visie zijn de gemeentelijke ambities betreffende sociale, ruimtelijke en economische ontwikkelingen beschreven. Deze visie vormde destijds een belangrijke basis voor nieuw beleid en ruimtelijke plannen. Het lijkt er op dat het ontwerpbestemmingsplan is gebaseerd op deze oude ontwikkelvisie en dat absoluut onvoldoende rekening is gehouden met de huidige ontwikkelingen binnen de agrarische sector, gelet op de stikstofproblematiek en voorschriften met betrekking tot natuur en natuurontwikkeling. Nu het ontwerpplan is gebaseerd op beleid dat niet als actueel beleid kan gelden, dient het ontwerp aangepast te worden en zodanig geactualiseerd te worden dat rekening wordt gehouden met nieuwe op de toekomst gerichte mogelijkheden voor de bedrijfsvoering van belanghebbenden. Het ontwerpplan kan dan wel conserverend van aard zijn in die zin dat de bestaande bedrijvigheid op een goede manier mogelijk te maken en een rendabele bedrijfsvoering mogelijk te maken. In dat kader wordt ook verwezen naar het provinciale beleid.

Reactie gemeente

Onderhavig bestemmingsplan is een actualisatie en harmonisatie van de nu geldende bestemmingsplannen. In de zienswijze wordt verwezen naar toekomstig beleid zoals de Omgevingsverordening van de provincie. De Omgevingsverordening is dan wel vastgesteld maar is nog niet in werking getreden en is daarmee nog geen vastgesteld beleid. Overigens komt het ruimtelijk beleid zoals dit is opgesteld in nu geldende Verordening Romte Fryslân in grote lijnen overeen met het toekomstig beleid zoals nu is vastgelegd in de Omgevingsverordening. Overigens kan nog worden vermeld dat het bestemmingsplan is opgesteld op basis van de door de gemeenteraad vastgestelde Uitgangspuntennotitie van 3 oktober 2019.

Zienswijze stikstof

Belanghebbenden beschikken, voor zover nagegaan kan worden volgens het adviesbureau, over een onherroepelijke NB-vergunning zonder passende beoordeling uit 2017. Op basis van het ontwerpplan zoals dat nu tere visie ligt zal de feitelijke en planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan leidend zal zijn voor de vraag of er wel of niet een toename is van de stikstofdepositie.

Concreet betekent dit voor de Maatschap: het feitelijk aantal aanwezige dieren op de peildatum op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan. Een verleende milieuvergunning, een onherroepelijke Wnb-vergunning zonder passende

beoordeling of een PAS-melding/interimmer wordt dus niet gerespecteerd. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar. Belanghebbende is de mening toegedaan dat de keuze moet worden gemaakt voor een meer praktische regeling en een zeker juridisch risico voor lief moet nemen door hier de feitelijk planologisch vergunde rechten als uitgangspunt te nemen.

De maatschap kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? In het vervolg op het hiervoor gestelde moet het mogelijk blijven het vee te weiden en de mest uit te rijden zonder dat daarvoor extra vergunningen voor nodig zijn. Een en ander in de lijn met de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen

mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt.

Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische

percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van

het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

100. Lytshuzen 2, 8621 XG te Heeg, mede ondertekend door een 12-tal agrariërs.

Zienswijze beleidskaders

Belanghebbenden zijn de mening toegedaan dat het ontwerpplan niet lijkt te gebaseerd op actuele gemeentelijke beleidskaders en is in strijd met de ruimtelijke visies van de provincie en de Rijksoverheid.

Op 22 maart 2012, meer dan 10 jaar geleden is de “Ontwikkelvisie 2011-2021 gemeente Súdwest-Fryslân vastgesteld. In deze visie zijn de gemeentelijke ambities betreffende sociale, ruimtelijke en economische ontwikkelingen beschreven. Deze visie vormde destijds een belangrijke basis voor nieuw beleid en ruimtelijke plannen. Het lijkt er op dat het ontwerpbestemmingsplan is gebaseerd op deze oude ontwikkelvisie en dat absoluut onvoldoende rekening is gehouden met de huidige ontwikkelingen binnen de agrarische sector, gelet op de stikstofproblematiek en voorschriften met betrekking tot natuur en natuurontwikkeling. Nu het ontwerpplan is gebaseerd op beleid dat niet als actueel beleid kan gelden, dient het ontwerp aangepast te worden en zodanig geactualiseerd te worden dat rekening wordt gehouden met nieuwe op de toekomst gerichte mogelijkheden voor de bedrijfsvoering van belanghebbenden. Het ontwerpplan kan dan wel conserverend van aard zijn in die zin dat de bestaande bedrijvigheid op een goede manier mogelijk te maken en een rendabele bedrijfsvoering mogelijk te maken. In dat kader wordt ook verwezen naar het provinciale beleid.

Reactie gemeente

Onderhavig bestemmingsplan is een actualisatie en harmonisatie van de nu geldende bestemmingsplannen. In de zienswijze wordt verwezen naar toekomstig beleid zoals de Omgevingsverordening van de provincie. De Omgevingsverordening is dan wel vastgesteld maar is nog niet in werking getreden en is daarmee nog geen vastgesteld beleid. Overigens komt het ruimtelijk beleid zoals dit is opgesteld in nu geldende Verordening Romte Fryslân in grote lijnen overeen met het toekomstig beleid zoals nu is vastgelegd in de Omgevingsverordening. Overigens kan nog worden vermeld dat het bestemmingsplan is opgesteld op basis van de door de gemeenteraad vastgestelde Uitgangspuntennotitie van 3 oktober 2019.

Zienswijze stikstof

Belanghebbenden beschikken, voor zover nagegaan kan worden volgens het adviesbureau, over een milieuvergunning. Ook wordt in de zienswijze genoemd dat de maatschap beschikt over een onherroepelijke Wnb-vergunning en over alle noodzakelijke vergunningen ten behoeve van hun bedrijfsvoering. Op basis van het ontwerpplan zoals dat nu tere visie ligt zal de feitelijke en planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan leidend zal zijn voor de vraag of er wel of niet een toename is van de stikstofdepositie.

Concreet betekent dit voor de Maatschap: het feitelijk aantal aanwezige dieren op de peildatum op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan. Een verleende milieuvergunning, een onherroepelijke Wnb-vergunning zonder passende beoordeling of een PAS-melding/interimwordt dus niet gerespecteerd. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar. Belanghebbende is de mening toegedaan dat de keuze moet worden gemaakt voor een meer praktische regeling en een zeker juridisch risico voor lief moet nemen door hier de feitelijk planologisch vergunde rechten als uitgangspunt te nemen.

De maatschap kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? In het vervolg op het hiervoor gestelde moet het mogelijk blijven het vee te weiden en de mest uit te rijden zonder dat daarvoor extra vergunningen voor nodig zijn. Een en ander in de lijn met de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan

stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de

onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

101. Tsjerkebuorren 9, 9021 CH te Easterlittens

Zienswijze beleidskaders

Belanghebbenden zijn de mening toegedaan dat het ontwerpplan niet lijkt te gebaseerd op actuele gemeentelijke beleidskaders en is in strijd met de ruimtelijke visies van de provincie en de Rijksoverheid.

Op 22 maart 2012, meer dan 10 jaar geleden is de “Ontwikkelvisie 2011-2021 gemeente Súdwest-Fryslân vastgesteld. In deze visie zijn de gemeentelijke ambities betreffende sociale, ruimtelijke en economische ontwikkelingen beschreven. Deze visie vormde destijds een belangrijke basis voor nieuw beleid en ruimtelijke plannen. Het lijkt er op dat het ontwerpbestemmingsplan is gebaseerd op deze oude ontwikkelvisie en dat absoluut onvoldoende rekening is gehouden met de huidige ontwikkelingen binnen de agrarische sector, gelet op de stikstofproblematiek en voorschriften met betrekking tot natuur en natuurontwikkeling. Nu het ontwerpplan is gebaseerd op beleid dat niet als actueel beleid kan gelden, dient het ontwerp aangepast te worden en zodanig geactualiseerd te worden dat rekening wordt gehouden met nieuwe op de toekomst gerichte mogelijkheden voor de bedrijfsvoering van belanghebbenden. Het ontwerpplan kan dan wel conserverend van aard zijn in die zin dat de bestaande bedrijvigheid op een goede manier mogelijk te maken en een rendabele bedrijfsvoering mogelijk te maken. In dat kader wordt ook verwezen naar het provinciale beleid.

Reactie gemeente

Onderhavig bestemmingsplan is een actualisatie en harmonisatie van de nu geldende bestemmingsplannen. In de zienswijze wordt verwezen naar toekomstig beleid zoals de Omgevingsverordening van de provincie. De Omgevingsverordening is dan wel vastgesteld maar is nog niet in werking getreden en is daarmee nog geen vastgesteld beleid. Overigens komt het ruimtelijk beleid zoals dit is opgesteld in nu geldende Verordening Romte Fryslân in grote lijnen overeen met het toekomstig beleid zoals nu is vastgelegd in de Omgevingsverordening. Overigens kan nog worden vermeld dat het bestemmingsplan is opgesteld op basis van de door de gemeenteraad vastgestelde Uitgangspuntennotitie van 3 oktober 2019.

Zienswijze stikstof

Belanghebbenden beschikken, voor zover nagegaan kan worden volgens het adviesbureau, over een onherroepelijk PAS-vergunning van 27 mei 2016 en over alle noodzakelijke vergunningen ten behoeve van hun bedrijfsvoering. Op basis van het ontwerpplan zoals dat nu ter visie ligt zal de feitelijke en planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan leidend zal zijn voor de vraag of er wel of niet een toename is van de stikstofdepositie.

Concreet betekent dit voor de Maatschap: het feitelijk aantal aanwezige dieren op de peildatum op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan. Een verleende milieuvergunning, een onherroepelijke Wnb-vergunning zonder passende

beoordeling of een PAS-melding/interimmer wordt dus niet gerespecteerd. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar. Belanghebbende is de mening toegedaan dat de keuze moet worden gemaakt voor een meer praktische regeling en een zeker juridisch risico voor lief moet nemen door hier de feitelijk planologisch vergunde rechten als uitgangspunt te nemen.

De maatschap kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? In het vervolg op het hiervoor gestelde moet het mogelijk blijven het vee te weiden en de mest uit te rijden zonder dat daarvoor extra vergunningen voor nodig zijn. Een en ander in de lijn met de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen

mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt.

Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische

percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van

het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

102. Legedyk 4, 8629 RM te Scharnegoutum

Zienswijze beleidskaders

Belanghebbenden zijn de mening toegedaan dat het ontwerpplan niet lijkt te gebaseerd op actuele gemeentelijke beleidskaders en is in strijd met de ruimtelijke visies van de provincie en de Rijksoverheid.

Op 22 maart 2012, meer dan 10 jaar geleden is de “Ontwikkelvisie 2011-2021 gemeente Súdwest-Fryslân vastgesteld. In deze visie zijn de gemeentelijke ambities betreffende sociale, ruimtelijke en economische ontwikkelingen beschreven. Deze visie vormde destijds een belangrijke basis voor nieuw beleid en ruimtelijke plannen. Het lijkt er op dat het ontwerpbestemmingsplan is gebaseerd op deze oude ontwikkelvisie en dat absoluut onvoldoende rekening is gehouden met de huidige ontwikkelingen binnen de agrarische sector, gelet op de stikstofproblematiek en voorschriften met betrekking tot natuur en natuurontwikkeling. Nu het ontwerpplan is gebaseerd op beleid dat niet als actueel beleid kan gelden, dient het ontwerp aangepast te worden en zodanig geactualiseerd te worden dat rekening wordt gehouden met nieuwe op de toekomst gerichte mogelijkheden voor de bedrijfsvoering van belanghebbenden. Het ontwerpplan kan dan wel conserverend van aard zijn in die zin dat de bestaande bedrijvigheid op een goede manier mogelijk te maken en een rendabele bedrijfsvoering mogelijk te maken. In dat kader wordt ook verwezen naar het provinciale beleid.

Reactie gemeente

Onderhavig bestemmingsplan is een actualisatie en harmonisatie van de nu geldende bestemmingsplannen. In de zienswijze wordt verwezen naar toekomstig beleid zoals de Omgevingsverordening van de provincie. De Omgevingsverordening is dan wel vastgesteld maar is nog niet in werking getreden en is daarmee nog geen vastgesteld beleid. Overigens komt het ruimtelijk beleid zoals dit is opgesteld in nu geldende Verordening Romte Fryslân in grote lijnen overeen met het toekomstig beleid zoals nu is vastgelegd in de Omgevingsverordening. Overigens kan nog worden vermeld dat het bestemmingsplan is opgesteld op basis van de door de gemeenteraad vastgestelde Uitgangspuntennotitie van 3 oktober 2019.

Zienswijze stikstof

Belanghebbenden beschikken, voor zover nagegaan kan worden volgens het adviesbureau, over een onherroepelijk NB-vergunning van 2017 en over alle noodzakelijke vergunningen ten behoeve van hun bedrijfsvoering. Op basis van het ontwerpplan zoals dat nu ter visie ligt zal de feitelijke en planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan leidend zal zijn voor de vraag of er wel of niet een toename is van de stikstofdepositie.

Concreet betekent dit voor de Maatschap: het feitelijk aantal aanwezige dieren op de peildatum op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan. Een verleende milieuvergunning, een onherroepelijke Wnb-vergunning zonder passende

beoordeling of een PAS-melding/interimmer wordt dus niet gerespecteerd. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar. Belanghebbende is de mening toegedaan dat de keuze moet worden gemaakt voor een meer praktische regeling en een zeker juridisch risico voor lief moet nemen door hier de feitelijk planologisch vergunde rechten als uitgangspunt te nemen.

De maatschap kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? In het vervolg op het hiervoor gestelde moet het mogelijk blijven het vee te weiden en de mest uit te rijden zonder dat daarvoor extra vergunningen voor nodig zijn. Een en ander in de lijn met de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen

mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt.

Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische

percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van

het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

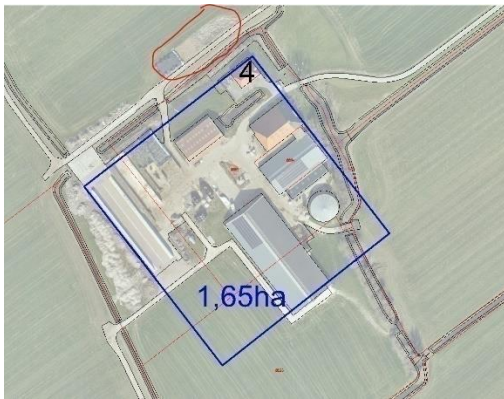
De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

Zienswijze bouwblok

In de situatie van belanghebbende is het bouwvlak ten behoeve van de bedrijfsvoering groter dan 1,5 hectare. In de bepaling wordt aangegeven dat alleen wanneer sprake is van een bouwvlak van 2 hectare de desbetreffende agrariër in aanmerking kan komen voor een bouwvlak op de verbeelding. Voor agrariërs die een kleiner bouwvlak dan 2 hectare hebben (het maximum is nota bene 3 hectare) leidt dit onnodig tot veel rechtsonzekerheid. Belanghebbende bepleiten, om een einde te maken aan deze rechtsonzekerheid, dat het bestemmingsregels met betrekking tot het bouwvlak gewijzigd worden en dat een bouwvlak met een oppervlakte van 2 hectare wordt vastgelegd op de verbeelding.

Reactie gemeente

Het perceel beschikt thans over een denkbeeldige rechthoek. De bedrijfsbebouwing betreft ca. 1,65 Ha.

Situatie denkbeeldige rechthoek 1,65 ha.

Op grond van artikel 3.2 onder b mogen bouwwerken uitsluitend gebouwd worden binnen een denkbeeldige rechthoek van maximaal 1,5 ha dat gelegen is op en rondom de gronden ter plaatse van de aanduiding ‘agrarisch bedrijf’. Dat is hier van toepassing. In het bestemmingsplan is in artikel 3.4 (afwijken van de bouwregels) de mogelijkheid opgenomen om bouwwerken te realiseren buiten de denkbeeldige rechthoek die maximaal 2 hectare bedraagt en die gelegen is op en rondom de gronden ter plaatse van de aanduiding ‘agrarisch bedrijf’. De gemeente stelt in dat geval een aantal voorwaarden waaraan moet worden voldaan.

Daartoe dient eerst een aanvraag om een omgevingsaanvraag te worden ingediend waarna een afweging plaats dient te vinden of aan deze voorwaarden kan worden voldaan. Er ligt thans geen aanvraag bij de gemeente. Laat staan dat er een vergunde situatie geldt die een rechtvaardiging uitspreekt om ter plaatse een bouwvlak van 2 ha te faciliteren.

Het opnemen van een bouwvlak van 2 Ha bij recht past niet binnen onze uitgangspunten en ons beleid. Ten eerste is het nu vastleggen van een bouwvlak van 2,0 Ha moeilijk te doen omdat niet duidelijk is welke toekomstige ontwikkelingen het bedrijf zal doormaken en aan welke kant van het perceel deze nieuwe bebouwing wordt geplaatst. Nu vastleggen van een harde grens zorgt ervoor dat er geen flexibiliteit meer is buiten dat vlak, terwijl dat juist een belangrijk aspect is van onze bestemmingsplannen door ruimte en flexibiliteit te geven. Flexibiliteit in waar de nieuwe bebouwing moet komen waarbij het agrarisch bedrijf optimaal gebruik kan maken van de meest wenselijke uitbreidingsrichting doordat er een denkbeeldige rechthoek is en niet een harde grens van een bouwvlak. Daarnaast vinden wij het vanuit de algemene en ruimtelijke belangen die het bestemmingsplan nastreeft ook gewenst om maatwerk per perceel te kunnen toepassen voor dergelijke uitbreidingen. Hierbij moet bijvoorbeeld gedacht worden aan de landschappelijke inpassing. Niet voor niets is onder meer de Nije Pleats sessie als randvoorwaarde voor deze vergroting van de denkbeeldige rechthoek naar 2 Ha opgenomen. Uitbreiding faciliteren wij graag maar dat moet dan wel met respect voor de directe (open en landschappelijke) omgeving. Een dergelijke belangenafweging en maatwerkoplossing voor het betreffende perceel is bij het standaard opnemen van een bouwvlak van 2 Ha niet mogelijk.

Tenslotte betreft het een conserverend plan en nemen wij alleen vergunde rechten op. Belanghebbende heeft geen bestaand recht op een vast bouwvlak van 2 Ha en daarom is opnemen van een dergelijk bouwvlak ook niet passend.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

103. Kilewierwei 1, 8632 WL te Tirns

Zienswijze beleidskaders

Belanghebbenden zijn de mening toegedaan dat het ontwerpplan niet lijkt te gebaseerd op actuele gemeentelijke beleidskaders en is in strijd met de ruimtelijke visies van de provincie en de Rijksoverheid.

Op 22 maart 2012, meer dan 10 jaar geleden is de “Ontwikkelvisie 2011-2021 gemeente Súdwest-Fryslân vastgesteld. In deze visie zijn de gemeentelijke ambities betreffende sociale, ruimtelijke en economische ontwikkelingen beschreven. Deze visie vormde destijds een belangrijke basis voor nieuw beleid en ruimtelijke plannen. Het lijkt er op dat het ontwerpbestemmingsplan is gebaseerd op deze oude ontwikkelvisie en dat absoluut onvoldoende rekening is gehouden met de huidige ontwikkelingen binnen de agrarische sector, gelet op de stikstofproblematiek en voorschriften met betrekking tot natuur en natuurontwikkeling. Nu het ontwerpplan is gebaseerd op beleid dat niet als actueel beleid kan gelden, dient het ontwerp aangepast te worden en zodanig geactualiseerd te worden dat rekening wordt gehouden met nieuwe op de toekomst gerichte mogelijkheden voor de bedrijfsvoering van belanghebbenden. Het ontwerpplan kan dan wel conserverend van aard zijn in die zin dat de bestaande bedrijvigheid op een goede manier mogelijk te maken en een rendabele bedrijfsvoering mogelijk te maken. In dat kader wordt ook verwezen naar het provinciale beleid.

Reactie gemeente

Onderhavig bestemmingsplan is een actualisatie en harmonisatie van de nu geldende bestemmingsplannen. In de zienswijze wordt verwezen naar toekomstig beleid zoals de Omgevingsverordening van de provincie. De Omgevingsverordening is dan wel vastgesteld maar is nog niet in werking getreden en is daarmee nog geen vastgesteld beleid. Overigens komt het ruimtelijk beleid zoals dit is opgesteld in nu geldende Verordening Romte Fryslân in grote lijnen overeen met het toekomstig beleid zoals nu is vastgelegd in de Omgevingsverordening. Overigens kan nog worden vermeld dat het bestemmingsplan is opgesteld op basis van de door de gemeenteraad vastgestelde Uitgangspuntennotitie van 3 oktober 2019.

Zienswijze stikstof

Belanghebbenden beschikken, voor zover nagegaan kan worden volgens het adviesbureau, over een onherroepelijk Wnb-vergunning, een onherroepelijke NB-vergunning en over alle noodzakelijke vergunningen ten behoeve van hun bedrijfsvoering. Op basis van het ontwerpplan zoals dat nu ter visie ligt zal de feitelijke en planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan leidend zal zijn voor de vraag of er wel of niet een toename is van de stikstofdepositie.

Concreet betekent dit voor de Maatschap: het feitelijk aantal aanwezige dieren op de peildatum op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan. Een

verleende milieuvergunning, een onherroepelijke Wnb-vergunning zonder passende beoordeling of een PAS-melding/interimmer wordt dus niet gerespecteerd. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar. Belanghebbende is de mening toegedaan dat de keuze moet worden gemaakt voor een meer praktische regeling en een zeker juridisch risico voor lief moet nemen door hier de feitelijk planologisch vergunde rechten als uitgangspunt te nemen.

De maatschap kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen?

In het vervolg op het hiervoor gestelde moet het mogelijk blijven het vee te weiden en de mest uit te rijden zonder dat daarvoor extra vergunningen voor nodig zijn. Een en ander in de lijn met de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen

mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt.

Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische

percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van

het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

Zienswijze bouwblok

In de situatie van belanghebbende is het bouwvlak ten behoeve van de bedrijfsvoering groter dan 1,5 hectare. In de bepaling wordt aangegeven dat alleen wanneer sprake is van een bouwvlak van 2 hectare de desbetreffende agrariër in aanmerking kan komen voor een bouwvlak op de verbeelding. Voor agrariërs die een kleiner bouwvlak dan 2 hectare hebben (het maximum is nota bene 3 hectare) leidt dit onnodig tot veel rechtsonzekerheid. Belanghebbende bepleiten, om een einde te maken aan deze rechtsonzekerheid, dat het bestemmingsregels met betrekking tot het bouwvlak gewijzigd worden en dat een bouwvlak met een oppervlakte van 2 hectare wordt vastgelegd op de verbeelding.

Reactie gemeente

Het perceel beschikt in het ontwerpbestemmingsplan al over een bouwvlak. Dat bouwvlak is nu ca. 2,91 Ha.

Gevraagd wordt om voor dit perceel een standaard bouwvlak van 2 Ha op te nemen.

Indien wij hiertoe overgaan, dan zou een deel van de bedrijfsbebouwing onder het overgangsrecht komen te vallen aangezien het bouwvlak in het ontwerpbestemmingsplan al 2,91 Ha is.

Gelet op de belangen van het bedrijf gaan wij niet mee in de zienswijze. Wij laten het bestaande bouwvlak van 2,91 Ha op het perceel liggen om daarmee recht te doen aan de bestaande bebouwing op het perceel.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

104. Tsjaerddyk 24A, 8773 KM te Fols gare

Zienswijze beleidskaders

Belanghebbenden zijn de mening toegedaan dat het ontwerpplan niet lijkt te gebaseerd op actuele gemeentelijke beleidskaders en is in strijd met de ruimtelijke visies van de provincie en de Rijksoverheid.

Op 22 maart 2012, meer dan 10 jaar geleden is de “Ontwikkelvisie 2011-2021 gemeente Súdwest-Fryslân vastgesteld. In deze visie zijn de gemeentelijke ambities betreffende sociale, ruimtelijke en economische ontwikkelingen beschreven. Deze visie vormde destijds een belangrijke basis voor nieuw beleid en ruimtelijke plannen. Het lijkt er op dat het ontwerpbestemmingsplan is gebaseerd op deze oude ontwikkelvisie en dat absoluut onvoldoende rekening is gehouden met de huidige ontwikkelingen binnen de agrarische sector, gelet op de stikstofproblematiek en voorschriften met betrekking tot natuur en natuurontwikkeling. Nu het ontwerpplan is gebaseerd op beleid dat niet als actueel beleid kan gelden, dient het ontwerp aangepast te worden en zodanig geactualiseerd te worden dat rekening wordt gehouden met nieuwe op de toekomst gerichte mogelijkheden voor de bedrijfsvoering van belanghebbenden. Het ontwerpplan kan dan wel conserverend van aard zijn in die zin dat de bestaande bedrijvigheid op een goede manier mogelijk te maken en een rendabele bedrijfsvoering mogelijk te maken. In dat kader wordt ook verwezen naar het provinciale beleid.

Reactie gemeente

Onderhavig bestemmingsplan is een actualisatie en harmonisatie van de nu geldende bestemmingsplannen. In de zienswijze wordt verwezen naar toekomstig beleid zoals de Omgevingsverordening van de provincie. De Omgevingsverordening is dan wel vastgesteld maar is nog niet in werking getreden en is daarmee nog geen vastgesteld beleid. Overigens komt het ruimtelijk beleid zoals dit is opgesteld in nu geldende Verordening Romte Fryslân in grote lijnen overeen met het toekomstig beleid zoals nu is vastgelegd in de Omgevingsverordening. Overigens kan nog worden vermeld dat het bestemmingsplan is opgesteld op basis van de door de gemeenteraad vastgestelde Uitgangspuntennotitie van 3 oktober 2019.

Zienswijze stikstof

Belanghebbenden beschikken, voor zover nagegaan kan worden volgens het adviesbureau, over een onherroepelijke PAS-vergunning van 10 maart 2017 en over alle noodzakelijke vergunningen ten behoeve van hun bedrijfsvoering. Op basis van het ontwerpplan zoals dat nu ter visie ligt zal de feitelijke en planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan leidend zal zijn voor de vraag of er wel of niet een toename is van de stikstofdepositie.

Concreet betekent dit voor de Maatschap: het feitelijk aantal aanwezige dieren op de peildatum op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan. Een verleende milieuvergunning, een onherroepelijke Wnb-vergunning zonder passende

beoordeling of een PAS-melding/interimmer wordt dus niet gerespecteerd. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar. Belanghebbende is de mening toegedaan dat de keuze moet worden gemaakt voor een meer praktische regeling en een zeker juridisch risico voor lief moet nemen door hier de feitelijk planologisch vergunde rechten als uitgangspunt te nemen.

De maatschap kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen? In het vervolg op het hiervoor gestelde moet het mogelijk blijven het vee te weiden en de mest uit te rijden zonder dat daarvoor extra vergunningen voor nodig zijn. Een en ander in de lijn met de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen

mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische

percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van

het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

105. Tjebbingadyk 20, 8737 JG te Hidaard

Zienswijze stikstof

Belanghebbenden beschikken, voor zover nagegaan kan worden volgens het adviesbureau, over een PAS-melding uit 2016. Op basis van het ontwerpplan zoals dat nu tere visie ligt zal de feitelijke en planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan leidend zal zijn voor de vraag of er wel of niet een toename is van de stikstofdepositie.

Concreet betekent dit voor de Maatschap: het feitelijk aantal aanwezige dieren op de peildatum op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan. Een verleende milieuvergunning, een onherroepelijke Wnb-vergunning zonder passende beoordeling of een PAS-melding/interimwordt dus niet gerespecteerd. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar. Belanghebbende is de mening toegedaan dat de keuze moet worden gemaakt voor een meer praktische regeling en een zeker juridisch risico voor lief moet nemen door hier de feitelijke planologisch vergunde rechten als uitgangspunt te nemen.

De maatschap kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen?

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een

stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in

bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet

aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het

bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

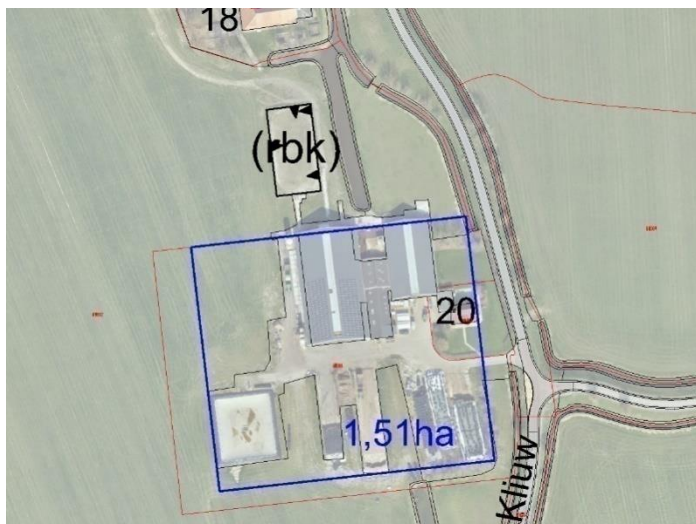
De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

Zienswijze bouwblok

Belanghebbenden hebben de wens om in de toekomst de ligboxenstal uit te breiden. Dit zal binnen het bouwvlak plaats moeten vinden. Op dit moment is het bouwvlak ca. 1,5 hectare, de maximaal toegestane oppervlakte volgens het ontwerpbestemmingsplan. Daarom vraagt belanghebbende om de mogelijkheid op te nemen om in de toekomst het bouwvlak uit te breiden naar 2,5 hectare. Onder het kopje 'conclusie' wordt gevraagd het bouwvlak uit te breiden naar 3 hectare.

Reactie gemeente

Het perceel beschikt thans over een denkbeeldige rechthoek. Deze denkbeeldige rechthoek zit op ca. 1,5 Ha.

Situatie denkbeeldige rechthoek 1.51 ha.

Op grond van artikel 3.2 onder b mogen bouwwerken uitsluitend gebouwd worden binnen een denkbeeldige rechthoek van maximaal 1,5 ha dat gelegen is op en rondom de gronden ter plaatse van de aanduiding 'agrarisch bedrijf'. Dat is hier van toepassing. In het bestemmingsplan is in artikel 3.4 (afwijken van de bouwregels) de mogelijkheid opgenomen om bouwwerken te realiseren buiten de denkbeeldige rechthoek die maximaal 2 hectare bedraagt en die gelegen is op en rondom de gronden ter plaatse van de aanduiding 'agrarisch bedrijf'. De gemeente stelt in dat geval een aantal voorwaarden waaraan moet worden voldaan.

Daartoe dient eerst een aanvraag om een omgevingsaanvraag te worden ingediend waarna een afweging plaats dient te vinden of aan deze voorwaarden kan worden voldaan. Er ligt thans geen aanvraag bij de gemeente. Laat staan dat er een vergunde situatie geldt die een rechtvaardiging uitspreekt om ter plaatse een bouwvlak van 2 ha te faciliteren.

Het opnemen van een bouwvlak van 2 Ha bij recht past niet binnen onze uitgangspunten en ons beleid. Ten eerste is het nu vastleggen van een bouwvlak van 2,0 Ha moeilijk te doen omdat niet duidelijk is welke toekomstige ontwikkelingen het bedrijf zal doormaken en aan welke kant van het perceel deze nieuwe bebouwing wordt geplaatst. Nu vastleggen van een harde grens zorgt ervoor dat er geen flexibiliteit meer is buiten dat vlak, terwijl dat juist een belangrijk aspect is van onze bestemmingsplannen door ruimte en flexibiliteit te geven. Flexibiliteit in waar de nieuwe bebouwing moet komen waarbij het agrarisch bedrijf optimaal gebruik kan maken van de meest wenselijke uitbreidingsrichting doordat er een denkbeeldige rechthoek is en niet een harde grens van een bouwvlak. Daarnaast vinden wij het vanuit de algemene en ruimtelijke belangen die het bestemmingsplan nastreeft ook gewenst om maatwerk per perceel te kunnen toepassen voor dergelijke uitbreidingen. Hierbij moet bijvoorbeeld gedacht worden aan de landschappelijke inpassing. Niet voor niets is onder meer de Nije Pleats sessie als randvoorwaarde voor deze vergroting van de denkbeeldige rechthoek naar 2 Ha opgenomen. Uitbreiding faciliteren wij graag maar dat moet

dan wel met respect voor de directe (open en landschappelijke) omgeving. Een dergelijke belangenafweging en maatwerkoplossing voor het betreffende perceel is bij het standaard opnemen van een bouwvlak van 2 Ha niet mogelijk.

Tenslotte betreft het een conserverend plan en nemen wij alleen vergunde rechten op. Belanghebbende heeft geen bestaand recht op een vast bouwvlak van 2 Ha en daarom is opnemen van een dergelijk bouwvlak ook niet passend.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

106. Ivige Leane 12, 8629 WB te Scharnegoutum

Zienswijze stikstof

Belanghebbenden beschikken, voor zover nagegaan kan worden volgens het adviesbureau, over een onherroepelijke Wnb-vergunning. Op basis van het ontwerpplan zoals dat nu ter visie ligt zal de feitelijke en planologische legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan leidend zal zijn voor de vraag of er wel of niet een toename is van de stikstofdepositie.

Concreet betekent dit voor de Maatschap: het feitelijk aantal aanwezige dieren op de peildatum op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan. Een verleende milieuvergunning, een onherroepelijke Wnb-vergunning zonder passende beoordeling of een PAS-melding/interimwordt dus niet gerespecteerd. Dit is voor de praktijk onredelijk en onwerkbaar. Belanghebbende is de mening toegedaan dat de keuze moet worden gemaakt voor een meer praktische regeling en een zeker juridisch risico voor lief moet nemen door hier de feitelijke planologisch vergunde rechten als uitgangspunt te nemen.

De maatschap kan zich verder niet verenigen met artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels. Onderhavige regels gelden ook voor het gebruik van de gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien (*j.het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en bouwwerken*). Dat is bijvoorbeeld alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behouden. Daar hoeven geen stikstofregels voor te worden opgenomen binnen het bestemmingsplan. Onderhavige regels vormen een onnodige beperking van het gebruik en zijn door de gemeente Súdwest-Fryslân ook niet te handhaven.

In bijlage 7 zijn (nu slechts) 20 veehouderijen opgenomen. Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt de lijst vast. Als een bedrijf daarna een Wvb-vergunning krijgt voor een project met een hogere stikstofemissie of depositie die wel juist passend is beoordeeld, dan moet voor dat project ook het bestemmingsplan worden gewijzigd (door een opname dan wel gewijzigde opname van die Wnb-vergunning in bijlage 7). Hoe wil de gemeente dat gaan regelen zonder dat de ondernemer een zware planologische procedure moet doorlopen hoge leges moet betalen?

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een

stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in

bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet

aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het

bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

Zienswijze bouwvlak

De maatschap heeft de wens om in de toekomst de ligboxenstal uit te breiden. Tevens bestaat het voornemen een mestzak te plaatsen. Aangegeven wordt dat belanghebbende een bouwvlak heeft van ruim 2 hectare, derhalve groter dan de voorgeschreven 1,5 hectare in het huidige ontwerpbestemmingsplan. De feitelijke situatie is derhalve in strijd met het nieuwe bestemmingsplan. Om de uitbreiding van de ligboxenstal en de mestzak mogelijk te maken, vraagt belanghebbende om de mogelijkheid op te nemen in het bestemmingsplan door een bouwvlak van 3 hectare toe te staan.

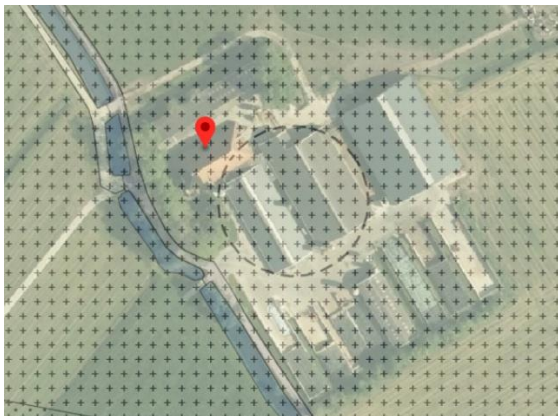
Reactie gemeente

Belanghebbende geeft aan dat hij in de huidige situatie een bouwvlak van ruim 2 Ha heeft en dat het ontwerpbestemmingsplan geen recht doet aan de huidige situatie.

In het huidige bestemmingsplan heeft het perceel geen bouwvlak. Er ligt een agrarische bestemming op het perceel waarbij uitbreidingsrichtingen zijn weergegeven. Op basis van het huidige bestemmingsplan (Buitengebied Wymbritseradiel) is bebouwing binnen 1 Ha toegestaan. Met een binnenplanse afwijking kan er tot een denkbeeldige rechthoek tot 2 Ha medewerking worden verleend.

Huidig bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel

Ontwerp BP BGB-II

Denkbeeldige rechthoek

De aanwezige bedrijfsbebouwing is gesitueerd binnen een denkbeeldige rechthoek van ca. 1,76 Ha. Dat is zowel in het huidige als wel in het toekomstige bestemmingsplan mogelijk gemaakt (met een vergelijkbare binnenplanse afwijking).

In artikel 3.2. onder b is opgenomen dat bouwwerken uitsluitend gebouwd mogen worden binnen een denkbeeldige rechthoek van maximaal 1,5 hectare dat gelegen is op en rondom de gronden ter plaatse van de aanduiding 'agrarisch bedrijf' of

binnen een bouwvlak ter plaatse van de aanduiding 'agrarisch bedrijf' of binnen een bouwvlak met de aanduiding 'intensieve veehouderij'.

In artikel 3.2 onder c2 is aangegeven dat per denkbeeldige rechthoek of bouwvlak uitsluitend bedrijfsgebouwen ten behoeve van 1 agrarisch bedrijf mogen worden gebouwd.

In artikel 3.4.1. kan met een omgevingsvergunning worden afgeweken van het bepaalde in artikel 3.2 sub b en c onder 2 voor het bouwen van bouwwerken buiten de denkbeeldige rechthoek van 1,5 hectare, mits de bebouwing ten behoeve van een grondgebonden agrarisch bedrijf wordt gesitueerd binnen een denkbeeldige rechthoek die maximaal 2 hectare bedraagt en die gelegen is op en rondom de gronden ter plaatse van de aanduiding 'agrarisch bedrijf'.

De hiervoor genoemde binnenplanse afwijkingsmogelijkheid kan alleen worden toegepast wanneer er sprake is van een denkbeeldige rechthoek met de aanduiding 'agrarisch bedrijf'. Niet indien er een bouwvlak is. Alle bouwwerken die worden geplaatst buiten de denkbeeldige rechthoek van 1,5 hectare dienen te worden beoordeeld op basis van de in het bestemmingsplan opgenomen afwijkingsmogelijkheid zoals hiervoor omschreven, ondanks van het feit dat de denkbeeldige rechthoek van 1,5 hectare reeds is overschreden.

Wij hebben de denkbeeldige rechthoek van de vergunde bouwwerken ter plaatse van het agrarische bedrijf opgemeten. Daarbij hebben wij geconstateerd dat de denkbeeldige rechthoek een oppervlakte heeft van $\pm 1,76$ hectare.

Belanghebbende is van mening dat de huidige omvang (als bestaande situatie) vastgelegd dient te worden op de verbeelding behorende bij het bestemmingsplan. Dat laatste lijkt ons een niet voor de hand liggende optie. Sterker nog, hierdoor wordt belanghebbende beperkt in zijn toekomstige ontwikkelingen door de huidige 1,76 hectare vast te leggen. Immers, uitbreiding met de genoemde flexibele binnenplanse afwijkingsmogelijkheid tot maximaal 2 hectare is alleen mogelijk indien er een denkbeeldige rechthoek is en niet in het geval er een bouwvlak is.

Als er conform het verzoek een bouwvlak wordt opgenomen van de huidige bedrijfsvoering, betekent dat ook dat er binnen het bestemmingsplan geen uitbreidingsmogelijkheden meer zijn voor het perceel in tegenstelling tot de agrarische percelen die wel een denkbeeldige rechthoek hebben. Daar komt bij dat er in de rechten van belanghebbende niets positiefs verandert door het opnemen van het bouwvlak rondom de bestaande bebouwing (welke onder de 2 Ha is).

Daar komt bij dat het opnemen van een bouwvlak tussen de 1,5 Ha en 2,0 Ha voor een grondgebonden agrarisch bedrijf niet past binnen onze algemene uitgangspunten en dit op basis daarvan al onwenselijk is. Hierbij is de beoogde flexibiliteit die wij nastreven om te kunnen groeien naar de 2,0 Ha door het opnemen van het bouwvlak teniet gedaan.

Omdat er geen inbreuk op de rechten van belanghebbende wordt gedaan door te werken met een denkbeeldige rechthoek waarbij er tot 2 Ha kan worden vergroot, gaan wij niet mee in deze zienswijze.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

107. Doniadyk 2, 8737 JK te Hidaard.

Zienswijze aanpassen regels

Het ontwerpbestemmingsplan voorziet in artikel 3, lid 3.1 aanhef en onder as-ax, van de regels bij recht in de mogelijkheid om de daargenoemde nevenactiviteiten uit te oefenen, met dien verstande dat aan een aantal voorwaarden wordt voldaan.

Daarnaast voorziet het ontwerp in artikel 3, lid 3.7.1, aanhef en onder a.b.c.d.e.g.h.i.j., van de regels in de bevoegdheid om eveneens onder voorwaarden de agrarische bestemming te wijzigen in een andere bestemming.

Hoewel in beide gevallen voorwaarden zijn verbonden aan de geboden planologische ruimte, ontbreekt volgens belanghebbenden een voorwaarde, die noodzakelijk is om eventuele beperkingen in de bedrijfsvoering van bestaande agrarische bedrijven in de directe nabijheid te voorkomen. Dit is de voorwaarde dat geen afbreuk wordt gedaan aan de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden. Daarbij wordt verwezen naar artikel 3, lid 3.6.2, aanhef en onder 1 van de regels. Belanghebbende verzoekt de extra voorwaarde alsnog te verbinden aan de hiervoor genoemde regels.

Reactie gemeente:

Voor wat betreft de nevenactiviteiten welke mogelijk worden gemaakt bij agrarische bedrijven is het onze bedoeling dat dergelijke activiteiten alleen mogelijk zijn indien dit niet leidt tot een beperking van bedrijfsmogelijkheden van een naastgelegen perceel. In de meeste gevallen zal hier ook geen sprake van zijn gelet op de afstanden tussen de (agrarische) percelen. Wij begrijpen de zienswijze zo dat er gevraagd wordt om voor de zekerheid een bepaling op te nemen om hiermee voor de gevallen waarin dit onverhoopt wel tot een beperking van een naastgelegen bedrijf kan leiden, goed geregeld is.

Wij gaan mee in de zienswijze en voegen een onderdeel toe in de regels. Voor de nevenactiviteiten gelden nu vier randvoorwaarden waarbij de extra randvoorwaarde die wij hebben toegevoegd als volgt is omschreven (dit betreft een standaardschrijving welke meer in het bestemmingsplan voorkomt:

“de nevenactiviteiten geen afbreuk mogen doen aan de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden”

Voor wat betreft de wijzigingsbevoegdheden in artikel 3.7.1 is belanghebbende van mening dat een dergelijk afwegingskader ook nodig is om te voorkomen dat er onverhoopt beperkingen van naastgelegen bedrijven (of gronden) aan de orde is. Ondanks dat het niet vaak aan de orde zal zijn in onze ogen is het opnemen van een randvoorwaarde voor het kunnen wijzigen van de bestemming mogelijk en doet het recht aan de bedoeling van ons met dit bestemmingsplan. Uiteindelijk willen wij niet de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden (en bedrijven) beperken door een wijziging van een naastgelegen perceel.

Wij gaan dan ook mee in de zienswijze en hebben de aanhef van artikel 3.7.1 aangevuld met het onderstreepte stuk tekst. Hiermee is dit van toepassing op de onderliggende wijzigingsmogelijkheden:

“3.7.1 Wijziging

Burgemeester en Wethouders kunnen het plan wijzigen, mits dit geen afbreuk doet aan de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden, in die zin dat:”

108. Littenserbuorren 7, 8731 CG te Wommels

Zienswijze uitbreiden bouwblok

Belanghebbende maken bezwaar tegen het uitbreiden van het bouwblok Littenserbuorren 6 te Wommels. Dit heeft te maken met beperking uitzicht. Belanghebbenden geven aan dat aan hen een vergunning is verleend voor het realiseren van een camperkampeerterrein. Mocht het bouwblok van Littenserbuorren 6 te Wommels worden uitgebreid zoals de aanvraag er nu ligt met verdere plannen voor de toekomst, is dit naar de mening van belanghebbenden zeer nadelig voor de plannen qua aantrekkelijkheid voor de toekomstige gasten.

Reactie gemeente

De zienswijze is gericht op een perceel wat niet in het plangebied is opgenomen. Voor dit perceel loopt moment een speciaal wijzigingsplan. De zienswijze ziet op de beoogde ontwikkeling in dit wijzigingsplan. Deze zienswijze zal dan ook binnen die separate procedure worden behandeld.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

109. Provincie Fryslân

Zienswijze weidevogelkansgebied

In weidevogelkansgebieden is op grond van artikel 7.2.2 van de Verordening Romte (VRF) alleen ruimte voor niet-agrarische ontwikkelingen indien deze ontwikkelingen geen extra verstoring van het gebied van openheid en rust tot gevolg hebben. Alle ontwikkelingen die op het bestaande perceel plaatsvinden zullen geen extra verstoring van openheid en rust tot gevolg hebben. Deze ontwikkelingen kunt u derhalve zonder meer toestaan. Als een niet-agrarisch bouwperceel wordt uitgebreid of als u een niet-agrarische ontwikkeling (bv. baggeren, aanleggen van voet- en fietspaden, rijbakken bij woningen en het aanleggen van recreatieve voorzieningen) wilt toestaan in het landelijk gebied dan is een nadere beoordeling nodig. Wij adviseren u een algemene regel in het bestemmingsplan op te nemen, zodat bij nieuwe niet-agrarische ontwikkelingen in of nabij het weidevogelkansgebied een afweging op basis van de regels in 7.2.2 en 7.2.4 VRF wordt geborgd.

Reactie gemeente

Voor wat betreft de afwijking van gebruiksregels binnen de agrarische bestemming (daar is sprake van een flexibele denkbeeldige rechthoek) is een aanvullend afwegingskader gecreëerd waarbij er ook getoetst moet worden aan het weidevogelkansgebied. Voor (nieuwe) niet-agrarische ontwikkelingen zal er dan ook moeten worden voldaan aan de provinciale verordening Romte. Door het opnemen van een extra toetsingscriteria onder artikel 3.6.2 en binnen de relevante wijzigingsmogelijkheden waarbij dit aan de orde kan zijn, hebben wij dit geborgd. Ook is opgenomen dat er voor de voorgeschreven aanlegvergunningen overleg met de provincie moet zijn geweest voor de beoordeling of er sprake is van een onevenredige aantasting van een weidevogelkansgebied.

Conclusie

De zienswijze wordt overgenomen.

Zienswijze kleinschalige kampeerterreinen - standplaatsen

De vastgestelde Omgevingsverordening, welke ruimte biedt voor 35 standplaatsen, is nog niet in werking getreden. Vooruitlopend hierop was een wijziging van de Verordening Romte 2014 voorzien. Deze wijziging is echter niet doorgevoerd, zodat van de verruimde regels nog geen gebruik kan worden gemaakt. Bovendien zal over de kleinschalige recreatie nog een discussie in de Staten plaatsvinden. Voor nu zal het aantal standplaatsen dan ook naar 25 moeten worden teruggebracht.

Reactie gemeente

Op basis van vigerend vastgesteld provinciaal beleid, blijft ons niets anders over dan de regels van het bestemmingsplan aan te passen in die zin dan vooralsnog geen ontheffingsmogelijkheid wordt opgenomen voor 35 kampeermiddelen.

Conclusie

De zienswijze wordt overgenomen in die zin dat de regels m.b.t. het aantal kampeermiddelen wordt aangepast.

Zienswijze vrijwaringszone - dijk

Wij merken op dat de uitbreiding van een bestaande woning, een bestaande recreatiewoning of een bestaand niet aan het beheer, onderhoud of productievermogen van het landelijk gebied gebonden bedrijf binnen de reserveringszone op grond van artikel 8.1.1 Verordening Romte niet groter mag zijn dan 10% van het bestaand bebouwde oppervlak. In geval er uitbreidingen zijn toegestaan dient hiermee rekening te worden gehouden. Eventuele uitbreidingen van genoemde functies zijn dus beperkt toegestaan. Ook nieuwbouw in de vrijwaringszone is in beginsel niet toegestaan.

Reactie gemeente

In de regels voor de 'vrijwaringszone - dijk' hebben wij onder de bouwregels opgenomen dat er geen gebouwen en/of bouwwerken geen gebouw zijnde zijn toegestaan met uitzondering van de bestaande bouwwerken. Met deze hoofdregel voldoen wij aan artikel 8.1.1. van de Verordening. Voor wat betreft eventuele uitbreidingen is niet hard opgenomen dat dit maximaal tot 10% is toegestaan. Deze randvoorwaarden voegen wij toe in de regels waarmee er een afwijking op de bouwhoofdregel kan worden verleend. Daarmee wordt geborgd dat er zonder meer aan de Verordening wordt voldaan.

Conclusie

De zienswijze wordt overgenomen

110. Harstawei 3, 8644 VV te Dearsum

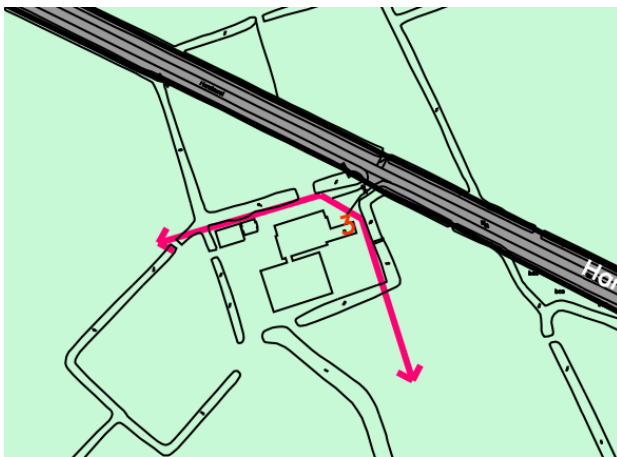
Zienswijze bouwvlak

In het ontwerpbestemmingsplan is voor de locatie een rechthoekig bouwvlak opgenomen met een oppervlakte van 2,3 hectare (180 x 128 m). Er is dringend behoefte aan extra opslagcapaciteit voor kuilvoer. Belanghebbende wil daarvoor een nieuwe sleufsilo aanleggen aan de zuidzijde van het bedrijf naast een bestaande sleufsilo. Doordat de vorm van het bouwvlak niet aansluit bij de meest logische locatie van de bedrijfsactiviteiten, komt een deel van de nieuwe sleufsilo buiten het bouwvlak te liggen terwijl aan de oostzijde een bouwvlak is ingetekend op een locatie waar logischerwijs nooit gebouwd zal worden en waar dat vanuit landschappelijk oogpunt ook niet gewenst is. Belanghebbende verzoekt daarom de vorm van het bouwvlak aan te passen.

Reactie gemeente

In het huidige bestemmingsplan Buitengebied 2008 (Boarnsterhim) is er geen bouwvlak opgenomen voor het bedrijf. Gelet op de bestaande bebouwing op het perceel is er in het ontwerpbestemmingsplan een bouwvlak opgenomen om de bestaande bebouwing. Dit bouwvlak heeft een grootte van ca. 2,3 Ha.

Belanghebbende geeft aan dat de vorm van dit bouwvlak niet wenselijk is gelet op toekomstige ontwikkelingen.

Huidig bestemmingsplan Buitengebied 2008 (Boarnsterhim)

In ons nieuwe bestemmingsplan nemen wij in plaats van een denkbeeldige rechthoek van 1,5 Ha een bouwvlak op voor die gevallen waarbij er in de legale bestaande situatie meer dan 2,0 Ha aan denkbeeldige rechthoek aanwezig is op het perceel. Dat hebben wij ook gedaan voor het perceel van belanghebbende. De vorm van het bouwvlak laten wij dan afhankelijk zijn van de bestaande bebouwing. De buitenste randen van deze bebouwing zijn leidend voor de vorm van het bouwvlak. Belanghebbende geeft aan met name problemen te hebben met de oostkant van de bouwvlakgrens. Gelet hierop hebben wij deze grens van het bouwvlak iets gewijzigd waarbij er wel recht wordt gedaan aan onze

uitgangspunten en mogelijkheden rondom het opnemen van dergelijke grote bouwvlakken, maar komen hiermee tegemoet aan de wens van belanghebbende.

Conclusie

De zienswijze wordt overgenomen in die zin dat de verbeelding wordt aangepast zoals hiervoor genoemd.

Ontwerp BP BGB-II

Nieuw bouwvlak in bestemmingsplan BGB-II

Zienswijze stikstof

Belanghebbende kan zich niet verenigen met de gebruiksregel uit artikel 3.5 van de planregels die luidt:

“Tot een gebruik strijdig met deze bestemming wordt begrepen dat gebruik afwijkt van de bestemmingsomschrijving, waaronder in elk geval wordt begrepen (...) het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken.”

Deze regel geldt ook voor het gebruik van gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien. Het gaat om alle agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming zal behouden. Het is niet noodzakelijk stikstofregels met betrekking tot deze gronden op te nemen in het bestemmingsplan, zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Afdeling bestuursrecht van de Raad van State van 22 januari 2020, ECLI:NLRVS:2020:212, overweging 8.4. De gebruiksregel vormt een onnodige beperking van het gebruik van deze gronden. Ook is deze regel door de gemeente niet te handhaven en leidt tot rechtsonzekerheid. Om die reden kan deze planregel in deze vorm niet in stand blijven. De planregel zou in ieder geval geen betrekking hebben op de agrarische cultuurgronden waar het plan geen nieuwe ruimtelijke ontwikkeling mogelijk maakt.

Belanghebbende beschikt over een onherroepelijke vergunning op grond van artikel 2.7, tweede lid van de Wet Natuurbescherming. Momenteel loopt er een procedure voor aanpassing van deze natuurbestemming op basis van een passende beoordeling. De aangepaste natuurbestemming voldoet daarmee aan de eisen om opgenomen te worden in bijlage 7 bij de planregels. Belanghebbende verzoekt de

aangepaste natuurvergunning, zodra deze verleend en onherroepelijk is, op te nemen in bijlage 7 van de planregels

Reactie gemeente

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Voor wat betreft het gedeelte over de onherroepelijke Wnb-vergunning, begrijpen wij uit de zienswijze dat er momenteel een aanvraag voor een nieuwe (aangepaste) Wnb-vergunning loopt. Het verzoek is om deze aangepaste vergunning, indien deze uiteindelijk verleend wordt en onherroepelijk wordt, op te nemen in bijlage 7.

Dat kunnen wij niet doen bij de vaststelling van dit bestemmingsplan op dit moment. Ten eerste niet omdat bijlage 7 een momentopname is waarbij de vaststelling van het bestemmingsplan leidend is. De Wnb-vergunning moet op dat moment verleend en onherroepelijk zijn. Daarvan is geen sprake. In een bijlage zoals wij dit opnemen in ons bestemmingsplan kan juridisch gezien alleen een verleende Wnb-vergunning worden opgenomen (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684).

Wij kunnen dan ook niet meegaan met deze zienswijze om het nu mee te nemen in het bestemmingsplan. Voor de toekomst kan dit wel indien er een Wnb-vergunning wordt verleend en onherroepelijk is.

Indien er na de vaststelling van het bestemmingsplan een Wnb-vergunning wordt verleend en onherroepelijk is, wordt deze automatisch opgenomen in bijlage 7 van het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan, wat straks een omgevingsplan zal worden, moet op grond van de Omgevingswet minimaal binnen 5 jaar worden geactualiseerd. Daarin worden deze nieuwe onherroepelijke vergunningen ook meegenomen.

111. Skieppeleane 5 te Nijland

Zienswijze wijzigen bestemming “Agrarisch” naar de bestemming “Wonen-Woonboerderij”

Op grond van het thans geldende bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel geldt voor het perceel Skieppeleane 5 te Nijland de bestemming “Agrarisch” (agrarisch bedrijf). In het thans voorliggende ontwerpbestemmingsplan is aan het perceel de bestemming “Wonen-Woonboerderij” gegeven. Belanghebbenden geven aan er begrip voor te hebben dat de bestemming “Agrarisch” (agrarisch bedrijf) komt te vervallen om reden dat er geen agrarische activiteiten meer plaatsvinden.

Belanghebbenden geven echter aan dat er wel andere bedrijfsactiviteiten plaatsvinden. De bedrijfsactiviteiten bestaan uit onkruidbestrijding bij agrariërs, veehandelaren en in de bouwsector. Verder vinden er onderhouds- en reparatiewerkzaamheden plaats. Belanghebbenden zijn de mening toegedaan dat het veel extra en overbodig werk geeft wanneer de bestaande bestemming “Agrarisch” (agrarisch) wordt gewijzigd in de bestemming “Wonen-Woonboerderij” en over een aantal jaren het verzoek wordt ingediend om de bestemming te wijzigen naar de bestemming “Bedrijf”. Belanghebbende vragen dan ook om vast te houden aan de vigerende bestemming “Agrarisch” (agrarisch bedrijf).

Reactie gemeente

Het vasthouden aan de bestemming “Agrarisch” (agrarisch bedrijf) is geen optie om reden dat een agrarisch bedrijf is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of het houden van dieren. De feitelijke situatie geeft aan dat dit niet het geval is. Binnen de bestemming “Wonen-Woonboerderij”. Binnen de regels van deze bestemming is de mogelijkheid opgenomen dat kan worden afgeweken van de gebruiksregels voor het gebruik van gronden en bouwwerken voor bedrijvigheid:

- 1.mits de bedrijven zijn opgenomen in categorie 1 of 2 van de bij deze regels als bijlage 5 opgenomen Staat van Bedrijven;
- 2.mits de bedrijven geen grote verkeersaantrekkende werking hebben;
- 3.mits de bedrijvigheid niet gepaard gaat met opslag en/of stalling buiten gebouwen;
- 4.met dien verstande dat de omgevingsvergunning uitsluitend wordt verleend voor bedrijvigheid als nevenactiviteit bij de woonfunctie;
- 5.met dien verstande dat de bedrijvigheid uitsluitend is toegestaan in gebouwen;
- 6.met dien verstande dat de omgevingsvergunning wordt verleend voor ten hoogste 1/3 deel van de gebouwen, tot een oppervlakte van ten hoogste 500 m².

In het bestemmingsplan is de mogelijkheid opgenomen om de (volledige) bestemming “Wonen-Woonboerderij” te wijzigen in de bestemming “Bedrijf” (artikel 27.6 onder b). Deze wijziging dient te worden opgevat als een nieuwe ontwikkeling en kan niet zonder meer worden meegenomen in een actualisatieplan.

Nieuwe ontwikkelingen ten opzichte van het huidige bestemmingsplan kunnen daarom alleen worden meegenomen indien deze nieuwe ontwikkelingen onderbouwd zijn middels een goede ruimtelijke onderbouwing. Wat de effecten van deze nieuwe ontwikkeling zijn, zullen onderbouwd moeten zijn om een goede afweging te kunnen maken of dit een wenselijke en aanvaardbare ontwikkeling is.

Hierbij zal er op perceel niveau (maatwerk) moeten worden onderzocht of er aan de verschillende (milieu)regels wordt voldaan om te kunnen spreken van een goede ruimtelijke ordening. Nieuwe ontwikkelingen kunnen dus alleen worden meegenomen indien hiervoor reeds een geaccepteerde ruimtelijke onderbouwing (welke derhalve voldoet aan de wet- en regelgeving en aan de gemeentelijke beleidsuitgangspunten) aanwezig is. In alle andere gevallen kan de ontwikkeling niet worden meegenomen aangezien voor deze nieuwe ontwikkeling niet is onderbouwd dat er wordt voldaan aan een goede ruimtelijke ordening. Bijvoorbeeld het effect op de omliggende omgeving en de ruimtelijke kwaliteit van een gebied. Er bestaan derhalve geen mogelijkheden om het perceel in het bestemmingsplan te voorzien van een bedrijfsbestemming.

Conclusie

Deze zienswijze wordt niet overgenomen.

112. LTO Noord, Postbus 186, 9200 AD te Drachten namens de haar leden

Zienswijze stikstofbepaling

Wij snappen dat jurisprudentie op dit thema debet is aan de keuzes die de gemeente in het bestemmingsplan maakt. Tegelijkertijd stellen wij vast dat de bestemmingsplanregeling voorbij gaat aan het adagium “vergund is vergund”. zo wordt bijvoorbeeld een PAS vergunning niet gerespecteerd. Dit laatste is extra opmerkelijk omdat bij de fatale uitspraak over de PAS in 2019, door de rechter werd uitgesproken dat in tegenstelling tot de PAS melders de vergunninghouders een veilige stikstoftoestemming hadden. Alles overziend willen wij dan ook de gemeente vragen om binnen dit bestemmingsplan een meer logische en verdedigbare manier voor vastlegging van een referentie in het kader van de stikstof te onderzoeken. Vanzelfsprekend zouden relevante wijzigingen in het plan zowel in artikel 3 als 4 moeten worden doorgevoerd.

Ook wordt steeds gesproken over “betreffende gronden”. Wij willen voorstellen dat de term ‘bouwvlak’ wordt gehanteerd. Dit geeft verwarring raakt aan het gebruik van gronden gelegen buiten het gebied waar met behulp van dit bestemmingsplan gebouwd kan worden. De stikstofregels gelden daarmee ook voor het gebruik van gronden waarop geen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien.

De voorgestelde bepalingen met betrekking tot bijlage 7 (: Onherroepelijke Wnb-vergunningen) roepen enkele juridische en praktische vragen op. Allereerst is onduidelijk of de lijst compleet is. Verder is er zorg over de mogelijkheden om de lijst actueel te houden. Wij willen ervoor pleiten dat de actualisatie van de lijst op regelmatige basis plaatsvindt tot dat alle agrariërs in het gebied met vergunningsproblematieken zijn verholpen. Wij hopen dat voor deze aanpassing een gebruiksvriendelijk systeem wordt geïmplementeerd om de wijzigingen van bijlage 7 te faciliteren wanneer een bedrijf een natuurvergunning verkrijgt. Deze ondernemers hebben al veel in onzekerheid geleefd. Het zou erg vervelend zijn wanneer deze bedrijven weer een lange en onnodige bureaucratische molen moeten doorlopen.

Reactie gemeente

Stikstof

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande

natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Conclusie:

De zienswijze zal niet worden overgenomen.

Gebruik gronden

Het gebruik van betreffende gronden buiten het bouwvlak of buiten de denkbeeldige rechthoek in de vorm van bemesten en beweiden wordt nu gezien als oorzaak van een toename van de stikstofdepositie. Voor gesteld wordt om de tekst van het artikel aan te passen zodat het alleen het gebruik van de gronden binnen het bouwvlak dan wel binnen de denkbeeldige rechthoek betreft.

Reactie gemeente

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt.

Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze

stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Conclusie:

Dit deel van de zienswijze zal worden overgenomen. De planregel zal worden aangevuld.

Zienswijze actualisatie nieuwe Wnb-vergunningen in Bijlage 7

In Bijlage 7 behorende bij de regels zijn de onherroepelijke Wnb-vergunningen die niet gebaseerd zijn op de PAS opgenomen. Indien aan een agrariër nu een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend kan deze alleen met een wijziging van het bestemmingsplan aan Bijlage 7 worden toegevoegd. Voor de wijziging van het bestemmingsplan ten behoeve van het toevoegen van een onherroepelijke Wnb-vergunning aan Bijlage 7 moet een dure en tijdrovende procedure worden doorlopen. Gevraagd wordt of deze procedure vereenvoudigd kan worden die minder kosten met zich meebrengt.

Reactie gemeente

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

Conclusie:

De zienswijze zal niet worden overgenomen.

Zienswijze mestvergisting

In het kader van het verduurzamen van het agrarisch bedrijf wordt door verschillende bedrijven onderzocht of zij een mestvergistingsinstallatie kunnen realiseren. In de regels is daarvoor een afwijking opgenomen. Voorwaarde van deze afwijkingsmogelijkheid is dat uitsluitend eigen mest verwerkt mag worden. Volgens de LTO is dit te beperkend, waarmee kleine(re) en middelgrote bedrijven op voorhand worden uitgesloten. Door de term 'uitsluitend' te vervangen door 'hoofdzakelijk' overeenkomstig de Verordening Romte Fryslân krijgen meer agrariërs de kans om een mestvergistingsinstallatie in combinatie met andere agrariërs te kunnen realiseren.

Gevraagd wordt om de tekst van de regels aan te passen en meer te benaderen vanuit de 'Ja, mits' gedachte. Door de mestvergisting ook bij kleinere bedrijven mogelijk te maken door een combinatie van bedrijven toe te staan kan deze ondergeschikte bedrijfsactiviteit een bijdrage leveren aan het verduurzamen van de agrarische sector.

Als alternatief wordt gevraagd naar de mogelijkheid om tussen verschillende agrarische bedrijven een groen gasleiding aan te leggen naar een naburige boerderij die beschikt over een opwerkingsstation. Vanuit het opwerkingsstation wordt het groen gas ingevoerd in het gasnet.

Reactie gemeente

Mestvergisting wordt met een omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan als activiteit bij een agrarisch bedrijf mogelijk gemaakt. De voorwaarde dat uitsluitend eigen mest verwerkt mag worden in de mestvergister op het perceel geeft de waarborg dat het gaat om een agrarische activiteit van het bedrijf zelf.

Door in de mestvergistingsinstallatie ook mest van derden te verwerken is er geen sprake meer van een activiteit van het agrarisch bedrijf ter plaatse, maar is er sprake van een nevenactiviteit die, wanneer er geen duidelijk sprake is van een ondergeschikte functie moet worden gezien als een industriële activiteit. Het toestaan van het verwerken van derden heeft veel verkeersbewegingen tot gevolg. De mest moet zo vers mogelijk worden verwerkt met als gevolg dat dagelijks transportbewegingen noodzakelijk zijn. Daarnaast moet ook het restproduct, de digistaat, worden vervoerd naar het oorspronkelijke adres.

Op grond van de bestemming 'Agrarisch' is het toegestaan om in de agrarische percelen (cultuurgrond) leidingen aan te leggen ten behoeve van het transport van groen gas tussen verschillende agrarische bedrijven. Als de leidingen sleufloos worden aangelegd is meestal geen omgevingsvergunning noodzakelijk, wordt de leiding op een andere wijze aangelegd dan is vaak wel een omgevingsvergunning nodig. Het opwerken van het groen gas naar aardgaskwaliteit kan gezien worden als een ondergeschikte nevenactiviteit omdat ook het ter plaatse geproduceerde groen gas opgewerkt moet worden.

Conclusie:

De zienswijze zal niet worden overgenomen.

Zienswijze geitenhouderijen

De regeling die nu in de regels is opgenomen is te beperkend voor bestaande geitenhouderijen. Door naast nieuw vestigingen van geitenhouderijen ook eventuele uitbreidingen van bestaande geitenhouderijen zonder dat er een wetenschappelijke onderbouwing is voor het causaal verband uit te sluiten worden agrariërs op achterstand gezet.

Gevraagd wordt om voor bestaande geitenhouderijen een uitzondering te maken en de uitbreidingsmogelijkheden van bestaande geitenhouderijen wel mogelijk te maken.

Reactie gemeente

In het bestemmingsplan is een afwijkingsbevoegdheid voor het college opgenomen om af te wijken van het verbod voor het vestigen van een nieuwe geitenhouderij of

het uitbreiden van een bestaande geitenhouderij, als voldoende kan worden aangetoond dat er geen gevaar is voor de volksgezondheid en dit door een onafhankelijke instantie kan worden bevestigd. Zolang er geen nieuwe inzichten zijn of uitkomsten van de lopende onderzoeken zijn, houden we voor alsnog vast aan een algeheel verbod. Voor individuele aanvragen kan immers worden afgeweken van dit verbod, mits voldoende kan worden aangetoond dat er geen sprake is van gevaar voor de volksgezondheid.

Conclusie:

De zienswijze wordt niet overgenomen.

Zienswijze archeologie en drainage

Ten aanzien van de uitzondering van de vergunningplicht wordt verwezen naar artikel 36.3.1 in plaats van naar artikel 36.3.2. LTO is van mening dat hier naar het verkeerde artikel wordt verwezen.

In de regels wordt onderscheid gemaakt tussen 'Waarde - Archeologie 1' en 'Waarde - Archeologie 2'. In 'Waarde - Archeologie 2' is voor het aanleggen van drainage geen vergunningplicht opgenomen terwijl voor het aanleggen van drainage in gronden met 'Waarde - Archeologie 1' wel een vergunning moet worden aangevraagd. LTO vraagt een consistente lijn te volgen en ook voor 'Waarde - Archeologie 1' geen vergunning te vragen voor het aanleggen van drainage.

Met de aanwijzing van de gronden voor 'Waarde - Archeologie 1 en 2' is onvoldoende rekening gehouden met eerdere verstoringen die hebben plaatsgevonden zoals diepploegen en mengwoelen. Gronden waar aangetoond kan worden dat er geen archeologische waarden aanwezig zijn of kunnen zijn door verstoringen moeten vrijgegeven worden van de dubbelbestemming. Dit geeft onnodige beperkingen aan het grondgebruik.

Reactie gemeente

Artikel 36.3.5 gaat om uitzondering(en) op de vergunningsplicht en verwijst daarmee naar 36.3.1, die handelt over de verplichting van een omgevingsvergunning voor het bouwen en dat er in het kader daarvan een rapport moet worden overlegd. Artikel 36.3.2 verwijst specifiek naar voorschriften die kunnen worden verbonden aan de omgevingsvergunning op basis van het rapport. Dus de verwijzing is zo correct.

Drainage

De aanleg van drainage is in de dubbelbestemming waarde archeologie 1 vergunningplichtig indien er sprake is van een verstoring vanaf 50 m² én dieper dan 40 cm. Dit gaat namelijk om archeologisch waardevolle terreinen waar de aanleg van drainage een grote versturende impact kan hebben op de archeologische waarden. Zo staat ook in de dubbelbestemming omschreven:

“Het beschrevene onder 36.3.1 is van toepassing op de volgende werken, geen bouwwerk zijnde, en werkzaamheden: het aanbrengen van ondergrondse

transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en drainage en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur”.

Wel is er een uitzondering voor drainage aanwezig indien deze sleufloos wordt uitgevoerd.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen

Zienswijze onderzoekplicht Waarde Archeologie

LTO vraagt ruimere normen te hanteren bij de noodzaak van een archeologisch onderzoek voor gronden die de dubbelbestemming ‘Waarde - Archeologie I’ en ‘Waarde - Archeologie II’. Zo wordt gevraagd om de vrijstellingsgrens voor een archeologisch onderzoek te verruimen van 50m² naar 100m² met een vrijgestelde diepgang van 50cm in plaats van 40cm.

Reactie gemeente

De oppervlakte vrijstellingsgrens van 50m² is gebaseerd op de gemeentelijke uitsnede van de provinciale FAMKE. De FAMKE-kaart is de beleidsonderlegger voor archeologie in de gemeente Súdwest-Fryslân. De provincie en sommige andere gemeenten hanteren een vrijstellingsgrens van 30cm qua verstoringsdiepte, deze heeft de gemeente Súdwest-Fryslân al iets verruimd naar 40cm. Verdere verruiming is onwenselijk. Uiteindelijk zijn de regels bedoeld om de (potentieel) aanwezige archeologische waarden te beschermen.

De gemeentelijke FAMKE is overigens geen statische kaart. Uitgevoerde archeologische onderzoeken kunnen namelijk nieuwe informatie opleveren voor de kaart. Daarom dienen op grond van de Erfgoedverordening (2021) de archeologische onderzoeken die nog niet zijn verwerkt op de FAMKE ook meegewogen te worden bij de uitwerking en toepassing van het archeologiebeleid. Voorwaarde hiervoor is wel dat de archeologische onderzoeken uitgevoerd moeten zijn door gecertificeerde bedrijven. Concreet betekent dat dat bij de toetsing aan het beleid altijd wordt gekeken of er nog meer gegevens beschikbaar zijn naast de FAMKE om tot een weloverwogen specifiek advies te komen bij ruimtelijke plannen, oftewel maatwerk. Hieruit kan ook blijken dat er dieper verstoord mag worden dan 40 cm, bijvoorbeeld als er wel sprake is van archeologische (verwachtings)waarden, die op een geruime diepte liggen, waardoor er nog voldoende buffer overblijft als de gewenste bodemingrepen dieper gaan dan 40 cm.

Er loopt overigens momenteel een archeologische verdiepingsslag voor de gemeente Súdwest-Fryslân. Er zijn nog een aantal aanvullende keuzes te maken, waardoor op basis van de geactualiseerde kaart er duidelijker keuzes kunnen worden gemaakt. Hierdoor kunnen er op gemeentelijk niveau specifiekere beleidsadviezen aan de kaart worden gekoppeld dan nu het geval is. Op basis hiervan worden procedures rond ruimtelijke ordening bespoedigd en wordt onnodig onderzoek voorkomen. Aangezien deze verdiepingsslag nog niet is afgerond, is de kaart nog niet geïntegreerd in de FAMKE. In de eerstvolgende actualisatie van dit

bestemmingsplan (Omgevingsplan) zal dit ook worden meegenomen. Daarvoor zal de verdiepingsslag wel eerst afgerond moeten zijn om inzichtelijk te krijgen of en zo ja waar eventueel de wijzigingen aan de orde zijn.

Conclusie:

De zienswijze zal niet worden overgenomen.

Zienswijze kleine windturbines

In de voorwaarden voor het plaatsen van een kleine windturbine is bepaald dat alleen windturbines met drie wieken zijn toegestaan. LTO vraagt deze voorwaarde los te laten en ook andere typen windturbines toe te staan. Deze voorwaarde kan belemmerend zijn wanneer een ander type een beter rendement heeft.

LTO vraagt om in Súdwest-Fryslân ruimte te maken voor de pilot die in verschillende Drentse gemeenten wordt uitgevoerd en een ashoogte van 25 meter toe te staan. Het verschil in hoogte kan voor veel agrariërs het verschil maken tussen een rendabele en/of een niet-rendabele windturbine.

Reactie gemeente

Het provinciaal beleid inzake kleine windturbines is leidend in deze. Aanvragen voor een kleine windturbine moeten aan de vastgestelde voorwaarden voldoen. Het toestaan, hetzij als pilot of anderszins past niet in het provinciaal beleid inzake kleine windturbines. Gelet op het standpunt van de provincie is het niet aannemelijk dat de provincie op korte termijn ruimte biedt voor een dergelijke pilot. Ook in de Omgevingsverordening die door Provinciale Staten is vastgesteld, maar nog in werking is getreden wordt geen ruimte geboden voor een dergelijke pilot.

Een aanvraag omgevingsvergunning mag niet in strijd zijn met het provinciaal beleid.

Conclusie:

De zienswijze wordt niet overgenomen.

113. Walperterwei 22, 8731 CD te Wommels

Zienswijze stikstof

Belanghebbende geeft aan de indruk te krijgen dat na vaststelling van het voorliggende bestemmingsplan, de uitbreiding van een veehouderij alleen nog mogelijk is als de stikstofdepositie niet toeneemt ten opzichte van de feitelijke planologische legale situatie. Belanghebbende maakt bezwaar tegen de situatie dat de latende ruimte in de vergunde rechten, in geval van belanghebbende onder de PAS, niet meer benut kan worden. Samengevat vraagt belanghebbende om de veehouderijen de kans te geven hun latente ruimte te kunnen benutten en niet de feitelijke situatie (aantal dieren) te laten gelden als limiet. Dit om ondernemers de kans te geven om hun aanwezige stalcapaciteit te kunnen benutten. Stalcapaciteit waar ook, bij het bouwen van een stal, hun financiële verplichtingen op gebaseerd zijn.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de

ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Conclusie:

De zienswijze wordt niet overgenomen.

114. Doarpsbelang Reahús

Zienswijze verplaatsen dorpsmolen

Doarpsbelang Reahús heeft in zijn wens een stap te zetten in de warmtetransitie de werkgroep Energiek Reahús opgericht, werkende aan de opgave: it doarp as enerzjy(k) eilân Reahús as foarbyld yn de enerzjytransysje. De belangen van de inwoners staan daarbij voorop. Deze filosofie houdt in dat ze op zoek gaan naar wat het beste is voor ieders individuele situatie en zoeken vandaaruit verder naar collectieve kansen voor het dorp. Windenergie is een bepalende factor in het slagen van deze warmtetransitie.

Doarpsbelang Reahús heeft een onderzoek gestart naar het verplaatsen van de bestaande dorpsmolen waarbij deze tevens verhoogd dient te worden. Daarbij wordt tevens verwezen naar een ondersteunende rol van zowel de provincie als de gemeente. In het thans voorliggende ontwerpbestemmingsplan is de bestaande dorpsmolen van Reahús opgenomen. Doarpsbelang vraagt de gemeenteraad daarom een te plaatsen dorpsmolen met een tiphoogte tot 100 meter op een nader te bepalen locatie in het buitengebied op te nemen.

Reactie gemeente

Als eerste kan worden geconstateerd dat een exacte locatie van de windmolen nog niet bekend is. In dat geval is het zonder meer niet mogelijk om een dergelijke windmolen op te nemen in het bestemmingsplan. Daar komt bij dat het verplaatsen van een windmolen met een tiphoogte van 100 meter niet bij recht of bij ontheffing in het bestemmingsplan wordt gefaciliteerd. In dat geval dient dit initiatief te worden opgevat als een nieuwe ontwikkeling.

Nieuwe ontwikkelingen ten opzichte van het huidige bestemmingsplan kunnen daarom alleen worden meegenomen indien deze nieuwe ontwikkelingen onderbouwd zijn middels een goede ruimtelijke onderbouwing. Wat de effecten van deze nieuwe ontwikkeling zijn, zullen onderbouwd moeten zijn om een goede afweging te kunnen maken of dit een wenselijke en aanvaardbare ontwikkeling is.

Hierbij zal er op perceel niveau (maatwerk) moeten worden onderzocht of er aan de verschillende (milieu)regels wordt voldaan om te kunnen spreken van een goede ruimtelijke ordening. Nieuwe ontwikkelingen kunnen dus alleen worden meegenomen indien hiervoor reeds een geaccepteerde ruimtelijke onderbouwing (welke derhalve voldoet aan de wet- en regelgeving en aan de gemeentelijke beleidsuitgangspunten) aanwezig is.

In alle andere gevallen kan de ontwikkeling niet worden meegenomen aangezien voor deze nieuwe ontwikkeling niet is onderbouwd dat er wordt voldaan aan een goede ruimtelijke ordening. Bijvoorbeeld het effect op de omliggende omgeving en de ruimtelijke kwaliteit van een gebied. Er bestaan derhalve geen mogelijkheden om een windmolen met een tiphoogte van 100 meter thans op te nemen in het bestemmingsplan.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

115. Pôle 13, 9013 CA te Poppingawier

Zienswijze stikstof

Het agrarisch bedrijf heeft van de voormalige gemeente Boarnsterhim een milieuvergunning verkregen voor het houden van 210 stuks melk- en kalfkoeien en 120 stuks jongvee. In 2018 is onder de Programmatistische Aanpak Stikstof door de provincie Fryslân een vergunning verleend voor het houden van 179 stuks melk- en kalfkoeien met 112 stuks jongvee. Door diverse omstandigheden heeft de veehouder nog niet de aantallen vee in de stallen zoals op de Wnb vergunning is vergund. Echter biedt de milieuvergunning en de vergunning op grond van de Wet Milieubeheer en de Vergunning op grond van de Wet natuurbescherming voldoende ruimte voor de toekomst.

Nu is de gemeente voornemens een nieuw bestemmingsplan op te stellen waarin niet dezelfde ruimte wordt gebonden als op dit moment vergund is. De gemeente heeft er voor gekozen om in haar onderzoek aanpak stikstof alleen de veehouderijen in kaart te brengen en de depositie vanuit deze bedrijven te beperken tot het huidige niveau, ook al is voor de zogenaamde PAS-vergunningen bedrijven een grotere toestemming vastgelegd in hun vergunningen en meldingen. Naast de beperkingen in het aantal dieren, zijn ook de bouwmogelijkheden beperkt, waardoor de verdere doorontwikkeling van de veehouderijen binnen de gemeente zeer beperkt wordt. Gevraagd wordt de wijze waarop nu gegarandeerd is dat er geen stikstoftoename is als gevolg van het nieuwe bestemmingsplan te wijzigen, waardoor belanghebbende wel de vergunde aantal dieren kan huisvesten in de huidige bebouwing en in de toekomstige (innovatieve) stalruimten.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het

bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

116. Wynserdyk 55, 8734 GB te Easterein

Zienswijze gebied Greidhoeke en ondergeschiktheid

Belanghebbende geeft aan dat als hij de uitgangspunten van de Omgevingsvisie 1.0 projecteert op het nieuwe ontwerpbestemmingsplan, er voor het gebied Greidhoeke nog kansen voor een aantal verbeteringen mogelijk zijn. De gemeente Súdwest-Fryslân heeft met de Greidhoeke een prachtig buitengebied met karakteristieke boerderijen. Op deze boerderijen zijn grootschalige en intensieve bedrijven, maar ook evenzoveel, vaak vanuit liefhebberij gedreven, kleinschalige als nevenactiviteit gedreven boerderijen. Deze laatste categorie zorgt voor diversiteit in het agrarische landschap met kansen voor biodiversiteit, diversiteit in begroeiing en diverse (soms zeldzame) dierrassen.

De omgevingsvisie 1.0 geeft aan dat juist behoud van kleinschaligheid belangrijk is als tegenwicht tegen de alsmaar doorgaande schaalvergroting. Alsmede als verbinding. En ook dat daarbij een faciliterende houding van de overheid onmisbaar is. In het huidige bestemmingsplan doet de bestemming wonen-agrarisch recht aan de kleinschaligheid. Belanghebbende is van mening dat dit verdwijnt door de bestemming ‘Wonen-Woonboerderij’. Daarmee wordt de kleinschaligheid beëindigd en is alleen ofwel wonen ofwel agrarisch mogelijk. Alles hiertussen moet volgens belanghebbende weg of wordt als hobby gedoogd. De gebiedsgerichte aanpak mist in deze bestemming voor de Greidhoeke.

In dat kader verwijst belanghebbende naar artikel 27.1 waarin staat dat niet meer dan 1/3 deel van de voormalige bedrijfsgebouwen en bedrijfswoningen tot ten hoogste een oppervlakte van 500 m² voor deze nevenactiviteiten mogen worden gebruikt.

Net als in het vigerende bestemmingsplan Buitengebied moet er in de Greidhoeke in het nieuwe bestemmingsplan ruimte komen voor kleinschalige agrarische activiteiten. En nee, dat is niet af te doen met het wegzetten als ‘hobbymatig’. Want daarmee wordt geen recht gedaan aan de feitelijke situatie. Dat levert te veel rechtszekerheid. Daarnaast wordt voorgesteld om in het buitengebied ook ruimte te blijven bieden voor kleine bedrijfsmatige activiteiten en behoud van de mogelijkheid voor kleinschalig kamperen en logies- en ontbijt. Dit alles zonder allerlei beperkingen.

Reactie gemeente

In de bestemmingsomschrijving van het vigerende bestemmingsplan zijn de voor “Wonen-Agrarisch” aangewezen gronden bestemd voor woonhuizen, met de daarbij ruimtelijk ondergeschikte gebouwen en ruimtelijk ondergeschikte overkappingen al dan niet in ondergeschikte mate in combinatie met grondgebonden agrarisch grondgebruik, al dan niet in combinatie met ruimte voor een aan-huis-verbonden-beroep, een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit, mantelzorg, grondgebonden agrarisch grondgebruik en/of logies met ontbijt. In de bouw en/of in de gebruiksregels is een afwijkmogelijkheid opgenomen paardenrijbakken

(bouwregels). Een afwijking van de gebruiksregels is mogelijk voor mantelzorg, kleinschalig kamperen, recreatieappartementen.

In de berijpsbepalingen worden kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten omschreven als de in bijlage 3 genoemde bedrijvigheid, dan wel naar aard en invloed op de omgeving daarmee gelijk te stellen bedrijvigheid, die door zijn beperkte omvang in of bij een woonhuis met behoud van de woonfunctie kan worden uitgeoefend door de bewoner en de aan de bedrijvigheid bij woningen gebonden medewerkers.

In het thans aan de orde zijnde ontwerpbestemmingsplan Buitengebied zijn (ook) mogelijkheden opgenomen om af te wijken van de bouw en/of gebruiksmogelijkheden waarbij het gaat ondergeschikte bedrijvigheid in de categorie 1 of 2 van de bij deze regels als bijlage 5 opgenomen Staat van bedrijven. Verder kan er een kampeerterrein worden gefaciliteerd alsmede het vestigen van recreatieappartementen. Mantelzorg is niet opgenomen omdat dit als eerste een tijdelijke voorziening betreft (en dus niet kan worden opgenomen in het bestemmingsplan) en in sommige gevallen als vergunningvrij kan worden aangemerkt.

In de regels van het vigerende bestemmingsplan zijn geen mogelijkheden opgenomen voor het gebruik van gronden en bouwwerken voor maximaal 3 woningen ten behoeve van permanente bewoning, het ondergeschikt gebruik van de gronden en bouwwerkem voor een groepsaccommodatie, het ondergeschikt gebruik van gronden en bouwwerken voor maatschappelijke zorg- en/of recreatieve activiteiten, het gebruik van de gronden voor de realisatie van een haventje ten behoeve van recreatie en de bouw van trekkershutten.

Verder zijn de volgende activiteiten 'bij recht' mogelijk:

- 1.het hobbymatig houden van vee
- 2.stalling en/of opslag van vaartuigen en/of kampeermiddelen;
- 3.Boerderijwinkel ten behoeve van verkoop van voornamelijk productiegebonden streekproducten met een netto verkoopvloeroppervlakte van ten hoogste 100 m2;
- 4.theeschenkerij.

De hierbovengenoemde nevenactiviteiten mogen binnen de voormalige bedrijfsgebouwen en bedrijfswoningen tot ten hoogste een oppervlakte van 500 m2 worden gebruikt. Dat geldt niet voor de stalling en/of opslag van vaartuigen of kampeermiddelen.

Kortom, de regels in het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied SWF-II zijn veel ruimer dan het nu nog vigerende bestemmingsplan "Buitengebied Littenseradiel"

Verder moet het hobbymatig houden van vee worden uitgelegd als een ondergeschikte activiteit ten opzichte van de hoofdfunctie (wonen). Immers, wanneer het houden van een niet ondergeschikt is, zou aan het perceel een

volwaardige agrarische bestemming moeten worden gegeven en dat is hier niet aan de orde.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

Zienswijze duurzame energie

Het huidige bestemmingsplan geeft de mogelijkheid tot ondergeschikte duurzame energieopwekking. Daaronder wordt verstaan het opwekken van energie uit zon, wind, water, aard- en omgevingswarmte. Toch is in het ontwerp de mogelijkheid voor duurzame energieopwekking niet opgenomen in artikel 27.1 (bestemming Wonen-Woonboerderij). Belanghebbende zou daarom graag in het ontwerp een bestemmingsomschrijving zien waarbij in het buitengebied de aanwezige opties voor het gebruik van energie uit zon, wind, water, aard- en omgevingswarmte mogelijk wordt gemaakt.

Reactie gemeente

Binnen het huidige bestemmingsplan is in de doelomschrijving binnen de bestemming opgenomen dat er binnen de bestemming ondergeschikte “kleinschalige duurzame energieopwekking” mogelijk is. In de definitie van het huidige bestemmingsplan wordt dit omschreven als:

“opwekking van energie uit kleinschalige perceelsgebonden bronnen, waarbij weinig tot geen schadelijke milieueffecten optreden bij opwekking en omzetting en waarvan de bronnen in onuitputtelijke hoeveelheden beschikbaar zijn, zoals zon, wind, water, aard- en omgevingswarmte.”

Conform provinciaal beleid, kunnen de zogenaamde kleinschalige windturbines alleen worden geplaatst bij de volwaardige agrarische bedrijven met als doel het eigen stroomverbruik op te wekken. Voor wat betreft de kleinschalige energieopwekking is het niet meer nodig dit apart positief te bestemming in het nieuwe bestemmingsplan. Dat zal niet meer of andere mogelijkheden bieden dan dat er nu al aan mogelijkheden is. Deels omdat bijvoorbeeld de plaatsing van zonnepanelen vergunningvrij kan in veel gevallen en daarnaast omdat wij bijvoorbeeld ook onder voorwaarden kleine windmolens faciliteren.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

Zienswijze vrijwaringszone molenbiotoop

Iets minder dan 400 meter vanaf de boerderij van belanghebbende staat de molen Rispen. Belanghebbende begrijpt niet dat er nu in een straal van 400 meter beperkingen worden opgelegd ten aanzien van de bouwhoogte. In het huidige bestemmingsplan staat geen molenbiotoop, en dat is nooit een probleem geweest. Op basis van de huidige regels is het praktisch echt onmogelijk om iets te bouwen op het perceel waar de molen ook maar enigszins last van zou kunnen hebben.

Belanghebbende vraagt dan ook of de molenbiotoop kan worden verwijderd dan wel dat deze kan worden beperkt tot maximaal een straal van 200 meter.

Reactie gemeente

De 'Gebiedsaanduiding vrijwaringszone - molenbiotoop' is opgenomen om de functie van de molen als werktuig en de landschappelijke waarde van de molen te beschermen. Een goede windvang is cruciaal voor de instandhouding van een molen. Op basis van de huidige planregels zoals deze in het voorontwerp bestemmingsplan zijn opgenomen, liggen de maximale bouwhoogten voor deze locaties lager dan de maximale bouwhoogte van 5,5 meter zoals deze geldt voor vrijstaande bijbehorende bouwwerken in dit bestemmingsplan.

Door een omissie is in het vigerende bestemmingsplan de molenbiotoop bij de molen niet opgenomen. Gelet op de goede ruimtelijke ordening wordt in het nieuwe bestemmingsplan deze omissie hersteld.

Wel hebben wij navraag gedaan bij de beheerder van de betreffende molen. De beheerder heeft aangegeven dat de molenbiotoop aangepast kan worden zodat deze niet meer over het bestemmingsvlak valt. Dat betekent concreet dat de molenbiotoop wel in het bestemmingsplan wordt opgenomen met een diameter van 400 meter, maar dat uw perceel met de bestemming Wonen-Woonboerderij hier uit wordt gehaald. Dit is mogelijk doordat de beheerder van de molen hier mee akkoord is gegaan.

Conclusie

De zienswijze voor wat betreft de molenbiotoop wordt overgenomen wat betekent dat er op het bestemmingsvlak met de bestemming wonen-woonboerderij op uw perceel geen molenbiotoop zal worden opgenomen.

117. De Ryp 3 en 4 Greonterp

Zienswijze

Op 12 oktober 2022 diende ik een inspraakreactie in, naar aanleiding van het voorontwerp bestemmingsplan Buitengebied Súdwest-Fryslân II. Die inspraakreactie zag op de locatie aan De Ryp 3 en 4 te Greonterp en was tweeledig. Ten eerste heb ik daarin een plan gepresenteerd voor de bouw van veertiental kwalitatief hoogwaardige recreatiewoningen op zeer ruime percelen, ter vervanging van de bestaande boerderij en groepsaccommodatie. Ten tweede is aangegeven dat als dit plan (nog) niet in het bestemmingsplan kan worden opgenomen, minimaal de vigerende bestemming zoals opgenomen in het bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel zou moeten worden gehandhaafd, zodat ter plaatse weer een zeilschool en groepsaccommodatie kan worden gevestigd.

De bestemming Recreatie-Recreatiebedrijven zoals die nu is opgenomen in het ontwerpbestemmingsplan dekt de lading in dat opzicht onvoldoende. Zo ontbreken de aanduidingen 'zeilschool', 'groepsaccommodatie' en 'horeca' op de plankaart, die benodigd zijn om minimaal dezelfde activiteiten te kunnen ontplooien zoals die zijn toegestaan onder het vigerende bestemmingsplan. Verder lees ik in de bouwregels dat binnen het bestemmingsvlak 'Recreatie-Recreatiebedrijven' gebouwen tot een oppervlakte van 2000 m² mogen worden gebouwd, waaronder eventueel één bedrijfswoning met een oppervlakte van 150 m² is toegestaan. Klopt mijn lezing van de bouwregels? Zo ja, dan ben ik daarmee akkoord. Daar kan ik mee uit de voeten op deze locatie. Daarbij moet vanzelfsprekend wel nieuwbouw van de groepsaccommodatie mogelijk zijn, de huidige barakken ter plaatse zijn onbruikbaar. De bestemming Wonen-Woonboerderij is in het ontwerpbestemmingsplan beperkter dan in het vigerende bestemmingsplan. In het vigerende bestemmingsplan staan de volgende gebruiksmogelijkheden bij recht weergegeven:

In de bestemming zijn tevens de volgende nevenactiviteiten begrepen:

- h. gebruiksgericte paardenhouderij (paardenpension, geen manegebedrijfsactiviteiten);
- i. aan-huis-verbonden beroepen;
- j. béd & brochje, mits het aantal daarvoor beschikbare kamers beperkt blijft tot 2 per bedrijfswoning, met een maximum van 4 slaappleatsen;
- k. stalling en/of opslag van vaartuigen of kampeermiddelen;
- l. boerderijwinkel ten behoeve van verkoop van voornamelijk productiegebonden streekproducten met een netto verkoopvloeroppervlakte van ten hoogste 100 m²;
- m. theeschenkerij, met dien verstande dat:
 - 1. voornoemde activiteiten uitsluitend zijn toegestaan als nevenactiviteit bij de woonfunctie;
 - 2. de nevenactiviteiten uitsluitend zijn toegestaan in voormalige bedrijfsgebouwen, niet zijnde kassen, en bedrijfswoningen;

3. ten hoogste 1/3 deel van de voormalige bedrijfsgebouwen, niet zijnde kassen, en bedrijfswoningen, tot ten hoogste een oppervlakte 400 m² voor de voornoemde nevenactiviteiten mogen worden gebruikt.

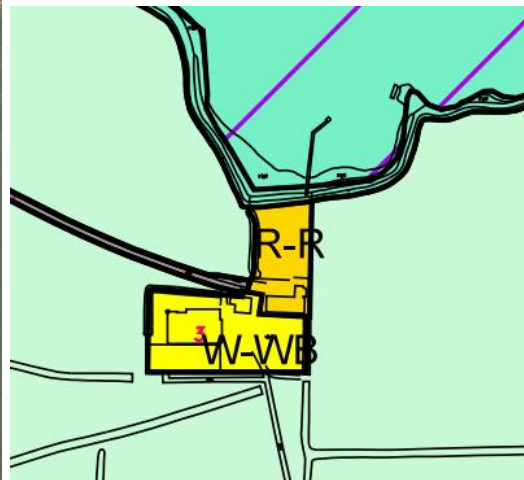
Die gebruiksmogelijkheden wens ik te behouden. Kortom; graag zie ik minimaal de rechten die ik heb op grond van het vigerende bestemmingsplan één op één terugkomen in het nieuw vast te stellen bestemmingsplan. Dat biedt mij dan dezelfde ontwikkelingsmogelijkheden, zoals ik die ik nu heb. Tevens leid ik dan geen schade door waardedaling van deze percelen.

Reactie gemeente

Belanghebbende is eigenaar van de percelen De Ryp 3 en 4 (met omliggende gronden) te Greonterp. De Ryp 3 te Greonterp heeft op grond van het vigerende bestemmingsplan de bestemming “Wonen-Woonboerderij”. Met name de stelp is in zeer slechte staat van onderhoud (het dak is ingezakt). Ook de naastgelegen voormalige ligboxenstal en overige voormalige agrarische bebouwing zijn in matige staat van onderhoud. Op het perceel De Ryp 4 te Greonterp was voorheen het zeilkamp Vinea gevestigd. De accommodatie (bebouwing) is nog aanwezig maar is in zeer slechte staat van onderhoud. Het terrein tussen de bebouwde accommodatie het meertje “It Fliet” maakt onderdeel uit van het recreatiecomplex. Op grond van het vigerende bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel geldt voor dit perceel de bestemming “Recreatie-Recreatiebedrijven”. De verbeelding is hieronder opgenomen.

Luchtfoto met bebouwing De Ryp 3 en 4

Verbeelding BP BG Wymbritseradiel

Het gaat hier in principe om drie zaken.

Nieuwe recreatieve ontwikkeling

Belanghebbende heeft plannen om ter plaatse een herontwikkeling plaats te laten vinden op de percelen De Ryp 3 en 4 (en omliggende gronden) te Greonterp. Het gaat daarbij om een complex recreatiewoningen. De plannen moeten nog beoordeeld worden door de gemeente. Het betreft hier een nieuwe ontwikkeling. Het thans aan de orde zijnde bestemmingsplan moet echter opgevat worden als en actualisatieplan. Deze ontwikkeling kan derhalve niet meegenomen worden.

Belanghebbende is hiermee op de hoogte. De gemeente zal eerst een standpunt in moeten nemen over de plannen. Bij een positief standpunt, zou een bestemmingsplan/-omgevingsplan opgesteld moeten worden dat in het kader van de inspraak moet worden gedeeld met verschillende partners (w.o. de provincie) en de omgeving. Afhankelijk van de reacties, zou een ontwerp bestemmingsplan/omgevingsplan in procedure gebracht kunnen worden. Vervolgens zou de raad over kunnen gaan tot vaststelling van het bestemmingsplan/omgevingsplan. De bovengenoemde stappen moeten allemaal nog worden genomen. Het opnemen van deze plannen in het nu voorliggende bestemmingsplan is dan ook geen optie.

Conclusie

De zienswijze met betrekking tot het opnemen van de nieuwe recreatieve ontwikkelingen wordt niet overgenomen.

Hoewel er op het perceel al aan aantal jaren geen zeilkampen worden gehouden, hebben wij het standpunt ingenomen dat de vigerende situatie in het bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel wordt overgenomen in het bestemmingsplan Buitengebied Súdwest-Fryslân II. In dat kader heeft belanghebbende een zienswijze ingediend met betrekking tot de gebruiksmogelijkheden voor wat betreft de percelen De Ryp 3 en 4 te Greonterp

Zienswijze perceel De Ryp 3 te Greonterp

Zoals genoemd, geldt voor het perceel de bestemming “Wonen-Woonboerderij”. Belanghebbende geeft aan dat de bestemming ‘Wonen-Woonboerderij’ beperkter zijn dan in het vigerende bestemmingsplan. Het gaat daarbij met name om de nevenactiviteiten.

Reactie gemeente

Wij hebben de regels van beide bestemmingsplannen met elkaar vergeleken maar in principe sluiten deze naadloos op elkaar aan. Daarbij kan nog worden opgemerkt dat de oppervlakte voor nevenactiviteiten zelfs is verruimd van maximaal 400 m² naar maximaal 500 m²

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

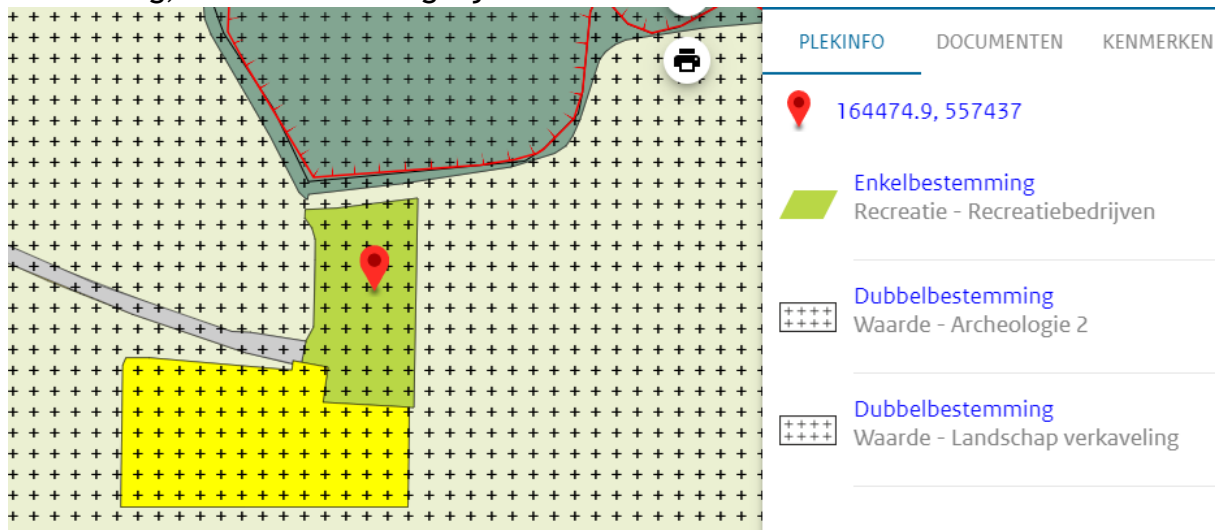
Zienswijze perceel De Ryp 4 te Greonterp

Belanghebbende wil graag minimaal de rechten die opgenomen zijn in het vigerende bestemmingsplan, één op één terugkomen in het nieuw vast te stellen bestemmingsplan.

Reactie gemeente

Wij hebben beide bestemmingsplannen nog eens kritisch tegen het licht gehouden. In het vigerende bestemmingsplan buitengebied Wymbritseradiel heeft het perceel De Ryp 4 te Greonterp de bestemming “Recreatie-Recreatiebedrijven”. De binnen

deze bestemming aangewezen gronden zijn bestemd voor verschillende functies maar deze functies moeten op de verbeelding worden voorzien van een aanduiding. Echter, op de verbeelding van het vigerende bestemmingsplan zijn geen aanduidingen opgenomen. Dat moet worden hersteld en daarbij dient aansluiting gezocht te worden bij de feitelijke situatie. In dat geval dient een groepsaccommodatie op de verbeelding te worden opgenomen. Ook in het ontwerpbestemmingsplan is de functie niet opgenomen. Verder zijn de in de bestemmingsomschrijving opgenomen functies, die niet zijn voorzien van een aanduiding, zonder meer mogelijk.

Ontwerp BP BG SWF-II (zonder aanduiding)

Conclusie

De zienswijze wordt overgenomen in die zin dat op de verbeelding wordt opgenomen: een groepsaccommodatie, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van recreatie-groepsaccommodatie'.

118. perceel kadastraal bekend H-1164, toegankelijk vanaf Aesgewei 21 te Sibrandabuorren

Zienswijze inpassen gemeenschapstuinderij

Belanghebbende geeft aan dat in het bestemmingsplan op het perceel H1164, toegankelijk vanaf Aesgewei 21 Sibrandabuorren, waarop sinds 2014 een CSA tuinderij is gevestigd, een wijziging van bestemming heeft plaatsgevonden van agrarisch naar agrarisch - kwekerij. De omschrijving van kwekerij lijkt belanghebbende echter geen juiste omschrijving. Voorgesteld wordt dat de benaming van de bestemming te wijzigen naar agrarisch - gemeenschapstuinderij.

Op dit perceel wil belanghebbende naast de agro-ecologische productie van groenten, fruit en noten ook:

- folietunnelkassen kunnen blijven gebruiken ter verlenging van het seizoen voor groenteproductie tot maximaal 750 m². Dit is van groot belang om de groenteproductie, en daarmee de verdiensten, naar jaarrond te kunnen verlengen.
- kleinvee mogen blijven houden als mee-werkers bij onze agro-ecologische groenteteelt zoals een aantal Indische loopeenden die de slakkenpopulatie in toom houden.
- een bedrijfsgebouw willen realiseren van max. 150 m² als schaft- en voorbereidingsruimte, voor de opslag van gereedschap en landbouwmachines en deze ook gebruiken als ontvangstruimte voor educatieve, maatschappelijke en zorgactiviteiten, tevens als theeschenkerij met ondergeschikte verkoop van eigen, biologische en streekgebonden producten. Hiertoe is in de bijlage een bouwvlak gesuggereerd. Daarnaast zullen we een passend aantal parkeerplaatsen realiseren op het perceel of in de nabije omgeving.
- maximaal drie trekkershutten/tiny houses/ecolodges kunnen plaatsen voor kortdurend verblijf in het kader van cursussen, onderzoek of ecotoerisme.

Belanghebbende hoopt dat de bestemming zoals hierboven kan worden aangepast om zo de gemeenschapstuinderij voort te kunnen zetten en te kunnen door ontwikkelen naar het potentieel die het heeft.

Reactie gemeente:

In het thans nog vigerende bestemmingsplan Buitengebied Boarnsterhim heeft het perceel de bestemming "Agrarisch". Wellicht is destijds aangegeven dat een dergelijke functie passend is binnen de regels van het bestemmingsplan. Dan komen wij uit bij de begripsbepalingen van een agrarisch bedrijf (begrippen bestemmingsplan Buitengebied Boarnsterhim). Het gaat daarbij om een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het houden van vee en/of het telen van gewassen niet zijnde een glastuinbouwbedrijf, een champignonkwekerij, een wormenkwekerij of een paardenhouderij, niet zijnde een paardenhouderij.

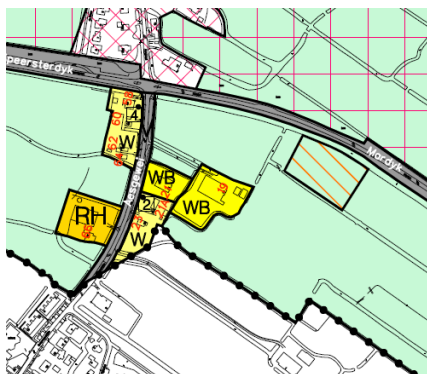
Probleem is echter dat dit perceel niet gekoppeld is aan een bouwperceel (lees agrarisch bedrijf) en er dus ook geen bouwactiviteiten zijn toegestaan omdat in de

regels van het bestemmingsplan is aangegeven dat gebouwen uitsluitend mogen worden gebouwd ten behoeve van een op de plankaart middels een bouwgrens/bebouwingsrichting aangegeven agrarisch bedrijf. Een bouwgrens/bebouwingsrichting is ter plaatse echter niet opgenomen.

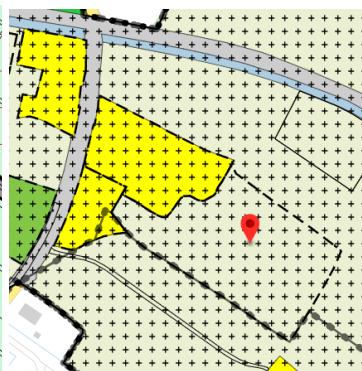
In het thans aan de orde zijnde (ontwerp)bestemmingsplan Buitengebied SWF-II is aan het perceel de bestemming “Agrarisch” met de functieaanuiding Kwekerij gegeven. Daarmee wordt de feitelijke situatie in principe opgenomen maar wordt de feitelijke situatie meer geconcretiseerd (dus zonder bebouwingsmogelijkheden). Belanghebbende wil graag dat wordt uitgegaan van de bestemming “Agrarisch-Gemeenschapstuinderij”. Dit is een specifieke, op zichzelf staande bestemming die dan ook als zodanig moet worden opgenomen (inclusief bouw- en bouwregels) in het bestemmingsplan. In principe gaat het dan om een nieuwe ontwikkeling. Dergelijke ontwikkelingen ten opzichte van het huidige bestemmingsplan kunnen alleen worden meegenomen indien deze nieuwe ontwikkelingen onderbouwd zijn middels een goede ruimtelijke onderbouwing. Wat de effecten van deze nieuwe ontwikkeling zijn, zullen onderbouwd moeten zijn om een goede afweging te kunnen maken of dit een wenselijke en aanvaardbare ontwikkeling is.

Hierbij zal er op perceel niveau (maatwerk) moeten worden onderzocht of er aan de verschillende (milieu)regels wordt voldaan om te kunnen spreken van een goede ruimtelijke ordening. Nieuwe ontwikkelingen kunnen dus alleen worden meegenomen indien hiervoor reeds een geaccepteerde ruimtelijke onderbouwing (welke derhalve voldoet aan de wet- en regelgeving en aan de gemeentelijke beleidsuitgangspunten) aanwezig is. In alle andere gevallen kan de ontwikkeling niet worden meegenomen aangezien voor deze nieuwe ontwikkeling niet is onderbouwd dat er wordt voldaan aan een goede ruimtelijke ordening.

Bijvoorbeeld het effect op de omliggende omgeving en de ruimtelijke kwaliteit van een gebied. Te meer nu deze activiteit grens aan een woonomgeving en derhalve dient overleg plaats te vinden met andere belanghebbenden. Vanwege het feit dat het perceel ongeveer 10 jaar in gebruik is, zijn wij bereid de aanduiding kwekerij op het perceel uit te breiden in die zin dat voor dit perceel daar ook een gemeenschapstuinderij wordt verstaan. Dan is de goede basis gelegd. Verder kunnen wij bij dit actualisatieplan echter niet gaan.

BP BG Boarnsterhim

Ontwerp BP BG SWF-II

Conclusie

De zienswijze m.b.t. het faciliteren van bebouwingsmogelijkheden wordt niet overgenomen. De zienswijze m.b.t. het wijzigen van de bestemming zal (deels) worden overgenomen in die zin dat de huidige aanduiding op het perceel zal worden aangevuld (tekstueel in de planregels) zodat een gemeenschapstuinderij is toegestaan.

119. Ekwadraat, Postbus 827, 8901 BP te Leeuwarden

Belanghebbende is verheugd om in het ontwerpbestemmingsplan te lezen dat ruimte wordt geboden aan veehouderijbedrijven voor mono-mestvergisting. Hiertoe heeft u in artikel 3.4.1, onder g een binnenplanse afwijkingsmogelijkheid in het plan opgenomen. Belanghebbende stelt echter vast dat de in het plan gestelde voorwaarden in de praktijk ervoor zorgen dat veel agrarische bedrijven (en dan met name de kleinere veehouderijbedrijven) géén monomestvergistingsinstallatie kunnen realiseren. Hiermee wordt deze bedrijven de kans ontnomen om te verduurzamen en te voldoen aan regelgeving op met name het gebied van stikstofdepositie.

In het ontwerpbestemmingsplan voor het buitengebied is mono-mestvergisting nu in beginsel verboden. Er is gekozen voor een 'nee, tenzij...'-methodiek. Alleen als aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan, kan het college besluiten om van het bestemmingsplan af te wijken. Belanghebbende stelt voor om te kiezen voor een 'ja, mits...'-benadering. Ten eerste strookt dit beter met de geest van de op 1 januari aanstaande in werking tredende Omgevingswet en de cultuurverandering die deze wet beoogt. Ten tweede leidt dit ertoe dat het voor melkveehouders eenvoudiger wordt om hun bedrijf te verduurzamen (snelheid, minder administratieve lasten en minder kosten). Tenslotte bespaart het de gemeente het nodige werk voor het eigen ambtelijk apparaat.

Belanghebbende verzoekt om de realisatie van mono-mestvergistingsinstallatie tot een verwerkingscapaciteit van 25.000 mB/per jaar binnen het bouwvlak van agrarische bedrijfspercelen 'bij recht' mogelijk te maken. Hiermee wordt dan aangesloten bij de landelijke regeling die vergisters tot een dergelijke capaciteit eenvoudig mogelijk maakt. Indien de mestvergister buiten het bouwvlak gebouwd wordt, kan er dan wel een binnenplanse afwijking mogelijk gemaakt kunnen worden waarbij onder meer inpassing aan bod kan komen. Door het grotendeels bij recht toe te staan is het ook niet nodig een tijdrovende en kostbare Nije Pleatssessie te doorlopen.

In het geval wel wordt gekozen om vast te blijven houden aan de gekozen nee, tenzij systematiek, dan stelt belanghebbende voor drie bestaande voorwaarden aan te passen die nu in de praktijk tot belemmeringen leiden.

Reactie gemeente

Mestvergisting wordt met een omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan als activiteit bij een agrarisch bedrijf mogelijk gemaakt. De voorwaarde dat uitsluitend eigen mest verwerkt mag worden in de mestvergister op het perceel geeft de waarborg dat het gaat om een agrarische activiteit van het bedrijf zelf en past deze activiteit binnen de bestemming 'Agrarisch'.

Door in de mestvergistingsinstallatie ook mest van derden te verwerken is er geen sprake meer van een activiteit van het agrarisch bedrijf ter plaatse, maar is er in feite sprake van een nevenactiviteit. Door het verwerken van mest van andere bedrijven is de kans aanwezig dat het agrarisch bedrijf ondergeschikt wordt aan het verwerken van mest van derden en is er sprake van een industriële bedrijfsactiviteit.

Het verwerken van eigen mest in de monomestvergistingsinstallatie heeft geen extra verkeersbewegingen tot gevolg. De mest moet zo vers mogelijk, direct uit de stal in de installatie worden gebracht. Het verwerken van mest van derden heeft veel verkeersbewegingen tot gevolg. Niet alleen om de verse mest zo snel mogelijk in de installatie te brengen maar ook zijn er extra transportbewegingen noodzakelijk voor de afvoer van de digistaat, het restproduct van het vergistingsproces.

Door een monomestvergistingsinstallatie bij recht toe te staan of middels het 'ja, mits' principe geldt voor ieder agrarisch perceel dezelfde voorwaarden terwijl niet iedere situatie van een agrarisch perceel hetzelfde is.

Met de afwijkingsbevoegdheid kun je meer sturing geven en kun je per agrarisch perceel 'maatwerk' leveren. Gelet op het feit dat er sprake is van een binnenplanse afwijking, kan de omgevingsvergunning voor een monomestvergistingsinstallatie met de reguliere procedure worden vergund.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

120. Mardyk 3 te Sibrandabuorren

Zienswijze kampeermiddel

In het vigerende bestemmingsplan Buitengebied Boarnsterhim kent het perceel onder andere een nadere aanduiding 'kampeerterrein' (kt). Op dit kampeerterrein kan verblijfsrecreatie in de vorm van 15 staanplaatsen voor kampeermiddelen plaatsvinden. Bij recht kunnen ook 15 stacaravans op het terrein worden geplaatst en er kan jaarrond gerecreëerd worden. Dit volgt uit n. 4. (Plaatsing van kampeermiddelen anders dan stacaravans en kampeerbungalows, uitsluitend in de periode 1 april tot 1 november is toegestaan).

In het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied II krijgt het terrein de aanduiding 'kleinschalig kampeerterrein'. Dit vormt echter een aanzienlijke inperking van de bestaande rechten van cliënt, omdat - volgens art. 27 onder h 2. Wonen - Woonboerderij - in de periode 1 november tot en met 14 maart van elk kalenderjaar geen kampeermiddelen aanwezig mogen zijn.

Volgens de definitiebepaling van 1.46 vallen echter ook stacaravans onder het begrip 'kampeermiddel'. Wel is een stacaravan volgens 1.77 een vast kampeermiddel, in tegenstelling tot een mobiel kampeermiddel. Om te voorkomen dat de thans toegelaten stacaravans niet meer jaarrond geplaatst zouden mogen worden zou onder h.2. ingevoegd moeten worden dat in de periode van 1 november tot en met 14 maart geen mobiele kampeermiddelen aanwezig mogen zijn. Volgens definitiebepaling 1.77 is een stacaravan een vast kampeermiddel

Reactie gemeente

De periode is niet van toepassing bij de aanduiding voor stacaravans en in die zin is een aanpassing niet nodig.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

Zienswijze ligplaats

Op dit moment kan cliënt - op grond van de ligplaatsenverordening - 50 meter buiten de gevel ligplaats innemen aan zijn eigen oever. Cliënt maakte hier ook regelmatig gebruik van.

Voor zover cliënt kan nagaan is het ligplaats innemen nu geregeld in het bestemmingsplan. Art. 1.50 geeft een definitie van 'ligplaats innemen'. Het gaat daarbij om het afmeren en laten liggen van een vaartuig aan de oever. Voorts is in het bestemmingsplan in de bestemming 'Water' aangegeven dat alleen ligplaatsen mogen worden ingenomen, ter plaatse van de aanduiding ligplaats. Op grond van deze bepaling zouden in het water bij het kampeerterrein nu geen pleziervaartuigen ligplaats mogen innemen. Dit zou echter een inperking van de bestaande rechten betekenen. Daarbij dient te worden opgemerkt dat deze

beperking niet alleen voor de situatie van cliënt geldt, maar overal in het bestemmingsplangebied waar het innemen van een ligplaats niet meer zal zijn toegelaten.

In overeenstemming met de thans geldende ligplaatsverordening zou derhalve in het bestemmingsplan moeten worden opgenomen dat vaartuigen die ligplaatsen innemen nabij een in het bestemmingsplan als zodanig aangewezen (kleinschalig) kampeerterrein vaartuigen een ligplaats kunnen innemen met een maximum van 25 ligplaatsen. Danwel zou ter plaatse van het kampeerterrein van cliënt alsnog op de Verbeelding moeten worden opgenomen dat het toegelaten is om maximaal 25 ligplaatsen in te nemen.

Reactie gemeente:

In artikel 3.6.1 onder i (bestemming “Agrarisch”) is een binnenplanse afwijkingsmogelijkheid opgenomen voor de realisatie van een haventje met ligplaatsen ten behoeve van een kleinschalig kampeerterrein ter plaatse van de aanduiding ‘specifieke vorm van recreatie - kleinschalig kampeerterrein’. Deze binnenplanse afwijkingsmogelijkheid is niet opgenomen binnen de bestemming “Wonen-Woonboerderij” terwijl binnen deze bestemming ook kleinschalige kampeerterreinen aanwezig zijn. In die zal de regeling die opgenomen is binnen de bestemming “Agrarisch” ook gefaciliteerd moeten worden binnen de bestemming “Wonen-Woonboerderij”

Het betreft hier een in het bestemmingsplan opgenomen binnenplanse afwijkingsmogelijkheid. Deze kan niet ‘bij recht’ worden gefaciliteerd en kan dus niet in het bestemmingsplan worden meegenomen. Daarvoor zal een omgevingsvergunning moeten worden aangevraagd.

Conclusie

De zienswijze zal worden overgenomen in die zin dat er binnen de bestemming “Wonen-Woonboerderij” een afwijkingsmogelijkheid wordt opgenomen voor een haventje met ligplaatsen ten behoeve van een kleinschalig kampeerterrein.

Zienswijze kampeerterrein

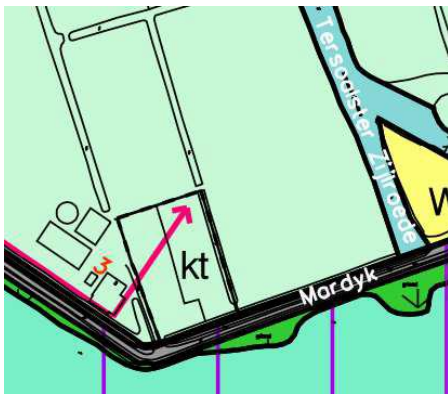
Op de bestemmingsplankaart bij het vigerend bestemmingsplan Buitengebied Boarnsterhim is het kampeerterrein ingetekend. In het ontwerpbestemmingsplan ‘Buitengebied Súdwest-Fryslân II- is het kampeerterrein - zonder dat hiervoor enige reden wordt gegeven - aangepast waardoor het terrein zowel aan de (zuid) zijde bij de Mardyk, alsook aan de noordzijde aanzienlijk is ingekort.

Cliënt is van mening dat de oorspronkelijke noordgrens en zuidgrens van het kampeerterrein ook in het nieuwe bestemmingsplan dienen te worden aangehouden en dus de Verbeelding op dit punt dient te worden aangepast. Dit is ook in overeenstemming met het huidige feitelijke gebruik van het kampeerterrein. Cliënt verzoekt de gemeente dan ook alsnog de aanduiding voor het kampeerterrein in het bestemmingsplan ‘Buitengebied Súdwest-Fryslân II’ aan te

passen conform de aanduiding op de plankaart in het vigerend bestemmingsplan Buitengebied Boarnsterhim, waarbij een correctie van de noord- en zuid begrenzing dient plaats te vinden.

Reactie gemeente

Op het perceel is een 'Wonen-Woonboerderij'-bestemming gelegd. In het ontwerpbestemmingsplan is voor de functieaanduiding 'kampeerterrein' aansluiting gezocht bij kadastrale grenzen van percelen. Hierbij is abusievelijk het vlak van de functieaanduiding 'kampeerterrein' verkleind. Dat was niet beoogd. Dat wordt dan ook hersteld. Zoals hieronder in een plaatje is opgenomen zal de aanduiding in het nieuwe bestemmingsplan identiek zijn voor wat betreft de situering als het huidige bestemmingsplan. Links hebben wij de huidige situering weergegeven en aan de rechterzijde de situering zoals dit in het nieuwe bestemmingsplan zal worden opgenomen.

Huidig bestemmingsplan Boarnsterhim

Nieuw bestemmingsplan

Conclusie

De zienswijze wordt overgenomen.

121. nrs. 5 en 7a Tjalhuizum

De nummers 5 en 7a zijn in gebruik als paardenhouderij. De activiteiten zijn stoeterij en pensionstalling. Voor de uitoefening van de activiteiten is het essentieel dat het huidige gebruik van de kavels 5 en 7a in stand wordt gehouden. De bedrijfsmatige activiteiten vergen opslagmogelijkheid voor foerage alsmede trailers van de pensionklanten. De paddocks zijn onmisbaar voor het welzijn van de paarden. Paarden moeten voor hun welzijn een aantal uren per dag vrije beweging hebben en de mogelijkheid hebben tot sociaal contact. Gevraagd wordt het huidige gebruik op te nemen in het bestemmingsplan.

Reactie gemeente

Op onderstaande luchtfoto zijn de percelen nrs. 5 en 7a weergegeven. Nummer 5 is het perceel naast de klokkenstoel en nummer 7a is het agrarische bedrijf.

Luchtfoto situatie Nrs. 5 en 7A te Tjalhuizum

Op grond van het vigerende bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel heeft het perceel Nr. 5 de bestemming “Agrarisch” met de nadere aanduiding ‘Terp’. Het perceel maakt geen onderdeel uit van een agrarische inrichting. Het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied SWF-II gaat eveneens uit van de bestemming “Agrarisch”. Ook hier maakt het perceel geen onderdeel uit van de agrarische inrichting. Vanwege de grote overlap met ‘Waarde Archeologie’, is er in algemene zin voor gekozen om geen nadere aanduiding “Terp” op te nemen maar uit te gaan van de dubbelbestemming Waarde Archeologie 1 zoals in rood op onderstaande tekening is aangegeven.

Ter plaatse van het perceel nr. 5 ontbreekt de aanduiding ‘stalling/opslag’. In die zin mag daar dus geen opslag plaatsenvinden. Dat geldt ook voor het stallen van trailers. In verband met het aanzicht, stellen wij ons zeer terughoudend op ten aanzien van stalling/opslag. Dat heeft mede te maken met de naastgelegen monumentale klokkentoren/begraafplaats. Kortom, de opslag/stalling dient op het bedrijfsperceel nr. 7a plaats te vinden.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

Tjalhuizum met in rood 'waarde Archeologie I'

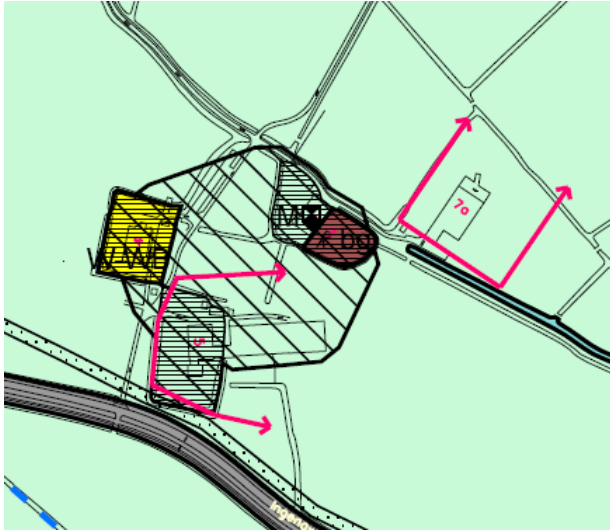
Zienswijze “Agrarisch” naar “Agrarisch-Paardenhouderij”

Het perceel Nr 7A heeft op grond van beide bestemmingsplannen eveneens de bestemming “Agrarisch”. In het bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel (2010) mogen binnen de rode belijning gebouwen worden opgericht ten behoeve van een agrarisch bedrijf. Het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied SWF-II gaat uit van de bestemming “Agrarisch” met de nadere aanduiding ‘Agrarisch Bedrijf’. In de begripsbepalingen wordt een agrarisch bedrijf omschreven als een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of het houden van dieren.

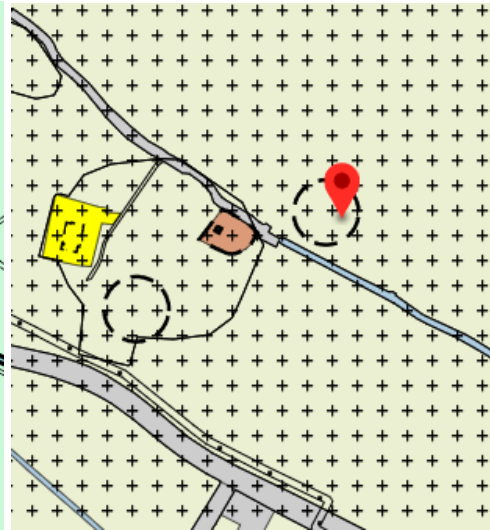
De praktijk is echter dat de feitelijke situatie al lange tijd niet in overeenstemming is met het bestemmingsplan omdat het perceel Nr 7A ten behoeve van een gebruiksgerichte paardenhouderij in gebruik is. Om recht te doen aan de feitelijke situatie en er verder geen zwaarwegende argumenten zijn om vast te houden aan de bestemming “Agrarisch”, ligt het wijzigen van de bestemming “Agrarisch” naar de bestemming “Agrarisch Paardenhouderij” voor de hand.

Conclusie

De zienswijze wordt overgenomen in die zin dat de bestemming “Agrarisch” wordt gewijzigd in de bestemming “Agrarisch-Paardenhouderij”.

Verbeelding BP BG Wymbritseradiel

Verbeelding BP BG SWF-II

122. Skrok 5 te Easterein

Zienswijze stikstof

Cliënt beschikt voor het natuurspoor over een Programmatistische Aanpak Stikstof (PAS)-melding. In de inspraakreactie hebben wij voorgesteld om de referentiesituatie in de zin van het bestemmingsplan, te koppelen aan de PAS-melding.

Het effect voor cliënt is dat zijn referentiesituatie voor het bestemmingsplan terugvalt op hetgeen feitelijk en planologisch legaal aanwezig zou zijn bij de momentopname van 28 september 2023, de vaststelling van het bestemmingsplan. Voor cliënt is het totaal onduidelijk hoe zijn situatie dan geborgd wordt. Wat betekent ‘feitelijk aanwezig en planologisch legaal’? Gaat het hierbij om dieraantallen en diercategorieën, of om een bepaalde emissie? Het zou niet zo moeten zijn, dat deze ondernemer terug moet vallen oude rechtsgeldige vergunning ten tijde van het aanwijzen van de Natura2000-gebieden. Dit zou namelijk betekenen dat deze ondernemer bij vaststelling van het bestemmingsplan per direct in strijd met het bestemmingsplan opereert. Als het risico van handhaving zich verwezenlijkt, dan zou een krimp van 70 procent gerealiseerd moeten worden. Dat betekent het einde van de onderneming.

Cliënt heeft altijd conform de destijds geldende wettelijke bepalingen gehandeld en wordt door toedoen van de wetgever in een onmogelijke situatie gebracht. Op het natuurspoor verkeert cliënt in een lastige situatie en met de vaststelling van dit bestemmingsplan zou cliënt ook in het ruimtelijk spoor buitenspel kunnen worden gezet. De rechtszekerheid staat voor hem op het spel. Met de vaststelling van dit bestemmingsplan komt niet alleen het toekomstperspectief van de ondernemer onder druk te staan, maar ook het bestaansrecht en de bestaanszekerheid van de huidige bedrijfssituatie. Het is nu onduidelijk hoe het peilmoment ‘feitelijke en planologische legale situatie ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan’ wordt bepaald.

Naar mening van cliënt, moet dit duidelijk worden geregeld om onwenselijke randeffecten te voorkomen. Als er sprake is van een ‘planologisch legaliserende momentopname’ bij vaststelling, alsof er een foto wordt gemaakt en die foto als referentiesituatie dient te gelden in het ruimtelijk spoor, dan moet dat duidelijker worden vastgelegd. De scheiding tussen wat u lijkt te zien als referentiesituatie in natuurspoor en referentiesituatie in het ruimtelijk spoor zou duidelijk geborgd moeten worden. Ook zou duidelijk beschreven moeten worden, wat de ‘feitelijke en planologische legale situatie bij vaststelling van het bestemmingsplan’ inhoudt (definiëren). Dit in het kader van de rechtszekerheid.

De regels van artikel 3.5 sub j merkt gebruik van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename in stikstofemissie plaatsvindt, aan als strijdig gebruik. Dit is een bijzondere strenge bepaling, waarbij de focus niet juist wordt gelegd. Een kleine variatie in emissie, behoeft niet te leiden tot een toename in

stikstofdepositie op Natura-2000 gebieden. Een vastgestelde emissie wijzigt eenvoudig, denk aan het vervallen van de zekerheid op Rav- codering. Ook een verduurzamende stap zou in theorie een toename in emissie kunnen veroorzaken, maar geen toename in depositie. Door echter in de planregels voor gebruiksverboden te focussen op emissie in plaats van depositie als criterium, kiest voor een aanpak met disproportionele gevolgen voor veel agrarisch ondernemers in het plangebied. Iedere ondernemer die een activiteit wil wijzigen, moet hiervoor een omgevingsvergunning in het ruimtelijk spoor aanvragen, op basis van de door u gekozen aanpak. Het is ook verwarrend, omdat voor de afwijkingsbevoegdheid van artikel 44.1 tweede sub a wél wordt gekeken naar het criterium toename van stikstofdepositie. De definitiebepaling in artikel 1.72 'toename van de stikstofdepositie' is weer een ingewikkeld artikel, waarin depositie en emissie afwisselend worden gebruikt. De leesbaarheid van deze artikelen is (te) laag. En, de inhoud is incompleet.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

123. nr. 10 te Koufurderige

Zienswijze stikstof

Cliënt beschikt voor het natuurspoor over een natuurvergunning. In de inspraakreactie hebben wij voorgesteld om de referentiesituatie in de zin van het bestemmingsplan, te koppelen aan de natuurvergunning van cliënt. U geeft aan dit niet mogelijk is, omdat de natuurvergunning van cliënt passend beoordeeld is onder de Pragmatische Aanpak Stikstof (PAS). Het effect voor cliënt is dat zijn referentiesituatie voor het bestemmingsplan terugvalt op hetgeen feitelijk en planologisch legaal aanwezig zou zijn bij de momentopname van 28 september 2023, de vaststelling van het bestemmingsplan. Voor cliënt is het totaal onduidelijk hoe zijn situatie dan geborgd wordt.

De rechtszekerheid staat voor hem op het spel. Met de vaststelling van dit bestemmingsplan komt niet alleen het toekomstperspectief van de ondernemer onder druk te staan, maar ook het bestaansrecht en de bestaanszekerheid van de huidige bedrijfssituatie. De scheiding tussen wat u lijkt te zien als referentiesituatie in natuurspoor en referentiesituatie in het ruimtelijk spoor zou duidelijk geborgd moeten worden. Ook zou duidelijk beschreven moeten worden, wat de ‘feitelijke en planologische legale situatie bij vaststelling van het bestemmingsplan’ inhoudt (definiëren). Dit in het kader van de rechtszekerheid.

De regels van artikel 3.5 sub j merkt gebruik van gronden en/of bouwwerken waarbij een toename in stikstofemissie plaatsvindt, aan als strijdig gebruik. Dit is een bijzondere strenge bepaling, waarbij de focus niet juist wordt gelegd. Een kleine variatie in emissie, behoeft niet te leiden tot een toename in stikstofdepositie op Natura-2000 gebieden. Een vastgestelde emissie wijzigt eenvoudig, denk aan het vervallen van de zekerheid op Rav- codering. Ook een verduurzamende stap zou in theorie een toename in emissie kunnen veroorzaken, maar geen toename in depositie.

Het uitgangspunt van het beleid en de planregels, is blijkens de inspraakreactienota om de toename van stikstofdepositie uit te sluiten, waardoor u als gemeente zelf geen passende beoordeling behoeft te doorlopen. Door echter in de planregels voor gebruiksverboden te focussen op emissie in plaats van depositie als criterium, kiest voor een aanpak met disproportionele gevolgen voor veel agrarisch ondernemers in het plangebied. Iedere ondernemer die een activiteit wil wijzigen, moet hiervoor een omgevingsvergunning in het ruimtelijk spoor aanvragen, op basis van de door u gekozen aanpak. Het is ook verwarrend, omdat voor de afwijkingsbevoegdheid van artikel 44.1 tweede sub a wél wordt gekeken naar het criterium toename van stikstofdepositie. De algemene afwijkingsbevoegdheid van artikel 44.1 tweede sub a lijkt de mogelijkheid te bieden dat afwijking van het verbod in artikel 3.5 sub j een toename in emissie kan worden toestaan, mits middels een verschilberekening aangetoond wordt dat er geen toename in stikstofdepositie zal zijn. De definitiebepaling in artikel 1.72 ‘toename van de stikstofdepositie’ is weer een ingewikkeld artikel, waarin

depositie en emissie afwisselend worden gebruikt. De leesbaarheid van deze artikelen is (te) laag. En, de inhoud is incompleet.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

124. Hegenserleane 5 te lens

Zienswijze molenbiotoop

De bedenkingen van belanghebbenden betreffen de bouw(on)mogelijkheden in de nabijheid van een molenbiotoop en in het bijzonder de molenbiotoop nabij Hegenserleane 5 te lens (Edensermolen). Deze molen heeft een erg “onderste punt van de verticaal staande onderste wiek” hetgeen er voor zorgt dat er nagenoeg geen bouwmogelijkheden meer op de denkbeeldige rechthoek (bouwblok) zijn. Met andere woorden: de molenbiotoop zet het boerenbedrijf op slot.

Belanghebbenden vragen er zorg voor te dragen dat (al dan niet met maatwerk) een hogere bouwhoogte voor bouwwerken zoals bijvoorbeeld een sleufsilo of een mestsilo mogelijk blijven op dit perceel. Indien zulks onmogelijk wordt gemaakt, is het waarschijnlijk zo dat de ondernemer (fam. Breeuwsma) aldaar planschade gaat lijden.

Wellicht bestaat er een mogelijkheid om de molen te verplaatsen naar een meer geschikte plek. Belanghebbenden geven aan dat gesprekken met mogelijke partijen omtrent mogelijke verplaatsing van de molen reeds zijn opgestart.

Reactie gemeente

De ‘Gebiedsaanduiding vrijwaringszone - molenbiotoop’ is opgenomen om de functie van de molen als werktuig en de landschappelijke waarde van de molen te beschermen. Een goede windvang is cruciaal voor de instandhouding van een molen. Ook in het huidige bestemmingsplan zit om de molen ook al een beschermingszone molenbiotoop die deels over het perceel van de indiener van de zienswijze loopt. In de planregels zit een afwijkingsmogelijkheid voor het plaatsen van bouwwerken binnen de bouwaanduiding molenbiotoop. Mocht de indiener van de zienswijze een bouwwerk willen plaatsen in deze zone dan kan hij daar een aanvraag voor indienen. Er zal dan bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning een belangenafweging plaatsvinden tussen de belangen van de indiener van de aanvraag en de belangen van de beheerder van de molen. Op voorhand de molenbiotoop aanpassen zonder dat er een concreet bouwplan voorligt is niet aan orde omdat deze belangenafweging dan niet plaatsvindt en er op voorhand niet uitgesloten kan worden dat er negatief effect voor de molen aan de orde is.

Een eventuele verplaatsing van de molen maakt nu niet deel uit van dit bestemmingsplan en daar kan dan op voorhand ook geen rekening mee gehouden worden. Hier zal een aparte procedure voor moeten worden gevolgd.

Mocht deze molen uiteindelijk verplaatst gaan worden, dan zal dit in de actualisatie van het bestemmingsplan (vanaf 2024 Omgevingsplan genoemd) kunnen worden meegenomen. Daarvoor zal de verplaatsing eerst geregeld moeten zijn zonder afbreuk te doen aan de beschermingswaardige aspecten.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

125. Jongedyk 18, 8771 KJ te Nijland

De zienswijze beperkt zich tot de opmerking dat de gemeente aansprakelijk wordt gesteld voor eventuele schade die voorkomt uit dit bestemmingsplan.

Reactie gemeente

Inhoudelijk kan er geen reactie op deze zienswijze worden gegeven omdat het een algemene opmerking is waarbij de gemeente aansprakelijk wordt gesteld voor eventuele schade die zou voortvloeien uit dit bestemmingsplan.

Een zienswijzeprocedure als onderdeel van het vaststellen van een nieuw bestemmingsplan leent zich hier niet voor. Hiervoor heeft de wetgever onder meer planschade in de wetgeving opgenomen. Indien er aan de wettelijke randvoorwaarden voor planschade wordt voldaan, en er is daadwerkelijk ook schade welke boven het normaal maatschappelijk risico uitkomt, dan kan hiertoe separaat een verzoek worden ingediend. Daarnaast kan belanghebbende de gemeente aansprakelijk stellen in het geval er ook daadwerkelijk sprake is van objectief vaststaande schade door een overheidsbesluit.

Nu er in de zienswijze niet concreet wordt aangegeven op grond waarvan de belanghebbende denkt eventueel schade te leiden, kan er ook niet worden afgewogen of aanpassing van het bestemmingsplan gewenst of noodzakelijk is.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

126. Leijepoel 2 te Oppenhuizen

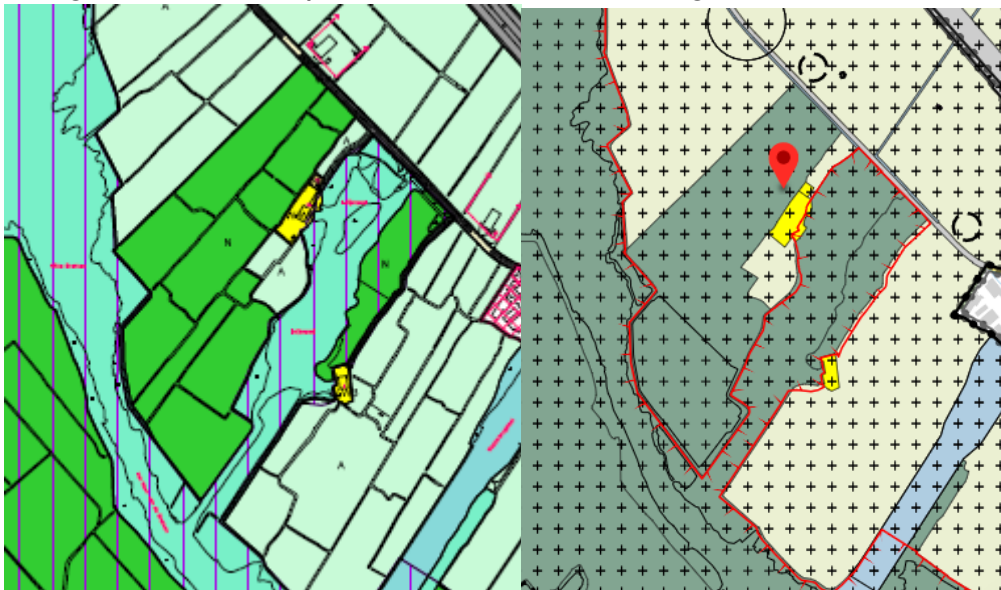
Zienswijze bestemming Natuur

Betreffende de bestemming N(atuur) van 2 percelen welke in ons eigendom zijn sinds 1999. Het betreft het perceel grenzend aan het gemaal (kadastraal bekend als OPF100-G-435) en het achterste perceel (kadastraal bekend als OPH00-G-1254). Deze percelen zijn in 1999, samen met de andere percelen door ons gekocht met de bestemming Agrarisch. De koopprijs destijds geheel in lijn met deze bestemming.

In de bijlage van uw brief wordt vermeld dat de bestemmingen uit het Ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Súdwest-Fryslân-II nagenoeg één op één zijn overgenomen uit het nu geldende bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel. Voor wat betreft de bestemming "Natuur" is deze waardering ook opgenomen in de provinciale Verordening Romte waardoor er geen wijzigingen meer kunnen worden aangebracht. Als wij echter de online versie van de Verordening Romte Fryslân 2014, geconsolideerd (2021-3-23) raadplegen zien wij dat genoemde percelen niet als N(atuur) ingekleurd staan. Mocht onze waarneming correct zijn dan willen wij graag dat het Ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Súdwest-Fryslân-II zodanig wordt aangepast dat de bestemming weer A(grarisch) wordt. Zeker ook omdat een afwaardering van Agrarisch naar Natuur ook behoorlijke financiële consequenties kent.

Reactie gemeente

De percelen zijn thans gelegen in het bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel (2010). De percelen zullen dus nu worden opgenomen in het bestemmingsplan Buitengebied SWF-II. De situatie is ter plaatse één op één overgenomen zoals op onderstaande verbeeldingen is te zien.

Verbeelding BP BG Wymbritseradiel

Verbeelding on BP BG SWF

Wij hebben ook even naar de provinciale Verordening Romte gekeken. In de voorheen geldende Verordening Romte (vastgesteld d.d. 15-06-2011) komt de

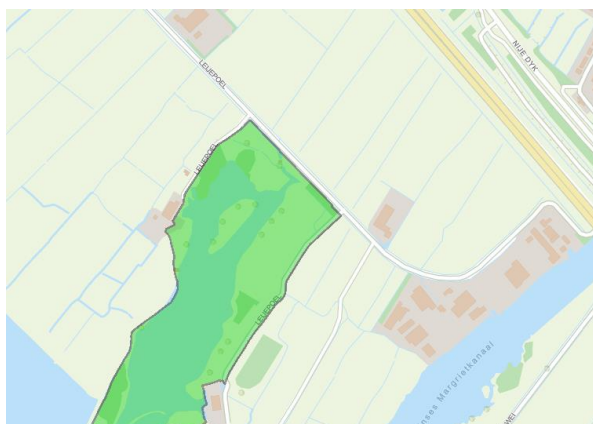
situatie overeen met de hiervoor opgenomen bestemmingsplannen. In de thans geldende Verordening Romte (2014) is de situatie enigszins gewijzigd in die zin dat het perceeltje aan de weg en het perceeltje achter de woonboerderij niet meer is aangeduid met natuur.

Verordening Romt 2011

Verordening Romte 2014

Afbeelding wetgeviingszone Natura 2000

Het perceel aan de weg (kadastraal nummer 435) heeft in de Verordening Romte dan wel geen natuurbestemming maakt wel onderdeel uit van de wetgeviingszone - natura 2000. Daarvoor wordt verwezen naar de rode belijning op de verbeelding van het vigerende bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel. In het thans aan de orde zijnde digitale plan Buitengebied Súdwest-Fryslân is deze gebiedsaanduiding ook opgenomen (zie rode belijning). Deze gebiedsaanduiding is nog steeds van toepassing. In die zin kan de bestemming niet worden gewijzigd in de bestemming “Agrarisch”.

Het kadastrale perceel 1254 achter de woonboerderij is in de thans geldende Verordening Romte niet meer opgenomen als natuur. Ook heeft dit perceel niet de status van wetgeviingszone - natura 2000. In dat kader ligt het voor de hand dat dit

perceeltje wordt gewijzigd van natuur naar agrarisch. Hierboven is een kaartje opgenomen van de wetgeviingszone - natura 2000 opgenomen (in groen).

Conclusie

De zienswijze m.b.t. het perceel 535 wordt niet overgenomen terwijl het perceel 1254 wordt gewijzigd van de bestemming "Natuur" in de bestemming "Agrarisch"

Zienswijze het Schiphuis

Het Schiphuis. Toen wij in 1999 de Leijepoel 2 en Leijepoel 4 kochten met ca 5 ha grond was één van de onderdelen het schiphuis aan de Leijepoel. Omstreeks 2013 hebben wij het schiphuis gerenoveerd waarbij telefonisch contact is geweest met de gemeente of daarvoor ook een vergunning nodig was. Het antwoord was dat, zolang we de maten van het schiphuis niet aanpasten, er geen vergunning voor de renovatie nodig was. Er werd ons toen veel plezier gewenst met de renovatie en er is met geen woord gerept over een mogelijk niet vergunde situatie.

Het schiphuis is in de vorige eeuw gebouwd omstreeks 1975 en staat al een bijna 50 jaar op deze plek. Er zijn genoeg foto's en luchtfoto's in de loop van deze 50 jaar gemaakt waarin ons schiphuis duidelijk te zien is. We zijn bij de aankoop 25 jaar terug in goeder trouw ervan uit gegaan dat een schiphuis van toen al 25 jaar oud een vergunde situatie betrof temeer daar het om een degelijk bouwwerk ging. De bouw en de ligging aan de Leijepoel kon in 1975 niemand zijn ontgaan. Verder kunnen we het ons ook moeilijk voorstellen dat de notaris, die toen eigenaar was van de boerderij, dit niet in overleg met de gemeente Wymbritseradiel heeft gedaan. Als laatste , het is niet éénvoudig om de bouw van 50 jaar terug te reconstrueren. Of dat de vergunning is zoekgeraakt of dat destijds dit soort gebouwen vergunningsvrij waren, wij weten het niet maar het staat er al bijna 50 jaar! We willen de gemeenteraad wel vragen het schiphuis alsnog te vergunnen. Het is zo'n wezenlijk onderdeel van de vaarboerderij wat de Leijepoel altijd is geweest.

Reactie gemeente

Het schiphuis is reeds jaren aanwezig. Wij kunnen niet achterhalen of deze situatie in het verleden is vergund. Daar komt bij dat na overleg met de gemeente het schiphuis is opgeknapt. Al met al staan wij niet sterk wanneer thans tot handhaving wordt overgegaan. Wij geven belanghebbenden het voordeel van de twijfel en zullen de huidige situatie inpassen. Dit geeft duidelijkheid voor wat betreft de rechtszekerheid, zowel voor belanghebbende als de gemeente.

Conclusie

De zienswijze wordt overgenomen in die zin dat het bestaande schiphuis wordt opgenomen op de verbeelding en in de regels.

127. Snitserdyk 11 te Raerd

Zienswijze bestemming “Agrarisch-Paardenhouderij”

Voor de locatie Snitserdyk 11 te Raerd is de enkelbestemming Agrarisch - Paardenhouderij” toegekend. Cliënt, Maatschap J.G. Wilman en B. Boterhoek, is het niet eens met deze toekenning voor de locatie Snitserdyk 11 te Raerd.

Cliënt exploiteert op de locatie Snitserdyk 11 te Raerd een akkerbouwbedrijf met daarnaast een paardenfokkerij (productiegerichte paardenhouderij), een paardenpension en een oude-dag-voorziening voor paarden (gebruiksgerichte paardenhouderij). In de inspraakreactie op het voorontwerp heeft cliënt ten eerste de wens aangegeven zijn agrarische bestemming te willen behouden met aanduidingen ten behoeve van de gebruiksgerichte paardenhouderij. Ten tweede heeft cliënt aangegeven dat hij voornemens is een recreatieve nevenactiviteit, in de vorm van 10 trekkershutten, aan zijn bedrijf toe te voegen. De activiteit akkerbouw en de activiteit productiegerichte paardenhouderij zijn de hoofdactiviteiten op de locatie Snitserdyk 11 te Raerd, de gebruiksgerichte paardenhouderij is een nevenactiviteit. Cliënt wenst dan ook de bestemming Agrarisch (artikel 3 ontwerpplan) op de locatie zodat, als één van de twee hoofdactiviteiten wegvalt, er een grondgebonden agrarisch bedrijf als hoofdactiviteit blijft bestaan. De productiegerichte paardenhouderij is aangegeven in de inspraakreactie. In de nota van zienswijzen, Vooroverlegreacties Bestemmingsplan ‘Buitengebied Súdwest-Fryslân II is niet nader ingegaan op de activiteit productiegerichte paardenhouderij op de locatie van cliënt.

De trekkershutten zijn wel toegestaan in de bestemming Agrarisch en niet in Agrarisch-paardenhouderij.

Ik verzoek u namens cliënt om in het bestemmingsplan ‘Buitengebied Súdwest-Fryslân II’ voor de locatie Snitserdyk 11 te Raerd de bestemming ‘Agrarisch’ met de aanduiding ‘specifieke vorm van agrarisch - gebruiksgerichte paardenhouderij’ en de aanduiding ‘rijbak’ toe te kennen. Daarnaast verzoek ik u de aanduiding ‘specifieke vorm van recreatie - trekkershutten’ toe te kennen.

Reactie gemeente

In het ontwerpbestemmingsplan was het perceel bestemd als ‘Agrarisch - Paardenhouderij’. Uit de zienswijze blijkt dat op het perceel naast de gebruiksgerichte paardenhouderij ook een akkerbouwbedrijf in combinatie met een productiegerichte paardenhouderij is gevestigd. Het akkerbouwbedrijf en de productiegerichte paardenhouderij zijn de hoofdactiviteiten op het perceel.

Zowel het akkerbouwbedrijf als de productiegerichte paardenhouderij (paardenfokkerij) is een agrarische activiteit die op grond van de bestemming ‘Agrarisch’ is toegestaan. De gebruiksgerichte paardenhouderij is een nevenactiviteit van de agrarisch hoofdactiviteiten. In het bestemmingsplan wordt de bestemming overeenkomstig de hoofdactiviteiten aangepast naar ‘Agrarisch’.

Ten behoeve van de gebruiksgerichte paardenhouderij krijgt het perceel op de verbeelding de functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch - gebruiksgerichte paardenhouderij'. Een rijbak is binnen de denkbeeldige rechthoek toegestaan en daarvoor is geen aanduiding vereist.

Op grond van de enkelbestemming 'Agrarisch' kan in afwijking van het bestemmingsplan een omgevingsvergunning worden verleend voor het realiseren van recreatieve verblijfsvoorzieningen zoals trekkershutten mits deze ondergeschikt zijn aan de hoofdfunctie van het perceel.

Conclusie

De zienswijze zal worden overgenomen. Het perceel krijgt de enkelbestemming 'Agrarisch' met de nadere functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch - gebruiksgerichte paardenhouderij'.

128. De Kat 20 Westhem.

Het bestemmingsplan ziet op de percelen kadastraal bekend: gemeente Nieuwland, sectie H, nummers 234, 235, 241, 243 en 246. Aan deze percelen wordt de bestemming “Agrarisch” toegekend.

Belanghebbende heeft in overleg met- c.q. positief advies van de provincie en de belastingdienst de grond behorende bij de Pollepleats (De Kat 20 te Westhem) gerangschikt als landgoed onder de Natuurschoonwet 1928. Voor de instandhouding van het landgoed is het nodig dat belanghebbende enkele houtopstanden plant ter omzoming van de landbouwgronden. Dit mogen bomen (singel om de 8 meter) of hagen (dicht) zijn. Daarnaast zal een solitaire beeldbepalende boom aangeplant moeten worden. Het beplantingsplan is hieronder opgenomen.

Gevraagd wordt om in het bestemmingsplan binnen de agrarische bestemming het mogelijk te maken dat op de landbouwgrond van belanghebbende houtopstanden kunnen worden geplant conform het beplantingsplan. Bijvoorbeeld door het opnemen van een functieaanduiding “houtopstand”.

Reactie gemeente

De houtopstand is voor een groot deel gelegen binnen de bestemming “Agrarisch”. In de specifieke gebruiksregels wordt aangegeven dat tot een gebruik strijdig met de bestemming wordt begrepen het gebruik dat afwijkt van de bestemmingsomschrijving, waaronder in elk geval wordt begrepen (artikel 3.5 onder h): het gebruik van gronden voor beplantingsstroken, met uitzondering van bestaande beplantingsstroken en beplantingsstroken welke op grond van dit plan dienen te worden gerealiseerd ten behoeve van een landschappelijke inpassing. Bovenstaande gebruiksregels zijn opgenomen om de openheid te waarborgen. Bij landschappelijke inpassing betreft het de inpassing van de bebouwing. De vraag is of hier kan worden gesproken van een landschappelijke inpassing. Wij zijn de mening toegedaan dat dit niet het geval is vanwege het feit dat de gewenste beplanting veel te omvangrijk is en zijn doel met betrekking tot de landschappelijke van het bebouwde perceel De Kat 20 te Westhem voorbij gaat. Bovendien grenst de gewenste beplanting aan het zogenaamde “Natura 2000 gebied”. Een ecologische toetst dient derhalve zonder meer plaats te vinden in verband met predatoren.

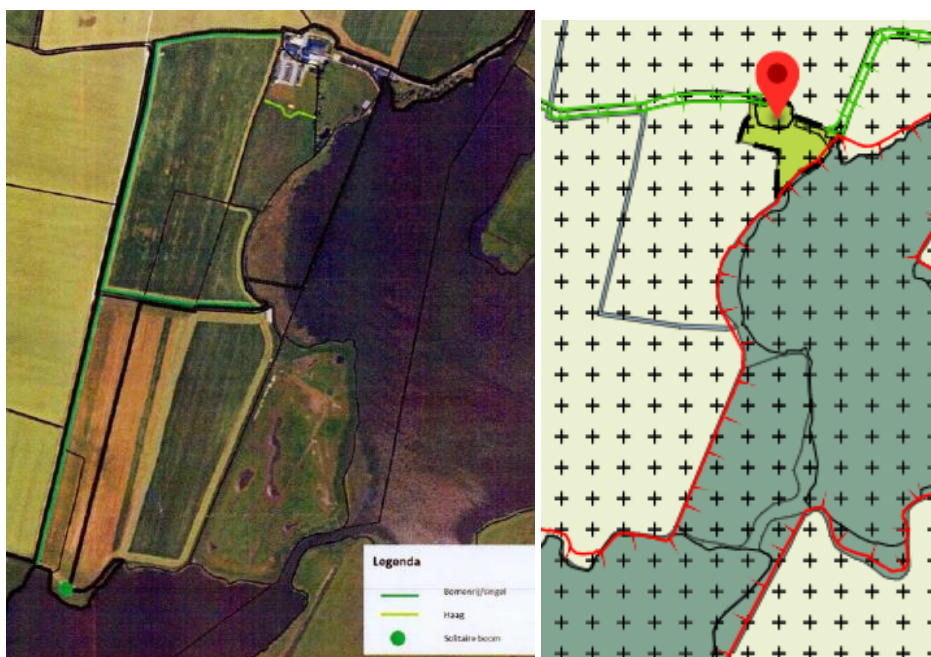
Het gaat hier dus om een nieuwe ontwikkeling. Deze ontwikkeling ten opzichte van het huidige bestemmingsplan kan daarom alleen worden meegenomen indien deze nieuwe ontwikkeling onderbouwd is middels een goede ruimtelijke onderbouwing. Wat de effecten van deze nieuwe ontwikkeling zijn, zullen onderbouwd moeten zijn om een goede afweging te kunnen maken of dit een wenselijke en aanvaardbare ontwikkeling is.

Hierbij zal er op perceel niveau (maatwerk) moeten worden onderzocht of er aan de verschillende (milieu)regels wordt voldaan om te kunnen spreken van een goede

ruimtelijke ordening. Nieuwe ontwikkelingen kunnen dus alleen worden meegenomen indien hiervoor reeds een geaccepteerde ruimtelijke onderbouwing (welke derhalve voldoet aan de wet- en regelgeving en aan de gemeentelijke beleidsuitgangspunten) aanwezig is. In alle andere gevallen kan de ontwikkeling niet worden meegenomen aangezien voor deze nieuwe ontwikkeling niet is onderbouwd dat er wordt voldaan aan een goede ruimtelijke ordening. Bijvoorbeeld het effect op de omliggende omgeving en de ruimtelijke kwaliteit van een gebied. Resumerend kan voor de gronden van belanghebbenden waarop de beplanting betrekking heeft niet worden opgenomen in het thans aan de orde zijnde bestemmingsplan.

Conclusie

Deze zienswijze wordt niet overgenomen.

De groene lijnen zijn boomsingels, de geel-bruine lijnen zijn heggen en de groene stip een solitaire boom

Zienswijze stikstof

In uw reactie op onze inspraakreactie staat opgenomen: “Er is bij ons geen verleende Wnb-vergunning voor uw bedrijf bekend. Ook heeft de provincie als bevoegd gezag aangegeven dat er geen Wnb-vergunning voor uw bedrijf is verleend”. Voor de locaties van cliënt zijn echter wel Wnb-vergunningen verleend. Deze vergunningen zijn toegevoegd als bijlagen 1 t/m 3 van deze brief. Deze vergunningen zijn verleend onder de PAS.

In de kamerbrief van 19 december 2022, onderwerp 35334 Nr. 215 staat opgenomen: ” «32.7. Vergunningen (...) die met toepassing van het PAS zijn verleend en die in rechte onaantastbaar zijn, behouden het rechtsgevolg dat zij hebben. Een initiatiefnemer die voor een activiteit die stikstofdepositie veroorzaakt een vergunning heeft die met toepassing van het PAS beoordelingskader is verleend en die in rechte onaantastbaar is, heeft na deze uitspraak dus nog steeds een vergunning voor die activiteit.» (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 32.7).

Wij verzoeken u gezien onderhavige zienswijze het ontwerpplan te herzien en de vergunde rechten van cliënt mee te nemen alvorens u dit bestemmingsplan vast stelt.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie

veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

130. Meerswâl 3, 8754 JA te Makkum, Natuurboerderij Gouden Boaiem, en Dorpstuinderij Ierewurk

Zienswijze begrip agrarisch bedrijf

De definitie agrarisch bedrijf kan als beperkend worden gelezen/geïnterpreteerd voor bedrijven die werken volgens innovatieve verdienmodellen die inzetten op toegevoegde waarde, verbeterde marktpositie en eigen afzetkanalen. Voor deze verdienmodellen vormen de activiteiten voor het verwerken, conserveren, vermarkten, aanbieden, verkopen en leveren van de voedselproducten een integraal onderdeel van de agrarische hoofdactiviteit want dat is de basis van het verdienmodel.

De formulering van het artikel maakt dat het niet duidelijk is of al deze activiteiten binnen de definitie van de hoofdactiviteit vallen. Verzoek is dan ook om de formulering aan te passen zodat er geen misverstanden ontstaan en innovatieve, waaronder ‘Korte Keten Landbouw’, agrarische verdienmodellen worden gestimuleerd.

Reactie gemeente

De definitie van het begrip agrarisch bedrijf is vanuit de provinciale verordening Romte overgenomen. Daardoor is het niet zomaar toegestaan deze definitie uit te breiden of te wijzigen. Er zal namelijk aan de provinciale verordening voldaan moeten worden. Daarnaast betreft dit een conserverend bestemmingsplan waarmee wij de bepalingen voor agrariërs in de gehele gemeente gelijk willen trekken en dezelfde kansen willen bieden. Nieuwe ontwikkelingen kunnen in de toekomst bij een actualisatie van het Omgevingsplan onderbouwd en afgestemd met de provincie mogelijk worden meegenomen.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

Zienswijze definitie grondgebonden agrarisch bedrijf

Deze definitie omvat, in tegenstelling tot de provinciale Feroordering Romte, geen expliciete vermelding van “fruitteelt”. Traditioneel was op de meeste agrarische bedrijven fruitteelt aanwezig. Belangrijker nog, voor veel agrarische bedrijven met innovatieve verdienmodellen is een breed productenaanbod van wezenlijk belang, waarbij fruit en noten een zeer belangrijke component vormen.

Daarnaast is (extensieve) fruitteelt uitstekend te combineren in gemengde teelten en met kringloop bedrijfsvoering. Er is bovendien vaak sprake van hoge toegevoegde waarde en het vormt de basis van veel (streek)producten zoals jams, sauzen, sappen, ijs, banket, cider en wijn. Het is daarmee een belangrijke component bij ‘Korte Keten Landbouwbedrijven’. De behoeftes betreffen meestal geen enorme oppervlaktes waardoor de ruimtelijke impact beperkt is. Belangrijk is ook dat in het voormalig Boarnsterhim deel van dit bestemmingsplan ‘fruitteelt’ gewoon als grondgebonden gebruik is toegestaan. De huidige formulering van dit

artikel in het ontwerpbestemmingsplan lijkt deze mogelijkheid nu plots te beperken, iets wat niet aansluit bij een conserverend en uniformerend bestemmingsplan. Verzoek is om de bestaande mogelijkheid voor fruitteelt in Boarnsterhim, in lijn met de Provinciale verordening, in het gehele bestemmingsplan mogelijk te maken.

Reactie gemeente

Binnen onze bestemmingsplannen geven wij agrarische bedrijven flexibele mogelijkheden om te kunnen ondernemen. Hierbij geven wij bijvoorbeeld een flexibele denkbeeldige rechthoek in de meeste gevallen. Voor wat betreft fruitteelt is de bewuste keuze gemaakt om dit niet bij recht mogelijk te maken. Een dergelijke activiteit doet namelijk afbreuk aan een kernkwaliteit van ons buitengebied, de openheid en het landschap. Zo is het planten van bomen en singels binnen ons buitengebied ook niet zonder meer toegestaan. Wij hechten grote waarde aan de kwaliteiten van ons buitengebied en aan de agrarische bedrijven. In de afgelopen jaren is fruitteelt niet eerder naar voren gekomen en hebben wij ook niet signalen gekregen dat dit werd gemist.

Binnen dit conserverend en harmoniserend bestemmingsplan sluiten wij aan bij de systematiek en de regels van het vastgestelde plan uit 2017 voor een deel van het buitengebied. Fruitteelt hoort hier bewust niet bij en dat willen wij gelet op de inbreuk die hiermee (mogelijk) wordt gepleegd op de kernkwaliteiten van ons buitengebied ook zomaar niet faciliteren. Daar zal per geval een afweging gemaakt moeten worden. Bij recht mogelijk maken zorgt ervoor dat er geen afweging meer mogelijk is. Daarnaast is het ten opzichte van de meeste huidige bestemmingsplannen een nieuwe ontwikkeling welke niet kan worden meegenomen. Daarnaast is er ook geen concreet verzoek ingediend.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

Zienswijze kassen/tunnelkassen

De definitie grondgebonden agrarisch bedrijf gebruikt 'vollegronds-groenteteelt in plaats van gewoon 'groenteteelt. Het onderscheid tussen deze beide formuleringen is onduidelijk. Het suggereert dat het gebruik van kassen of tunnelkassen niet is toegestaan. Echter ook voor grondgebonden tuinbouw zijn kassen of tunnelkassen in gebruik en erg belangrijk. In het ontwerpbestemmingsplan is echter niet duidelijk over kassen en tunnelkassen.

De provinciale "Feroordering Romte" biedt standaard ruimte voor maximaal 1500m² tuinbouwkas bij agrarische bedrijven. Het huidige bestemmingsplan van Boarnsterhim biedt ook standaard ruimte voor 1000m² tuinbouwkas op een agrarisch bouwvlak. De huidige formulering van dit artikel in het ontwerpbestemmingsplan lijkt deze mogelijkheid nu plots te beperken, iets wat niet aansluit bij een conserverend en uniformerend bestemmingsplan. Het verzoek is om de bestaande mogelijkheid voor kassen/tunnelkassen in Boarnsterhim, in lijn

met de Provinciale verordening, in het gehele bestemmingsplan mogelijk te maken, bij voorkeur tot maximaal 1500m².

Reactie gemeente

Binnen ons bestemmingsplan maken wij onderscheid tussen de agrarische bedrijven en de agrarische glastuinbouwbedrijven en agrarische paardenhouderijen. Voor wat betreft bouwregels gelden hier ook verschillende regels. Glastuinbouw hebben wij binnen het gehele buitengebied op enkele bestaande percelen als zodanig inbestemd. Er is bewust gekozen om dit niet standaard en bij recht onder de agrarische bestemming te laten vallen omdat ook hiervoor geldt dat er een afweging per geval gemaakt moet worden gelet op de potentiële impact op de omgeving. Maatwerk is hier wenselijk om van een goede ruimtelijke ordening te kunnen spreken. Ook hier wordt geen concreet geval aangegeven met een onderbouwing waarom het wenselijk zou zijn. Het bij recht opnemen van de bouw van kassen is gelet op bovenstaande dan ook niet zinvol en onwenselijk.

De zienswijze wordt niet overgenomen.

Zienswijze wijnbouw

De klimaatverandering gaat snel in ons gebied van de wereld. De opwarming van de aarde gebeurt niet uniform. Er is nu al sprake van een toename van bijna 2,5 graden hier in ons gebied. Dat betekent dat we nu al het vroegere klimaat van Bordeaux benaderen. Ook zijn er nieuwe wijnrassen ontwikkeld voor koudere omstandigheden en 'onderstokken' voor andere grondsoorten. Daarom is het verbouwen van druiven voor wijn een valide vorm van agrarische activiteit geworden en wordt ook al binnen de gemeente bedreven. In principe is druiventeelt voor wijn een vorm van fruitteelt, maar nog minder gebruikelijk en vraagt om specifieke voorzieningen. Het verzoek is om "Wijnbouw" expliciet toevoegen aan de lijst met bedrijfstypen.

Reactie gemeente

Binnen onze bestemmingsplannen geven wij agrarische bedrijven flexibele mogelijkheden om te kunnen ondernemen. Hierbij geven wij bijvoorbeeld een flexibele denkbeeldige rechthoek in de meeste gevallen. Het zondermeer opnemen van nieuwe ontwikkelingen passen niet binnen dit conserverend bestemmingsplan.

Ook voor deze mogelijke toekomstige activiteit geldt dat er mogelijk afbreuk wordt gedaan aan een kernkwaliteit van ons buitengebied, de openheid en het landschap. Zo is het planten van bomen en singels binnen ons buitengebied ook niet zonder meer toegestaan. Wij hechten grote waarde aan de kwaliteiten van ons buitengebied en aan de agrarische bedrijven.

Mocht er in de toekomst een concreet plan liggen voor wijnbouw, dan zal dat plan worden beoordeeld en zal er een afweging plaatsvinden. Het standaard mogelijk maken van wijnbouw is ongewenst omdat dit nog geen concreet plan is en er geen afweging van de betrokken belangen mogelijk is op dit moment.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

Zienswijze gemengd bedrijf

In de lijst met bedrijfsvormen ontbreekt ook het 'gemengd bedrijf', een bedrijfsvorm waarbij verschillende vormen van vergelijkbaar belang zijn, en/of in het kader van circulaire/kringloop bedrijfsvoering vanwege de synergie worden gecombineerd. Deze bedrijfsvorm komt ook veel voor bij innovatieve 'Korte Keten Landbouw' bedrijven en CSA's (Community Support Agriculture) bedrijven. Het verzoek is om het toevoegen van de 'gemengd bedrijf' bedrijfsvorm aan de lijst van bedrijfsvormen.

Reactie gemeente

Binnen de bestemming "Agrarisch" is in principe een gemengd bedrijf mogelijk. Als eerste wordt verwezen naar de begripsbepaling waarin een agrarisch bedrijf wordt omschreven als een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of het houden van dieren. Verder is in de bestemmingsomschrijving opgenomen dat de voor "Agrarisch" aangewezen gronden zijn bestemd voor grondgebonden agrarische bedrijven al dan niet in combinatie met niet-grondgebonden agrarische nevenactiviteiten, waarvan de oppervlakte van de gebouwen ten behoeve van de agrarische nevenactiviteiten niet meer dan 500 m² bedraagt dan wel de bestaande oppervlakte indien deze meer is, uitsluitend ter plaatse van de gronden op en rondom de aanduiding 'agrarisch bedrijf'.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

Zienswijze denkbeeldige rechthoek

De definitie houdt geen rekening met 'gemengde bedrijven'. Sowieso ontbreekt de definitie van 'gemengd bedrijf', of te wel een bedrijf waar zowel (grondgebonden (veeteelt, akkerbouw, tuinbouw, fruitteelt, etc. van vergelijkbaar belang zijn in de bedrijfsvoering. Daarnaast wordt er geen onderscheid gemaakt tussen de verschillende activiteiten binnen het bouwvlak/'denkbeeldige rechthoek'. De formulering van het artikel kan er toe leiden dat er voor de meest beperkende voorwaarde wordt gekozen terwijl dat helemaal niet nodig is en tot onnodige complicaties leidt bij de inpassing van de 'denkbeeldige rechthoek'. Het kan ook anders en meer flexibel door de afstandsgrenzen te koppelen aan de functie/gebruik van de gebouwen (een bedrijfswoning hoeft op veel kleinere afstand te staan dan bv een veestal). Het verzoek is om de minimumafstanden in dit artikel te verbinden aan de functie/activiteit van het gebouw of bouwwerk, en daarbij verschillende afstanden op te nemen.

Reactie gemeente

Als eerste kan worden verwezen naar de reactie op de voorgaande zienswijze (gemengd bedrijf). De functies geven bouw mogelijkheden zoals vertaald in de bouwregels. Bij het hanteren van een denkbeeldige rechthoek kan hier op een flexibele wijze mee omgegaan worden. Bij het hanteren van een bouwvlak loop je tegen harde grenzen aan. Bij een denkbeeldige rechthoek is dat tot een oppervlakte van 2 hectare niet het geval.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

Zienswijze artikel 3.2 onder c.2

Bij veel agrarische locaties is er door naastgelegen bebouwing, percelen, bestemmingen, eigendomssituaties, wegen, watergangen, etc. vaak sprake van een beperking in de maximaal te benutten breedte van het bouwvlak (denkbeeldige rechthoek). Doordat er tevens sprake is van een maximale diepte (180m) van de denkbeeldige rechthoek leidt dit automatisch tot een impliciete, ongewenste, mogelijke beperking van de het oppervlak van de 'denkbeeldige rechthoek'. Er is geen mogelijkheid in het bestemmingsplan om hier, b.v. via een alternatieve vorm van het bouwvlak of het mogen overschrijden van de maximum 140m of 180m, mee om te gaan. Deze is er wel bij een groter bouwvlak bij overschrijding van de 1,5ha maar komt met allerlei additionele procedurele verplichtingen. Het bestaande bestemmingsplan van Littenseradiel biedt wel standaard mogelijkheden voor dit soort situaties. Het verzoek is om artikel 3.2.C.2 uit te breiden met een back-up vorm/afmeting methode, bv doordat dan een van de maxima mag worden overschreden, of een alternatieve 'vlakvorm' mag worden toegepast, of volgens de huidige methode van het bestemmingsplan Littenseradiel, wanneer de het bouwvlak niet is in te passen binnen de 'denkbeeldige rechthoek met maxima van 140m en 180m'.

Reactie gemeente

In onze bestemmingsplannen hebben wij flexibiliteit opgenomen voor het zelf inrichten van een denkbeeldige rechthoek. Hierbij geven wij, als wij kijken naar de onderliggende bestemmingsplannen die worden vervangen, meer ruimte bij recht voor bebouwing dan de onderliggende plannen.

Belanghebbende verwijst naar Littenseradiel als buitengebied. In dit bestemmingsplan is nu bebouwing binnen een bouwvlak toegestaan. Daar is geen sprake van een denkbeeldige rechthoekige waarbinnen bij recht is toegestaan om afwijkende vormen te hanteren. Deze bouwvlakken zijn in de regel kleiner dan de in het nieuwe bestemmingsplan geboden ruimte van een denkbeeldige rechthoek van 1,5 Ha. Daarnaast geeft het bestemmingsplan nog de gelegenheid om in het geval een denkbeeldige rechthoek door perceelsgrenzen of andere bijzondere omstandigheden niet als rechthoek is te realiseren, hier een afwijking voor kan worden verleend. Wij verwachten in de praktijk hier geen belemmeringen voor de

agrarische bedrijven, zeker niet als er wordt gekeken naar de bestaande rechten en naar hetgeen wij nu (extra) mogelijk maken.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

Zienswijze grondgebonden horeca

Iedereen die wel eens in de wijnstreken van Duitsland is geweest weet dat voor veel wijnbouwbedrijven, vooral de kleinere, het zeer belangrijk is om klanten op het bedrijf te ontvangen en door middel van horecafiliteiten voor proeverijen en maaltijden kennis te laten maken met de producten en deze effectief te verkopen. Dit geldt ook voor de wijnbouwbedrijven in de gemeente SWF. Maar, belangrijker, dit geldt niet alleen voor wijnbouwbedrijven maar ook voor zuivelbedrijven, vleesbedrijven, fruitbedrijven, groentebedrijven, etc.

Het is belangrijk voor innovatieve verdienmodellen om alternatieve afzetmogelijkheden (restaurant) te hebben waarop het bedrijf zelf meer sturing heeft (het bepaald zelf de menukaart). Daarnaast is het voor 'Korte Keten Landbouwbedrijven' van essentieel belang om de relatie met de klant/consument te ontwikkelen en te onderhouden. Daarvoor is bezoek/verblijf van de klant/consument op het bedrijf bijna onmisbaar waarbij de klant/consument 'ondergedompeld' wordt in het bedrijf en haar producten.

Daarom zijn verblijfsaccommodatie en horecafiliteiten vaak essentieel voor bedrijven met innovatieve verdienmodellen. De provinciale Feroordering Romte biedt meer mogelijkheden voor verblijf van gasten op het agrarisch bedrijf dan het ontwerp bestemmingsplan, bv via meer trekkershutten en meer recreatieappartementen op het agrarisch bedrijf. Ook biedt het meer ruimte voor horeca om producten aan te kunnen bieden. Het huidige bestemmingsplan van Littenseradiel biedt hier ook meer mogelijkheden voor. Het huidige ontwerpbestemmingsplan lijkt deze mogelijkheid nu plots te beperken, iets wat niet aansluit bij een conserverend en uniformerend bestemmingsplan. Het verzoek is het mogelijk maken van (grondgebonden/productie gerelateerde) horeca op agrarische bedrijven om innovatieve verdienmodellen te versterken. Tevens om de maximale mogelijkheden van de Provinciale Feroordering Romte te benutten binnen dit bestemmingsplan om de klant/consument interactie/relationshipbuilding die de kern vormt van veel innovatieve (Korte Keten) verdienmodellen te faciliteren.

Reactie gemeente

In het bestemmingsplan worden boerderijwinkels (voornamelijk streekproducten) en streekwinkels 'bij recht' gefaciliteerd. Datzelfde geldt voor een theeschenkerij. Verder kan worden afgeweken van de gebruiksregels in die zin dat maximaal 5 recreatieappartementen met een vloeroppervlakte van ten hoogste 100 m² per appartement kunnen worden gerealiseerd. Datzelfde geldt voor de bouw van maximaal 10 trekkershutten.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

Zienswijze faciliteiten stagiairs en tijdelijke- en seizoenarbeiders

Door schaalvergroting is er steeds vaker sprake van tijdelijk ingehuurd medewerkers, vaak van grotere afstand van de bedrijfslocatie. Daarnaast vragen ook 'Korte Keten bedrijven' bedrijven om grotere inzet van medewerkers. Vaak zijn deze 'Korte Keten' bedrijven kleiner in grondoppervlakte maar hebben een hogere inzet van arbeid (omgerekend 1 FTE per 2 tot 5 hectare). Ook maken deze bedrijven vaak gebruik van seizoen medewerkers en bieden plek aan stagiaires. Het ontwerpbestemmingsplan biedt geen mogelijkheden om verblijf op het bedrijf mogelijk te maken voor deze medewerkers terwijl dit wel zeer gewenst is. Deze medewerkers zijn onderdeel van het primaire proces op het bedrijf en faciliteiten voor hen dienen dan ook niet ten koste te gaan van ruimte/mogelijkheden voor een neventak. Het verzoek is om voorzieningen opnemen voor verblijfsaccommodatie voor stagiaires, tijdelijke- en seizoen medewerkers medewerkers/stagiaires zonder dat dit ten koste gaat van ruimte/mogelijkheden voor neventakken.

Reactie gemeente

Het realiseren van slaapplekken voor seizoenarbeiders en stagiaires op het bedrijf is in onze ogen niet zonder meer bij recht mogelijk te maken. Hiervoor zal maatwerk nodig zijn en dit is ook niet voor elk soort bedrijf vereist. Het bestemmingsplan is conserverend van aard en een dergelijk initiatief is een nieuwe ontwikkeling die in onze ogen niet meegenomen kan worden zonder dat er eerst goed onderbouwd is of en zo ja onder welke randvoorwaarden dit mogelijk te maken zou moeten zijn. Hierbij is tevens van belang dat de provincie hier ook in meegenomen moet gaan worden.

Los hiervan biedt het huidige wettelijke kader in onderdeel 9 van artikel 4 bijlage II van het Besluit omgevingsrecht in onze ogen een prima mogelijkheid om in bepaalde gevallen medewerking te verlenen aan de huisvesting van seizoenarbeiders. Hierbij is er maatwerk en een belangenafweging mogelijk. In die zin zijn er dus wel mogelijkheden om dit te faciliteren en is het opnemen van een standaardregel niet nodig en ook ongewenst doordat er geen goede belangenafweging is te maken.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

Zienswijze kleinschalig kampeerterrein

Voor 'Korte Keten' agrarische bedrijven is intensief contact met klanten/consumenten van essentieel belang in het primaire bedrijfsproces. Het opbouwen van een duurzame relatie op basis van gedeelde waarden vraagt om intensief persoonlijk contact. Bezoek en tijdelijk verblijf van de klant/consument op het bedrijf is daarbij een zeer krachtig middel. Tijdens het verblijf maakt de

klant/consument kennis met de boer/ondernemer (m/v/x), hoe het bedrijf werkt, waar het is gevestigd, wie de medewerkers zijn, hoe die de voedselproducten creëren en hoe al die minder bekende en/of moeilijke producten en/of gerechten smaken en klaargemaakt (moeten) worden.

Een kleinschalig kampeerterrein is een ideale manier om klanten/consumenten, vooral met kinderen, te laten verblijven op het bedrijf. Voor een 'Korte Keten' agrarisch bedrijf is een kleinschalig kampeerterrein geen 'neventak', maar een integraal onderdeel van het primaire bedrijfsproces. De huidige mogelijkheden voor een kleinschalig kampeerterrein in het ontwerp bestemmingsplan zijn onnodig beperkend. De provinciale 'Feroardening Romte' vereist wel dat het bestemmingsplan beperkingen voor de vestiging van een kleinschalig kampeerterrein op een agrarisch bedrijf bevat, maar specificeert niet expliciet welke beperkingen. Het is zeker voorzienbaar dat er de komende jaren bij individuele dorpen meerdere agrarische 'Korte Keten' bedrijven gevestigd zullen zijn/worden die elk dergelijke faciliteiten behoeven. De beperking van 1 per dorp en een minimum afstand van 500m tussen kleinschalige campings bij agrarische bedrijven onderling is zeer, en onnodig, beperkend.

Mogelijke alternatieven voor de provinciaal vereiste beperkingen zijn:

- dat de beperkingen niet gelden voor agrarische 'Korte Keten' bedrijven
- en/of dat er een zodanig groter aantal campings per dorp mogelijk zijn dat er voorlopig geen praktische beperkingen optreden.
- en dat de minimumafstand tussen twee kleinschalige kampeerterreinen bij agrarische bedrijven significant wordt verkleind zodat in combinatie met de afmetingen van de verschillende 'denkbeeldige rechthoeken' van de agrarische bedrijven er praktisch altijd wel een passende invulling is te geven voor de positionering van het kleinschalige kampeerterrein.

Het verzoek is om een kleinschalig kampeerterrein (voor een agrarisch 'Korte Keten' bedrijf) niet te beschouwen als een 'neventak'/'nevenactiviteit' maar als een integraal onderdeel van het verdienmodel van het primaire bedrijfsproces/bedrijfsvorm.

Daarnaast wordt verzocht om een kleinschalig kampeerterrein (voor een agrarisch 'Korte Keten' bedrijf) voor meer/alle agrarische bedrijven bij rechte mogelijk te maken mits aan de vereiste beperkende (provinciale) voorwaarden wordt voldaan.

Tenslotte wordt verzocht om de provinciaal vereiste beperkingen voor een kleinschalig kampeerterrein zodanig in te vullen dat er voorlopig geen praktische problemen ontstaan voor de vestiging/exploitatie van agrarische 'Korte Keten' bedrijven.

Reactie gemeente

De systematiek in de ruimtelijke ordening is dat het gemeentelijk beleid (bestemmingsplan) zich dient te conformeren aan het provinciale beleid

(Verordening Romte). Daarbij geldt als eerste de vergunde situatie als uitgangspunt maar dat bij nieuwe ontwikkelingen het maximale aantal van 25 kampeermiddelen bij kleinschalig kamperen de grens is.

De provincie heeft eerder een opening geboden om het kleinschalig kamperen op te schalen met 10 kampeermiddelen (naar 35). In het ontwerpbestemmingsplan is hierop met een binnenplanse afwijkmogelijkheid alvast geanticipeerd.

Op 21 juni 2020 heeft de provincie ons het volgende medegedeeld.

Provinciale Staten hebben de tussentijdse wijziging met daarin een aantal verruimingen voor kleinschalige recreatie (zoals die in de Omgevingsverordening staan) niet vastgesteld. Dit betekent dat voor nu de vigerende regels in 5.5.1. Verordening Romte gewoon van kracht blijven. Provinciale Staten willen in het najaar een debat houden over kleinschalige recreatie. Ze willen opnieuw bekijken of de verruiming voor kleinschalige recreatie zoals ze in de Omgevingsverordening zijn opgenomen, niet te ver gaan. Dus mogelijk wordt een en ander teruggedraaid. Duidelijk is dus dat nu nog geen gebruik kan worden gemaakt van de verruiming. Onbekend is of per 1 januari 2024 wel gebruik kan worden gemaakt van de verruimingen. Dit betekent dat we nu in principe ook niet kunnen anticiperen op de verruimde regels in de Verordening Romte.

In aansluiting hierop heeft de provincie een zienswijze ingediend die van dezelfde strekking is. Dit betekent concreet dat het faciliteren van kleinschalig kamperen met een binnenplanse afwijkmogelijkheid naar 35 kampeermiddelen uit de regels van het bestemmingsplan moet worden geschrapt.

De reden dat het kleinschalig kamperen mogelijk is met een binnenplanse afwijkmogelijkheid (en niet bij rechte) heeft te maken met het feit dat een aanvraag dan beoordeeld kan worden aan een aantal toetsingscriteria zodat er een verantwoorde situatie ontstaat, niet alleen voor aanvrager maar ook voor omwonenden.

In de regels van zowel het vigerende bestemmingsplan Buitengebied Wymbritseradiel als het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied SWF I en II is binnen de bestemming “Agrarisch” en de bestemming “Wonen-Woonboerderij” een zogenaamde zoneringsregeling opgenomen. Deze luiden (schuingedrukt) als volgt.

*-Per dorps- of stadsgebied is binnen de planperiode één kleinschalig kampeerterrein toegestaan; deze beperking geldt niet voor de stads- en dorpsgebieden die in het streekplan zijn aangeduid als ‘stedelijk centrum’ (Sneek), ‘regionaal centrum’ (Bolsward, Makkum en Workum) en de recreatiekernen (Heeg, Oudega, Woudsend Hindeloopen, Koudum en Stavoren)
-(De uitbreiding van) een kleinschalig kampeerterrein op ten minste 500 meter van een bestaand kleinschalig kampeerterrein dient te worden gesitueerd op een afstand van tenminste 500 meter van een bestaand kleinschalig kampeerterrein*

Deze zoneringsregeling is nog afkomstig uit het Streekplan Fryslân. In de praktijk hebben wij steeds meer te maken met verzoeken kleinschalig kamperen in niet toeristische gebieden. De hiervoor genoemde zoneringsregeling is niet meer van deze tijd en is ook niet meer opgenomen in de thans nog geldende Verordening Romte van de provincie. Het kleinschalig kamperen is alleen mogelijk met een zogenaamde binnenplanse afwijkingsmogelijkheid. Daarbij moet zonder meer worden voldaan aan de nodige toetsingscriteria (artikel 3.6.2) om tot een verantwoorde inpassing te kunnen komen.

Wij zijn dan ook de mening toegedaan dat de zoneringsregeling niet meer opgenomen hoeft te worden in het bestemmingsplan. Concreet betekent dit dat belanghebbende een aanvraag in moet dienen voor het uitbreiden van het aantal kampeermiddelen die zal worden getoetst aan de gestelde criteria ten aanzien van kleinschalig kamperen.

Conclusie

De zienswijze m.b.t. het bij rechte toe te staan van kleinschalig kamperen wordt niet overgenomen. De zienswijze m.b.t. het schrappen van de zogenaamde zoneringsregeling zal wel worden overgenomen.

Zienswijze hoofd- en neventak

In het ontwerpbestemmingsplan wordt onderscheid gemaakt tussen hoofd- en neven-takken/activiteiten. Daarnaast wordt er onderscheid gemaakt tussen agrarische en niet-agrarische nevenactiviteiten. Maar de definitie en/of onderscheid tussen takken/activiteiten en wat een hoofd- en nevenactiviteit is en hoe dat beoordeeld wordt is niet even duidelijk (het huidige bestemmingsplan van Littenseradiel biedt juist wel enkele aanknopingspunten via het 'grondgebonden' - begrip).

Voor een agrarisch 'Korte Keten' verdienmodel is echter wel duidelijk dat alle activiteiten, van 'grond tot mond' die daarvoor op het bedrijf plaatsvinden tot het primair bedrijfsproces behoren. Indien het 'Korte Keten' verdienmodel voor het grootste deel van de inkomsten/winst van het agrarisch bedrijf zorgt, is dit 'Korte Keten' verdienmodel in ieder geval de 'hoofdactiviteit'. En vallen alle activiteiten op de bedrijfslocatie voor dit 'Korte Keten' bedrijfsproces onder de 'hoofdactiviteit'. Voorbeelden hiervan zijn zelf maken en verkopen van melk, kaas, yoghurt, boter, karnemelk, vla, ijs, etc. Maar ook de verschillende verkoopkanalen/activiteiten vormen een onlosmakelijk deel van de hoofdactiviteit, zoals; winkel, webshop, voedselabonnementen, afhaalpunt, distributie, ijssalon, lunchroom, theeschenkerij, restaurant, camping, verblijfsaccommodatie, kookworkshops, culturele uitingen, etc. en zijn onlosmakelijk verbonden met het 'Korte Keten' verdienmodel.

Het verzoek is om voor het bepalen van de 'hoofdactiviteit' en/of 'bedrijfsvorm' dit af te laten hangen van met welk 'verdienmodel'/bedrijfsproces het grootste deel van de winst gemaakt wordt, en/of beoogd te worden gemaakt.

Daarnaast wordt verzocht om alle activiteiten die onderdeel vormen van, of ten dienste staan van, de hoofdactiviteit als integraal onderdeel van deze hoofdactiviteit te rekenen.

Reactie gemeente

Volgens de systematiek in de ruimtelijke ordening moet uitgegaan worden van één hoofdbestemming (afgezien van de zogenaamde dubbelbestemmingen zoals archeologie, landschappelijke verkaveling etc.). Binnen deze hoofdbestemming is veel mogelijk. In dat kader wordt verwezen naar het begrip 'agrarisch bedrijf': een bedrijf dat gericht is op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of het houden van dieren. Verder zijn tal van nevenactiviteiten binnen deze bestemming mogelijk, bij recht of met een binnenplanse afwijkmogelijkheid. Wij zijn daar reeds uitvoerig op ingegaan. Mocht er een situatie ontstaan waarbij de initiatiefnemer wenst de nevenactiviteit als hoofdactiviteit om te zetten in een hoofdactiviteit, dan zal er een afweging plaats moeten vinden. In aan aantal gevallen is daarvoor een zogenaamd wijzigingsmogelijkheid in het bestemmingsplan opgenomen.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

Zienswijze oppervlakte neventak

In het ontwerp bestemmingsplan wordt maximaal 500 m² gebouwoppervlak, met een maximum van 1/3 van de aanwezige agrarische gebouwen niet zijnde kassen, beschikbaar gemaakt voor neventakken. Daarnaast mag hiervan maximaal 100m² voor winkelruimte benut worden en 200m² voor campingfaciliteiten.

Indien agrarische 'Korte Keten' verdienmodellen/activiteiten als 'nevenactiviteit' worden beschouwd kan dit snel tot knelpunten leiden. Bedrijven waar het 'Korte Keten' verdienmodel een belangrijk of hoofd-bedrijfsonderdeel is zijn vaak kleiner in oppervlak en extensiever in bedrijfsvorm, en dienen ten gevolge beschikken zij vaak over kleinere (oppervlaktes) schuren, bergingen en stallen. Dan is de grens van een 1/3 van het gebouwoppervlakte (te) snel bereikt. De beperkingen zijn echter niet nodig vanuit de provinciale regelgeving, de 'Feroordering Romte' stelt geen algemene/overkoepelende beperkingen in oppervlakte aan nevenactiviteiten.

In het bestemmingsplan zouden de harde oppervlakte grenzen kunnen worden vervangen door de maximale provinciale grenzen, en/of vervangen kunnen worden door bij een omgevingsvergunningaanvraag een door de aanvrager inhoudelijk onderbouwd plan te laten aanleveren waar de plannen op basis van het verdienmodel/bedrijfsproces zakelijk onderbouwd dienen te worden. Daarnaast wordt er zowel gesproken over oppervlak van 'gebouwen' als van 'bestaande

gebouwen', dit leidt tot onduidelijkheid. Het leidt ook tot ongewenste processen waarbij eerst een extra nieuwe 'hooischuur' moet worden aangevraagd (zonder benoemen van plannen voor nevenactiviteiten) en daarna moet er een verbouwing aangevraagd worden van de 'hooischuur' naar ruimte voor de nevenactiviteit. Dit is om meerdere redenen ongewenst en daarom zou er in ieder geval uniform alleen over oppervlakte van 'gebouwen' gesproken moeten worden.

Het verzoek is om de maximale oppervlaktegrenzen voor (agrarische) nevenactiviteiten te laten vervallen voor zover deze niet door de Provincie zijn voorgeschreven en waar provinciale grenzen zijn voorgeschreven neem daar de provinciale bovengrens voor over.

Daarnaast wordt verzocht bij de oppervlakte berekeningen alleen te kijken naar de oppervlakte van 'gebouwen'.

Reactie gemeente

Als eerste kan worden verwezen naar de reactie op de voorgaande zienswijze hoofdtak-neventak. Uitgangspunt is dat de nevenactiviteiten uitsluitend zijn toegestaan in bedrijfswoningen en bedrijfsgebouwen, niet zijde kassen, tot een oppervlakte van ten hoogste 500 m². Daarnaast kan extra bebouwing voor nevenactiviteiten worden gerealiseerd in het geval dat als zodanig in de regels is opgenomen. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om gebouwen ten behoeve van beheervoorzieningen en sanitaire voorzieningen kleinschalig kamperen (200 m²).

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

Zienswijze korte keten landbouw

In de onderhandelingen rondom het landbouwakkoord, en in de bredere maatschappelijke discussies, is het centrale punt het 'verdienmodel' van de boer. In deze discussies worden niet alleen natuurbeheer en zorg als verdienmodel naar voren geschoven maar wordt ook vooral het 'Korte Keten' verdienmodel naar voren geschoven als antwoord/tegenwicht op de marktmacht van de supermarkten en tussenhandel. Veel elementen van het 'Korte Keten' verdienmodel zijn eigenlijk niet echt nieuw maar een nieuwe versie/implementatie van bestaande 7 eerdere agrarische bedrijfselementen. Zoals gemengd bedrijf en het zelf verwerken, conserveren, opslaan, vermarkten en verkopen van (toegevoegde waarde) producten. Ook het aanbieden van maaltijden, drank en logies is al een oud agrarisch verdienmodel wat je nog veel terugvindt in Duitsland in de vorm van 'Gasthof' (Hof = boerderij). Ook in Fryslân waren er vroeger veel 'Gelagkamers' en 'Herbergen' die onderdeel waren van een boerderij, en waar de eigen producten werden geserveerd en logies geboden.

In onze moderne tijden zien we dus veel van deze historische verdienmodellen, al dan niet in combinatie, al dan niet in een wat modernere vorm, en breder terugkomen in de vorm van het 'Korte Keten' landbouw verdienmodel. Het leidt echter wel tot een onderscheidende bedrijfsvorm ten opzichte van b.v. reguliere

veeteelt, akkerbouw, tuinbouw, fruitteelt, etc. Ook 'gemengd bedrijf' dekt de lading niet goed, al is er wel vaak sprake van gemengde bedrijfsvoering. Het zou duidelijkheid scheppen om zowel 'gemengd bedrijf' als wel 'Korte Keten Landbouw' als specifieke bedrijfsvorm toe te voegen aan de definities en begrippen.

Het verzoek is om de bedrijfsvormen 'Korte Keten Landbouw' en 'gemengd bedrijf' toe te voegen aan de lijst met bedrijfsvormen en begrippenlijst.

Reactie gemeente

Op de bedrijfsvormen 'Korte Keten Landbouw' en gemengd bedrijf' is hiervoor reeds uitvoerig op ingegaan. Het bestemmingsplan geeft voldoende flexibiliteit om verschillende functies te faciliteren.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen

Zienswijze bestemmingswijziging wonen naar agrarisch

Vanwege de schaalvergroting in veel takken van de landbouw zijn er steeds minder agrarische bedrijfslocaties. Juist 'Korte Keten Landbouw' kent veel nieuwe ondernemers, waaronder ook 'herintreders*' en 'zij-instromers'. Vaak kunnen deze niet beschikken over een van de nog resterende agrarische locaties en starten die hun nieuwe bedrijf, of willen die hun nieuwe bedrijf starten, vanuit een woning of woonboerderij in het buitengebied of aan de rand van een dorp. Echter al vrij vlot lopen de meesten dan aan tegen het feit dat er geen agrarische bedrijfsbestemming op het perceel rust. De provincie biedt in de Omgevingsverordening de mogelijkheid om zowel de bestemming van 'Wonen' om te zetten in 'Agrarisch', als wel om onder voorwaarden een nieuwe 'Agrarische' bestemming' (bouwvlak) te creëren. Dit biedt mogelijkheden om in dit soort situaties innovatieve verdienmodellen of bedrijfsvormen mogelijk te maken.

Het verzoek is om gebruikmakend van de mogelijkheden die Provinciale Omgevingsverordening (gaat) biedt(t)(en) nieuwe Agrarische bedrijfslocaties mogelijk te maken, al dan niet bij bestaande 'Woonbestemmingen', in het bestemmingsplan.

Reactie gemeente

In de bestemming 'Wonen - Woonboerderij' is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor het college om de bestemming 'Wonen - Woonboerderij' te wijzigen naar een bestemming 'Agrarisch - Paardenhouderij'. Het wijzigen naar de bestemming 'Agrarisch' is vaak niet reëel omdat er onvoldoende grond rondom het perceel aanwezig is om aan de voorwaarden van een grondgebonden agrarisch bedrijf te kunnen voldoen.

De Verordening Romte Fryslân staat het oprichten van een nieuw agrarisch bedrijf uitsluitend toe als er sprake is van een dringende reden van maatschappelijke aard

of een andere noodzakelijke verplaatsing van een bestaand agrarisch bedrijf en er redelijker wijs geen gebruik kan worden gemaakt van een bestaand bouwperceel.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen

Zienswijze graasvarkens

'Graasvarkens' kunnen een onderdeel vormen van innovatieve extensieve vormen van landbouw, zoals ook de 'Korte Keten Landbouw'. De varkens worden daarbij niet op de gebruikelijke intensieve manier in stallen gehouden maar, al dan niet in groepen, in de wei, op akkerland, tuinbouwgrond en onder fruitbomen. In principe is deze vorm van landbouw in het ontwerp bestemmingsplan al toegestaan via de definitie van 'graasdieren', maar onduidelijkheid en misverstanden liggen op de loer.

Daarnaast vragen 'graasvarkens' om tijdelijke schuilgelegenheid gevuld met stro in de wei tegen de zon, regen en voor het werpen van de biggen. Het ontwerpbestemmingsplan biedt hiervoor geen mogelijkheden. In het kader van duurzaamheid en dierenwelzijn is het van belang om in het bestemmingsplan hier wel voorzieningen/mogelijkheden te creëren.

Het verzoek is om de definitie van 'graasdieren' nader te duiden, inclusief 'graasvarkens'. Daarnaast wordt verzocht om gebruiksmogelijkheden te creëren voor tijdelijke schuilgelegenheid/nestgelegenheid voor 'graasvarkens' op agrarische grond.

Reactie gemeente

Het houden van graasvarkens wordt gezien als een grondgebonden agrarische bedrijfsactiviteit die op grond van de bestemming 'Agrarisch' is toegestaan. Binnen de bestemming 'Agrarisch' mogen uitsluitend gebouwen worden gebouwd binnen de denkbeeldige rechthoek van maximaal 1,5ha op of rondom de gronden ter plaatse van de aanduiding 'Agrarisch bedrijf' of binnen een bouwvlak.

De bouw van een schuilgelegenheid of ander verblijf voor de graasvarkens mag uitsluitend binnen of nabij deze aanduiding 'agrarisch bedrijf'. Het bouwen van schuilgelegenheden op agrarische cultuurgronden is niet toegestaan.

Conclusie:

De zienswijze wordt niet overgenomen.

131. Westerskatting 4, 8614 AP te Oudega

Bij het bestuderen van verschillende bestemmingen voor bedrijfslocaties in het buitengebied, te weten Agrarisch, Agrarisch - Paardenhouderij en de bestemming Bedrijf- Loonbedrijf hebben wij geconstateerd, dat naar onze mening de wijzigingsbevoegdheid voor Burgemeester en Wethouders in artikel 7 ontbrekt. Het opnemen van een dergelijke flexibiliteitsbepaling is passend binnen het kader van het belang ervan, in het onderhavige bestemmingsplan. Naar onze mening is het opnemen van een artikel aangaande de wijzigingsbevoegdheid voor Burgemeester en Wethouders, zoals opgenomen in de artikelen 3 en 4 van de regels, in dit kader ook toepasselijk voor artikel 7 van de regels.

Hieronder treft u enkele voorbeelden van objecten in de gemeente met dezelfde bestemming 'Bedrijf - Loonbedrijf' aan. Zoals u kunt zien zijn het allemaal objecten met een combinatie van een niet inpandige bedrijfswoning met een bedrijfsgebouw. Wat ons betreft zou de wijzigingsbevoegdheid voor Burgemeester en Wethouders moeten zien op de genoemde onderwerpen in artikel 3.7 van de regels, aanhef en onderdelen a tot en met d en onderdelen g tot en met j. Tenslotte voorkomt bovendien het opnemen van de wijzigingsbevoegdheid onnodige tijdrovende en kostbare planologische procedures.

Reactie gemeente

Op zich hebben wij begrip voor de zienswijze van belanghebbende. Echter in dat geval zal er een intensieve aanpassing van het bestemmingsplan plaats moeten vinden. Ook binnen andere bestemmingen zal dan deze wijzigingsmogelijkheid opgenomen moeten worden. Dat vereist maatwerk omdat er bij de bestemming "Bedrijf" en de bestemming "Bedrijf-Loonbedrijf" vaak sprake is van een aanzienlijke oppervlakte aan bebouwing. Binnen de bestemming "Bedrijven-Loonbedrijf" kunnen zonder meer bedrijven gefaciliteerd worden in de milieucategorie 1 en 2. Andere wijzigingen van de bestemming "Bedrijf-Loonbedrijf" komen niet of nauwelijks voor. Dat laat onverlet dat wij op voorhand niet negatief staan ten aanzien van een functiewijziging maar daar dient wel een zorgvuldige afweging aan ten grondslag moeten liggen. Daarom ligt de bevoegdheid bij de gemeenteraad en niet bij het college.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

132. Harstawei 4a, 9013 CV te Poppingawier

Zienswijze gebruik vm. ligboxenstal

Op dit perceel staat een, bij aankoop in zeer slechte staat verkerende, agrarisch bedrijfsgebouw te weten een ligboxenstal waarin ook gewoond werd. Toen wij deze stal kochten was het een grote bende in en rondom de stal. Het was een doorn in het oog van omwonenden en passanten. De staat waarin de stal verkeerde was eveneens erg verwaarloosd. Voor de omgeving en Poppenwier zou de stal omschreven kunnen worden als een rotte kies in het landschap. Wij hebben deze aankoop destijds gedaan om onze toekomstige plannen hier te kunnen realiseren. Namelijk het creëren van een mooie recreatieve plek op het prachtige Friese platteland, zodat eenieder van de schitterende natuur en de weidsheid ervan kan genieten. De locatie is er zeer geschikt voor. Net buiten Poppenwier aan de Snitser Aldfeart. Juist de potentie die deze plek biedt heeft ons indertijd doen besluiten om deze aankoop te doen. Wij zijn hebben de noodzakelijke forse investeringen gedaan om van deze plek een uithangbord van onze gemeente te maken. Wij kunnen namelijk niet anders menen dan dat eenieder baat heeft bij het wegwerken van oude landschap ontsierende agrarische bebouwing door deze te transformeren naar een toekomst bestendige invulling. In lijn met de ambities die uw College heeft zijn wij dan ook druk aan de slag gegaan om onze plannen concreet te maken!

Het kwam voor ons dan ook als een donderslag dat het College geen medewerking wil verlenen aan onze plannen, zoals in de reactie die wij ontvingen was verwoord (18 juli 2022 kenmerk VB20220028).

In deze reactie op onze inspraak werd voornamelijk ingegaan op het feit dat er in principe geen bedrijfswoning geplaatst mag worden bij de stal. Ook de andere recreatieactiviteiten zouden in principe niet mogen omdat deze ondergeschikt moeten zijn aan de boerderijwoning. Wij willen niet dat ons voornemen voor de recreatieactiviteiten door het creëren van een bedrijfswoning vertraagt/vastloopt. Daarom willen we ons nu tot u richten om de B&B units mogelijk te maken en op de tweede plaats de minicamping. Zodat wij in ieder geval een gedeelte van onze plannen kunnen vormgeven. Zoals wij in onze aanvraag destijds hebben verwoord willen wij graag met onze toekomstplannen realiseren een bijdrage leveren aan de recreatie in onze gemeente. Door de reeds aanwezige bebouwing volledig te verbouwen, op te knappen en te verduurzamen, hebben wij naast de bedrijfswoning een destijds een verzoek ingediend tot de mogelijkheid voor het realiseren van:

- Bed&Breakfast units;
- Mini-camping;
- Expositieruimte;
- Bedrijfsruimte;

Aan ons is kenbaar gemaakt dat ons verzoek inzake de recreatieve aspecten niet gerealiseerd kan worden omdat deze slechts als 'nevenactiviteit bij een

woonfunctie zijn toegestaan', waarbij gesteld wordt dat het voormalige boerderijpand in eigendom van een derde is. Het boerderijpand is in eigendom van onze burens waar wij een zeer goede relatie mee hebben en waarmee wij veel samenwerken in bijvoorbeeld het onderhouden van de grond/tuin. Wij merken dan ook op dat de eigenaar van het voormalig boerderijpand een goede kennis van ons is, die op de hoogte is van onze ambities en ons daarin steunt.

Daarnaast is de eigendomssituatie onterecht betrokken bij het planologisch beoordelingskader. Wij merken op dat - los van hetgeen wij eerder hebben opgemerkt - onterecht de eigendomssituatie betrokken wordt bij uw beoordeling van ons verzoek. Immers het meenemen van eigendomsposities van gronden bij planontwikkeling zou kunnen leiden tot gelegenheidsplanologie, hetgeen dan ook niet is toegestaan. In dit kader wijzen wij u op de uitspraak van 11 augustus jl. (ECLI:NL:RBZWB:2022:4723). In ons geval leidt dit tot de situatie dat wanneer wij ons perceel verkopen aan de eigenaar van het voormalig boerderijpand, ons verzoek nagenoeg geheel kan worden ingewilligd, en dat is exact de reden dat de eigendom situatie in het ruimtelijk ordeningsrecht geen factor is.

Belanghebbende vraagt dan ook om het bestemmingsplan aan te passen, en de door ons gevraagde activiteiten mogelijk te maken – daar waar nodig met een functieaanduiding - zodat wij onze toekomstplannen verder kunnen realiseren. In het principebesluit is al aangegeven dat het verzoek qua recreatieve punten passend is, echter wordt daar onterecht de eigendomssituatie aangehaald als beperking.

Reactie gemeente

Door het toestaan van een woning in de voormalige ligboxenstal ontstaat de situatie dat op het perceel twee woningen gerealiseerd worden. Op grond van de nu geldende - en de toekomstige bestemming 'Wonen - Woonboerderij' is binnen deze bestemming één woning toegestaan. In het toekomstige bestemmingsplan is een afwijking opgenomen om maximaal 3 woningen toe te staan binnen de bestemming 'Wonen - Woonboerderij' onder voorwaarde dat de extra woningen binnen de oorspronkelijke contouren van de stelpboerderij worden gerealiseerd. In de voormalige agrarische bedrijfsgebouwen mogen wel recreatieappartementen met een oppervlakte van 100m² per recreatieappartement gerealiseerd worden maar geen woningen voor permanente bewoning.

De gewenste recreatieve activiteiten zijn slechts ondergeschikt aan de hoofdfunctie 'Wonen - Woonboerderij' toegestaan. De bestemming van het perceel is niet gekoppeld aan de kadastrale (en eigendomsgrenzen). Met het toestaan van de woning in de ligboxenstal wordt een extra woning toegevoegd in het buitengebied. Dit is in strijd met zowel het provinciaal - als het gemeentelijk beleid. De enige mogelijkheid voor het realiseren van een extra woning zou kunnen zijn in het kader van de ruimte - voor - ruimte-regeling, waarbij minimaal 1.000m² aan storende bebouwing moet worden gesloopt in ruil voor de bouw van een woning. Echter op basis van het gemeentelijk ruimtelijk beleid voor het

buitengebied, mag deze woning niet gebouwd worden op de saneringslocatie, maar moet deze worden gebouwd in - of direct aansluitend aan een kern of lintbebouwing.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.

133. Gasunie Transportservices B.V., Postbus 181, 9700 AD te Groningen

In het plangebied ligt een veertiental aardgastransportleidingen, en twee gasdrukregel- en meetstations die eigendom zijn van ons bedrijf.

Zienswijze ligging van de gastransportleiding

De ligging van de gastransportleiding is niet correct weergegeven. De ligging van de in het plangebied aanwezige gastransportleidingen die bij ons in eigendom zijn, is niet correct weergegeven, (afbeelding A). Wij verzoeken u om dit aan te passen.

Reactie gemeente

De ligging van de gastransportleiding is aangepast.

Conclusie

De zienswijze wordt overgenomen.

Zienswijze bestemming Nijland A-144

Gebleken is, dat M&R Nijland in het huidige bestemmingsplan is bestemd als 'mijnbouwlocatie'. Het M&R is echter niet als zodanig in gebruik. Hierom verzoeken wij u om het M&R te bestemmen als 'bedrijf-nutsvoorziening' met functieaanduiding 'specifieke gasdrukmeet-en regelstation'.

Reactie gemeente

Op verzoek van de Gasunie is de bestemming op het perceel aangepast naar 'Bedrijf - Nutsvoorziening' en ligt er een functieaanduiding 'specifieke gasdrukmeet- regelstation' op het perceel.

Conclusie

De zienswijze wordt overgenomen.

Zienswijze veiligheidsafstanden

Ook is de veiligheidszone rondom het M&R niet goed op de verbeelding weergegeven (afbeelding B). De veiligheidszone dient te liggen rondom het gehele bestemmingsplangebied. Dit is nu niet het geval. U dient uw plan zodanig aan te passen, dat bij realisering van een kwetsbaar object de veiligheidsafstand van 25 meter in acht wordt genomen. Het Activiteitenbesluit meldt dat de veiligheidsafstanden gemeten dienen te worden vanaf de opstelplaats. In dit geval is de opstelplaats de bestemmingsgrens.

Reactie gemeente

De veiligheidszone op de verbeelding is aangepast zodat er aan de regels vanuit het Activiteitenbesluit wordt voldaan. De zienswijze wordt overgenomen.

134. Cingel 7 te Oosthem

Zienswijze stikstof

De Maatschap kan zich niet verenigen met het niet plaatsen van de locatie Cingel 7 te Oosthem binnen de bijlage 7 van het ontwerpbestemmingsplan. Daarbij wordt verwezen naar pagina 3 van de bijgevoegde stukken). De Maatschap is als juridisch eigenaar van de onherroepelijke Vvgb, d.d. 4 februari 2015, gebaat bij het opnemen van de onherroepelijke Wnb-vergunning (Vvgb) binnen de bijlage 7 van het ontwerpbestemmingsplan. Momenteel loopt voor de Maatschap een aanvraag voor extern salderen bij de provincie (is bekend bij de gemeente Súdwest-Fryslân), waarbij de locatie Cingel 7 te Oosthem als saldo gevende locatie wordt aangewend. Verzocht wordt het ontwerpbestemmingsplan te heroverwegen, waarbij de Wnb-vergunning Cingel 7 te Oosthem binnen de bijlage 7 van het bestemmingsplan wordt opgenomen.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Wij nemen gelet hierop de zienswijze dan ook niet over.

Gebruik van gronden en bouwwerken

In de zienswijze komt naar voren dat artikel 3.5 onder j en 1.7 van de planregels een onnodige beperking van het gebruik inhouden. De regel zou namelijk ook gelden voor agrarische cultuurgrond die dezelfde bestemming behoudt. Allereerst merken wij op dat de zienswijze in plaats van artikel 1.7 de begripsbepaling van toename van stikstofemissie zal bedoelen (artikel 1.74). Dit beschouwen wij als een kennelijke schrijffout.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, waarbij er sprake is van stikstofemissie vanuit deze gronden en/of bouwwerken, als strijdig gebruik wordt beschouwd (o.a. artikel 3.5 onder j). In artikel 1.74 staat de begripsbepaling wanneer er in het kader van het bestemmingsplan sprake is van “toename van stikstofemissie”. Hieruit komt naar voren dat als er niets op de bedrijfslocatie verandert, er ook geen toename van stikstofemissie aan de orde is (in het kader van het bestemmingsplan). Dus deze regel is pas aan de orde in het geval er een wijziging op het perceel gaat plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een extra stal.

In dat geval wordt er pas gekeken naar of deze stal extra stikstofdepositie heeft op een overbelast beschermd natuurgebied. Is het antwoord hierop nee, dan is er op basis van de definitie van het bestemmingsplan geen toename van stikstofemissie. Ook in die gevallen zal de stikstofregel dus geen belemmering opleveren. Mocht er wel een toename zijn, dan kan worden teruggevallen op de natuurtoestemming en wordt op basis daarvan bekeken of er een extra toename van stikstof is ten opzichte van deze natuurtoestemming.

Naast de bouwpercelen, worden de weilanden nabij een boerderij ook agrarisch gebruikt. In de zienswijze wordt gesteld dat door de begripsbepaling van onze stikstofregel dit gebruik ook mogelijk een toename van stikstofemissie inhoudt en daarmee dat het bestemmingsplan onnodig beperkend is.

Wij zijn het hier niet geheel mee eens. De eerste vraag is namelijk of er daadwerkelijk stikstofdepositie zal zijn op een (overbelast) beschermd natuurgebied bij het gebruik van die gronden. Dat zal in de meeste gevallen niet aan de orde zijn. Maar los daarvan beogen wij met onze bestemmingsplanregel niet om (mogelijk) beperkend te kunnen zijn. Wij zien daarom aanleiding om voor de duidelijkheid de strijdig gebruiksbepaling van artikelen 3.5 en 4.5 waarin stikstofemissie als strijdig gebruik wordt aangemerkt, aan te passen (waarbij de onderstreepte delen zijn toegevoegd). Hierbij koppelen wij deze emissie aan een ruimtelijke ontwikkeling. Daarmee is in onze ogen tegemoet gekomen aan de gevraagde aanpassing in de zienswijze en doen wij recht aan de agrarische percelen die in de voorgaande bestemmingsplannen ook een agrarische bestemming hadden (en zo werden gebruikt).

“het gebruiken en laten gebruiken van gronden en/of bouwwerken voor een ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden en/of bouwwerken. Onder een ruimtelijke ontwikkeling wordt in ieder geval niet verstaan het gebruik van onbebouwde agrarische gronden voor bemesten.”

Voor dit gedeelte van de zienswijze nemen wij deze over en vullen wij de planregel aan.

Alle Wnb-vergunningen opnemen in bijlage 7

In de zienswijze wordt het verzoek gedaan om alle onherroepelijke Wnb-vergunningen in bijlage 7 op te nemen. Ongeacht of deze middels de PAS-wetgeving tot stand zijn gekomen.

Zoals hierboven al is omschreven is onze hoofdregel en de uitzondering in bijlage 7 zo opgesteld dat het de rechterlijke toets kan doorstaan. Indien wij alle Wnb-vergunningen gaan opnemen in bijlage 7, dus ook de PAS-vergunningen, dan is het niet zeker of deze bijlage (in een rechtszaak) in stand kan blijven. De bedrijven die nu in bijlage 7 zijn opgenomen komen daarmee dus in een minder zekere positie terecht.

Daarnaast zal dit ook geen andere situatie (of verbeterde positie) opleveren dan dat er nu al aan de orde is op basis van het bestemmingsplan. Zoals al eerder is gesteld zijn wij van mening met dit bestemmingsplan recht te doen aan de natuurtoestemmingen die er liggen. Het zal dus geen toegevoegde waarde hebben om deze andere Wnb-vergunningen op te nemen in bijlage 7. In bijlage 7 nemen wij uitsluitend de onherroepelijke natuurtoestemmingen op die niet middels de PAS passend zijn beoordeeld conform de eerder genoemde rechtspraak.

De zienswijze wordt op dit punt niet overgenomen.

Nieuwe Wnb-vergunningen in bijlage 7

In de zienswijze wordt gesteld dat, als er na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe Wnb-vergunning wordt verleend, het bedrijf zelf zorg moet dragen om deze nieuwe vergunning in bijlage 7 van het bestemmingsplan te krijgen. In de zienswijze wordt tevens aangegeven dat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd en dat hiermee hoge kosten voor de ondernemer aan de orde zijn.

Ook in dit geval is het goed te beseffen dat er slechts een toets aan het bestemmingsplan aan de orde is, indien er een nieuwe ontwikkeling gepland is. Pas dan zal er aan het bestemmingsplan worden getoetst. De acute noodzaak om de nieuwe verleende Wnb-vergunning per direct op te laten nemen in bijlage 7 van het bestemmingsplan is daarmee dan ook niet aanwezig in onze ogen. Dat is pas mogelijk relevant indien er op korte termijn nog een nieuwe ontwikkeling beoogd is. Maar in dat geval zal dit bestemmingsplan niet belemmerd zijn indien er een natuurtoestemming ligt.

Los daarvan is het goed te weten dat er wettelijk gezien uiterlijk binnen 5 jaar (na vaststelling van een bestemmingsplan) een geactualiseerd bestemmingsplan moeten komen. Dat zal per 1 januari 2024 een Omgevingsplan gaan heten (onder de Omgevingswet). Deze nieuwe wet verplicht gemeenten om minimaal elke 5 jaar het Omgevingsplan te actualiseren.

De nieuwe verleende Wnb-vergunningen worden dus bij die actualisatie automatisch (en gratis voor de bedrijven) opgenomen in bijlage 7. Het is goed

denkbaar dat een actualisatie ook sneller dan deze 5 jaar aan de orde is. In die zin is het dus niet nodig om als agrarisch bedrijf zelf een wijziging op het bestemmingsplan op te starten (en te betalen) om daarmee de vergunning in bijlage 7 te krijgen. Dat gebeurt door de actualisatieplicht namelijk al automatisch. En de kans wordt klein geacht dat er in de periode tussen het verkrijgen van de nieuwe Wnb-vergunning en de actualisatie van het bestemmingsplan nog nieuwe ontwikkelingen bij een bedrijf zijn (waarbij stikstofemissie aan de orde kan zijn). Indien die er al zouden zijn, dan voorziet ons bestemmingsplan hier ook in aangezien wij recht doen aan de natuurtoestemmingen.

135. Bongapaed 7 Reahus

Zienswijze stikstof

In uw reactie op onze inspraakreactie staat opgenomen: “Er is bij ons geen verleende Wnb-vergunning voor uw bedrijf bekend. Ook heeft de provincie als bevoegd gezag aangegeven dat er geen Wnb-vergunning voor uw bedrijf is verleend”. Voor de locaties van cliënt zijn echter wel Wnb-vergunningen verleend. Deze vergunningen zijn toegevoegd als bijlagen 1 t/m 3 van deze brief. Deze vergunningen zijn verleend onder de PAS.

In de kamerbrief van 19 december 2022, onderwerp 35334 Nr. 215 staat opgenomen: ” «32.7. Vergunningen (...) die met toepassing van het PAS zijn verleend en die in rechte onaantastbaar zijn, behouden het rechtsgevolg dat zij hebben. Een initiatiefnemer die voor een activiteit die stikstofdepositie veroorzaakt een vergunning heeft die met toepassing van het PASbeoordelingskader is verleend en die in rechte onaantastbaar is, heeft na deze uitspraak dus nog steeds een vergunning voor die activiteit.» (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 32.7).

Wij verzoeken u gezien onderhavige zienswijze het ontwerpplan te herzien en de vergunde rechten van cliënt mee te nemen alvorens u dit bestemmingsplan vast stelt.

Reactie gemeente

In algemeenheid valt aan te geven dat het opnemen van een zogenaamde stikstofregel in bestemmingsplannen in de afgelopen jaren lastig is gebleken. De landelijke stikstofregels veranderen meer dan eens en tot op heden is er nog geen landelijke duidelijkheid over hoe om te gaan met stikstofdepositie op basis van de natuurwetgeving. Dat zorgt er ook voor dat het opnemen van de juiste of optimale stikstofregels voor in je bestemmingsplan ook erg lastig is.

In een bestemmingsplan is het vereist om een stikstofregel op te nemen. Dat heeft dan alleen te maken met het bestemmingsplan om daarmee te kunnen onderbouwen of er milieueffecten uitgaan vanuit het bestemmingsplan. Een stikstofregel in een bestemmingsplan verandert dan ook niets aan de bestaande natuurrechten die iemand heeft op basis van de Wet natuurbescherming. Voor de natuurtoestemmingen is de provincie Fryslân namelijk het bevoegde gezag. De gemeente is dat niet. Een gemeente kan dus ook niet in een bestemmingsplan stikstofrechten die de provincie heeft gegeven afnemen. Als agrarische gemeente willen wij dat uiteraard ook niet.

Voor wat betreft stikstof en het bestemmingsplan is het goed te weten dat de stikstofregel alleen maar aan de orde is als iemand wil gaan uitbreiden/nieuwe ontwikkeling wil gaan doen. Want alleen dan is er een toets aan het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld een nieuwe stal. Indien er een natuurtoestemming is van de provincie, zal het bestemmingsplan niet beperkend zijn voor wat betreft stikstof. Daarbij hebben wij in het bestemmingsplan ook opgenomen dat er geen

sprake is van stikstofemissie als de ontwikkeling misschien wel stikstofemissie veroorzaakt, maar dat er geen depositie op een (overbelast) beschermd natuurgebied is. Als een beschermd gebied niet (extra) wordt belast, dan ziet het bestemmingsplan dit sowieso niet als stikstofemissie (artikel 1.74 onder 2). Dus extra activiteiten (gebruik of bouwen) die op basis van de nieuwste AERIUS-calculator geen stikstofdepositie laten zien op beschermde gebieden, zijn in de ogen van het bestemmingsplan dus geen stikstofemissie. Die kunnen dus (als er ook aan de andere regels van het bestemmingsplan wordt voldaan).

Als gemeente hebben wij langere tijd moeten zoeken en nadenken over een goede stikstofregel in onze bestemmingsplannen. In de afgelopen jaren is uit meerdere uitspraken van de Raad van State namelijk duidelijk geworden dat een goede stikstofregel in het bestemmingsplan niet makkelijk is. Onze stikstofregel is na bestudering van de verschillende uitspraken en buitengebied-bestemmingsplannen van andere gemeenten zo opgebouwd dat wij daarmee in onze ogen recht doen aan de verschillende belangen. Uiteindelijk willen wij een goed bestemmingsplan vaststellen waarbij wij ook recht doen aan de natuurtoestemming. Dat hebben wij nu gedaan in onze ogen.

Zoals de Afdeling standaard overweegt dient de gemeente bij de vaststelling van een bestemmingsplan de feitelijke, planologische legale situatie als referentiesituatie te beschouwen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:1110). Dit wordt dan ook in dit bestemmingsplan als uitgangspunt en hoofdregel geformuleerd. Dat deze hoofdregel in de praktijk onwenselijk kan zijn begrijpen wij, maar voor ons is het van belang dat wij in ons bestemmingsplan een goede hoofdregel vaststellen.

Een uitzondering op deze hoofdregel is dan bijlage 7 waarin de bedrijven zijn opgenomen met een verleende Wnb-vergunning (of verleende omgevingsvergunning met een verklaring van geen bedenkingen op basis van de Wnb) welke ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan onherroepelijk was en waar een passende beoordeling aan ten grondslag heeft gelegen (o.a. ECLI:NL:RVS:2020:684). Een Wnb-vergunning (of afgegeven vvgb) welke op basis van de PAS-wetgeving passend is beoordeeld mag hiervoor niet gebruikt worden en kan niet opgenomen worden in bijlage 7. Ook niet indien dit onherroepelijke vergunningen zijn. Voor de vaststelling van een bestemmingsplan (ruimtelijke spoor) is dit niet toegestaan (ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 36 e.v.).

Conclusie is dat de artikelen inzake de vraag of er sprake is van toename van stikstofdepositie in het bestemmingsplan dusdanig zijn opgebouwd dat wij daarmee zoveel mogelijk recht doen aan de natuurtoestemmingen die er zijn. Wij zien geen mogelijkheden of goede andere voorbeelden op welke wijze wij deze bepalingen zouden kunnen aanpassen zonder dat hierbij de houdbaarheid van de bepaling onder druk komt te staan.

Conclusie

De zienswijze wordt niet overgenomen.